

BISERJE SV. ANTE

Sv. Anto, moli za nas!

BISERJE SV. ANTE

MOLITVENIK

SA SVIM POBOŽNOSTIMA SV. ANTI
I NAJPOTREBITIJIM
OBIČNIM POBOŽNOSTIMA

Sarajevo 1962
(Devetnaesto izdanje)

PASTORALNA BIBLIOTEKA

Izdaje:
prof. zbor Franjevačke teologije
u Sarajevu

Urednik:
Dr fra **Karlo Karin**

Svezak VIII

Franjevački provincijalat Bosne Srebrene

Broj: 700/62.

Imprimi potest

Sarajevo, 2. lipnja 1962.

Fr. **Vjekoslav Zirdum**
provincijal

Nadbiskupski Ordinarijat Vrhbosanski

Broj: 982/62.

Imprimatur

Sarajevo, 9. lipnja 1962.

Dr **Marko Alaupović**
nadbiskup

KALENDAR

Skrižaljka pomičnih svetkovina

Godina	Nedjeljno slovo	Čista srijeda (pepelnica)	Uskrs	Spasovo (Uzašašće Gospodnje)	Duhovi	Tijelovo (Brašančevo)	Prva ned. došašća Gospod. (adventa)
1963	f	27. velj.	14. trav.	23. svib.	2. lip.	13. lip.	1. pros.
1964	e-d	12. velj.	29. ožuj.	7. svib.	17. svib.	28. svib.	29. stud.
1965	c	3. velj.	18. trav.	27. svib.	6. lip.	17. lip.	28. stud.
1966	b	23. velj.	10. trav.	19. svib.	29. svib.	9. lip.	27. stud.
1967	A	8. velj.	6. ožuj.	4. svib.	14. svib.	25. svib.	3. pros.
1968	g-f	28. velj.	1. trav.	23. svib.	2. lip.	13. lip.	1. pros.
1969	e	19. velj.	6. trav.	15. svib.	25. svib.	5. lip.	30. stud.
1970	d	11. velj.	29. trav.	7. svib.	17. svib.	28. svib.	29. stud.
1971	c	24. velj.	11. trav.	20. svib.	30. svib.	10. lip.	28. stud.
1972	b-A	16. velj.	2. trav.	11. svid.	21. svib.	1. lip.	3. pros.
1973	g	7. velj.	22. trav.	31. svib.	10. lip.	21. lip.	2. pros.

Druge pomične svetkovine:

1. Sedam žalosti bl. dj. Marije slavi se u petak iza I Nedjelje muke (gluhe).

2. Prosni dani u ponedjeljak, utorak i srijedu pred Spasovo.

3. Presveto Trojstvo u prvu nedjelju po Duhovima.

4. Srce Isusovo u petak, deveti dan poslije Tjelova.

5. Svetkovina Krista kralja slavi se zadnje nedjelje mjeseca listopada.

Zapovjedne svetkovine:

Prema odluci svetoga Pape Pija X, koja sada vrijedi kao zakon za cijelu katoličku Crkvu, zapovjedne su svetkovine ove: Nova godina 1. I — Bogojavljenje 6. I — Sv. Josip 19. III — Spasovo — Tjelovo — Petrovo 29. VI — Velika Gospa 15. VIII — Svi sveti 1. XI — Bezgrešno začeće bl. dj. Marije 8. XII — i Božić 25. XII. — Na sve ove svetkovine nije dozvoljeno raditi teške poslove i vjernici moraju slušati sv. misu.

Zakon o nemrsu i postu:

Crkveni zakon razlikuje nemrs od posta.

Zakon o nemrsu zabranjuje jesti meso i mesnu juhu (čorbu), ali ne zabranjuje jaja; mliječna jela i mast.

Zakon o postu dopušta samo jednom do sitosti u danu jesti, ako od toga ne ispričava teški posao tjelesni ili duševni, bolest itd., a dopušta da se može uzeti i nešto jela ujutro i navečer prema običaju, samo ne meso ili mesnu juhu. Može se, ujutro ili navečer tim danima, uzeti četvrtinu običnog ručka.

Nemrs je u sve petke preko godine, tj. ne smije se jesti meso i mesna jela, ali se smije jesti više puta u danu do sitosti.

Nemrs i post je na Čistu srijedu, na sve petke i subote preko korizme, na kvatre*), uoči Duhova, Svih svetih, uoči Badnjaka i na Badnjak. Na ove je dane dopušteno samo jednom jesti do sitosti, a dopušta se i nešto jela uzeti navečer i ujutro, ali se nikako ne smije jesti meso.

U ostale dane korizme, tj. u ponedjeljak, utorak, srijedu — osim Čiste srijede — i u četvrtak jest samo post.

Za vrijeme rata i poslije rata Crkva je mnogo ublažila post. Svake godine biskupi u tome daju upute za svoju biskupiju preko župskih ureda.

---

*) Kvatre su u srijedu, petak i subotu i to: a) proljetne u prvoj nedjelji korizme; b) ljetne u nedjelji prvoj iza Duhova; c) jesenske u nedjelji po Uzvišenju sv. križa, 14. rujna; d) zimske u nedjelji iza sv. Lucije 13. XII.

Zakon o nemrsu veže sve, koji su navršili 7 godina.

Zakon posta veže sve od navršene 21. godine pa do započete 60. godine života. Oni koji nijesu navršili 21. godinu, ili su već započeli 60. godinu života, mogu u dane posta i nemrsa više puta do sitosti jesti posna jela.

Jaja, mlijeko, sir, maslac, mast, smiju se jesti svaki dan preko godine, dakle i onda kad je nemrs i post.

Značenje kratica u ovome kalendaru

† = zapovjedna svetkovina.
S. = sveti(a).
ap. = apostol(i).
B. = blaženi(a).
m. = mučenik(ca).
mm. = mučenici(ce)
nauč. = naučitelj Crkve.
B. D. M. = blažena djevica Marija.
b. = biskup.
pr. = priznavalac.
dj. = djevica.
ud. = udovica.
1, 2 ili 3 = prvoga, drugoga ili trećega reda sv. o. Franje.
P. O. = potpuni oprost.

1. Siječanj — Januar

1	A	† Nova godina, Osmina Božića P. O.
2	b	Presv. Ime Isusovo P. O.
3	c	S. Genoveva
4	d	S. Dafroza m.
5	e	S. Telesfor, papa, muč.
6	f	† Bogojavljenje (Vodokršće) P. O.
7	g	S. Lucijan, m. S. Karlo Seciiski
8	A	S. Severin
9	b	B. Marcelin, b. Julijan
10	c	S. Agaton papa
11	d	S. Higin, papa, m.
12	e	S. Arkadij, m. Ernest m.
13	f	Spomen krštenja Isusova
14	g	S. Hilarij b. nauč. S. Srećko, muč.
15	A	S. Pavao prvi pustinjak. Mavro op.
16	b	S. Berardo i drugovi, prvi mučenici franjevački 1 r. P. O. Marcel p.
17	c	S. Antun, opat i pustinjak
18	d	S. Priska, dj. m.
19	e	S. Marije i dr. m., Kanut kralj m.
20	f	S. Fabijan i Sebastijan, mm.
21	g	S. Janja (Agneza), dj. m.
22	A	S. Vincencij i Anastazij, mm.
23	b	Zaruke bl. dj. Marije S. Emerencijana dj. m.
24	c	S. Timotej, b. m.
25	d	Obraćenje sv. Pavla apostola
26	e	S. Polikarpo, b. m.
27	f	S. Ivan Zlatousti (Hrisostom) b. i nauč.
28	g	S. Petar Nolasko
29	A	S. Franjo Saleški, b. i nauč.
30		S. Martina dj. m., Hijacinta P. O.
31	c	S. Ivan Bosko P. O.

U prvu nedjelju iza Bogojav. je svetkovina sv. Obitelji.
Od 18. do 25. I je molitvena oktava za sjedinjenje crkava.

2. Veljača — Februar

1	d	S. Ignacije Ant. b. m.
2	e	**Svijećnica.** Prikaz. Isus. u hramu P. O.
3	f	S. Blaž, b. m. (Grličanje)
4	g	S. Andrija Korz. b.
5	A	S. Petar Krstitelj i dr. m. jap. **1 i 3 r** S. Agata (Jaga, Jagoda) dj. m. P. O.
6	b	S. Tito, b. pr., S. Doroteja. dj. m.
7	c	S. Romualdo opat
8	d	S. Ivan Matski, pr.
9	e	S. Ćiril Aleks. b. S. Apolonija, dj. m.
10	f	S. Skolastika, dj.
11	g	Ukazanje Gospe Lurdske
12	A	Svetih 7 utemeljitelja sluga B. D. M.
13	b	S. Katarina Riči.
14	c	S. Valentin, m. (Zdravko)
15	d	Prenos tijela sv. Ante. S. Faustin, Jovita mm.
16	e	B. Filipa Mar. dj. **2** r. Julijana. dj. P. O.
17	f	S. Donat i dr. mm.
18	g	S. Simeon, b. m. Flavijan
19	A	S. Konrad Placenski, pr. **3** r. P. O.
20	b	S. Eleuterij b. m.
21	c	S. Eleonora, dj.
22	d	S. Margarita Kort. pokor. **3** r. P. O.
23	e	S. Petar Damjanski b. i nauč.
24	f	S. Matija, ap.
25	g	B. Sebast. Apar., pr. **1** r. Viktorin, m.
26	A	S. Nestor b. m.
27	b	S. Gabrijel od 7 žal. Gospe
28	c	B. Antonija Flor. ud. **2.** r. Roman, op.

Pazi! Kad je prestupna god., tada ovaj mjesec ima 29 dana. S. Matija pada onda 25. velj.

3. Ožujak — Mart

1	d	Otajstvo sv. Križa G. N. I. Krista (Prvi petak u ožujku) P. O. Albin
2	e	S. Simplicije p.
3	f	B. Kunegunda, dj.
4	g	S. Kazimir, pr.
5	A	S. Ivan Josip, pr. 1 r. P. O. Euzebije
6	b	S. Koleta, dj. **2** r. S. Perpetua i Felicitas, mm. P. O.
7	c	S. Toma Akvinski, pr. i nauč.
8	d	S. Ivan od Boga, pr.
9	e	S. Franciska Rimska ud. Katarina dj. **2** r. P. O.
10	f	Svetih 40 mučenika
11	g	S. Heraklije
12	A	S. Grgur, papa i nauč.
13	b	S. Rozalija
14	c	S. Matilda
15	d	S. Longin, m.
16	e	S. Heriberto, m.
17	f	S. Patricij (Domagoj)
18	g	S. Ćiril Jeruzalemski
19	A	**S. Josip, zaručnik b. d. M. P. O.**
20	b	B. Ivan iz P. i Hip. Gal. pr. 1 i **3** r.
21	c	S. Benedikt, opat. **(Početak proljeća)**
22	d	S. Benvenut, b. 1 r. P. O.
23	e	S. Oton
24	f	Gabriel arkanđ.
25	g	**Blagovijest P. O.**
26	A	B. Emanuel i dr. mm.
27	b	S. Ivan Damascenski, pr., nauč.
28	c	S. Ivan Kapistran, pr. 1 r. P. O.
29	d	S. Pastor, Viktorin i dr. mm.
30	e	S. Petar Regalat Viktor, m. P. O.
31	f	B. Balbina dj.

U utorak koji je najbliži svetkovini sv. Josipa. počinje pobožnost **13** utorka **sv. Anti.**

4. Travanj — April

1	g	S. Teodora, m.
2	A	S. Franjo Paul. pr.
3	b	B. Rikard, b. i Ivan Pinski, pr. 1 r.
4	c	S. Benedikt Filadelfijski, pr. 1 r. S. Isidor, b. nauč. P. O.
5	d	S. Vinko Fererski, pr.
6	e	B. Mar. Kresc. (Rastisl.) Höss dj. 3 r.
7	f	B. Gvilelmo, pustinjak, 3 r.
8	g	B. Julijan od sv. Augustina, pr. 1. r.
9	A	B. Toma Toletinski pr. 1 r
10	b	B. Marko Fantućij, pr. 1 r.
11	c	S. Leon, papa i nauč.
12	d	S. Julije p.
13	e	S. Hermenegildo, kraljević, m.
14	f	S. Justin, m.
15	g	S. Lidvina, dj. Anastazija, m.
16	A	**Svečani spomen sv. o. Franje. S. Bernardica** dj. P. O.
17	b	S. Anicet, papa, m. Rudolf, m.
18	c	B. Andrija Hib. Krescenij Vojislav m.
19	d	B. Konrad Askulski, pr. 1 r.
20	e	S. Marcelin b.
21	f	S. Konrad Parzham. pr., S. Anzelmo b. nauč.
22	g	B. Franjo Fabrijanski, pr. 1 r.
23	A	S. **Juraj, drugi zašt. Bosne**, S. Egidij As., pr. 1 r. S. Soter i Kaj, pape, mm.
24	b	S. Fidelis Sigmarinški, m. 1 r. P. O.
25	c	S. Marko Evanđelist, Mole se litanije Svih sv.
26	d	S. Klet i Marcelin, pape
27	e	S. Petar Kaniz. pr. nauč. B. Ozana Kotorska, dj.
28	f	S. Lukezij, pr., prvi trećoredac. P. O. S. Pavao od Križa
29	g	S. Petar, m.
30	A	S. Josip Kotolengo p. 3 r. S. Katarina Sijenska, dj.

5. Svibanj — Maj

1	b	**S. Josip radnik**
2	c	S. Atanazij, b. i nauč.
3	d	S. Juvenal, b. — Mladen
4	e	S. Monika, ud. Florijan
5	f	S. Pijo V, **papa**
6	g	B. Ivan Damascen, pr., nauč.
7	A	S. Stanislav, b., m.
8	b	S. Viktor, m.
9	c	S. Grgur Nazijanski, b., nauč.
10	d	S. Antonin, b. pr.
11	e	S. Filip i Jakov op.
12	f	S. Nerej i dr., m.
13	g	S. Robert Belarmin pr.
14	A	S. Bonifacij m.
15	b	S. Ivan Krstitelj de la Salle, pr.
16	c	S. Ubaldo, b.
17	d	S. Paškal Bajlon, 1 r. **zaštitnik društva** presv. olt. Sakramenta. P. O.
18	e	S. Feliks, Srećko Sant., pr. 1 r. P. O.
19	f	S. Teofil pr. 1 r. P. O.
20	g	S. Bernardin Sijenski, pr. 1 r. P. O.
21	A	Bb. Ladislav, Krispin i dr. pr. P. O.
22	b	Bb. Ivan For., Godfrid i Joakim mm.
23	c	Marija posrednica svih milosti
24	d	B. Ivan Pradski, m. 1 r.
25	e	Posvećenje bazilike sv. Franje u Asizu. S. Grgur VII., papa
26	f	B. Marija Ana, dj. 3 r. S. Filip N., pr.
27	g	S. Beda, pr. i nauč.
28	A	S. Augustin, b.
29	b	S. Stjepan i Rajmond, pr. 1 i 3 r.
30	c	S. Ferdinand III., kralj španjolski 3 r. P. O. S. Ivana Arška, m.
31	d	bl. dj. Marija Kraljica

Ovaj je mjesec posvećen **bl. dj. Mariji — kraljici svibnja.**

6. Lipanj — Juni

1	e	S. Anđela Merići dj.
2	f	S. Marcelin, Petar i Erazmo b. mm.
3	g	B. Andrija Hispelski, pr. 1 r.
4	A	S. Franjo Karaćolski, pr. (početak devetnice sv. Anti)
5	b	S. Bonifacije, b., m.
6	c	S. Norberto, b., pr.
7	d	B. Baptista Varano, dj. 2 r. Robert
8	e	B. Pacifik Ceranski, pr. 1 r. Medardo
9	f	S. Primo i Felicijan, m.
10	g	S. Margarita, kraljica, ud.
11	A	S. Barnaba, ap.
12	b	S. Ivan od Fakunda, pr.
13	c	S. **Anto Padovanski pr. 1 r. nauč.** P. O. za sve
14	d	S. Bazilij Veliki, b., nauč.
15	e	B. Jolanda, vojvotkinja, **u 2 r., Vid**
16	f	B. Gvido Kortonski, pr. 1. r.; s. Grugur Barbarigo, b., pr.
17	g	B. Adolf, b.
18	A	S. Efrem, đakon i nauč.
19	b	S. Julijana Falkonerija, dj. S. Gervazije i Protazije, mm.
20	c	B. Mihelina Pizaurska, ud. 3 r.
21	d	S. Alojzije Gonzaga, pr. **(početak ljeta)**
22	e	S. Paulin b.
23	f	S. Sidonija, dj. Albin, m.
24	g	**S. Ivan Krstitelj, P. O.**
25	A	S. Gulielmo (Vilko), opat
26	b	S. Ivan i Pavao, mm.
27	c	B. Benvenut Eug., pr. 1 r. Ladislav
28	d	S. Benigno, b. m.
29	e	**† S. Petar i Pavao,** ap. P. O.
30	f	Spomen sv. Pavla ap.

Mjesec lipanj je posvećen posebno presv. srcu Isusovu.

7. Srpanj — Juli

1	g	Dragocjena krv G. N. I. Krista
2	A	Pohod b. d. Marije
3	b	S. Irinej b. m., Trifon i dr. mm.
4	c	B. Ulrik
5	d	**S. Ćiril i Metod.** biskupi, slavenski ap P. O.
6	e	Izaija pr., Miroljub, Marija Goreti
7	f	B. Vilibald
8	g	S. Elizabeta (Jelisava), kr. ud. 3 r. P. O.
9	A	S. Nikola i dr., mm. Gorkomski P. O.
10	b	Sedam braće muč., Emanuel i dr. mm. Veronika dj. P. O.
11	c	S. Pijo I papa. m.
12	d	S. Ivan Valbert, opat
13	e	S. Franjo Sol., pr. 1 r. P. O. Eugen
14	f	S. Bonaventura, kard. i ser. nauč. P. O
15	g	Presv. grob. Spasit. S. Henrik kr. pr.
16	A	**Gospa Karmelska.** (P. O. za članove škapulara bl. d. Marije)
17	b	S. Aleksij, pr.
18	c	S. Kamilo, pr.
19	d	S. Vinko Paulski, pr.
20	e	**S. Ilija** pr. zašt. Bosne i Herc. i đakovačke biskupije
21	f	B. Angelina ud., S. Prakseda dj. P. O.
22	g	S. Marija Magdalena, pokornica
23	A	S. Apolinar, b. m.
24	b	S. Kristina, dj. m.
25	c	S. Jakov **Star.** ap.
26	d	S. Ana, majka b. d. Marije, P. O.
27	e	B. Marija Magd. Martin., dj. 2 r. P. O.
28	f	S. Nazarij, m., S. Viktor, papa, m.
29	g	S. Marta dj., sestra Lazarova
30	A	S. Arkanđeo Kalatafinski. S. Šimun Lipnički, pr. 1 r.
31	b	S. Ignacij Lojolski. pr.

8. Kolovoz — August

1	c	Sedam braće Makabejaca, mm., S. Euzebij, m. i b.
2	d	Porcijunkula ili Gospa od anđela. Ovoga se dana može u svim franjev. crkvama dobiti toliko puta P. O., koliko se puta pohode.
3	e	S. Alfonz, Marija, Lig. b., bl. Augustin Kažotić, b. Zagreb.
4	f	**S. o. Dominik, pr. (Dinko).**
5	g	Gospa snježna
6	A	Preobraženje G. N. Isukrsta
7	b	B. Agatanđeo i Kasijan, mm. 1 r. P. O.
8	c	S. Ivan Vian., 3 r. P. O. p
9	d	S. Roman, m., Vigilia s. Lovre
10	e	S. Lovro, đakon m.
11	f	S. Tiburcije i Suzana dj. mm.
12	g	S. Klara Asiška, dj., utem. 2 r. P. O.
13	A	S. Hipolit i Kasijan mm.
14	b	B. Euzebije, pr.
15	c	† **Vel. Gospa, — Uzn. b. d. M. na nebo,** P. O.
16	d	S. Joakim, otac b. d. Marije P. O.
17	e	S. Rok, pr. 3. r. P. O. S. Hijacint, r.
18	f	S. Jelena Kr., Agapit m.
19	g	S. Ljudevit, b. 1 r. zašt. mlad. P. O.
20	A	S. Bernard, opat, nauč.
21	b	S. Ivana Franciska de Chantal, ud.
22	c	Prečisto srce Marijino.
23	d	S. Filip Benicijski, pr.
24	e	S. Bartolomej, ap.
25	f	S. Ljudevit, kr., pr. 3 r. zašt. 3 r. P. O.
26	g	B. Timotej i Bernard pr. 1 r. P. O.
27	A	Sedam radosti b. d. M. P. O.
28	b	S. Augustin, b., nauč.
29	c	Glavosjek sv. Ivana Krstitelja
30	d	S. Ruža Limska
31	e	S. Rajmondo, pr.

9. Rujan — Septembar

1	f	S. Egidij Atenski, opat i 12 braće mm.
2	g	S. Stjepan, kralj ugarski, pr.
3	A	S. Pijo X papa
4	b	S. Ruža Viterbska, dj. 3 r. P. O.
5	c	S. Lovro Justinijan b.
6	d	B. Liberat i Peregrin, pr. 1 r
7	e	B. Marko Križevčanin, m.
8	f	**Mala Gospojina ili Rođenje b. d. M.** P. O.
9	g	S. Serafina, ud. 2 r.
10	A	B. Apolinar i dr. m. japanski, 1 i 3 r.
11	b	B. Bonaventura Barcinonski, pr. 1 r.
12	c	Ime b. d. Marije
13	d	B. Franjo Kalderolski, pr. 1 r.
14	e	Uzvišenje sv. Križa
15		Sedam žalosti b. d. Marije
16	g	S. Kornelije, papa i Ciprijan b., m.
17	A	Pet rana sv. o. n. Franje, P. O.
18	b	S. Josip Kupertinski, pr. 1 r. P. O.
19	c	S. Januarij i dr., mm.
20	d	S. Eustahij i dr., mm.
21	e	S. Matej, ap. i evanđelist
22	f	**S. Toma Vilanovski,**
23	g	**Našašće tijela sv. Klare Asiške,** dj. Lino p. m. **(Početak jeseni)**
24	A	S. Pacifik (Miroslav) Sansever, pr. 1 r. P. O.
25	b	B. Franjo — Marija
26	c	S. Ciprijan i Justina
27	d	S. Elzarij, dr. 3 r. S. Kuzma i Damijan, m. P. O.
28	e	S. Večeslav, m.
29	f	S. Mihovil Arkanđeo. P. O.
30	g	S. Jeronim, svećenik, pr. i nauč.

10. Listopad — Oktobar

1	A	S. Remigije, b.
2	b	Sveti anđeli čuvari
3	c	S. Terezija od Dj. Isusa
4	d	**S. O. Franjo Seraf,** utemeljitelj triju redova P. O. za sve
5	e	S. Placid i dr., mm.
6	f	S. Marija Franciska od 5 rana, dj. 3 r. P. O. Brunon, pr., Vjera, dj.
7	g	Svetkovina bl. dj. Marije od krunice.
8	A	S. Birgita ud. s. Sergije i dr.
9	b	S. Dionizije i dr. mm.
10	c	S. Danijel i dr., mm. P. O.
11	d	**Materinstvo b. d. M.**
12	e	S. Serafin Montegran., pr. 1 r. P. O.
13	f	S. Eduard, kralj, pr.
14	g	S. Kalist I, papa, m.
15	A	S. Terezija, dj.
16	b	S. Hedviga ud.
17	c	S. Margareta Alakok
18	d	S. Luka, evanđelist
19	e	S. Petar Alkantarski, pr. 1 r. P. O.
20	f	S. Ivan Kancijski, pr.
21	g	S. Ursula i dr., dj. mm.
22	A	Posvećenje mjesne crkve
23	b	S. Jozefina, dj. m., 2 r. s. Antun M. Claret, b., pr.
24	c	S. Rafael arkanđeo
25	d	S. Hrisant i Darija, mm.
26	e	B. Bonaventura Potencijski, pr. 1 r. P. O.
27	f	S. Sabina, m.
28	g	S. Šimun i Juda Tadej, ap.
29	A	S. Narcis, b.
30	b	B. Anđeo Akrijski, pr. 1 r. P. O.
31	c	B. Kristofor Rom. i Toma Fl., pr. 1 r.

Mjesec listopad posvećen je Mariji Kraljici krunice.
U posljednju nedjelju listopada je svetkovina Krista Kralja.

11. Studeni — Novembar

1	d	**† Svetkovina svih svetih P. O.**
2	e	**Dušni dan ili Spomen svih vj. mrtvih.** P. O. za duše u čistilištu, i to toliko puta koliko se puta pohodi crkva i moli na nakanu sv. Oca pape. Ispovijed i pričest nužna za oproste.
3	f	S. Rajnerij, pr. 1 r. Hubert, b.
4	g	S. Karlo Boromejski, b. S. Vital, m.
5	A	Svete moći u franj. crkvama. Mirko
6	b	B. Margarita, dj. 2 r.
7	c	S. Jelena, dj. 2 r.
8	d	S. Gotfrid, d. (Bogomir)
9	e	Posveta bazilike Spasiteljeve u Rimu
10	f	S. Andrija Av., pr. S. Trifon i dr., mm
11	g	S. Martin, b.
12	A	S. Martin p. m.
13	b	S. Didak pr. P. O.
14	c	B. Nikola Tavelić, m. S. Jozafat, b. m. P. O.
15	d	S. Albert Vel. b. nauč.
16	e	S. Janja As., s. sv. Klare, dj. 2 r. P. O.
17	f	S. Grgur Čudotvorac
18	g	Posv. baz. sv. Petra i Pavla ap. u Rimu
19	A	S. Elizabeta ugarska, ud. 3 r. zaštitnica trećoredaca P. O.
20	b	S. Feliks Valoa, pr.
21	c	Prikazanje b. d. Marije u hramu
22	d	S. Cecilija, dj. m.
23	e	S. Klement, papa, m.
14	f	S. Ivan od Križa, pr.
24	g	S. Katarina, dj. m.
26	A	S. Leonardo Portum, pr. 1 r. P. O.
27	b	B. Bernardin Foski i Humilis, pr. 1 r.
28	c	S. Jakov Markijski, pr. 1 r. P. O.
29	d	Svi sveti triju red. s. o. Franje P. O.
30	e	S. Andrija, ap.

12. Prosinac — Decembar

1	f	B. Anton Bonfandini, pr. 1 r.
2	g	Dušni dan ili spomen svih mrtvih triju redova sv. o. Franje, S. Bibijana P. O.
3	A	S. Franjo Ksaverski pr.
4	b	S. Petar Krizolog, b., nauč.
5	c	S. Sava, opat
6	d	S. Nikola, b., pr.
7	e	S. Ambrozij b.. nauč. (Post. zapov.)
8	f	† **Bezgrešno** začeće **b. d. Marije,** P. O. za sve
9	g	S. Restitut b. m.
10	A	Melhiad papa m.
11	b	S. Hugolin, Pustinjak, 3. r. Damas, p.
12	c	Našašće tijela sv. o. Franje P. O.
13	d	S. Lucija, dj., m.
14	e	B. Konrad Ofidski i Bartol., pr. 1 i 3 r.
15	f	B. d. Marija kraljica franj. reda
16	g	S. Euzebij, b. m.
17	A	B. Lazar, b. m.
18	b	S. Ruf i Zozim mm.
19	c	B. Vladimir Timotej đakon
20	d	S. Amon m. Liberat i Bajul
21	e	S. Toma, ap. **(Početak zime)**
22	f	S. Flavijan m.
23	g	S. Viktorija dj. m.
24	A	Badnjak. Adam i Eva. Post
25	b	† **Božić** P. O.
26	c	**S. Stjepan,** đakon, prvi mučenik
27	d	S. Ivan ap. i evanđelist
28	e	Mladenci (nevina dječica)
29	f	S. Toma b., m.
30	g	S. Sabin asiški b.
31	A	S. Silverstar, papa. **Tebe Boga hvalimo.**

Zahvalimo Bogu za prošlu godinu, i za sve milosti, koje smo primili u njoj.

Štovatelju Sv. Ante!

Papa Leon XIII rekao je profesoru Antonu Lokateliju o štovanju sv. Ante:

— »Moj sinko, ti ga ipak dovoljno ne štuješ, ako ne nastojiš njegovo štovanje i među drugima raširiti. Nije dosta štovati sv. Antu u Padovi, nego mu se mora čast iskazivati po cijelome svijetu«. I završi papa ovim znamenitim riječima: »Sveti Anto nije svetac same Padove, nego je on svetac cijeloga svijeta«.

Sveti Anto je svetac cijeloga svijeta i svakoga staleža: pomazanika Gospodnjega i okrunjene glave, posvećene osobe i svjetovnog čovjeka, učenjaka i neuka, gospodina i težaka, učitelja i učenika; mlada i stara, vesela i žalosna, — svaki svetog Antu pozna, svaki zaziva.

Sveti je Anto k tome još zaštitnik u svim potrebama bez iznimke. Evo, šta o tom kaže glasoviti bogoslovac o. Sènjeri: »Anti se utječemo u tjeskobama duševnim, u bolovima tjelesnim, u svakoj pogibli života! Anti se utječemo, kad izgubimo koju stvar, kada nam treba dobra savjeta, kada nas zadese svakojake neprilike. Čini se, da je njegov oltar postao za nas vrelo, slično onome, što se nalazi u Jeruzalemu, u kojem se liječila svaka bolest, samo s tom razlikom, da je

tamo trebalo už veliku nepriliku čekati na zgodan čas, a ovdje se kod sv. Ante nađe lijeka i pomoći u svaki sat i čas«.

Razumljivo je stoga, što pobožnost prema sv. Anti, tome tako dobrom svecu, zauzima iz dana u dan sve većeg maha kod svih staleža. Još više: izgleda, da je svemogući Bog dao u naše vrijeme sv. Anti jednu osobitu dužnost: da, naime, dovodi ljudstvo — više nego ijedan drugi svetac — do pravog poznavanja i čašćenja Boga; da ga dovodi svojim moćnim pomaganjem i u osjetnim stvarima preko kojih čovjek dolazi do duhovnih.

Dragi vjerniče i štovatelju sv. Ante, evo devetnaesti put njegova molitvenika prerađena prema potrebi vremena. U njemu je tekst molitava, koji je propisan na Biskupskim konferencijama 21. rujna 1961. Želimo, da Ti on bude priručna knjiga kod primanja svih sakramenata, kod mise i blagoslova, kod poučavanja tvoga djeteta u kršćanskom nauku i molitvi. U njemu ćeš naći sve najpotrebnije molitve, a naročito one kojima ćeš častiti i zazivati sv. Antu. Klanjaj se najprije Bogu i Kristu, a časti Mariju, sv. Antu i ostale svece.

Sarajevo, na blagdan sv. Petra i Pavla 1962. god.

UREDNIŠTVO
»PASTORALNE BIBLIOTEKE«

Tko je bio sv. Anto?

Bio je čovjek Božje providnosti, bio apostol trinaestog vijeka, bio osobiti ljubimac Božji, bio čudotvorac nad sve čudotvorce, bio je najmilostiviji pomoćnik nevoljnih i tješitelj žalosnih, bio miljenik svega kršćanstva, bio prvi ponos reda franjevačkoga. — Što je bio sv. Anto prije, to je sve i danas.

Anto se rodio godine 1195. na Veliku gospu u Lisabonu (Portugal). Još od djetinjstva se odlikovao štovanjem preblažene djevice Marije i krepošću čistoće, te je Mariji još sasvim mlad zavjetova vječno djevičanstvo, koje je očuvao do smrti neokaljano. Radi toga se Anto uvijek slika s ljiljanom u ruci, znakom čistoće. U petnaestoj godini odrekao se svijeta i stupio u red sv. Augustina u samostanu blizu rodnog mjesta. Kasnije su ga poglavari, na njegovu želju, premjestili u samostan sv. Križa u Koimbri, gdje je i svećenikom postao.

Oko godine 1220. don Pedro, kraljević portugalski, donese u Koimbru posmrtne ostatke prvih mučenika franjevaca, koji su kao misionari u Maroku prolili svoju krv za Krista. Njihov primjer oduševi i Antu za propovijedanje riječi Božje nevjernicima i napuni ga nadom, da bi i on

mogao proliti svoju krv za Isusa. Zato stupi u franjevački red u Koimbri. Tamošnji samostan bio je pod zaštitom sv. Ante Pustinjaka, zato i on sada uze ime Anto, a dotada se zvao Ferdinanad.

Sam sv. Franjo mu dozvoli, da može ići u Afriku propovijedati riječ Božju. Ali Bog je njemu bio odredio drugu ulogu. Iz Afrike se morao vratiti natrag u Španjolsku, jer je bio obolio. Međutim nije stigao ni u Spanjolsku. Protivni vjetar je njegovu lađu bacio na obale Sicilije. Bila je to godina 1221. Upravo te godine je sv. Franjo bio sazvao opću skupštinu svoga reda u Azisu. I sv. Anto, premda slab, ipak prođe cijelu Italiju do Asiza pješice, da bi prisustvovao skupštini. Tu je upoznao sv. Franju, a tu je upoznao i redovnički život franjevaca. To ga je toliko oduševilo, da je odlučio ostati u Italiji. Nakon skupštine sva braća odoše na svoja mjesta, a Antu primi starješina provincije Romanje i posla ga u samostan u Bolonji. Tu je Anto provodio pravi pokornički život, u samoći i najvećoj poniznosti. Bio je i učen i svet, ali je to sakrivao pred braćom. Ipak jednom zgodom njegova učenost iziđe na vidjelo, jer je Bog htio, da njegovo znanje i svetost donese koristi drugim ljudima. Kada je Franjo čuo za učenost poniznog Ante, posla ga na daljnje usavršavanje u bogoslovskim naukama.

Poslije toga Anto je bio imenovan prvim učiteljem bogoslovskih nauka mladim redovnicima, koje je on ne samo poučavao u nauku, nego ih je još više oduševljavao svetošću svoga života.

Premda je tim svojim zanimanjem uzgajao izvrsne i dobre poslanike za vinograd Gospodnji, ipak je vazda želio, da se posveti samo propovijedanju riječi Božje, jer se upravo za to najviše pripravljao. Što je želio, to je i dobio: poglavari mu povjeriše, da se bavi i propovijedanjem. Pun ljubavi prema Bogu i svom bližnjemu, započe svoje apostolsko poslanstvo. On je govorio oduševljeno, odrešito, razumljivo i privlačivo. Krepčinom i jasnoćom svojih pripovijedi toliko je djelovao na slušateljstvo, da su se tisuće naroda oko njega skupljale; i kad slušateljstvo ne bi moglo stati i u najveće crkve, morao je podizati propovjedaonicu na trgovima i na polju, te odatle mnogobrojnom slušateljstvu riječ Božju navješčivati. S evanđeljem i s križem u ruci obilazio bi on gradove i sela Italije i južne Francuske, te svuda činio čudesa i obraćenja. Čudesa sv. Ante bila su silna, divna i očevidna, te je radi njih zaslužio naziv »Čudotvorca«.

Uz poučavanje braće u bogoslovnim naukama i često propovijedanje obnašao je sv. Anto i razne službe u svom redu: bio je

gvardijan u Pulu, čuvar (kustod) za južnu Francusku u Limožu, a god. 1226., kada je na 4. listopada umro sv. Franjo, postade provincijalom bolonjske provincije u sjevernoj Italiji. Povjerene mu krajeve revno je obilazio, u njima žarko propovijedao, čudesa tvorio i red širio. U poslu reda morade u Rim k sv. ocu papi, Grguru IX. Kad ga ugleda papa, veoma se obradova, jer već bijaše čuo za njegovu svetost, učenost i neumorni rad za slavu Božju i spas duša, a nadasve bijaše čuo za njegov izvanredni propovjednički dar. Stoga mu zapovjedi, da pred njim u lateranskoj crkvi propovijeda. Anto ponizno posluša i tolikim je zanosom propovijedao, da je papa izvan sebe od udivljenja ostao i sv. Antu nazvao »škrinjom zavjetnom«. Svršivši posao radi kojega je bio došao u Rim, vrati se u svoj omiljeni grad Padovu god. 1230. Slijedeće godine držao je zadnji put u svom životu korizmene propovijedi. Mlado i staro, bogato i siromašno, sve je hrlilo, da ga sluša. Bivalo je na njegovim propovijedima po 30 tisuća ljudi. Zanos naroda toliko naraste, da su ljudi ustajali usred mrkle noći i s bakljama tražili sebi mjesta u crkvi.

Slavni život svečev približava se kraju. Već oko Uskrsa te godine pade Anto na smrtnu postelju, jer ga je shrvao naporni posao, bičevanje, pokora, duga putovanja i vodena bolest.

Rastapajući se od rajskog veselja, što će se brzo i navijek sastati s ljubavlju svojom, pun zanosa zapjeva svoju miljenicu pjesmu Mariji: »O slavna Gospo!« i iza toga se preseli u blaženu vječnost 13. lipnja god. 1231. Bilo mu je 36 godina. Bog objavi smrt svečevu po nevinoj dječici, koja se razletiše gradom i vikahu: Umro je sv. otac! Umro je sv. Anto! Nije prošla ni godina dana poslije njegove smrti, i već bi proglašen svecem. Presretna majka Antina doživila je tu sreću, da se živa moli pred oltarom svoga sina sveca. Kako je čudesa tvorio cijeli život svoj, to je poslije smrti još mnogo više, te ga sav svije zove Čudotvorcem. Grob njegov počiva u Padovi u veličanstvenoj bazilici, koja mu se odmah iza smrti poče graditi. Cijelo mu se tijelo u prah pretvorilo, samo je Bog sačuvao njegov jezik do dana današnjega, čitav kao u živa čovjeka — da pokaže, koliko ga je sv. Anto jezikom slavio.

Kako savremeni poznavoci opisuju sv. Antu, on je bio: srednjeg stasa, crnomanjaste boje, živih očiju, visoka čela, lijepa i mila lica. — Na slikama vidimo sv. Antu obično s ljiljanom, knjigom i božanskim Djetešcem. Ljiljan je znamenje njegove neokaljane čistoće, knjiga ozna-

čuje Sv. pismo, koje je svetac uvijek proučavao kao knjigu Božje mudrooti, a Dijete Isus sjeća nas na onaj najsretniji čas Antina života, kad mu se u rajskoj ljepoti ukazao mali Isus, da mu pokaže, koliko ga voli.

Umjetnici su se natjecali, koji će ljepše prikazati našeg sveca na slici i u kipu. Slike i kipovi sv. Ante Padovanskoga mogu se vidjeti u svakoj crkvi, što više gotovo u svakoj kršćanskoj kući, što svjedoči, kako je štovanje sv. Ante općenito.

I. dio: ŽIVOT S BOGOM

Što mora svaki kršćanin znati o molitvi

1. Svaki je kršćanin dužan moliti se, jer je to Isus naredio, i jer bez molitve nitko ne može pravo kršćanski živjeti.

2. Molitva je svako uzdizanje duše k Bogu. Zato se može moliti:

a) ako samo u svojoj nutrini mislima i željama razgovaramo s Bogom; to je nutarnja molitva;

b) ako misli i želje popratimo i riječima; to je usmena molitva;

c) ako pjevamo pobožne pjesme; tko pobožno pjeva, dvaput moli;

d) ako razmišljamo o svetim istinama naše vjere, a pogotovu ako o njima razgovaramo ili neuke poučavamo;

e) najsavršenija je molitva ako pobožno pratimo i sudjelujemo u svetim obredima skupa sa svećenikom i ostalim vjernicima.

3. Pravi kršćanin nije pred svojim Bogom prosjak, nego ljubljeno dijete, koje se ne pojavljuje pred svojim roditeljima samo onda, kad treba prositi, nego i onda kad treba Bogu odati čast i slavu, zahvaliti mu se, moliti za oproštenje.

4. Pravi kršćanin moli se Bogu
svako jutro i večer,
prije i poslije jela,
kod službe Božje,
kad crkveno zvono pozivlje na molitvu u nevolji i napasti,
u svakom važnijem poslu.

Moliti se treba:

a) ustrajno, jer Bog i svece (kao svetu Moniku) pusti nekad, da za jednu milost mole godinama i godinama;

b) pouzdano, jer Krist nam je obećao: »štogod zamolite u moje ime, ono ću učiniti«.

c) ponizno, jer moramo biti svjesni, da smo bezvrijedni po sebi, a sva naša vrijednost dolazi od Božje darežljivosti;

d) predano, to jest onako kao Isus na Maslinskoj gori: »Ne moja volja, nego tvoja volja neka bude«, Gospodine.

O oprostima

1. Šta je oprost?

Oprost je opraštanje vremenitih kazna, koje nam Crkva dijeli izvan sakramenta svete ispovijedi.

Oprosti ne opraštaju grijehe. To spada na sakramenat svete ispovijedi. Ali i nakon ispovijedi grešnik često puta ostaje dužnik pred Bogom. Zato mora podnijeti vremenitu kaznu na ovom svijetu ili u čistilištu.

Krist je svetoj Crkvi dao puninu vlasti nad dušama. »Što god razriješite na zemlji, bit će razriješeno i na nebu«, rekao je Spasitelj apostolima (Mat. 18, 18). To znači, da Crkva ima vlast ne samo opraštati grijehe, nego i uklanjati sve ono, što stoji na putu, da njezina djeca dođu u nebo. Zato ona ima vlast dijeliti oprost i od onih kazna, na koje smo obvezani poslije svete ispovijedi.

To ona čini u oprostima. Zato kažemo, da oprosti ne opraštaju grijehe, nego samo kazne za već oproštene grijehe.

2. Tko dijeli oproste?

Oproste dijeli sveta Crkva, to jest sveti otac Papa i svi oni, kojima Papa dadne vlast.

Ali oprosti nisu djelo Crkve, nego djelo Kristovo. Krist je svojom mukom i smrti zaslužio sve ono, što je potrebno za naše spasenje. On je zaslužio i oproštenje od grijeha, a i oproštenje svih kazna, vječnih i vremenitih. On je sve te svoje zasluge predao svetoj Crkvi kao veliko blago, da ga ona čuva, dijeli i njim upravlja. Poslije Krista i njegova majka, blažena djevica Marija, i ostali sveci

trpjeli su radi Krista i zaslužili — uz pomoć Kristove milosti — više nego su bili dužni zbog svojih pogrešaka. Sve te njihove zasluge Krist je pridružio svojim zaslugama. Crkva je blagajnica toga blaga Kristova«.

Dijeleći oproste Crkva uzima od zasluga Kristovih i pruža Bogu zadovoljštinu za one kazne, koje se opraštaju na temelju podijeljenih oprosta.

Oproste, dakle, dijeli Krist jednako kao i svete sakramente. Crkva je samo njegova službenica, blagajnica.

3. Koliko ima vrsta oprosta?

Oprosta ima dvije vrste: potpuni i nepotpuni oprosti.

Potpuni oprosti daju oproštenje svih vremenitih kazna. Takovi su oprosti na Porcijunkulu (2. kolovoza), oprosti na smrtnom času, oprosti za pokojne na Mrtvi dan. — Potpuni oprost je i takozvani jubilejski oprost, koji se može dobiti u »svetoj jubilejskoj godini«. Taj se oprost proglašava redovito svakih 25 godina. Za njega vrijede posebni propisi, koji se svaki put objave cijelom kršćanstvu.

Nepotpuni oprosti jesu oni, koji daju oproštenje samo jednog dijela vremenih kazna. Tako na primjer oprost od 1 godine, ili od 7 godina, ili od 3 četrdesetnice. Kad se daje oprost od 7 godina, to znači, da se oprašta onoliko kazna, koliko se u starom kršćanstvu oprašta na temelju crkvene pokore kroz 7 godina. Ili: oprost od 3 četrdesetnice daje oproštenje onoliko kazna, koliko se oprašta u starom kršćanstvu crkvenom pokorom kroz 3 puta po 40 dana.

Koliko to iznosi? To zna samo Bog, i nitko više!

4. Tko može dobiti oprost?

Oprost može dobiti samo onaj, tko se nalazi u milosti posvetnoj i tko točno izvrši propisana djela i propisane molitve.

Najprije treba dobiti oproštenje grijeha i vječne kazne, pa istom onda oproštenje vremenite kazne. Zato oprostu mora uvijek prethoditi sveta ispovijed, ako je čovjek sagriješio teškim grijehom.

Crkva je blagajnica Božjega »blaga«. Ona ima pravo propisivati uvjete, ako želimo od nje dobiti dio blaga iz te blagajne. Zato se mora točno ispuniti, što je propisano, da se dobije oprost.

Kod potpunih oprosta traži se uvijek ispovijed i pričest. Tko se ispovijeda svakih 14 dana, a pričešćuje svaki dan, ili barem češće puta kroz tjedan, taj može svaki dan primiti sve oproste, za koje se izričito traži ispovijed.

5. Za koga se mogu primijeniti oprosti?

Za pokojne mogu se primijeniti gotovo svi potpuni oprosti. — Za žive mogu se primijeniti samo oni oprosti, za koje je to Crkva izričito odredila.

6. Šta treba još znati o oprostima?

Treba znati, da Crkva oproste nije nikada prodavala ili s njima trgovala. To je klevetanje od strane njezinih neprijatelja.

Isto tako treba znati, da se nikada nisu davali oprosti od grijeha, nego uvijek samo od kazna za grijehe, koji su već oprošteni.

Oprosti nisu nikakva trgovina nego majčinska briga svete Crkve za njezinu djecu, živu kao i mrtvu. Sigurno je, da se nitko i nikada nije toliko brinuo za pokojnike u čistilištu kao naša Crkva. A to je najbolji dokaz, da je sveta Crkva prava majka sve djece Božje.

Molitve
koje mora znati svaki kršćanin

Znamenje sv. križa

U ime † Oca † i Sina † i Duha Svetoga. Amen.

(Oprost: 3 god. svaki put blagoslov. vodom).

Oče naš

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje. / Dođi kraljevstvo tvoje. / Budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji. /

Kruh naš svagdanji daj nam danas. / I otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim. / I ne uvedi nas u napast, / nego izbavi nas od zla. Amen.

Zdravo Marijo

Zdravo Marijo, milosti puna, / Gospodin s tobom, / blagoslovljena ti među ženama / i blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus.

Sveta Marijo, Majko Božja, / moli za nas grešnike sada i na čas smrti naše. Amen.

Slava Ocu

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome. / Kako bijaše na početku, / tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Vjerovanje

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega, / Stvoritelja neba i zemlje. / I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, / koji je začet po Duhu Svetom, / rođen od Marije Djevice / mučen pod Poncijem Pilatom, / raspet, umro i pokopan; sašao nad pakao, / treći dan uskrsnuo od mrtvih, / uzašao na nebesa, / sjedi o desnu Boga Oca svemogućega; / odonud će doći suditi žive i mrtve. / Vjerujem u Duha Svetoga, / svetu Crkvu katoličku, / općinstvo svetih, / oproštenje grijeha, / uskrsnuće tijela, / život vječni. Amen.

Pozdrav anđeoski

Anđeo Gospodnji navijestio Mariji i ona je začela po Duhu Svetom.
Z d r a v o, M a r i j o, itd.

Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj.
Z d r a v o, M a r i j o, itd.

I Riječ je tijelom postala, i prebivala među nama.
Z d r a v o, M a r i j o, itd.

Moli za nas, sveta Bogorodice, da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

P o m o l i m o s e : Milost svoju, molimo te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi koji smo po anđelovu navještenju / spoznali utjelovljenje Krista, Sina tvoga, / po muci njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Kraljica neba

U uskrsno vrijeme tj. od Velike subote navečer pa do uoči svetkovine presv.

Trojstva mjesto Anđeo Gospodnji moli se stojeći:

Kraljice neba, raduj se, aleluja,
Jer koga si bila dostojna nositi, aleluja,
Uskrsnu, kako je rekao, aleluja,
Moli za nas Boga, aleluja,
R. Veseli se i raduj, Djevice Marijo, aleluja,
O. Jer uskrsnu Gospodin uistinu, aleluja!

P o m o l i m o s e: Bože, koji si se dostojao razveseliti svijet uskrsnućem svoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista, / daj, molimo te, / da po njegovoj majci Djevici Mariji / postignemo radosti vječnoga života. / Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

(Za »Anđeo Gospodnji« i za »Kraljice neba« oprost 10 god., ako se moli svaki dan. Potp. opr. jednom u mjesecu uz obične uvjete. Pijo XI 20. II 1933).

Općinska ispovijed

Ispovijedam se Bogu svemogućemu, blaženoj Mariji vazda djevici, blaženomu Mihovilu arkanđelu, blaženom Ivanu Krstitelju, svetim apostolima Petru i Pavlu, (blaženom našem ocu Franji) svima svetim i tebi, oče, da sagriješih vrlo mnogo mišlju, riječju i djelom; *(triput se udara u prsa)* moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh. Zato molim blaženu Mariju vazda djevicu, blaženog Mihovila arkanđela, blaženog Ivana Krstitelja, svete apostole Pera i Pavla, (blaženog našeg oca Franju) sve svete i tebe, oče, da se molite za me Gospodinu Bogu našem. Amen.

Četiri djela

Čin vjere

Vjerujem čvrsto sve / što je Krist učio / i što sveta Katolička crkva predlaže vjerovati, / jer si to objavio ti, Bože, koji si nepogrešivo istinit. / U toj vjeri želim živjeti i umrijeti. / O Bože, umnoži moju vjeru!

Čin ufanja

Ufam se u te, Bože moj, / da ćeš mi po zaslugama Isusove muke i smrti / i po mojim dobrim djelima, / učinjenima tvojom pomoću, / oprostiti grijehe i dati nebesku slavu. / A to se ufam zato / jer si to obećao ti, Bože moj, / koji si u svojem obećanju stalan i vjeran. / O Bože, učvrsti moje ufanje!

Čin ljubavi

Ljubim te, Bože moj, / svim svojim srcem i dušom više nego sve drugo na svijetu / jer si dostojan svake ljubavi; / i radi tebe ljubim svoga bližnjega kao sama sebe. / O Bože, užezi ognjem svoje ljubavi moje srce!

Savršeno pokajanje

Moj Bože, kajem se / i žalim od svega srca / što grijesima uvrijedih tvoju neizmjernu dobrotu. / Tvrdo odlučujem / da te uz pomoć tvoje milosti ne ću više vrijeđati, da ću za svoje grijehe činiti dostojnu pokoru i čuvati se grešne prigode. Amen.

Jutarnja molitva

Jutrom zahvali Bogu, što ti je dao, da ugodnim snom odmoriš svoje sile; prikaži mu sva dobra djela onoga dana; preporuči se Bogu i njegovim svecima, neka te kroz taj dan očuvaju od zla i grijeha. Pobožno obavi jutarnju molitvu i moli, da Bog sva tvoja djela rukovodi.

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

O moj Bože! S najdubljim ti se strahopoštovanjem klanjam. Vjerujem u te, jer si nepogrešivo istinit; ufam se u te, jer si svemoguć, neizrecivo dobar i milosrdan; ljubim te nadasve, jer si neizmjerno savršen i svake ljubavi dostojan; žalim iz sve duše, što sam tebe, najveće dobro ikakvim grijehom uvrijedio. Zahvaljujem ti na svim dobročinstvima, koja si mi dosad iskazao, osobito, što si me ove noći milostivo čuvao.

Bože! sve što danas budem mislio i govorio, radio i trpio, neka bude tebi na slavu. I zato združujem sve to

s nakanama i zaslugama Isusa, Marije i svih svetih, te tako združeno tebi prikazujem. Imam namjeru biti dionikom svih dobrih djela, koja će se danas po svekolikom svijetu učiniti, kao i oprostâ, koje mogu zadobiti.

Čvrsto odlučujem, da ću se svojski čuvati svakoga grijeha, osobito onoga, u koji sam češće upadao. To odlučujem, ali jer ne mogu bez tvoje milosti izvršiti, stoga te molim pomozi mi, da izvršim svoju odluku i tvoju svetu volju.

Slatko srce Isusovo, daj da te sve više ljubim! *(300 dana oprosta).*

Slatko srce Marijino, budi mi spasenje! *(300 dana oprosta).*

O Gospojo moja, o majko moja! Ja ti svega sebe predajem, i da ti zasvjedočim ljubav svoju, poklanjam ti danas svoje oči, svoje uši, svoja usta, svoje srce — svega sebe. Jer sam dakle sav tvoj, o dobra Majko, čuvaj me i brani kao stvar i svojinu svoju. Zdravo Marijo... *(500 dana oprosta).*

Anđele Božji, čuvaru moj, komu me je Božja dobrota izručila, danas me rasvjetljuj, čuvaj, upravljaj i ravnaj. Amen. *(300 dana oprosta).*

Svi sveti Božji, osobito sveti Anto, zaštitniče, i N. N., moj imenjače, molite za me, branite me od svakoga zla duše i tijela i privedite me u život vječni. Amen.

Sada učini odluku, da ćeš se čuvati onih prigoda, u kojima obično sagriješiš. Tu odluku svoju ponovi višeput u danu, pobudi u sebi djelo vjere, ufanja i ljubavi. Još izmoli pozdrav anđeoski i počni svoj posao.

Pozdrav sv. Anti izjutra

Sv. Anto, vjerni slugo i prijatelju Božji! Pozdravljam te u presvetom Srcu Spasitelja Isusa, kojega si u prilici malenog dietešca na rukama nosio, radujem se onoj neopisivoj slavi, kojom te je Bog u nebu obdario. Zahva-

ljujem Bogu iz dna duše za sve milosti i prednosti, kojima te je nad ostale odlikovao. Danas te ponovno biram za svoga zaštitnika i zagovornika i čvrsto odlučujem, da ne ću nikada propustiti, a da te ne bih uvijek častio. Uzmi me za svoga štićenika, budi uza me kod svakoga djela i napora i ne zapusti me u času smrti. Amen.

Molitve preko dana

Prije i poslije rada

Prije rada: Djela naša, molimo te, Gospodine, milošću svojom priteci i pomoću svojom prati, da svaka naša molitva i radnja s tobom vazda počinje i početa da se s tobom dovršuje. Po Isusu Kristu Gospodinu našem. Amen.

U ime Isusovo i Marijino! Bože moj, sve na slavu Tvoju.

Poslije rada: Zahvaljujem ti se, svemogući vječni Bože, na svim dobročinstvima tvojim, koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Bogu hvala i slava! Sve na slavu Božju!

Prije i poslije jela

Prije jela: Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu.

Blagoslovi, Bože, nas i ove tvoje darove, koje ćemo po tvojoj darežljivosti blagovati. Po Isusu Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Poslije jela: Oče naš, Zdravo Marijo, Pokoj vječni.

Zahvaljujemo ti se, svemogući vječni Bože...

Dostoj se, Gospodine, sve, koji nam dobro čine poradi imena tvojega, nagraditi životom vječnim. Amen.

Duše pokojnih pravovjernika po milosrđu Božjem neka počivaju u miru. Amen.

Kratko djelo vjere, ufanja i ljubavi.

Bože moj, vjerujem u te, jer si vječna istina!

Bože moj, ufam se u te, jer si beskrajno milosrdan!

Bože moj, ljubim te, jer si neizmjerno dobar!

(7 god. i 7 četrdesetnica oprosta. Benedikt XIV 1756).

Strelovite molitvice skopčane s oprostima

Bože, u pomoć mi priteci: Gospodine, pohiti da mi pomogneš!

(Psalam 69, 2. — Oprost: 500 dana; potpun mjesečno).

Jedinom Bogu, neumrlom i nevidljivomu Kralju vjekova, čast i slava u vijeke vjekova. Amen.

(Iz Brevijara. — Oprost: 500 dana; potpuni mjesečno).

Sveti Bože, sveti Jaki, sveti Besmrtni, smiluj nam se!

(Oprost: 500 dana; potpuni mjesečno).

Gospodine, umnoži nam vjeru!

(Oprost: 500 dana; potpuni mjesečno).

Dostoj se, Gospodine, u dan ovaj (ili: u noć ovu) sačuvati nas bez grijeha!

(Ujutro i uvečer 500 dana oprosta; potpun mjesečno).

Gospodine, u ruke tvoje predajem dušu svoju!

(Psalam 30, 6. — Oprost: 500 dana; potpuni mjesečno).

Isuse moj, milosrđe!

(Oprost: 300 dana; potpun mjesečno. Potpuni oprost u slučaju bombardiranja ili ratne opasnosti. Pio XII).

Preslatki Isuse, ne budi mi sudac, nego spasitelj!

(Oprost: 300 dana; potpun mjesečno).

Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!

(Oprost: 500 dana; potpuni mjesečno).

Gospodine, spasi nas, pogibosmo!

(Oprost: 500 dana; potpuni mjesečno. Pio XII 17 17. VII 1943).

Isuse, tebi živim; Isuse, tebi umirem; Isuse, tvoj sam živ i mrtav. Amen.

(Oprost: 100 dana; potpuni mjesečno).

Bože moj i sve moje!

(Oprost: 300 dana svaki put).

Bože, udostoj se dati život vječni svima onima, koji nam dobro čine poradi imena tvoga!

(Oprost: 300 dana svaki put).

Isuse, blaga i ponizna srca, učini srce moje kao srce tvoje!

(Oprost: 500 dana; potpuni mjesečno).

Nek se svugdje ljubi presveto srce Isusovo!

(Oprost 100 dana, ali samo jednom u danu, Pio IX 1860).

Isuse, koji goriš ljubavlju prema nama, užezi srca naša ljubavlju prema Tebi!

(Oprost: 500 dana; potpuni mjesečno).

Presveto srce Isusovo, smiluj nam se!

(Oprost: 500 dana; potpuni mjesečno).

Presveto srce Isusovo, štiti naše obitelji!

(Oprost 500 dana; potpuni mjesečno).

Srce Isusovo, ljubim te! Obrati bijedne psovače!

(Oprost: 300 dana; potpuni mjesečno).

O Gospođo moja! O majko moja! Sjeti se, da sam tvoj. Čuvaj me i brani kao stvar i svojinu svoju.

(Oprost: 500 dana svaki put; potpun mjesečno).

Najdostojnija Kraljice svijeta, Marijo, vazda Djevice, koja si rodila Krista Gospodina, Spasitelja svima, moli za naš mir i spasenje.

(Iz Misala. — Oprost 300 dana; potpuni mjesečno).

Učini me dostojnim da te hvalim, Djevice Presveta. Daj mi jakosti protiv neprijatelja tvojih.

(Oprost: 300 dana; potpuni mjesečno).

Blagoslovljeno sveto i bezgrešno začeće bl. djevice Marije Majke Božje!

(Oprost: 300 dana; potpuni mjesečno).

O Marijo bez grijeha začeta, moli za nas, koji se tebi utječemo!

(Oprost: 300 dana; potpuni mjesečno).

Slatko srce Marijino, budi moje spasenje!

(Oprost: 300 dana; potpuni mjesečno).

Isuse, Marijo i Josipe!

(Oprost: 7 godina; potpuni mjesečno, ako se pobožno zaziva).

Isuse, Marijo i Josipe, vama darivam srce i dušu svoju!

Isuse, Marijo i Josipe, pomozite mi u posljednjem boju!

Isuse, Marijo i Josipe, dajte, da se u miru s vama odijeli duša moja!

(Za svaki od ova tri uzdaha oprost: 7 godina; potpuni mjesečno).

Pošalji, Gospodine, radnike u žetvu svoju!

(Oprost: 500 dana; potpun mjesečno).

Krunice

Krunica blažene djevice Marije*)

Najprije se prekriži i izmoli Vjerovanje (držeći križić krunice), zatim moli Očenaš (na rastavljeno zrno) i tri Zdravomarije (na tri slijedeća zrna). Potom se moli pet desetaka, a svaka se desetka sastoji od jednog Očenaša i 10 Zdravomarija. Kod svake Zdravomarije dodaj iza riječi »Isus« dotično otajstvo, koje spada na tu desetku. Za to vrijeme razmišljaj, koliko možeš, o tom otajstvu.

Na tri prva zrna:

1. koji neka nam umnoži vjeru.
2. koji neka nam učvrsti ufanje.
3. koji neka nam usavrši ljubav.

Radosna otajstva krunice:

1. koga si, Djevice, po Duhu Svetom začela.

2. koga si, Djevice, Elizabeti u pohode nosila.

3. koga si, Djevice, rodila.
4. koga si, Djevice, u hramu prikazala.
5. koga si, Djevice, u hramu našla.

**) Tko svaki dan moli krunicu, neka ponedjeljkom i četvrtkom moli krunicu radosnu, utorkom i petkom žalosnu, nedjeljom, srijedom i subotom slavnu.*

Žalosna otajstva krunice:

1. koji se za nas krvavim znojem znojio.
2. koji je za nas bičevan bio.
3. koji je za nas trnjem okrunjen bio.
4. koji je za nas teški križ nosio.
5. koji je za nas raspet bio.

Slavna otajstva krunice:

1. koji je od mrtvih uskrsnuo.
2. koji je na nebo uzašao.
3. koji je Duha Svetoga poslao.
4. koji je tebe, Djevice, na nebo uzeo.
5. koji je tebe, Djevice, na nebu okrunio.

Za pokojne se može dodati i šesta desetka:

koji neka se smiluje vjernim mrtvima.

Ova se desetka završuje uzdahom:
I duše vjernih mrtvih po milosrđu Božjem počivale u miru!

Tko izmoli 5 otajstava krunice sam, dobiva 5 god. opr. — 10 god. ako se moli zajednički. Tko moli krunicu pred svetohraništem dobiva P. O. koliko god puta izmoli pod uvjetom da se skrušeno ispovjedi i pričesti.

Krunica od 7 radosti Marijinih (franjevačka)

Najprije se izmoli Vjerovanje, Oče naš i 3 Zdravo Marije; zatim po jedan Oče naš i sedam puta po 10 Zdravo Marija sa slijedećim umetkom iza riječi Isus *kod svakog desetka:*

1. **desetak: Koga si, Djevice neoskvrnjena, s radošću po Duhu Svetomu začela.**

2. **desetak: Koga si, Djevice neoskvrnjena, s radošću k Elizabeti nosila.**

3. **desetak: Koga si, Djevice neoskvrnjena, s radošću u Betlehemu rodila.**

4. **desetak: Koga si, Djevice neoskvrnjena, s radošću trima mudracima na poklon prikazala.**

5. **desetak: Koga si, Djevice neoskvrnjena, s radošću u hramu našla.**

6. **desetak: Koga si, Djevice neoskvrnjena, s radošću prva od mrtvih uskrsnuta vidjela.**

7. **desetak: Koji te je, Djevice neoskvrnjena, s radošću u nebo primio i za kraljicu neba i zemlje okrunio.**

Na koncu nadodaj 1 Oče naš i Zdravo Marijo, na nakanu sv. Oca pape.

(Sinovi i kćeri sv. Franje I, II i III reda dobivaju svaki put potpun oprost, kad izmole ovu krunicu sami ili s drugima. Leon XIII 7. srpnja 1896. Ostali vjernici dobivaju po 7 godina i 7 četrdesetnica oprosta. Pijo X dozvolio je potpun oprost svima vjernicima, kad mole zajedno ovu krunicu s kojim članom triju redova sv. oca Franje).

Krunica Gospina

(Od sv. Birgite)

Ova kod nas vrlo raširena krunica sastoji se od 63 Zdravo Marije, na uspomenu života Marijina, 7 Očenaša i 1 Vjerovanje (na usp. 7 radosti ili žalosti).

(Oprost: 7 god. i 7 četrd. svaki put. Potpun oprost jednom u mjesecu, ako se svaki dan moli uz obične uvjete ispovjedi i pričesti i molitve na nakanu sv. Oca pape. Krunica mora biti blagoslovljena.

Krunica Isusova

Sastoji se od 33 Očenaša na uspomenu života Isusova, 5 Zdravo Marija i 1 Vjerovanje.

(Oprost: 200 god. ako se rekne ova krunica. Potpun opr. jednom u mjesecu, ako se moli svaki dan. Uvjeti: ispovjed i pričest i molitva bar kratka na nakanu sv. Oca. Krunica mora biti blagoslovljena 11. VIII 1824).

Zlatna krunica na čast presv. srca Isusova

(Moli se na običnu krunicu bl. dj. Marije).

Uvod: Slatko srce Isusa moga — daj da te ljubim sve to više *(Svaki put 300 dana oprosta. Pio IX 1876).*

(Mjesto Očenaša moli se:) **Vječni Oče, prikazujem ti predragocjenu krv Isusa Krista kao zadovoljština za svoje grijehe i za potrebe sv. Crkve.** *(Oprost 500 dana).*

(Mjesto Zdravo Marijo:) **Isuse blaga i ponizna srce — učini srce moje po srcu svome.** *(500 dana opr. svaki put).*

(Mjesto Slava Ocu:) **Slatko srce Marijino, — budi moje spasenje.** *(300 dana opr. svaki put; potpun mjesečno).*

(Na kraju izmoli:) **Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu.**

Krunica sv. Ante

Ova se krunica sastoji iz 13 Očenaša, 13 Zdravo Marija i 13 Slava Ocu zato, jer je broj 13 Antin broj, budući da je on umro 13. lipnja. Papa Lav XIII, da što više preporuči molenje Antine krunice, podijelio joj je 9. srpnja 1896. oproštenje od 100 dana.

Na krunici se nalazi redovito križ ili medaljica, na koju se moli najprije Vjerovanje.

Krunica sv. Franje

U ovoj krunici moli se najprije 1 Vjerovanje, zatim 12 Očenaša, 12 Zdravo Marija i 12 Slava Ocu.

Kad molimo krunicu, moramo se čuvati, da se ne bi na nama obistinila Kristova rečenica: »Kad se molite, ne govorite mnogo kao neznabošci, jer misle, da će biti uslišani za mnoge svoje riječi« (Matejevo evanđelje, glava 6, redak 8).

Bog ne želi naše riječi, nego našu dušu i srce. Zato tko moli krunicu, neka uvijek razmišlja koju vjersku istinu ili nešto iz života Kristova.

Bogu je osobito mila zajednička molitva. Zato sveta Crkva preporučuje, da se krunica po mogućnosti moli u zajednici.

Večernja molitva

Uvečer zahvali Gospodinu, što ti je toga dana toliko milosti i dobra udijelio. Ispitaj se, da nijesi po nesreći što sagriješio, i pokaj se za grijeh, jer je san slika smrti, te mnogi u njem i umru. Prije počinka izruči se u ruke Božje, pod okrilje Majke Marije, svog anđela čuvara, da te preko noći štite.

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Klanjam ti se, o Bože, i zahvaljujem ti na svim dobročinstvima, koja si mi danas duši i tijelu iskazao. Jesam li ih dobro upotrijebio? Jesam li zapovijedi tvoje savjesno vršio? Pomozi mi milošću svojom, da točno upoznam, što sam danas sagriješio i da se za grijehe svoje skrušeno pokajem.

Sad ispitaj svoju savjest i promisli sve grijehe, koje si danas počinio. Pokaj se za njih i učini čvrstu odluku, da ćeš ih se ubuduće čuvati. Pokaj se ovako:

O predobri moj Oče, moj Bože i Gospodine! Za ove i za sve ostale grijehe cijeloga života svoga kajem se, jer sam njima ne samo nebo izgubio i kaznu zaslužio, nego mi je osobito žao i kajem se iz sveg srca što sam uvrijedio tebe, najveće i najmilije dobro, koje nadasve ljubim. Ah, da sam prije umro, nego li tebe uvrijedio! S pomoću milosti Tvoje odlučujem da ću život svoj popraviti, grešne prigode izbjegavati, i da ne ću više griješiti.

U ruke tvoje, o Gospodine, predajem dušu i tijelo svoje; tebi preporučujem svoje roditelje i prijatelje, sve nevoljne i umrle kršćane.

O Gospodine, pohodi milostivo ovaj stan i sve neprijateljske navale od njega odstrani; anđeli tvoji sveti u njemu neka prebivaju i blagoslov tvoj neka bude uvijek svrhu nas. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

O Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas, koji se tebi utječemo!

Gospodin nas blagoslovio, od nagle, nenadne, zle smrti i od svakoga zla sačuvao, u život vječni priveo, a dušama vjernih mrtvih pokoj vječni darovao! — Amen.

Isuse, Marijo i Josipe! Vama darivam srce i dušu svoju.

Isuse, Marijo i Josipe! Budite mi na pomoći u smrtnoj borbi! Amen.

(7 god. oprosta).

Mogao bi još izmoliti pozdrav anđeoski i litanije lauretanske. Poškropi se svetom vodom, te prekriživši se pođi na počinak.

Pozdrav sv. Anti uveče

Mili zaštitniče sv. Anto, prije nego na počinak pođem, tebi srce svoje upravljam i pozdravljam te. Ujedno te molim, da bi ti dragom Bogu zahvalio na svim dobročinstvima, koja sam danas od Njega primio, i isprosio mi oproštenje učinjenih pomanjkanja. Skrbi se ove noći za me, i dok ja budem slatkim snom spavao, ti dragoga Boga za me hvali. Ne zaboravi također biti mi pomoćnikom u nevoljama. Preporučujem ti duše u čistilištu, pomozi im, da se što prije muka oslobode. Amen.

Preporuke

Poslije **Pozdrava Gospina** *mole se molitve, koje naš puk ujutro i navečer obično govori na zajedničkoj molitvi.*

Prigovorit ćemo 3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast Imena Isusova, i Imena Marijina, da svako naše moljenje i djelovanje po njima počne i po njima se dovrši. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast presvetoga i nerazdjeljivoga Trojstva, da se zahvalimo Ocu na stvorenju, Sinu na otkupljenju, Duhu Svetom na posvećenju. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast presvetog Srca Isusova i Srca Marijina, da ova presveta Srca istjeraju iz naših srdaca svaku grešnu ljubav, pa da bi se srca naša rasplamtjela ljubavlju Božjom. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast sv. Josipa i sv. Franje, da nam isprose na čas smrti naše misnika, koji će nas opremiti svetim sakramentima, te tako opremljeni pođemo sretno s ovoga svijeta na drugi. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast naših svetih zaštitnika, sv. Ilije, sv. Jurja, sv. Roka, da nas Bog po njihovu zagovoru oslobodi od tri strašna biča: kuge, glada i rata — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast naših svetih anđela čuvara, da nas čuvaju i danju i noću od svakog zla duševnog i tjelesnog, osobito od grijeha smrtnoga. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast naših svetih imenjaka, da možemo njihove stope slijediti na zemlji,

te zavrijedimo za njima doći u kraljevstvo nebesko. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast svih svetaca i svetica Božjih, neka nas čuvaju od svake pogibelji duhovne i vremenite. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast sv. Ante Padovanskoga i sv. Nikole Putnika za sve putnike, bolesnike, nevoljnike i tamničare. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast sv. Ante za pomnoženje i uzdržanje našeg blaga (stoke). - Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Pokoj vječni na čast pregorke muke Isusove za duše pokojnih uopće, osobito onih, kojih se nema nitko spomenuti. — Oče naš itd.

1 Očenaš, 1 Zdravomariju, 1 Pokoj vječni na čast iste pregorke muke Isusove za duše pokojnih naše rodbine i dobročinitelja. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast svetih apostola Petra i Pavla za širenje vjere katoličke po svemu svijetu, za obraćenje nevjernika i otvrdnutih grešnika na pravi put spasenja. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast svetih apostola za svetu Crkvu i njezinog poglavara sv. Oca papu. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast Božje providnosti za sve misnike, redovnike i poglavare puka kršćanskoga, da bi ih Bog pokrijepio u njihovoj teškoj službi. — Oče naš itd.

3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu za sve kršćane na svijetu, da bi im Bog udijelio svaku sreću i napredak ovdje na zemlji, a slavu nebesku na drugom svijetu. — Oče naš itd.

Zatim se mole četiri djela po starom običaju ovako:

Djelo vjere

Gospodine, Bože moj, ja vjerujem, da si ti samo jedan Bog u biću i u naravi u tri osobe božanske, koje se zovu Otac, Sin i Duh Sveti. Vjerujem isto tako, da je druga osoba Trojstva presvetoga, Isus Krist, Sin tvoj, učinio se čovjekom u utrobi prečiste djevice Marije po kreposti Duha Svetoga, da je muku podnio i umro na križu za naše spasenje i da na svršetku svijeta ima doći suditi žive i mrtve, da dadne dobrima raj nebeski, a zlim muke paklene zauvijek. Zatim vjerujem sve, što

vjeruje sveta Crkva rimokatolička; i u ovoj svetoj vjeri želim živjeti i umrijeti, i ako bi bila potreba, za nju moju krv proliti, jer ti, Bože, koji niti možeš prevariti, niti prevaren biti, jesi ovo objavio.

Djelo ufanja

Gospodine, Bože moj, ja se ufam u preveliko milosrđe tvoje, da ćeš mi dati po dostojanstvu djela i muke Isusa Krista i po mojim dobrim djelima, koja ću pomoću tvojom učiniti, oproštenje grijeha mojih i raj nebeski. U ovo se temeljito ufam, jer si ti, Bože, obećao, koji budući premoguć, premilostiv i prevjeran, ne možeš pomanjkati u svom obećanju.

Djelo ljubavi

Gospodine, Bože moj, buduć si ti u sebi pravo, najveće i neizmjerno dobro, ljubim tebe iz sveg srca svoga, svom jakošću duše svoje, svrhu svake stvari stvorene. Zaradi tebe ljubim i svog bližnjega kao sebe istoga, jer ti, Bože, tako zapovijedaš.

Djelo skrušenja

Gospodine, Bože moj, ja se kajem iz sveg srca svoga, za sve grijehe svoje, kojima sam uvrijedio tebe, dobro najveće. Ne žalim samo, što sam se po njima učinio nedostojan raja, a dostojan pakla, nego mi je mnogo više žao, što sam uvrijedio i pogrdio tebe, Boga stvoritelja svoga, svake ljubavi i štovanja predostojnoga; odlučujem temeljito ispovijediti se i unapredak tvoje svete zapovijedi opsluživati i prije želim umrijeti, nego tebe ikakvim povoljnim grijehom uvrijediti. Amen.

A na koncu se doda: **Djevice Marijo čista prije poroda! — Moli za nas i na smrti pomozi nas!**

Zdravo Marijo.

Djevice Marijo čista u porodu! itd. Djevice Marijo čista poslije poroda! itd.

Svet, svet, svet, Gospodin Bog vojskâ; puna su nebesa i zemlja slave tvoje! Slava Ocu, slava Sinu, slava Duhu Svetom!

(Ovo se ponovi triput a zatim križajući se palcem na čelu, na ustima i prsima govori se):

Bože sveti, Bože jaki, Bože neumrli, smiluj nam se! *(Triput).*

Blagoslov Boga svemogućega, Oca, i Sina i Duha Svetoga sašao vrhu nas i prebivao vazda. Amen. — Hvaljen Isus i Marija! U vijeke. — Amen.

Negdje se moli i ovako:

Odmah iza preporuka moli se: **Djevice Marijo, čista prije poroda!** itd.

Zatim slijede **Litanije Gospine, Vjerovanje, Općinska ispovijed, Zdravo Kraljice, Četiri djela, Dušo Isusova,** *a istom onda:* **»Svet, svet, svet«,** zatim **»Bože sveti, Bože jaki«** *onda:* **»Zahvaljujemo ti, svemogući . . . .«.**

Na koncu se zazove: **»Blagoslov Boga svemogućega . . .«** *i pozdravi sve ukućane* **»Hvaljen Isus i Marija«,** *a oni odgovore:* **U vijeke. — Amen.**

Upozorenje vjernicima

Kad je dan kratak, a dnevni posao naporan, preporuke i večernja molitva uopće ne smiju biti dugi i dosadni.

No zato treba da ta skraćena molitva bude iz srca, pobožna, sabrana, kako dolikuje onima, koji stupaju pred Božje Veličanstvo!

II. dio: ŽIVOT S KRISTOM

Sveto krštenje

Krštenje je prvi i najpotrebniji od svih sedam sv. sakramenata. Po njemu se rađamo iz Boga i počinjemo živjeti kao djeca Božja. Kad svećenik na krsnom zdencu krštava, on polije vodom glavu krštenikovu i izgovara nad njim riječi: **»Ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga«.** U tom času krštenik postaje kršćanin. A to znači:

1. On živi novim božanskim životom;

2. sveta Crkva postala je njegova nova majka;

3. Bog se nastanio u njegovoj duši, i krštenik je postao hram Boga živoga;

4. on je »nakalamljen« na Isusa, pa je skupa s njim jedno tijelo, jedna vinova loza, u kojoj je Isus čokot, a krštenik loza.

5. Istočni grijeh i svi grijesi, koje je krštenik učinio prije krštenja, uništeni su u krvi Isusovoj, tako da on nije nikakav dužnik pred Bogom, nego je svet i nevin »kao istom rođeno dijete Božje«.

6. Krštenje je »biljeg Isusov«, koji nitko i ništa ne može izbrisati, nego uvijek ostaje na krštenikovoj duši na ponos pravednika, a na sramotu grešnika.

Sveto krštenje je najpotrebniji sakramenat

Bez njega ne možemo primati druge sakramente, jer se najprije moramo roditi iz Boga u krštenju, pa onda živjeti s Bogom u drugim sakramentima.

Bez njega se ne može nitko spasiti. Isus kaže: »**Tko se ne preporodi vodom i Duhom Svetim, ne može ući u kraljevstvo Božje**«. Kraljevstvo je Božje baština djeci Božjoj, a po krštenju se postaje dijete Božje.

Bez krštenja nema oproštenja grijeha. Krv Božja pere grijehe, a krv Božja struji samo u onome, tko po krštenju postaje dio tijela Isusova, to jest svete Crkve.

Zato teško griješe roditelji i svi odrasli, koji su krivi da jedno dijete umre nekršteno.

Krštenje u nuždi

Djetetu, koje je u opasnosti, da umre nekršteno, može podijeliti sv. krštenje svaki čovjek. Potrebno je samo:

1. Da ima nakanu učiniti ono, što čini katolička Crkva, kad krštava;

2. da običnom vodom polije po glavi onoga, tko se krsti;

3. da za vrijeme, dok polijeva vodom, govori: »**N.** *(ime djetetu)* **Ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga**«.

Sve tri ove stvari mora učiniti ista osoba, koja krštava dijete.

Krsni zavjet

Onaj tko se želi krstiti, mora:

1. Odreći se đavla i svih njegovih djela.

2. Vjerovati sve, što uči naša sv. Crkva.

To se zove krsni zavjet. Njega mjesto djeteta polažu kumovi. Kum mora biti kršten, mora biti u pravoj vjeri i mora poznavati osnovne vjerske istine.

Kum ne smije biti niti dijete ispod 14 godina, otac i majka djeteta krštenika, kao ni oni koji su u crkvenom prokletstvu.

Za vrijeme krštenja kum mora dijete držati na svojim rukama, i mora mjesto njega zatražiti krštenje, odreći se sotone i svih njegovih djela i na koncu položiti krsni zavjet:

Na crkvenim vratima:

Svećenik pita dijete: **N., što išteš od Crkve Božje?**

Kum odgovara: **Vjeru.**

Svećenik: **Što ti daje vjera?**

Kum odgovara: **Život vječni.**

Odricanje sotone:

Svećenik pita krštenika: **N. Odričeš li se sotone?**

Kum odgovara: **Odričem.**

Svećenik: **I svih djela njegovih?**

Kum: **Odričem.**

Svećenik: **I svega sjaja njegova?**

Kum: **Odričem.**

Malo iza toga slijedi:

Svećenik pita krštenika: **N., vjeruješ li u Boga Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje?**

Kum: **Vjerujem.**

Svećenik: **Vjeruješ li u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega rođenoga i mučenoga?**

Kum: **Vjerujem.**

Svećenik: **Vjeruješ li i u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni?**

Kum: **Vjerujem.**

Svećenik: **N., Hoćeš li se krstiti?**

Kum: **Hoću.**

(Slijedi polijevanje vodom i izgovaranje riječi, koje smo naučili od Isusa. **»N. Ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga«.** *Zatim kum primi bijelu haljinu i uženu svijeću kao znak krsne nevinosti i svete vjere, koju mora stalno sačuvati živu i žarku u svome srcu).*

Dužnosti kumova jesu: da se brinu za kršćanski odgoj svoga kumčeta, a osobito ako su roditelji zanemarili vjerski odgoj svoga djeteta.

Obnova krsnog zavjeta

Krsni zavjet su naši kumovi položili mjesto nas, dok mi još nismo znali za sebe. Mi smo dužni taj zavjet držati, jer nema drugoga puta spasenja, a dužni smo raditi na svom spasenju.

Ali ono što su kumovi mjesto nas učinili, treba da i mi učinimo u svoje vlastito ime, kad dođemo do razuma. To — prema želji sv. Crkve treba da učine djeca prigodom prve svete pričesti, a svi kršćani i odrasli na svečanoj sv. misi u Uskrsnoj noći.

Svećenik: Što kod svetog krštenja molimo od Crkve Božje?

Djeca: Vjeru.

Svećenik: Što vam daje vjera?

Djeca: Život vječni.

Svećenik: Ako hoćete da uniđete u život vječni, vršite zapovijedi: Ljubite Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom mišlju svojom a bližnjega svoga kao samoga sebe. O ovim dvjema zapovijedima visi sav zakon i proroci. A vjera je, da jednoga Boga poštujete u Trojstvu i Trojstvo u jedinstvu, a da ne miješate osoba i ne dijelite naravi. Jer je drugo osoba Očeva, drugo Sinova, drugo Duha Svetoga; a u njih Trojice jedna je ljubav i jedno samo božanstvo.

Svećenik: Odričete li se sotone?

Djeca: Odričemo.

Svećenik: I svih djela njegovih?

Djeca: Odričemo.

Svećenik: Vjerujete li u Boga Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje?

Djeca: Vjerujemo.

Svećenik: Vjerujete li u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, rođena i mučena?

Djeca: Vjerujemo.

Svećenik: Vjerujete li i u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo Svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni?

Djeca: Vjerujemo.

Svećenik: Vjerujete li, da je Isus Krist u presvetom oltarskom sakramentu s dušom i tijelom, s tijelom i krvlju, s Božjom i čovječjom naravi?

Djeca: Vjerujemo i ispovijedamo.

Svećenik: Vjerujete li i u sve drugo, što nam sveta Mati Crkva katolička nalaže vjerovati?

Djeca: Vjerujemo.

Svećenik: Obećajete li svetoj i nepogrešivoj Crkvi vjernost i poslušnost?

Djeca: Obećajemo.

Svećenik: Hoćete li kao prava djeca svete Majke Crkve uvijek obdržavati

njezine zapovijedi? Hoćete li kao pravi katolici do posljednjega časa živjeti i umrijeti?

Djeca: Hoćemo kao dobra i poslušna djeca — obdržavati sve zapovijedi — naše svete Majke Crkve; — hoćemo živjeti i umrijeti — kao pravi katolici.

Svećenik: Kleknite i pobožno molite.

Djeca: *(klečeći mole):* Hvalimo ti iz dna srca, — Bože, Oče nebeski — što si nam milostivo dao, — da vjerujemo u te i u tvoga Sina Isusa Krista, Gospodina našega, — i u Duha Svetoga, — i što si nam dobrostivo udijelio — da smo se u tvojoj svetoj — i nepogrešivoj Crkvi rodili. — Klečeći pred tobom — obećajemo ti pred svim anđelima i svecima — vjernost na vijeke, koju su ti u ime naše — drugi kod našeg krštenja zavjetovali. — Ojači nas, Gospodine, svojom milošću! — Čuvaj nas u svim našim napastima! — Daj, da prije umremo, nego li ti nevjerni budemo! — Udijeli nam milost — da riječju i činom — svoju vjeru uvijek zasvjedočavamo, — te nas uzmi k sebi u život vječni, - kada bude sveta volja tvoja.

(Poslije toga moli svećenik ovu molitvu:)

Milostivi, vječni Bože, pogledaj dobrostivo na ovu svoju djecu, i usliši milostivo njihovu smjernu molitvu. Daj, da izvrše što žele. Ne dopusti, da se ove nejake

sirote, koje su tvoja djeca, ikada od tebe rastave. Ne daj, da duše njihove, otkupljene dragocjenom krvlju jedinorođenog Sina tvoga, otme neprijatelj, koji na njih vreba. Svjetlo prave vjere vijekom im svijetlilo, i u tom svjetlu poznali uvijek tvoju volju i vjerno je vršili. Neka rastu u mudrosti i u dobi: vodi ih od kreposti do kreposti, dok ne ugledaju svjetlost vječnu, gdje će tebe, svoga nebeskog Oca, i tvoga jedinorođenoga Sina, i Duha Svetoga licem u lice gledati i hvaliti te i slaviti sa svim anđelima i svecima od vijeka do vijeka. Amen. *(Na kraju se ispjeva)*

Stoj čvrst mi, krsni zavjete

Ja Crkvu slušat hoću — I majčine joj savjete. — A vijek ću bježat zloću. — Sveđ hvaljen Bog na daru tom — Što žiće moje sveza s njom. — Nju slušat ja ću vazda.

Gospodin moj ko čovjek Bog — Najveće dobro moje, — Moj pastir, čuvar bića mog, — Prikaza Tijelo svoje, — Ta vjera, to je život moj, — Jer nauk, Majko, svet je tvoj — Ja slušat ću te vazda.

Ti znaš, da ja sam jedan crv — Na bijednom svijetu tome, — Pa daješ ti mi Tijelo, Krv, — Tu snagu duhu mome. — To ufanje, to spas je moj, — Jer nauk, Majko, svet je tvoj — Ja slušat ću te vazda.

Sveta potvrda — krizma

Potvrda je drugi od sedam sv. sakramenata. Ona daje kršćaninu milost sličnu onoj, koju su apostoli primili, kad je na njih sišao Duh Sveti. Oni su se tada od zastrašenih Isusovih učenika pretvorili u junačke branitelje i širitelje Isusove nauke.

Sv. krštenje učini nas djecom Božjom, a sv. potvrda osposobi nas da budemo Božiji vojnici i borci. Ona nam daje:

1. novo posvećenje u duši; to jest povećaje u nama milost posvećujuću;
2. daje nam snagu, da možemo po sv. vjeri živjeti i pred svakim je braniti i širiti;
3. daruje nam obilje darova Duha Svetoga;
4. stavlja na našu dušu biljeg Isusova vojnika.

Sv. Krizmu dijeli biskup, jer on je nasljednik apostola, a Sv. pismo nas uči da su apostoli polagali ruke na kršćane, i tada je Duh Sveti silazio na njih. Zato i danas biskup čini slično, kad dijeli Krizmu. On najprije:

1. Ispruži ruke nad svima krizmanicima i moli Duha Svetoga, da ih napuni svojim darovima. Polaganjem apostolskih ruku primali su prvi kršćani i mučenici mudrost i snagu Duha Svetoga, a mi je primamo polaganjem ruku apostolskih nasljednika — biskupa.

2. Zatim biskup svakom pojedinom krizmaniku stavi ruku na glavu, napravi mu znak križa na čelu mažući ga posvećenim uljem, koje se zove krizma. Križ na čelu znači, da se ne smije nikada i nigdje stidjeti priznavati svoju vjeru u Isusa, a sveto mirisno ulje znači milost koja liječi dušu od grijeha i daje joj snagu u borbi s napastima.

3. Poslije toga biskup udari polagano krizmanika po obrazu, a tim hoće da kaže, kako krizmanik mora za Isusa podnijeti svaku porugu i progonstvo.

4. Na kraju biskup još jednom moli za sve krizmanike i dadne im svoj blagoslov.

I krizmanik mora imati kuma, koji u času krizmanja drži svoju desnu ruku na krizmanikovu desnom ramenu. Tim se obvezuje, da će svojim riječima i svojim primjerom poticati svoje kumče, da živi pravim kršćanskim životom.

Krizmanik se mora pripravljati za krizmu i to:

1. U sv. ispovijedi treba očistiti dušu od svakoga grijeha;

2. treba se moliti Duhu Svetomu.

Dobro bi bilo, da roditelji ili kum upute krizmanika, da nekoliko dana prije krizme svaki dan moli »Zaziv Duha Svetoga«, koji donosimo na kraju molitvenika.

Sakramenat sv. ispovijedi

Isus je naredio sakramenat sv. ispovijedi, da po njemu oprašta grijehe i daje milost grešniku, da ne griješi više.

Iza uskrsnuća rekao je apostolima: **»Mir vama! Kao što je Otac poslao mene, i ja šaljem vas. I rekavši ovo dahnu u njih i reče im: Primite Duha Svetoga, kojima oprostite grijehe, bit će im oprošteni, a kojima zadržite, bit će im zadržani«** (Iv. 20, 21—23). Time je Isus dao vlast apostolima da u njegovo ime opraštaju grijehe. On im je još govorio: **»Tko vas sluša, mene sluša, i tko vas prezire mene perzire. A tko mene prezire, prezire Onoga koji je mene poslao«** (Lk. 10, 16).

Apostoli su smrtni ljudi, i njihova vlast primljena od Krista prelazi na biskupe i svećenike. I tako je trajno među nama.

Ispovijed je dar Isusov i ona vraća mir našoj duši i izgubljenu milost posvećujuću. Da nije ispovijedi, svaki bi se čovjek izgubio, koji bi učinio samo jedan teški grijeh. Isus nam u ispovijedi oprašta grijehe vlašću, koju je predao svećeniku, samo ako se za njih kajemo, odlučimo ne griješiti više i iskreno ih svećeniku ispovijedimo.

Želiš li na ovoj zemlji provoditi miran život, onda se ispovijedaj češće, s pravim pokajanjem i čvrstom odlukom.

Molitva prije ispovijedi

O nebeski Oče! Ja sam sagriješio i tebe uvrijedio; nisam vrijedan nazvati se djetetom tvojim. Ali si ti neizmjerno dobar i milosrdan i rado opraštaš grijehe neposlušnom sinu, ako se k tebi obrati, za grijehe skrušeno pokaje, iskreno ih ispovijedi i imade ozbiljnu volju popraviti se. Stoga se uzdam u tvoje milosrđe, da ćeš mi po zaslugama moga Spasitelja, koji je zbog mojih grijeha na križu umro, milostivo oprostiti i opet me kao svoje dijete primiti, a ja ću pomoću milosti tvoje grijehe svoje ispovjediti, kako bolje mognem.

O Duše Sveti, vruće te molim, rasvijetli mi pamet, da svoje grijehe pravo upoznam; potakni mi srce, da se za njih iskreno pokajem, potpuno ih ispovjedim i ozbiljno se popravim.

Oče naš. Zdravo Marijo. Vjerovanje.

Ispitivanje savjesti

Kod ispitivanja savjesti drži na pameti ovo:

Grjeh se može učiniti mišlju, željom, riječju i djelom, a ne samo riječju.

Teški grijeh je svojevoljni prekršaj Božjih ili crkvenih zapovijedi u velikoj stvari. Dakle za teški grijeh traži se 1. velika stvar, 2. znanje o toj stvari, 3. hotimični prekršaj.

Ako manjka bilo koji od ova tri uvjeta, prekršaj je samo laki grijeh, ili uopće nije grijeh.

Sada ispitaj savjest. Najprije se pitaj: kad si se posljednji put ispovijedio? jesi li pokoru izvršio? što zaboravio? jesi li sa svakim u miru?

Zatim prođi pameću zapovijedi Božje i crkvene, glavne i tuđe grijehe i dužnosti svoga staleža. (Kod smrtnih grijeha valja kazati: a) broj — koliko puta? b) potrebite okolnosti).

O prvu zapovijed Božju: »Ja sam Gospodin Bog tvoj...« mogao sam se ogriješiti:

teško: svojevoljnim pristankom uz vjerske sumnje, — čitanjem i širenjem protuvjerskih i protucrkvenih spisa i novina, — stupanjem u protuvjerska društva, — ruganjem vjeri i Crkvi i zatajivanjem vjere, — otpadom od vjere, ili od Crkve, —

sudjelovanjem u liturgijskim obredima inovjeraca, — preziranjem nadnaravnih dobara, — očajavanjem u pomoć Božju, — preuzetno se nadajući u milosrđe Božje, — tužeći se na Boga, — kušajući Boga, — mrzeći Boga, — nedostojnim primanjem sv. sakramenata, — nedostojnim postupanjem prema Bogu posvećenim osobama, stvarima i mjestima, praznovjerjem, to jest vjerovanjem u vračanja ili zazivanjem duhova ili prisustvovanjem takvom zazivanju.

lako: zanemarivanjem molitve, — svojevoljnom rastresenošću u crkvi ili kod molitve, — nepotrebnim razgovorima u crkvi.

O drugu zapovijed Božju: »Ne izusti imena Gosp. Boga svoga uzalud« mogao sam se ogriješiti:

teško: psovanjem Boga, — Majke Božje, svetaca i svetih stvari, — proklinjanjem (zazivanjem zla na bližnjega), — krivo se zaklinjući, — svojevoljnim kršenjem zavjeta, koji vežu pod teški grijeh u vel. stvari.

Ime Božje je najuzvišenije ime. Iskazuj mu uvijek i svugdje čast. Psovka je nedostojna razumna čovjeka. Sramota je za svakoga čovjeka i za narod, koji psuje. Jesmo li to i mi?

O treću zapovijed Božju: »Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji« mogao sam se ogriješiti:

teško: svojevoljnim izostajanjem od sv. mise, — prevelikim zakašnjenjem na sv. misu, — obavljajući teške poslove duže vrijeme nedjeljom (preko 2 sata) bez posebne nužde, — prisiljavajući druge da rade blagdanom.

lako: svojevoljnim malim zakašnjavanjima na misu, nedjeljom i zapovjednim blagdanom, — nedoličnim vladanjem kod sv. mise.

O **četvrtu zapovijed Božju:** »Poštuj oca i majku...« može se ogriješiti:

teško: ne slušajući roditelje, učitelje i poglavare u velikim stvarima, — prkosnim i uvredljivim govorom prema njima, — tvrdim i prezirnim vladanjem, osobito prema starim i nemoćnim roditeljima, — želeći nesreću roditeljima, — zapuštajući roditelje u bijedi, — možda i udarcem kojega od roditelja.

Ako si roditelj: zapuštanjem odgoja djece, — propuštanjem pouke u kršćanskom nauku i dužnostima, — ne brinući se nikako za opskrbu obitelji i djece, — sablažnjavajući djecu i dajući im loš primjer.

lako: ako su gore navedena djela u maloj mjeri i stvari, onda su laki grijesi.

Dobro dijete rado sluša i poštiva svoje roditelje. Primjer nam je Isus kao dijete i kao odrasli čovjek.

Roditelji, brinite se za kršćanski odgoj djece. Bog će tražiti dušu djeteta iz ruku roditelja njegovih.

O petu zapovijed Božju: »Ne ubij« može se ogriješiti:

teško: neumjerenim uživanjem opojnih pića, — mržnjom na drugoga, — teškim vrijeđanjem bližnjega, — svojevoljnom ozljedom svojega ili tuđega života i zdravlja, — željom teške nesreće sebi ili bližnjemu, — svojevoljnim ubojstvom nevina čovjeka, — pohvalom, odobravanjem, ili sudjelovanjem kod ubojstva djeteta u majčinoj utrobi, — osvetom prema bližnjemu u velikoj mjeri, — mučenjem ili zlostavljanjem bližnjega u duhovnom ili tjelesnom pogledu, — živeći u neprijateljstvu ili velikoj zavadi, — sablažnjavanjem bližnjega u velikoj mjeri, — zavođenjem na veliki grijeh (kakav?), — pomaganjem u velikom grijehu (i kakvom?).

lako: srdžbom — prepirkom, — pravdanjem, — neumjerenim uživanjem jela, — ismijavanjem bližnjega i sl.

Život je Božja svojina i nemamo pravo da ga uzimamo ili prikraćujemo sebi ili drugom. Da li si vršio djela milosrđa duhovna i tjelesna?

O šestu i devetu zapovijed Božju: »Ne sagriješi bludno...« mogao sam se ogriješiti:

teško: svojevoljnim besramnim djelima, — željama, — pogledima, — razgovorima, — mislima, — čitanjem, — besr. doticajima ukoliko se u tim stvarima svjesno i hotimice uživa, — pohađajući nećudoredne komade u kinu i kazalištu, — na plesu, osobito nečednim plesovima, — nedoličnim i zajedničkim kupanjima i nedoličnom nošnjom.

Kod besramnih djela treba kazati ispovjedniku, da li su učinjena na samom sebi, — s osobom drugog spola, — da li je ta osoba vezana (udata, oženjen) ili nije, — i sve druge okolnosti, koje mijenjaju ili utiču na vrstu i broj grijeha.

lako: ako te stvari nisu sasvim svojevoljne i svjesne kao npr. u polusnu, tada su one laki grijesi. Laki su grijesi i nepotrebni, svojevoljni, radoznali ili lakoumni pogledi, razgovori, misli i čitanje, koje nisu sasvim uredni, ali nisu ni hotimično besramni. Zla nakana i od ovih čina može učiniti teške grijehe.

U potpunom snu ne može se sagriješiti. Sve ono, što je potrebno za čistoću tijela, higijenu i urednost, razumije se, nije nikakav grijeh, ako je čedno učinjeno.

B r a č n i d r u g o v i mogu protiv ove zapovijedi sagriješiti teško, ako svjesno nastoje, da onemoguće rađanje djece u svom braku, pa u tu svrhu upotrebljavaju razna sredstva, koja sprečavaju začeće djeteta, ili već začetu djecu ubijaju u majčinskoj utrobi.

Poštujemo li čistoću srca i svetost kršćanskog braka?

O sedmu i desetu zapovijed Božju: »Ne ukradi...« mogao sam se ogriješiti:

teško: velikom krađom i velikom štetom bližnjemu, — otimačinom, — razbojstvom, — varanjem kod kupovanja, mjerenja i prodavanja, — uzimanjem velikih kamata, kod posuđivanja, — ustezanjem zaslužene plaće, — ne vraćanjem nađene tuđe stvari, — svjesnim kupovanjem ili primanjem ukradene stvari, — ne vraćanjem tuđeg dobra, za koje je u ispovijedi naređeno, da se vrati, — uzimanjem stvari iz crkve, groblja ili kojeg drugog posvećenog mjesta, — željom da na nepravedan način stečem tuđe dobro...

lako: ako su gore navedene stvari male krađe i štete, redovito su laki grijesi. Mogu postati i teški grijesi, ako prouzrokuju veliku štetu bližnjemu.

Protiv osme zapovijedi Božje: »Ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga« mogao sam sagriješiti:

teško: lažnim svjedočanstvom na sudu ili bez suda protiv bližnjega — klevetom (izmisliti na drugoga i reći, da je učinio, što nije) u velikoj stvari, — ogovaranjem, kojim se drugom nanosi duh.šteta (pričanjem onoga što je istina o bližnjemu, ili se to protivi ljubavi i oduzima se dobar glas. A tko nam je dao pravo na to?) — krivim suđenjem i potvaranjem u velikoj mjeri, — vrijeđanjem i pogrđivanjem u velikoj mjeri, — kršenjem obećanja i zadane riječi u velikoj stvari.

lako: laž je po sebi laki grijeh, ako nema teških posljedica, — gore navedeni grijesi su laki, ako su u maloj stvari.

Ljubi istinu, jer je Bog vječna istina.

Prema sedam glavnih grijeha mogao sam sagriješiti:

teško: Velikom ohološću prema Bogu i ljudima, — pretjeranom škrtošću, — srditošću i razdraženošću, — neumjerenim pićem, — prevelikom zavišću, — lijenošću, — iz lijenosti zanemarivanjem svojih dužnosti u velikoj stvari.

O CRKVENE zapovjedi **teško** se ogrešuje: tko ne posti u određene dane, — petkom i u dane posta i nemrsa jede meso bez opravdanja, — (zakon o postu i nemrsu vidi str. 4, 5. i 6) — tko zanemari uskrsnu pričest i godišnju ispovijed, — tko hotimice ne primi natašte sv. pričest (Slobodno je 3 sata prije pričesti

jesti svaku hranu i piti svako piće; slobodno je jedan sat prije pričesti uzimati nealkoholne tekućine, a vodu u svako doba, pa i neposredno prije pričesti). — Tko na ispovijedi zataji koji teški grijeh, a onda se pričesti (svetogrđe), — tko ne izvrši zadanu pokoru, — tko bi kod ispovjedaonice prisluškivao, a onda o tom drugom pripovijedao, — tko čita zabranjene knjige bez dozvole crkvenih vlasti, — tko pripada od Crkve zabranjenim društvima, — tko hvali spaljivanje mrtvaca, — tko zanemaruje uzdržavanje i pomaganje Crkve, svećenika i sjemeništa, prema vlastitim mogućnostima.

Ispitivajući svoju savjest, moraš tražiti, koja je glavna tvoja strast i izvor drugih grijeha. Kada si je upoznao, moraš se protiv nje osobito boriti i tvrdo odlučiti, da ćeš je se čuvati.

Kad si valjano ispitao savjest, onda pobudi pokajanje i odluku na ovaj način.

Pokaj se za grijehe i učini odluku!

Spoznajem, Bože moj, veliko zlo, što sam ga učinio uvrijedivši te ponovno. Ti si me iz ništa stvorio, razumom i slobodnom voljom obdario, te odredio da vršeći tvoju svetu volju u nebo dođem. Ali ja sam ti bio neposlušan, tvoje sam zapovijedi prekršio, time tebe

uvrijedio i kaznu zaslužio. Zato se, Bože moj, kajem za sve grijehe svoga života, kojim sam uvrijedio tebe, najveće dobro. O, Gospodine moj i Bože moj, boli me jako i žao mi je iz svega srca, što sam te ikada uvrijedio; mrzim na svaki grijeh i odlučujem pomoću milosti tvoje, da ne ću više griješiti. Za ljubav Isusa, koji je za me na križu umro, i za zasluge predragocjene krvi njegove ne odbaci me, Gospodine, od sebe, već me opet primi u svoju božansku milost. Odlučio sam da ne ću više griješiti. Još odlučujem čvrsto, da ću bježati sve grešne prigode i upotrebljavati sve, što mi ispovjednik za to bude preporučio.

Slatki Isuse, daj, da te vazda ljubim, i da nikad ne sagriješim.

Mila Majko Marijo, sv. Anto, i svi sveti zaštitnici, molite Boga za me, nek me rasvijetli, da se iskreno ispovjedim i milost njegovu opet zadobijem. Amen.

Kad dođe na te red, stupi ponizno, klekni pred namjesnika Božjega, prekrsti se i reci:

U ime † Oca † i Sina † i Duha Svetoga. Amen.

Skrušeno ispovijedam svoje grijehe:

Ili: Ispovjedam se Bogu svemogućemu i tebi, oče:

Zadnji put sam se ispovjedio (ispovjedila):

Sada reci, kad si se posljednji put ispovijedio; jesi li izvršio naređenu pokoru, jesi li sa svakim u miru; da nisi na posljednjoj ispovijedi štogod zaboravio, ili se stidio kazati? Zatim kazuj sve grijehe, koliko ih se sjećaš. Što te najviše tišti, to najprije kaži. Da ne bi štogod zaboravio, zamoli ispovjednika, neka te još ispita, tako da bude tvoja ispovijed potpuna. Iskreno i jasno odgovaraj na njegova pitanja. Dovršit ćeš pak ispovijed ponizno i iz svega srca govoreći:

Kajem se od svega srca što uvrijedih Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve grijehe i čvrsto odlučujem da ću se popraviti i da neću više griješiti.

Poslije ispovijedi

O, kako te moram ljubiti, koliko ti zahvalan biti, Bože moj, što si mi u

ovom sakramentu pokore tako milostivo sve moje grijehe oprostio, a mogao si me za njih tako oštro i pravedno kazniti. I opet se kajem, što sam uvrijedio tebe Boga, tako dobroga i tako milosrdnoga. Molim te, daj nadopuni svojom milosti sve ono, u čem sam pogriješio u ovoj ili drugoj kojoj ispovijedi, i učini, da ti budem vjeran i stalan u svojim odlukama sve do smrti, te da nadoknadim sve uvrede, koje sam ti nanio, ljubeći te odsada tim više, čim sam te više dosada vrijeđao. To obećajem i ufam se, da ću tako tvojom milošću i učiniti.

Presveta djevice Marijo i svi sveti anđeli i ugodnici Božji, hvala vam svesrdna, što ste mi bili u pomoći, hvalite i vi sa mnom Gospodina za njegovo milosrđe i isprosite mi svojim zagovorom, da budem stalan i da napredujem u dobru. Amen.

Sad izvrši pokoru, koju ti je ispovjednik naredio. Ako je pokora dulja, možeš je moliti kod kuće.

Sveta Pričest

Sv. pričest je treći sakramenat po redu, ali po uzvišenosti i dostojanstvu je prvi i najsvetiji. U ostalim sakramentima dobivamo milost i snagu Božju, a u ovom samoga Boga, izvor svake milosti i svetosti.

Mnogi su kršćani duševno mrtvi i tako zauvijek propadaju, a svojom krivnjom. Naš božanski Spasitelj veli: »Tko jede od ovoga kruha, živjet će na vijeke«. U dobroti svojoj ostavio nam je samoga sebe u sv. pričesti, da ga često blagujemo, i time se od vječne propasti uščuvamo. Zato i ti često primaj Isusa u sv. pričesti. Samo se svaki put dostojno pripravi: očisti dušu od grijeha, pa sa živom vjerom, tvrdim ufanjem, te užganom ljubavlju i vrućom željom primi Isusa svoga u sv. pričesti.

Samo ne smijemo zaboraviti, da je sv. pričest dio sv. mise. A u sv. misi na oltaru je — prema nauci sv. Crkve — prisutna živa uspomena života, muke, smrti i uskrsnuća Isusova. U pretvorbi za vrijeme sv. mise na oltaru postaje prisutan onaj Isus, koji se je za nas predao svojim mučiteljima. To znači, da sv. misa na oltar dovodi naše djelo otkupljenja, kako ga je Isus ostvario na križu. A u sv. pričesti, mi to svoje otkupljenje

blagujemo i s njim se najtješnje ujedinjujemo. I tako ono, što je Krist učinio na križu za sve ljude, mi prenosimo u svoju dušu.

Sv. pričest je treći dio sv. mise. Zato bez opravdanog razloga ne smijemo odvajati misu i pričest. Pričešćujmo se pod misom!

Najbolja priprava za sv. pričest jest pobožno pratiti sv. misu. Zato potraži misne molitve na str. 133. i pobrini se da bez razloga ne rastaviš pričest od sv. mise.

Prije svete pričesti

Znam, Gospodine, da ti je milina prebivati među sinovima ljudskim; znam, da ti je najmilije općiti s poniznim dušama. Među ove blažene duše spadao je osobito tvoj vjerni sluga sveti Anto. Stoga si mu se ti ukazao u slici nježnog djetešca i dopustio, da te on od svega srca cjeliva i miluje. Ti si, dragi Isuse, zato došao svetom Anti na ruke, što je gorio ljubavlju prema tebi, što je žarko želio s tobom se sastati. Tako i danas samo onim dušama dolaziš rado u srce, koje te ljube i tebe žele.

Samo takove duše, kad im se dadneš, ti zasićuješ nutarnjom slašću, radošću i okrepljuješ utjehom. — Oh, da te mogu danas primiti onakim srcem, kako želim! Grešan sam, Spasitelju moj, i nevrijedan samoga pogleda, a kamo li pohoda tvoga. Ali poznajući tvoju dobrotu uzdam se, da si mi po ispovijedi oprostio sve moje grijehe, za koje se opet i opet kajem. Padam u prah pred tobom, pred kim se dusi nebeski duboko klanjaju. Vjerujem, Isuse, tvrdo, da ću tebe s tijelom i dušom u sv. pričesti primiti, jer mi je dosta, da si to ti rekao; ufam se, da ćeš mi po ovoj pričesti dati mnoge milosti, osobito ovu...; ljubim te i želio bih te ljubiti onako, kako si ti mene ljubio ostavivši mi ovaj sakramenat ljubavi. Želi te, Isuse dobri, moja duša što prije primiti i nježno zagrliti.

Sveta djevo Marijo, koja si majka onoga božanskoga čeda, koje se svom ljubimcu Anti ukazalo i koje će i meni sada doći: daj, da ga primim onom ljubavlju i pripravnošću, kojom ga je

primao sv. Anto. Nakiti, prečista Djevice, moje srce svojim krepostima, da mu ono bude ugodan stan.

O sv. Anto, da mi je sad ona tvoja ljubav, onaj tvoj zanos, koji si osjećao, kad si na čisto svoje srce privinjavao Isusa slatkoga! Kakva su god čuvstva tada pronicala tvoju dušu, daj da sada proniknu i moju, kad će u nju doći isti Isus. Isprosi mi u ovom svetom času tvoju tvrdu vjeru, duboku poniznost, goruću ljubav. Ti si, veliki sveče, nebrojenima dosad učinio čudesa, učini sada čudo i s mojim srcem, te ga pretvori u srce tvome slično. Pomozi mi, da što dostojnije pristupim k stolu Gospodnjem, da što poniznije primim hranu anđela — za moje vječno spasenje. Amen.

Molitva sv. Augustina

Pred oči tvoje, Gospodine, grijehe naše iznosimo i muke, koje nas stigoše, ispostavljamo.

Ako gledamo zlo, koje učinismo: manje je što trpimo, a veće je, što smo

zaslužili. Teže je, što smo počinili; lakše je, što podnosimo.

Osjećamo kaznu zbog grijeha, a ipak u svojoj tvrdoglavosti ne prestajemo griješiti.

Bičevi tvoji taru nas slabe, ali se naša zloća ne mijenja.

U mukama je bolno srce naše, ali glave ne prigibamo.

Od boli uzdišemo, ali u životu ne postajemo bolji.

Ako čekaš, ne popravljamo se; ako kazniš, ne možemo da podnesemo.

Kad nas pokaraš, ispovjedamo, što smo učinili; a kad nestane pokaranja, zaboravljamo, što smo oplakivali.

Ako pružiš ruku, obećajemo dobro činiti; ako makneš mač s glava naših, ne ispunjamo, što smo obećali.

Ako nas udariš, vičemo, da oprostiš, a ako nam oprostiš, opet izazivamo da nas kazniš.

Evo, Gospodine, priznajemo se krivcima, jer znamo, da ćeš nas s pravom uništiti, ako nam ne oprostiš.

Daj, Oče svemogući, da dobijemo, što nijesmo zaslužili, jer ti si iz ništa učinio one, koji te mole. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Gospodine, ne plaćaj nam po grijesima našim!

I ne vraćaj nam po zloćama našim!

Pomolimo se

Bože, koga grijeh vrijeđa, a pokora ublažuje, milostivo pogledaj na molitve puka svoga, koji se tebi moli, i odvrati bičeve srdžbe svoje, koje zaslužujemo za grijehe svoje. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva sv. Tome Akvinskog

Svemogući vječni Bože, evo pristupam k sakramentu Jedinorođenoga Sina tvojega, Gospodina našega Isusa Krista. Pristupam kao bolesnik k liječniku života, kao slijepac k svjetlu vječnog sjaja, kao siromah i bijednik ka gospodaru neba i zemlje. Zato molim obilje neizmjerne dobrote tvoje, da se udostojiš izliječiti slabost moju, oprati nečistoću, prosvijetliti sljepoću, obogatiti siromaštvo, zaodjeti golotinju;

da kruh anđeoski primim s tolikim štovanjem i poniznošću, s tolikom čistoćom i vjerom, s takvom odlukom i nakanom, kako je potrebno za spasenje moje duše. Daj mi, Gospodine, da primim ne samo sakramenat tijela i krvi Gospodnje nego i unutrašnju jakost i moć sakramenta. O preblagi Bože, daj mi da tijelo jedinorođenoga Sina tvoga Gospodina našega Isusa Krista, koje je uzeo od djevice Marije, tako primim, da budem dostojan pridružiti se njegovom otajstvenom tijelu i pribrojiti se među Njegove udove. O preljubljeni Oče, daj mi, da predragog Sina tvoga, koga sada sakrivena ovdje kanim primiti, jednom otkrivena lica gledam uvijeke. Koji s tobom živi i kraljuje u sve vijeke vjekova. Amen.

(Oprost 3 godine svaki put. Potpuni oprost tko moli svaki dan u mjesecu uz obične uvjete i posjet crkve. Pijo XI 10. XII 1936).

Djelo vjere, ufanja i ljubavi

Vjerujem u te, Gospodine Isuse Kriste, jer si ti, vječna Istino, rekao:

tijelo je moje uistinu jelo, i krv moja uistinu piće. — Ufam se u te, o milosrđe neizmjerno, jer si ti iz dobrote prema meni obećao: Tko bude jeo od ovoga kruha živjet će na vijeke. — Ljubim te nadasve, dobroto vječna, ljubavlju, koju je Duh Sveti, koga si nam dao, razlio u srcima našim, i zato se kajem iz svega srca za sve učinjene grijehe, koje sada mrzim i obećajem, da ne ću više griješiti. Srca skrušena i ponizna, Bože, ne ćeš prezreti.

Uzdasi prije sv. pričesti

Isuse, žarko ljubljeni i hiljadu puta poželjni, dođi u srce moje, posjedni ga i učini sličnim srcu svome. Dođi, Sunce, koje cijeli svijet obasjavaš, dođi i rasvijetli pamet moju! Dođi, božanstveni daždu, i romonom dragocjene Krvi svoje natopi pamet moju.

O more milosti, Isuse moj! Tebe grlim, štujem glavu trnjem okrunjenu, čelo pljuvanjem okaljano, oči upale od bdijenja, lice izudarano ćuškama, od

križa izranjena ramena, cijelo ranjeno tijelo tvoje, da njega svega i svega ljubim.

Ljubim ti noge i ruke čavlima probodene. Ljubim ti prsa, koja su otvori ljubavi prema meni. Isuse, kad sulicu puštaš u se, ne odbaci ni mene, ako i jesam tvrdokorni grešnik.

Kada poslužnik pozvoni za sv. pričest pristupi skromno.

Pogledaj sv. hostiju, koju svećenik uzdigne i reci:

Evo Jaganjac Božji, evo, koji uzima grijehe svijeta.

Udaraj se u prsa i ponavljaj sa svećenikom tri puta:

Gospodine, nisam dostojan, da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.

Kad svećenik pristupa sa sv. hostijom k tebi, reci u srcu:

Tijelo Gospodina našega Isusa Krista neka čuva dušu moju za život vječni. Amen.

Poslije svete pričesti

Kad se pričestiš nemoj odmah moliti usmene molitve, nego malo razmatraj o dobroti Isusa, koji ti je došao i pobudi u srcu pobožna čuvstva. Ponovi svoje dobre odluke. Moli od Isusa, što ti je najpotrebnije; jer On, po riječima sv. Terezije, tada sjedi u tvom srcu i govori: Išti, sinko, što god hoćeš, i sve ćeš dobiti.

Poslije par časaka uzmi knjigu i pobožno moli:

O sveta gozbo, na kojoj se Krist blaguje, slavi se spomen muke njegove, duša se napunja milosti i daje nam se zalog buduće slave.

Dušo Kristova, posveti me.
Tijelo Kristovo, spasi me.
Krvi Kristova, napoj me.
Vodo iz prsa Kristovih, operi me.
Muko Kristova, pokrijepi me.
O dobri Isuse, usliši me.
U rane svoje sakrij me.
Ne dopusti mi, da se odijelim od tebe.
Od zla neprijatelja obrani me.
Na čas smrti moje zovni me.
I zapovijedi mi, da dođem k tebi.

Da te sa svetim tvojim hvalim.
U vijeke vjekova. Amen.

(Oprost: svaki put 300 dana, a poslije pričesti 7 godina. Potpuni mjesečno).

O izvore vječne ljubavi, što da ti sada reknem? Učinio si mi veće milosrđe, nego sam mogao iščekivati. Ti si sada, Isuse, uistinu moj ljubljeni, uz koga jedino duša moja nalazi radost i užitak; daj, da se do mila naužijem tvoje prisutnosti. Grlim te, Spasitelju moj, i nježno srcu privinjujem. O, kako mi je slatko što sam s tobom združen! Ti si, Bože srca moga, pred vjekove dopustio svom ljubimcu Anti, da te kao milovidno čedašce zagrli i pomiluje; a danas si istu milost dopustio meni, nevrijednom stvoru. Tisuću puta budi hvaljen u mom srcu, predragi Spasitelju! Za ovako neizmjernu ljubav ne mogu ti bolje zahvaliti, nego ako ti poklonim svoje srce, svoj razum i svoju volju, koju sjedinjujem s tvojom. Primi, Isuse, sve, što je u meni: cijelo moje biće i sva moja osjetila i sile — sve ovo neka je odsada tvoje,

nek tebe slavi i nek sve na tvoju hvalu radi.

Dopusti, božansko Djetešce, da te sada očima vjere motrim, da svoje grešno srce pritisnem na tvoje presveto. Podigni svoju jaku ruku i podijeli mi svoj sveti blagoslov, koji će me braniti od svih mojih vidljivih i nevidljivih neprijatelja. Utrni u meni ljubav za svjetskim taštinama, a užezi ljubav prema tebi i tvojim svetim stvarima. Daj, da ti uvijek čistim srcem služim i u tome do konca života ustrajem.

Sveti Anto, veliki naš zagovorniče kod Boga, i tebi se preporučujem. Kako su premnogi iskusili tvoju jaku pomoć preporučivši tebi svoje potrebe, nadam se i ja, po zaslugama Isusovim i po tvome zagovoru, da ćeš me utješiti. Tvoja pomoć bit će mi poticalom, da slavu Boga i njegovih svetih što revnije širim. Isprosi mi, dragi sv. Anto, milost, da po tvom primjeru stalno hodim putem straha Božjega i kreposti, da svaki grijeh od srca mrzim, da Boga nadasve, a bližnjega kao sebe ljubim, da

budem jak proti napastima; daj, da u ljubavi prema tvom i mom Spasitelju do smrti ustrajem. Amen.

Molitva sv. Tome Akvinskog

Zahvaljujem ti, Gospodine sveti, Oče svemogući, vječni Bože, što si se udostojao mene nevrijednoga slugu svoga nahraniti dragocjenim tijelom i krvlju Sina svoga, Gospodina našega Isusa Krista, ne poradi mojih zasluga, već jedino iz milosrđa svoga. Molim te, da mi ova sveta pričest ne bude jednom optužba za kaznu, nego spasonosno jamstvo oproštenja. Neka mi bude oružje vjere i štit dobre volje! Neka uništi moje greške, istrijebi požude i pohote, neka mi umnoži ljubav i strpljivost, poniznost i poslušnost i obogati sve kreposti! Neka me hrabro brani protiv zasjeda svih neprijatelja vidljivih i nevidljivih, neka potpuno smiri moja tjelesna i duševna nagnuća, neka me čvrsto sveže s tobom jedinim i pravim Bogom, te me dovede do sretnog svršetka. Molim te, da se udostojiš privesti mene grešnika k onoj neiskazanoj gozbi, gdje si ti sa Sinom svojim i Duhom Svetim istinito svjetlo, punina dobara, vječna radost, savršena ugodnost i potpuna sreća svetim svojim. Po istom Kristu Gospodinu našemu, Amen.

(Oprost: 3 godine svaki put. Potpuni opr. tko moli svaki dan u mjesecu uz obične uvjete i posjet jedne crkve. Pijo XI dne 22. XI 1934).

Molitva sv. Bonaventure

Probodi, preslatki Gospodine Isuse, srž i nutrinu duše moje preblagom i spasonosnom ranom ljubavi svoje, pravom i vedrom i apostolskom presvetom ljubavlju, da duša moja gine i rastapa se vazda jedino od ljubavi i želje za tobom, tebe da žudi i čezne za dvorovima tvojim, da želi razriješiti se i biti s tobom, kruhom anđeoskim, okrepom svetim dušama, za kruhom našim svagdanjim, vrhunaravnim, koji ima svu slatkoću i tečnost i svu nasladu miline. Za tobom, u koga žude

anđeli gledati, neka vazda gladuje i uživa srce moje, i slatkošću tečnosti tvoje neka se napune sve sile duše moje. Neka vazda žeđa za tobom izvorom mudrosti i znanja, izvorom vječnoga svjetla, potokom raskoši, punoćom doma Božjega. Za tobom neka vazda čezne, tebe traži, tebe nađe, za tobom teži, k tebi dođe, o tebi razmišlja, o tebi govori, i sve radi na hvalu i slavu imena tvoga, s poniznošću i razboritošću, s ljubavlju i nasladom, s lakoćom i čuvstvom, s ustrajnošću sve do konca: da ti budeš sâm vazda ufanje moje, sva nada moja, bogatstvo moje, ugodnost moja, radost moja, pokoj i umiranje moje, mir moj, milina moja, miris moj, slast moja, hrana moja, okrepa moja, mudrost moja, dio moj, posjed moj, dragocjeno blago moje, u kojem budi vazda tvrdo i čvrsto i nepomično ukorijenjena duša moja i srce moje. Amen.

(Oprost: 3 god. svaki put Pijo XI dne 3. X 1936).

MOLITVA S POTPUNIM OPROSTOM

(Pred križem)

Evo ja, o dobri i preslatki Isuse, bacam se pred tvojim licem na koljena, i s najvećim žarom srca molim te i zaklinjem: daj, utisni u moje srce živa čuvstva vjere, ufanja i ljubavi te pravu pokoru za moje grijehe i najčvršću volju da ih popravim, dok ja s velikim ganućem i žalošću u sebi razmišljam i u duhu promatram tvojih pet rana, imajući pred očima ono, što je već u tvoja usta stavio prorok David o tebi, o dobri Isuse: »Probodoše ruke moje i noge moje: prebrojiše sve kosti moje« (Psal. 21).

Oprost: 10 god. svaki put. — Potpuni opr. poslije pričesti pred križem, ako se moli još štogod na nakanu Crkve 2. II 1934.

Sveti svećenički red

Uoči svoje muke, na posljednjoj večeri, Isus je dao apostolima vlast da kruh i vino pretvaraju u njegovo tijelo i krv. Na dan svoga uskrsnuća dahnuo je u njih i rekao: »Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehe, bit će im oprošteni, a kojima zadržite, bit će im zadržani!« (Ivanovo evanđelje, glava 20, redak 22 sl.). Na dan svoga uzašašća na nebo opet je skupio apostole i naredio im, da idu po svemu svijetu, da propovijedaju evanđelje, dijele sakramente i upravljaju svetom Crkvom. Posljednje njegove riječi na zemlji bile su: »Evo, ja sam s vama do konca vijeka!«

Na taj način je Isus svojim apostolima podijelio sakramenat svetoga svećeničkog reda. Oni su bili prvi biskupi i svećenici naše svete Crkve. Imali su puninu svećeničke vlasti, ali i sve potrebne milosti, da mognu kao pravi svećenici, živjeti i djelovati.

Isus je apostolima dao moć, da ovu svećeničku vlast prenose na druge vjernike, svoje nasljednike. U Djelima Apostolskim i u poslanicama svetoga Pavla apostola zabilježen nam je način, kako su to apostoli činili. Oni su na izabrane vjernike polagali svoje ruke, zazivali Duha Svetoga i tako ih za svećenike posvećivali. Ujedno su svojim nasljednicima naredili, da ne dopuste, da sveta Crkva ostane bez biskupa i svećenika. Neka i oni nastoje odgojiti pobožne kršćane, pa ih rediti i posvetiti za svećeničku službu. Tako piše sveti Pavao Timoteju: »Opominjem te, da ponovno raspiriš milost Božju, koja je u tebi polaganjem ruku mojih«.

Tako je Isusova svećenička i učiteljska i pastirska vlast preko apostola i njihovih nasljednika, »od ruku do ruku« došla do naših dana. Svi biskupi katoličke Crkve, a i svi svećenici, mogu dokazati, da je njihova vlast prenesena na njih od Krista preko apostola.

Zato je jasno, da sveti svećenički red može dijeliti samo biskup. On je jedini pravi nasljednik apostola.

Što je, dakle, sveti red?

Sveti svećenički red jest sakramenat ustanovljen od Isusa Krista, u kojem se polaganjem biskupovih ruku, i njegovom molitvom podjeljuje svećenička vlast i milost.

Svećenička **vlast** osposobljuje svećenika, da može prikazati svetu Misu, dijeliti svete sakramente i blagoslivati i posvećivati. Tu sposobnost im daje Božja **milost** i snaga, koju primaju u svetom redu.

Što još daje svećenički red?

Sveti red utisne u svećeničku dušu neizbrisivi **biljeg**, kojim je na duši obilježen kao svećenik Kristov. On postaje sličan Isusu, velikom svećeniku. Ne samo to! On je s Isusom tako usko povezan, da u dijeljenju svetih sakramenata postaje oruđe u rukama Isusovim. Svećenik prikazuje svetu Misu, ali je glavni svećenik Isus; svećenik dijeli svete sakramente, ali je glavni djelitelj Isus. Svećenik posvećuje izvana, a Isus iznutra duši daje svoju milost i svetost.

Svećenik ne može nikada izgubiti svoju svećeničku vlast; ali mu se može zabraniti, da je ne izvršuje, ako za to nije dobio poslanje od svojih crkvenih poglavara.

Tko može postati svećenik?

Nije svatko pozvan, da bude svećenik. Kao što je Isus izabrao apostole između mnogih učenika, tako bira i svećenike. To se zove svećenički p o z i v. Tko želi biti svećenik, mora imati pravu i živu vjeru, mora biti pobožan, i mora biti spreman na mnoge žrtve za spas duša i za slavu Božju. Tko misli, da ga je Bog pozvao za svećenika, treba da slijedi taj poziv. Ne smije se dati zaplašiti nikakovim poteškoćama.

Ostali kršćani dužni su doprinositi za odgajanje svećeničkog podmlatka.

Iz obreda dijeljenja svetog reda

Biskup govori prisutnom svećenstvu i narodu:

»Predraga braćo! . . . Oni, koji imaju zajednički posao, moraju se i u odluci slagati. Stoga su sveti Oci mudro naredili, da se i narod pita za savjet o izboru onih, koje bi se odredilo za službu kod oltara... Zato slobodno kažite, što znadete o njihovim djelima i vladanju!«

Zatim biskup ovako savjetuje ređenike:

»... Svećenik mora prinositi žrtvu, blagoslivati, biti na čelu, propovijedati i krstiti. K toliko visokoj časti treba s velikim strahom pristupiti... Upoznajte ono, što radite. Nasljedujte ono, čime se bavite. Obnavljajući otajstvo smrti Gospodnje nastojte mrtviti vaše udove od svih mana i požuda. Vaš nauk neka je duhovan lijek Božjemu narodu. Miomiris vašega života bio na naslađenje Crkvi Kristovoj, da svojim propovijedanjem i primjerom sagrađujete kuću, tj. Božju obitelj«.

Slijedi pjevanje l i t a n i j a S v i h s v e t i h, a poslije toga dolazi onaj najvažniji trenutak, kad biskup polaganjem svojih ruku prenosi na ređenike Duha Svetoga i tako im daje vlast, da vrše svećeničke čine.

Poslije toga slijedi molitva, koja skupa s polaganjem ruku biskupovih sačinjava vanjski znak svetog sakramenta svećeničkog reda. Jedan dio te molitve glasi:

Podaj, molimo, svemogući Oče, ovim svojim slugama svećeničko dostojanstvo: obnovi u njihovim grudima Duha svetosti da od tebe zadobiju i prihvate službu drugoga reda i da primjerom svojega života budu svima mjerilom vladanja.

To, što se toga časa prenosi u dušu ređenika, još jasnije je izraženo u slikovitim obredima i molitvama, koje slijede:

Biskup prebacuje stolu novom svećeniku preko ramena i prekrižuje je na prsima. Pri tom govori:

»Primi jaram Gospodnji, jer je njegov jaram sladak, i breme je njegovo lako.«

Dok ga odijeva misnicom, govori:

»Primi svećeničku haljinu, koja označuje ljubav; jer Bog može umnožiti u tebi ljubav i usavršiti tvoje djelo.«

Dok ih maže po rukama svetim uljem posvećenja, govori:

»Dostoj se, Gospodine, posvetiti i svetim učiniti ove ruke po ovome pomazanju i našem blagoslovu.

Što one blagosivlju, bilo blagoslovljeno; što one posvećuju, bilo posvećeno i

sveto: u imenu Gospodina našega Isusa Krista.«

Zatim im pruža kalež s vinom i patenu s hostijom i govori:

»Primi vlast prikazivati Bogu žrtvu i čitati mise za žive kao i za mrtve, u ime Gospodnje«.

Na koncu svete Mise još jednom biskup stavlja ruke na glavu novih svećenika i govori:

»Primi Duha Svetoga: kojima oprostiš grijehe bit će im oprošteni; a kojima zadržiš, bit će im zadržani«.

Molitva Pija XII za redovnička zvanja

Gospodine naš Isuse Kriste, uzvišeni uzore svake savršenosti, koji ne samo da neprestano zoveš izabrane duše, da teže za tako uzvišenim ciljem, nego ih još i pokrećeš velikom snagom svoga primjera i uspješno potičeš svojom milošću, da te slijede na tako uzvišenom putu; udijeli nam, da mnogi znadnu i htjednu odgovoriti tvojim slatkim nadahnućima, da prigrle redovnički stalež, da bi uživali u njemu tvoju posebnu pažnju i tvoju nježnu ljubav.

Daj, da u toj stvari uvijek bude vjesnika tvoje ljubavi, koji će te pred-

stavljati dan i noć kraj kolijevke siročeta, koji inače možda ne bi imali nikog na zemlji, koji bi im pružio samilosnu ruku. Daj, da iz skromnih kolijevki kao s visoke katedre uvijek odzvanja jedan glas, odjek tvoga glasa, koji pokazuje put u nebo i svakoga uči njegove dužnosti. Daj, da nijedna zemlja, ma kako bila negostoljubiva i udaljena, ne bude bez evanđeoskog poziva, koji zove sve narode, da uđu u kraljevstvo tvoje. Daj, da se umnoži i poraste onaj plamen, kojim se mora raširiti oduševljenje svijeta, u kojem u svemu svom sjaju odsijeva neokaljana svetost tvoje Crkve. Daj, da u svakom kraju cvjetaju vrtovi izabranih duša, koji u razmatranju i pokori daju zadovoljštinu za ljudske grijehe i zazivaju tvoje milosrđe. Daj, da u neprestanom žrtvovanju ovih srdaca u snižežnoj bjelini ovih duša, u njihovim izvanrednim krepostima, na zemlji uvijek živi savršeni primjer Božjih sinova, koji si nam ti sam došao objaviti.

Daj ovim četama svojih miljenika brojna i dobra zvanja, duše postojane u čvrstoj odluci, da će biti dostojne milosti, koju si im dao i dostojne svete ustanove, za kojom teže opslužujući točno redovničke dužnosti, postojano se mrtveći i savršeno pristajući svojom voljom na sve ono, što ti hoćeš.

Rasvijetli, o Gospodine Isuse, mnoge plemenite duše gorućim sjajem Duha Svetoga, bitne i vječne ljubavi, i po moćnom zagovoru svoje preljubljene Majke Marije, probudi i sačuvaj i njima žarki oganj svoje ljubavi, na slavu Oca i istoga Duha, koji s tobom živi i kraljuje u sve vijeke vjekova. Amen.

Oprost: 10 godina svaki put, a potpuni mjesečno uz obične uvjete. (Pijo XII 9. II 1957).

Molitva za svećeničke pozive

(Moli se redovito nedjeljom iza kvatrenog posta u crkvi s narodom prije sv. mise. Privatno se preporučuje što češće).

Sveć.: Mi svi grešnici.
Svi: Tebe molimo, usliši nas!

Sveć.: Da nam oprostiš.

Svi: Tebe molimo, usliši nas!

Sveć.: Da se dostojiš plodove zemlji dati i uzdržati.

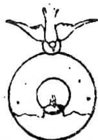
Svi: Tebe molimo, usliši nas!

Pomolimo se.

Gospodine Isuse Kriste, Pastiru dobri, koji si dušu svoju položio za ovce svoje: smiluj se puku svojemu, koji se nalazi u potrebi i tuguje kao ovce bez pastira raspršene.

Tebi, koji si rekao: žetva je velika, a radnika malo, tebe, gospodara žetve, zaufano molimo, pošalji radinih duhovnih poslenika na žetvu svoju! Pokazuj njima i (nad) biskupu našemu put istine i pravde, da po njemu stalno idući k tebi nas sa sobom dovedu!

Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Sveta ženidba

Kršćanska ženidba je sveti sakramenat. Jedan kršćanin ili kršćanka ne može sklopiti svete ženidbe bez svetog sakramenta. Zato ako Crkva ne posveti njihov brak, oni su teško sagriješili.

Ali zato oni, koji po propisima svete Crkve i uz njezin sveti blagoslov sklope ženidbu, dobivaju veliku milost:

1. Njihove duše postaju još svetije, jer primaju novo obilje posvetne milosti;
2. oni primaju od Boga pomoć, da mognu vršiti svoje bračne dužnosti, a posebno bračnu ljubav i vjernost;
3. primaju od Boga vlast, da djecu rađaju i odgajaju u ime Božje, ili — kako kažu sveti oci — postaju u svojoj obitelji učitelji i svećenici.

Kršćanska ženidba je sveta i živa slika one ljubavi i povezanosti, koja postoji između Isusa i njegove svete Crkve. Sveti apostol kaže o ženidbi: »Tajna je ovo velika, a ja je tumačim o Kristu i Crkvi«. Baš radi toga, da mognu biti dostojna slika Kristova, moraju kršćanski bračni drugovi:

1. Prije vjenčanja čuvati se svake nečistoće, a na dan vjenčanja ispovijediti se i pričestiti.
2. Sveta Crkva želi, da se vjenčanje obavi prije svete mise, a onda da pod

misom zaručnici prime vjenčani blagoslov.

3. Poslije vjenčanja moraju živjeti u ljubavi i vjernosti, dok ih smrt ne rastavi.

4. Moraju djecu rađati i odgajati tako, da postanu vrijedni ljudi i vrijedni kršćani.

Jer se ne može Isus rastaviti od svoje svete Crkve, zato je i kršćanska ženidba nerastavljiva. **»Svaki, koji otpusti svoju ženu, i oženi se drugom, čini preljub; a onaj, tko se oženi rastavljenom, čini također preljub«.** To su riječi Isusove (Lk. 16, 18).

Sveta ženidba je velika i sveta stvar. Zato mladići i djevojke moraju se za nju pripravljati:

1. Moliti, po mogućnosti svaki dan, po jedan Očenaš, Zdravo Marijo i Slava Ocu, da ih Bog sačuva od duha bludnosti.

2. Primati češće svetu ispovijed i pričest, da bi mogli sačuvati tijelo i dušu u nevinosti i čistoći.

3. Naučiti dobro kršćanski nauk.

4. Upoznati se međusobno i vidjeti, da li će moći živjeti životom pravih kršćanskih ženidbenih drugova.

5. Ispuniti sve uvjete, koje traži Crkva od svojih vjernika prije vjenčanja.

Kako se podjeljuje sakramenat svete ženidbe?

Obrednik Vrhbosanske nadbiskupije propisuje to ovako:

Župnik ili ovlašteni svećenik obučen u propisnu crkv. odjeću pred barem dva svjedoka pita zaručnike:

Sveć.: Zaručniče I. odgovorite mi na ova pitanja. Je li vaša promišljena, slobodna i ozbiljna volja, ovdje nazočnu I. uzeti za svoju zakonitu ženu po obredu svete majke Crkve?

Zaručnik: Jest.

Sveć.: Obećajete li, da ćete ovdje nazočnu I. ljubiti kao samoga sebe, i kako je kršćanin dužan ljubiti svoju zakonitu ženu?

Zaručnik: Obećajem.

Sveć.: Obećajete li, da ovdje nazočnu I. ne ćete ostaviti ni u jednoj nevolji ovoga života, već da ćete s njom živjeti u zajednici dok vas smrt ne rastavi?

Zaručnik: Obećajem.

Sveć.: Zaručnice I. odgovorite mi na ova pitanja. Je li vaša promišljena, slobodna i ozbiljna volja, ovdje nazočnoga I. uzeti za svoga zakonitoga muža po obredu svete majke Crkve?

Zaručnica: Jest.

Sve.: Obećajete li, da ćete ovdje nazočnog I. ljubiti kao samu sebe i da ćete mu podložna biti kao što je kršćanska

žena dužna biti podložna svojemu mužu u svemu što se ne protivi kršćanskomu zakonu?

Zaručnica: Obećajem.

Sveć.: Obećajete li, da ovdje nazočnoga I. ne ćete ostaviti ni u jednoj nevolji ovoga života, već da ćete s njim u zajednici živjeti, dok vas smrt ne rastavi?

Zaručnica: Obećajem.

Svećenik pred zaručnikom govori slijedeće:

Zaručniče, govorite za mnom:

Ja N. - uzimam tebe N. - za svoju zakonitu ženu - po obredu svete majke Crkve - i obećajem ti - pred Bogom i ovim svjedocima - ljubav i vjernost do groba; — tako mi Bog pomogao!

Svećenik pred zaručnicom govori slijedeće:

Zaručnice, govorite i vi za mnom slijedeće: Ja N - uzimam tebe N. - za svoga zakonitoga muža - po obredu svete majke Crkve, - i obećajem ti - pred Bogom i ovim svjedocima - ljubav i vjernost do groba - tako mi Bog pomogao!

Svećenik naredi da jedno drugom dadne desnu ruku i rekne:

Sveć.: Ja vas združujem u ženidbu. U ime Oca ✝ i Sina i Duha Svetoga.

Blagoslov prstenja

Sveć.: Pomoć je naša u imenu Gospodina.

Odg.: Koji stvori nebo i zemlju.
Sveć.: Gospodine, usliši molitvu moju.
Odg.: I vapaj moj k tebi da dođe.
Sveć.: Gospodin s vama.
Odg.: I s duhom tvojim.

Blagoslovi, ✝ Gospodine, ove prstenove, što ih mi u tvoje ime blagosivamo, ✝ da oni, koji ih budu nosili, očuvaju potpunu uzajamnu vjernost, ustraju u miru i vršenju volje tvoje i vazda žive u uzajamnoj ljubavi. Po Kristu Gospodinu našem.

Odg.: Amen.

Sada svećenik poškropi prstenje blagoslovljenom vodom i povrati ih zaručnicima govoreći:

Sveć.: Da utvrdite svoje svečano obećanje, podajte jedno drugomu vjenčani prsten. Neka vas taj prsten sjeća ljubavi i vjernosti, koju ste sada sebi uzajamno obećali.

Zaručnik primi prsten iz svećenikove ruke i natakne ga zaručnici na prstenjak lijeve ruke, i zaručnica isto zaručniku natakne, dok svećenik govori:

Sveć.: U ime Oca ✝ i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Na ovo svećenik odmah nadodaje:

Sveć.: Potvrdi ovo, Bože, što si izveo u nama.

Ogd.: Od svetoga hrama svojega koji je u Jeruzalemu.

Gospodine, smiluj se. Kriste, smiluj se. Gospodine smiluj se. Oče naš... (tiho).

Sveć.: I ne uvedi nas u napast.

Odg.: Nego izbavi nas od zla.

Sveć: Spasi sluge svoje.

Odg.: Bože moj, koji se ufaju u tebe.

Sveć.: Pošalji im, Gospodine, pomoć iz svetišta.

Odg.: I brani ih sa Siona.

Sveć.: Budi im, Gospodine, jaka tvrđa.

Odg.: Protiv neprijatelja.

Sveć.: Gospodin s vama.

Odg.: I s duhom tvojim.

Pogledaj, molimo, Gospodine, na ove službenike svoje i dobrostivo štiti ustanovu svoju, koju si dao za umnožavanje roda ljudskoga, te ove, koje sam združuješ, svojom pomoći očuvaj. Po Kristu Gospodinu našem.

Odg.: Amen.

Poslije toga svećenik ih poškropi blagoslovljenom vodom u obliku križa i govori slijedeće:

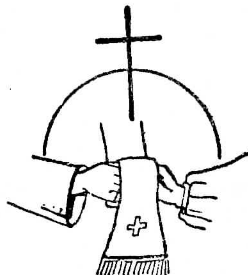
Mir i blagoslov svemogućega Boga Oca ✝ i Sina, i Duha Svetoga, sašao na vas i ostao vazda s vama.

Odg.: Amen.

Molitva za bračnog druga

O Bože, koji si nas po svetom sakramentu ženidbe nerazrešivom vezom sjedinio, udijeli nam svoj sveti blagoslov i svoju milost, da u slozi i ljubavi živimo, da ništa ne učinimo što bi se protivilo bračnoj čistoći i vjernosti, a djecu da uzgojimo u tvom svetom strahu i ljubavi.

Blagoslovi, predobri Oče, svaki naš posao. Odvrati od nas svako zlo, koje bi moglo naškoditi našoj duši i našemu tijelu. Daj da strpljivo nosimo križ, što nam ga tvoja očinska ruka nametne, da nas ili kazni ili kuša ili k sebi privuče. Daj nam, da ustrajemo u dobru i zavrijedimo jednom sa svim našim vječno blaženstvo. Amen.

Sakramenat bolesničkog pomazanja ili svetog ulja

Nije to zadnji dar svete vjere nego posljedne od svih pomazanja, to jest daje se poslije krštenja, krizme i svetog svećeničkog reda. U svim tim sakramentima ima pomazanje posvećenim uljem.

Ne treba se dakle plašiti svetog bolesničkog ulja. Njega je Isus ustanovio, da nam dadne milost, snagu, pa i zdravlje, ako je na našu korist. Ovako svjedoči apostol Jakov u Svetom pismu: »**Ako tko boluje među vama, neka dozove svećenike Crkve, i neka oni mole nad njim i mažu ga uljem u ime Gospodinovo. I molitva će spasiti bolesnika, i okrijepiti će ga Gospodin; i ako je u grijesima, oprostit će mu se**«.

Što dakle, dobiva kršćanin po svetom bolesničkom ulju?

1. Dobiva novo obilje milosti posvetne, te mu duša postaje svetija i Bogu sličnija.

2. Opraštaju mu se laki grijesi. A ako se uslijed bolesti i velike slabosti ne može ispovijediti, opraštaju mu se teški grijesi, za koje se iskreno pokaje.

3. Sveto bolesničko ulje daje bolesnom kršćaninu snagu da bolest podnosi strpljivo, i da odbija đavolske napasti.

4. Daje mu i tjelesno olakšanje, a ako je to korisno za spasenje duše, daje mu i tjelesno zdravlje.

Sveto bolesničko ulje, može i treba primiti svaki kršćanin, koji je došao do razuma, a zapao je u tešku bolest. Makar da takav bolesnik još nije primio ni prvu pričest, treba mu dati sveto ulje. I to treba primiti, čim zapane u tešku bolest. Zato je na ukućanima i rodbini teška dužnost, da mu pozovu svećenika.

Za posljednju pomast u kući treba pripremiti slijedeće: 1. Soba u kojoj leži bolesnik, mora biti čista i uredna. 2. U sobi treba biti stol pokriven čistim bijelim platnom. 3. Na stolu treba stajati: križ, barem jedna svijeća, tanjurić s komadićem kruha (sredine) ili prosijana pepela kojim će otrti svećenik prste od ulja, šest komadića pamuka (vate), čaša s blagoslovljenom vodom i manja čaša ili findžan obične čiste vode. 4. Treba pripraviti i ručnik, da svećenik otare ruke poslije mazanja uljem. 5. Dobro je, da u kući gori vatra, da se u nju bace kruh ili pepeo.

Bolesnik ima biti postan, kao i drugi vjernici 3 sata prije primanja pričesti obzirom na tvrda jela i alkoholna pića. Bolesnici, iako ne leže, mogu uzeti nealkoholno piće i prave lijekove, bili oni tekući ili tvrdi, prije pričesti, bez ikakvog vremenskog ograničenja.

Uvijek je potrebno, da u kući ostane natašte jedna zdrava osoba, da bi se mogla ispovijediti i pričestiti, ako bolesnik ne bi mogao primiti sv. pričest, jer ne bi bilo ni zgodno ni pristojno, da svećenik mora vraćati Svetotajstvo natrag.

Dok svećenik pričešćuje i ulja bolesnika, neka ukućani mirno kleknu i pomole se Bogu, da bolesnik spasonosno primi sv. sakramente i neka ukućani pomno prate sv. obrede.

Sv. bolesničko ulje podjeljuje se ovako:

Svećenik moli pripravne molitve za sv. ulje, a onda pomaže sva osjetila sv. uljem s riječima:

Kod očiju: **Ovim sv. poma✝zanjem i svojim preblagim milosrđem oprostio ti Gospodin, što god si sagriješio (la) gledanjem. Amen.**

Kod ušiju: **Ovim sv. poma✝zanjem i svojim preblagim milosrđem oprostio ti Gospodin, što god si sagriješio (la) slušanjem. Amen.**

Kod nosnica: **Ovim sv. poma✝zanjem i svojim preblagim milosrđem oprostio ti Gospodin, što god si sagriješio (la) mirisanjem. Amen.**

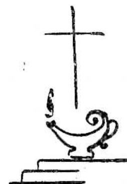
Kod usta na stisnute usne: **Ovim sv. poma✝zanjem i svojim preblagim milosrđem oprostio ti Gospodin, što god si sagriješio (la) kušanjem i govorom. Amen.**

Kod ruku: **Ovim sv. poma✝zanjem i svojim preblagim milosrđem oprostio ti Gospodin, što god si sagriješio (la) ticanjem. Amen.**

Kod nogu: **Ovim sv. poma✝zanjem i svojim preblagim milosrđem oprostio ti Gospodin, što god si sagriješio (la) hodom. Amen.**

Potom nastavi svećenik druge molitve i završi obred ovom molitvom:

Pomolimo se, Gospodine sveti, Oče svemogući, vječni Bože, koji ulijevaš u bolesno tijelo milost svoga blagoslova i velikom blagošću čuvaš svoje stvorenje, na naziv tvog imena dobrostivo pomozi svoga službenika (svoju službenicu), oslobodi ga (je) od bolesti, obdari zdravljem, desnicom ga (je) svojom uzdigni, krepošću ojači, moću zaštiti i povrati sv. Crkvi svojoj u potpuno željenom dobrom stanju. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

III. dio: ŽIVOT S CRKVOM

Krist je obećao, da će biti s nama kroz sve dane do konca svijeta. On nas je sam uputio, gdje ga možemo naći: u svetoj misi na oltaru je prisutno njegovo pravo i živo tijelo i krv. Osim toga u molitvi skupljenih kršćana Krist je uvijek »među njima«.

No naš duh ne može odjednom obuhvatiti i proživjeti ono, što je Krist 33 godine ostvarivao. Zato je Crkva ustanovila crkvenu godinu, u kojoj u razno doba promatramo razne dijelove Isusova života. Kad se sunčana svjetlost razdijeli u boje nebeske duge, onda se bolje vidi. Tako i Crkva kao dobra majka vodi nas najprije u Betlehem, pa u Nazaret, pa u Galileju, pa na Kalvariju i na brdo uzašašća. Usto se spominjemo i Blažene Djevice Marije i svetaca, jer i oni s nama skupa sačinjavaju jednu Božju obitelj, općinstvo svetih.

Tako imamo:

Advenat (Došašće), četiri sedmice pred Božić. U njima se spominjemo, kako je čovječanstvo kroz duga vremena očekivalo dolazak Spasitelja; ujedno se pripravljamo, da Isus dođe i u našu dušu i u nju unese božićnu radost.

Božićno doba jest doba slavljenja Božjeg utjelovljenja i rođenja. Doba radosti, što je Bog postao naš brat.

Korizma, 7 sedmica pred Uskrs, je doba pokore i posta, doba kajanja za grijehe. Razmatramo muku Isusovu, da mu zahvalimo za sve, što je pretrpio, da bi nas oslobodio od grijeha i zaslužio nam milost i svetost.

Uskrsno doba traje od Uskrsa sve do Duhova. Tada slavimo pobjedu Kristovu nad svim neprijateljima, napose pobjedu naše vjere i osiguranje naše vječne radosti u nebu.

Poslijeduhovsko doba traje sve do adventa. Tada se spominjemo Krista učitelja, koji je obašao svetu zemlju učeći i čineći dobro.

Četvere kvatre su razdijeljene na četiri godišnja doba, i Crkva želi da posteći na te dane isprosimo milost od Boga, da posveti sve naše radove i poslove u tom dijelu godine.

Da se lakše sjetimo, što je u koje doba naša dužnost, Crkva je uvela **boje misnog odijela:** bijela boja je znak radosti i nevinosti, pa se oblači u dane svetkovina Isusovih, Gospinih, svetačkih, a posebno nevinih djevica. — Crvena boja je znak ljubavi, pa se nosi na Duhove, a ujedno znak mučeništva, pa se

nosi na svetkovinu mučenika. — Zelena boja je znak učiteljske službe i nosi se kroz sve nedjelje poslije Duhova. — Ljubičasta boja je znak pokore i nosi se u Adventu i Korizmi kao i na dane postova. — Crna boja je znak žalosti i oblači se na Veliki petak i na mrtvačkim misama.

Živjeti s Crkvom znači sve ovo popratiti u svojoj duši odgovarajućim mislima i osjećajima.

Osim toga, ima pobožnosti, koje se mole u svako doba:

U svako doba godine glavna pobožnost kršćanstva jest sveta misa, jer ona je »živa uspomena rođenja, življenja, muke, smrti, uskrsnuća i slavnog uzašašća, Gospodinova«, a ujedno i spomen čitavog općinstva svetih.

Osim toga štovatelji Majke Božje u svako doba godine redovito mole krunicu. U doba Adventa i Božića neka mole radosnu krunicu; kroz cijelu korizmu neka mole žalosnu; kroz uskrsno vrijeme moli se slavna krunica.

Štovatelji muke Gospodinove mole Put križa kroz cijelu godinu. Posebno se preporučuje ta molitva kroz korizmu.

Osim toga petak je posvećen Srcu Isusovu, subota Majci Božjoj, utorak sv. Anti, srijeda svetom Josipu.

Pobožnost prema Kristu

Sveta misa

Sv. misa je srce i duša naše vjere. Kad bismo izgubili nju, ne bi ostalo gotovo ništa. Ona je sunce kršćanskog života: kao što na svijetu ne bi moglo ništa živjeti bez sunčane topline i svjetlosti, tako isto i u kršćanskoj duši nestaje svakoga života, ako je ne grije toplina sv. mise.

Crkva je izdala strogu zapovijed i obvezuje svakog vjernika pod teški grijeh, da svake nedjelje i zapovjedne svetkovine sluša sv. misu. Ona to traži iz majčinske ljubavi, jer zna, da bi bez toga ubrzo izgubili vjeru i spasenje. Ali oni vjernici koji znaju, što je sv. misa, ne ograničuju se samo na nedjelje i svetkovine, nego po mogućnosti svaki dan idu k sv. misi.

Kako se god Isus na križu žrtvovao svojemu ocu na krvni način, upravo tako mu se po svećeničkim rukama prikazuje u sv. misi na nekrvni način. Sasvim isto zbiva se dakle na oltaru kod svake sv. mise na tajanstven način, što se zbilo na gori Kalvariji, gdje je Isus za nas umro na križu. Budi stoga kod sv. mise uvijek pobožan i sabran! Vladaj se, kao da si na Kalvariji pod križem.

Posebno zapamti, da se misa dijeli na dva dijela: **misa pouke** traje od početka do vjerovanja, a **misa žrtve** počinje poslije vjerovanja i traje do konca.

U misi pouke glavni dio je Evanđelje, u kojem preko riječi Sv. pisma i propovijedi progovara Krist učitelj našim dušama.

U misi žrtve imamo tri glavna dijela: **prikazanje, pretvorbu** (podizanje) i **pričest.**

U **prikazanju** mi Bogu darujemo svoje darove: kruh i vino, a uz to i svoje boli, patnje, svoje poslove i čitav svoj život.

U **pretvorbi** Bog prima našu žrtvu. Dokaz je to, što po riječima Isusovim od naših darova postaje nešto sveto i božansko. Kruh postaje tijelo Isusovo, a vino krv Isusova. Tako mjesto ljudskih žrtvenih darova na oltaru stoji Božji žrtveni dar, muka i smrt Sina Božjega.

U **sv. pričesti** Bog daje dokaz, da mu se sviđa naša žrtva i zahvalnost, pa on postaje darovatelj. On nama daruje svoj božanski dar: hranu nebesa, Božje tijelo. Po toj hrani mi se ujedinjujemo s Kristovom žrtvom na križu, kojom nas je otkupio.

Ali u tim glavnim dijelovima ima mnogo obreda i mnogo molitava, koje su pune Božje mudrosti.

Sv. Otac Papa Pijo XII preporučuje tri načina slušanja sv. mise:

1. Najbolje je moliti one molitve, koje moli svećenik na oltaru. U tu svrhu donosimo u našem molitveniku cijelu misu presvetog Trojstva. To je najprikladniji obrazac za nedjeljnu pratnju sv. mise, jer se tu nalazi najviše dijelova svih nedjeljnih sv. misa, i jer je nedjelja dan posvećen presv. Trojstvu.

Iza toga donosimo u našem molitveniku vlastiti dio mise sv. Ante, da se svi njegovi štovatelji mogu poslužiti tim u svojim pobožnostima.

2. Preporučuje se i razmatranje muke i smrti Isusove pod sv. misom.

Treći način je, da se za vrijeme sv. mise pjeva ili moli zajednički s ostalim vjernicima. Između pjesama i molitava može se pomoću kratkih molitvica pratiti obrede.

Ulaz u crkvu

Kad ulaziš u crkvu prekriži se blagoslovljenom vodom, zatim poklekni desnim koljenom do zemlje prema glavnom oltaru, ili oltaru gdje se čuva presv. oltarski Sakramenat (znak za to je vječno svjetlo), a zatim klekni na oba koljena i pozdravi Isusa pozdravom sv. Franje Asiškoga i govori:

Klanjamo ti se, presveti Gospodine, Isuse Kriste, ovdje i u svim crkvama tvojim, koje su na cijelome svijetu

i blagosivamo te, jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

O sveta gozbo, na kojoj se Krist blaguje, slavi se pomen muke njegove, duša se napunja milosti i daje nam se zalog buduće slave.

R. Kruh s neba dao si njima.

O. Koji svaku slast u sebi ima.

Pomolimo se.

Bože, koji si nam u divnom Sakramentu ostavio uspomenu muke svoje, daj nam, molimo, tako častiti sveta otajstva tijela i krvi tvoje, da vazda osjećamo u sebi plod otkupljenja tvojega. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Oprost: 7 godina i 7 četrdesetnica svaki put, kad ulazeći u crkvu i izlazeći izmolimo gornju molitvu. Ako se moli svaki dan, dobiva se potpun oprost jednom u mjesecu uz obične uvjete.

Kad se izlazi iz crkve, moli se samo do: O sveta gozbo . . .

Blagoslov naroda

blagoslovljenom vodom nedjeljama prije pučke mise.

Svećenik obučen u bijelu košulju, štolu i plašt odgovarajuće boje, pristupi k oltaru i klekne. Uzme škropilo i poškropi najprije tri puta oltar, zatim sebe i pjeva »Poškropi me«. Zatim se digne, poškropi kler i poslužnike i nastavi se pjevati ili moliti:

Poškropi me, (Asperges me), Gospodine, hisopom, da se očistim, operi me, da budem bjelji od snijega.

Smiluj mi se, Bože, po velikom milosrđu svojem . . . .

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu:

Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Poškropi me, Gospodine, hisopom, da se očistim, operi me, da budem bjelji od snijega.

Svećenik: Pokaži nam, Gospodine, milosrđe svoje. (Aleluja).

Puk: I spasenje svoje daj nam. (Aleluja).

Svećenik: Gospodine, usliši molitvu moju.

Puk: I vapaj moj k tebi da dođe.

Svećenik: Gospodin s vama.

Puk: I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Usliši nas, Gospodine sveti, Oče svemogući, vječni Bože, i dostoj se poslati svetoga anđela svoga s nebesa, da čuva, krijepi, štiti, pohađa i brani sve, koji prebivaju u ovom prebivalištu. Po Kristu, Gospodinu našem.

Puk: Amen.

U uskrsno vrijeme moli se:

Vidjeh vodu, gdje izlazi iz hrama s desne strane, aleluja; i spasiše se svi, do kojih dođe ova voda, i reći će: aleluja, aleluja.

Hvalite Gospodina, jer je dobar, jer je dovijeka milosrđe njegovo.

Slava Ocu... Vidjeh vodu...

Sada se mole isti zazivi kao i gore.

Zatim svećenik klekne i moli s narodom slijedeću molitvu:

MOLITVA PRIJE ŽUPSKE SVETE MISE

koju mole duhovni pastiri s bogoljubnim pukom u nedjelje i blagdane

U ovoj su molitvi nabrojeni ciljevi, koji nas moraju voditi, kad polazimo k svetoj misi: klanjanje Bogu, zahvalnost, zadovoljština za grijehe i prošnja za milost i pomoć Božju. U ovoj molitvi se nabraja također, za koga sve treba da prikazujemo i molimo u svetoj misi: za svetu vjeru, svetu Crkvu, čitavo kršćanstvo i sav svijet. Nije dostojno, da Bogu pružamo Isusovu žrtvu, a da budemo sebični i mislimo samo na sebe i svoje potrebe. Zato se vjernicima preporučuje, da je i izvan župske mise mole kao pripravu za svetu misu. Tko je od srca pobožno izmoli taj je pobudio pravu nakanu.

U † ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Svemogući, vječni Bože, Bože jedan u božanstvu, a trojedan u osobama. Oče, Sine i Duše Sveti! Klanjamo se mi nevoljni grešnici tebi, i ponizujemo se pred tobom Bogom, Gospodinom i Ocem svojim. Hvalimo ti za sve darove

i milosti, što nam ih milostivo udjeljuješ, a osobito, što smo odgojeni u svetoj vjeri katoličkoj, i što nas grešnike milostivo čekaš na pokoru.

Prikazujemo ti sve trude i tegobe, bolesti i nevolje, što smo ih pretrpjeli dosada. Neka bude to sve tebi na hvalu i slavu! Ponizno te molimo, oprosti nam grijehe naše, podijeli nam milost prave pokore, poboljšanje života našega i stalnost u tvojoj svetoj službi!

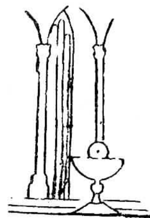
Raširi katoličku vjeru, obrati neznabošce i krivovjernike, složi kraljeve i vladare kršćanske! Iskorijeni, o Bože, krivovjerstvo, pogibeljne bune, nepokornost poglavarima! Uništi zavist, zlobu, srditost i svađe, kletve, psovke, razdor i neslogu! Satari lakomost, krivice i sva grešna djela!

Blagoslovi nas! Blagoslovi obitelji, kuće, blago, gospodarstvo i sve imanje naše! Oslobodi nas od kuge, glada i rata, od teških bolesti, nagle i nepripravne smrti!

Smiluj se svima živima, za koje smo dužni moliti, i svim vjernim mrtvima podijeli pokoj vječni!

Za ovo te, dobri Bože, danas ponizno molimo, i na ovu namjenu prinosimo ti današnju svetu misu! Prinosimo ti sve svoje misli, riječi i djela budućeg tjedna.

O preljubezni Oče, usliši prošnje i uzdahe naše, daj nam milost, da te nikada više hotimice ne uvrijedimo, nego da uvijek tvoju volju ispunimo, istinski te ljubimo i poslije smrti u nebo dođemo! Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sveta misa

(nepromjenljivi dijelovi sv. mise i promjenljivi iz mise presv. Trojstva)

Nepromjenljivi dijelovi sv. mise štampani su krupnijim slovima, a promjenljivi dijelovi sitnijim slovima (ovdje mise presv. Trojstva).

Katekumenska misa

Molitvom i slušanjem riječi Božje pripravimo se za svetu žrtvu!

Pristupne molitve

Svi kleknu

Svećenik: † In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.	U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

1) Pristupit ću k Božjem žrtveniku,
2) k Bogu koji razveseljuje moju mladost.

Slijedeći dio ispušta se u misama za pokojne, kao i u misama od Nedjelje muke (gluha) do Velikog petka.

1) Sudi mi, Bože, i rasudi parnicu moju sa bezbožnim svijetom; / oslobodi me od opaka i lukava čovjeka.
2) Jer si ti, Bože, jakost moja. /Zašto si me dakle odbacio? / Zašto idem tužan, kad me muči neprijatelj?
1) Pošalji svjetlost svoju i istinu svoju; / nek me one vode i dovedu na svetu goru i u šatore tvoje!
2) I pristupit ću k oltaru Božjem, / k Bogu koji razveseljuje moju mladost.
1) Slavit ću te uz citaru, Bože moj; / zašto si žalosna, dušo moja, i zašto me smućuješ?
2) Ufaj se u Boga, jer ću ga još slaviti; / on je spasenje moje i Bog moj.
1) Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome!
2) Kako bijaše u početku / tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

1) Pristupit ću k Božjem žrtveniku,
2) k Bogu koji razveseljuje moju mladost.
1) † Pomoć je naša u imenu Gospodina.
2) Koji stvori nebo i zemlju.

Svi: Ispovijedam se Bogu svemogućemu, / blaženoj Mariji vazda djevici, / blaženom Mihovilu arkanđelu, / blaženom Ivanu Krstitelju, / svetim apostolima Petru i Pavlu, / (blaženom našem ocu Franji) / svima svetima i tebi, oče, / da sagriješih vrlo mnogo mišlju, riječju i djelom: / *(tri put se udari u prsa)* moj grijeh, / moj grijeh, moj preveliki grijeh. / Zato molim blaženu Mariju vazda djevicu, / blaženog Mihovila arkanđela, / blaženog Ivana Krstitelja, / svete apostole Petra i Pavla, / (blaženog našeg oca Franju), / sve svete i tebe, oče, / da se molite za me Gospodinu Bogu našemu.

1) Smilovao nam se svemogući Bog, / oprostio nam grijehe naše i priveo nas u život vječni. Amen.
2) † Oproštenje, odriješenje i otpuštenje grijeha naših / podao nam svemogući i milosrdni Gospodin.

Amen.

1) Bože, obazri se na nas i oživjet ćeš nas.
2) I puk će se tvoj veseliti u tebi.
1) Pokaži nam, Gospodine, milosrđe svoje.
2) I spasenje svoje daj nam.
1) Gospodine, usliši molitvu moju.
2) I vapaj moj k tebi da dođe.

Pomolimo se. / Ukloni od nas, molimo, Gospodine, opačine naše, / da čistim srcem budemo dostojni ući u svetinju nad svetinjama. / Po Kristu Gospodinu našem. Amen. / — Molimo te, Gospodine, / da se dostojiš po zaslugama svetih tvojih, / kojih se moći ovdje nalaze, / oprostiti sve grijehe moje. Amen.

POČETNA PJESMA

† Neka je blagoslovljeno * sveto Trojstvo i nerazdijeljeno jedinstvo; slavimo ga, jer učini s nama milosrđe svoje.

1) Gospodine, Gospodine naš.

2) Kako je divno ime tvoje po svoj zemlji.

1) Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetom.

2) Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Svi: Neka je blagoslovljeno . . .

Kyrie

1 Kyrie, eleison	1 Gospodine, smiluj se
2 Kyrie, eleison	2 Gospodine, smiluj se
1 Kyrie, eleison	1 Gospodine, smiluj se
2 Christe, eleison	2 Kriste, smiluj se.
1 Christe, eleison	1 Kriste, smiluj se.
2 Christe, eleison	2 Kriste, smiluj se.
1 Kyrie, eleison	1 Gospodine, smiluj se
2 Kyrie, eleison	2 Gospodine, smiluj se
1 Kyrie, eleison	1 Gospodine, smiluj se

Gloria	Slava
Svećenik: Gloria in excelsis Deo.	Slava Bogu na visini.
1 Et in terra pax hominibus bonae voluntatis.	1 i na zemlji mir ljudima dobre volje.
2 Laudamus te.	2 Hvalimo te,
1 Benedicimus te.	1 blagoslivljamo te,
2 Adoramus te.	2 klanjamo ti se,
1 Glorificamus te.	1 slavimo te,
2 Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam	2 zahvaljujemo ti radi velike slave tvoje:
1 Domine Deus, Rex caelestis, Deus Pater omnipotens	1 Gospodine Bože, kralju nebeski, Bože Oče svemogući.
2 Domine Fili unigenite, Jesu Christe.	2 Gospodine Sine, jedinorođeni, Isuse Kriste;
1 Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.	1 Gospodine Bože, Jaganjče Božji, Sine Očev:

2 Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.	2 koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se;
1 Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram.	1 koji oduzimaš grijehe svijeta, primi našu molitvu;
1 Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis.	2 koji sjediš s desne Ocu, smiluj nam se!
1 Quoniam tu solus Sanctus.	1 Jer ti si jedini Svet.
2 Tu solus Dominus.	2 ti si jedini Gospodin,
1 Tu solus Altissimus, Jesu Chirste.	1 ti si jedini svevišnji: Isuse Kriste,
2 Cum Sancto Spiritu in gloria † Dei Patris. Amen.	2 † sa Svetim Duhom u slavi Boga Oca. Amen.

Svećenik:

Dominus vobiscum!	Gospodin s vama!
Et cum spiritu tuo!	I s duhom tvojim!

POČETNA MOLITVA:

Pomolimo se. Svemogući vječni Bože, koji si svojim vjernicima dao, da u ispovijedanju prave vjere spoznaju slavu vječnoga Trojstva, i da se u moći veličanstva klanjaju jedinstvu; molimo, da nas snagom iste vjere obraniš od svih protivnika. Po Gospodinu našem Isusu Kristu...

Svi: Amen.

ČITANJE POSLANICE

Svi sjede

bl. Pavla Apostola Rimljanina (11, 33—36).

O dubino bogatstva mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokučivi sudovi njegovi i neistraživi putovi njegovi! Jer tko je upoznao misao Gospodnju? Ili tko je njemu bio savjetnik? Ili tko mu je prije što dao, da mu se uzvrati? Jer je sve od njega i po njemu i u njemu. Njemu slava u vijeke. Amen.

Svi: Bogu hvala.

PJESMA IZA POSLANICE

Svi ustanu

1 Blagoslovljen si, Gospodine, koji gledaš bezdna i stoluješ nad kerubima.

2 Blagoslovljen si, Gospodine, na svodu nebeskom i slavljen u vjekove.

1 Aleluja, aleluja.

2 Blagoslovljen si, Gospodine, Bože otaca naših, i slavljen u vjekove, aleluja.

Svećenik duboko saget na sredini oltara moli:

Očisti srce moje i usne moje, svemogući Bože; kako si usne Izaije proroka očistio ražarenim ugljenom, tako se dostoj mene blagim milosrđem svojim očistiti, da uzmognem dostojno navijestiti sveto evanđelje tvoje. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Dostoj se, Gospodine, blagosloviti! Neka bude Gospodin u srcu mojemu i na usnama mojim, da dostojno i prikladno navijestim njegovo evanđelje.

Bog govori. U poslanici govori nam po svojem glasniku, a u Evanđelju po svojem Sinu. Budimo pripravni njegovu riječ poslušati i izvršiti je!

Evanđelje

Svećenik: Gospodin s vama.
Svi: I s duhom tvojim.

† Slijedi sv. Evanđelje po ...
Mateju (28, 18—20).

U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite dakle, učite sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, učeći ih da opslužuju sve, što sam vam zapovjedio. I eto ja sam s vama u sve dane, do svršetka svijeta.

Na koncu sv. Evanđelja odgovore:

Svi: Slava tebi, Kriste!

Svećenik: Po evanđeoskim riječima uništili se naši grijesi.

Propovijed

U poučni dio mise spada poslanica i evanđelje.

Mnoge stvari nisu nam jasne, i kad smo ih čuli u sv. Evanđelju. Potrebno je, da nam ih netko protumači. Krist je rekao apostolima, a preko njih i njihovim nasljednicima biskupima i svećenicima: »Idite po svemu svijetu i propovijedajte evanđelje svakome stvorenju!« (Mk. 16,15).

Dužnost svećenika je propovijedati po naredbi Kristovoj, a naša slušati tu Isusovu nauku.

Svećenik:

Credo in unum Deum.

1 Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium.

2 Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium, Dei unigenitum.

1 Et ex Patre natum ante omnia saecula.

2 Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero;

1 Genitum non factum consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt;

Vjerovanje

Vjerujem u jednoga Boga,

1 Oca svemogućega,

Stvoritelja neba i zemlje, / svega vidljivoga i nevidljivoga.

2 I u jednoga Gospodina Isusa Krista, / jedinorođenoga Sina Božjega.

1 Rođenog od Oca prije svih vjekova.

2 Boga od Boga, svijetlo od svijetla, / pravoga Boga od od pravog Boga.

1 Rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem: / po kome je sve stvoreno.

2 Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de caelis.

1 Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, et homo factus est.

2 Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus et sepultus est.

1 Et resurrexit tertia die secundum Scripturas;

2 Et ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris;

1 Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos, cujus regni non erit finis.

2 Koji je radi nas ljudi i našega spasenja sišao s nebesa. *Svi pokleknu*

1 I utjelovio se po Duhu Svetom / od Marije Djevice i postao čovjekom.

Svi ustanu

2 Raspet također za nas pod Poncijem Pilatom, mučen i pokopan.

1 I uskrsnuo treći dan po Svetom pismu.

2 I uzašao na nebo, sjedi zdesna Ocu.

1 I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve, / i njegovu kraljevstvu ne će biti kraja.

2 Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit;	2 I u Duha Svetoga, Gospodina i Životvorca, koji izlazi od Oca i Sina.
1 Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur, qui locutus est per Prophetas.	1 Koji se s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi, / koji je govorio po prorocima.
2 Et unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam.	2 I u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu.
1 Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum.	1 Ispovijedam jedno krštenje za oproštenje grijeha.
2 Et expecto resurrectionem mortuorum.	2 I iščekujem uskrsnuće mrtvih.
1 Et vitam venturi saeculi. Amen.	1 † I život budućega vijeka. Amen.

Misa vjernika

Prikazanje

Kruh i vino, predstavljaju nas same. Pružajući ih Bogu mi se njemu potpuno predajemo u ruke i obećajemo, da ćemo njegovu svetu volju izvršavati u svemu. Prinesimo mu kao žrtvu sav rad, sve uspjehe, svu radost, sve boli. Nek sve bude njemu na čast i slavu!

Svećenik: Dominus vobiscum!	Gospodin s vama!
Svi: Et cum spiritu tuo!	I s duhom tvojim!

Slijedeće molitve mogu se moliti i zajednički i tiho svatko za se, a može se mjesto njih moliti »Molitva vjernika«, koja se nalazi na kraju u pjesmama.

PRIKAZNA PJESMA

Neka bude * blagoslovljen *Otac,* i jedinorođeni Sin Božji također i Duh Sveti, jer učini s nama milosrđe svoje.

Prikazivanje hostije

Svi: Primi, SVETI OČE, svemogući vječni Bože, ovu neokaljanu žrtvu, što je ja — tvoj nedostojni sluga — prinosim tebi, svome živom i pravom Bogu, za nebrojene svoje grijehe, uvrede i propuste; i za sve koji okolo stoje, kao i za sve vjerne kršćane, žive i preminule, da meni i njima bude na spasenje za život vječni. Amen.

Miješanje vina i vode

Sveć.: Bože, koji si dostojanstveno ljudske naravi divno stvorio i još ga divnije obnovio, / daj da po tajni ove vode i vina postanemo dionici božanske naravi onoga / koji se je udostojao biti dionikom naše ljudske naravi, / Isus Krist, Sin tvoj, Gospodin naš, / koji s tobom živi i kraljuje / u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vijeke vjekova. Amen.

Prikazivanje kaleža

Svi: PRINOSIMO TI, Gospodine, čašu spasenja i molimo tvoju blagost da uziđe s ugodnim mirisom pred lice tvoga božanskog Veličanstva na spasenje nama i svemu svijetu. Amen.

Prikazivanje samoga sebe

Svi: PRIMI NAS, Gospodine, duhom ponizne i srcem skrušene i tako bila danas naša žrtva pred tobom da ugodi tebi, Gospodine Bože!

DOĐI POSVETITELJU, svemogući vječni Bože, i blagoslovi ovu žrtvu, pripravljenu tvojemu svetom imenu.

Pranje ruku

1 Perem u nevinosti ruke svoje, dok obilazim oltar tvoj, Gospodine.

2 Da glasno tebe hvalim / i pripovijedam sva čudesa tvoja.

1 Gospodine, zavolio sam krasotu doma tvojega / i mjesto gdje prebiva slava tvoja.

2 Ne daj, o Bože, da pogine s bezbožnima duša moja / i život moj s krvopijama.

1 Na rukama su njihovim zločinstva, / desnica im je puna mita.

2 A ja hodam u nevinosti, / izbavi me i smiluj se meni.

1 Noga je moja na pravom putu / u skupštinama ću te blagosivati, Gospodine.

2 Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

1 Kako bijaše u početku tako i sada i vazda / i u vijeke vjekova. Amen.

Opća prikazna molitva

Svećenik: Primi, sveto Trojstvo, ovaj prinos, / što ti ga prikazujemo na spomen muke, uskrsnuća i uzašća Isusa Krista Gospodina našega / i na čast blažene Marije vazda djevice / i blaženoga Ivana Krstitelja / i svetih apostola Petra i Pavla, / ovih i svih svetih; / neka njima bude na čast, a nama na spasenje, / neka se dostoje zagovarati nas na nebu oni, / kojih se mi spominjemo na zemlji. / Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molite, braćo

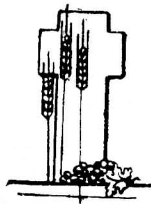
Svećenik: Orate fratres: / ut meum ac vestrum sacrificium / acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.	Molite, braćo, da bude moja i vaša žrtva ugodna Bogu Ocu svemogućemu.

Svi: PRIMIO GOSPODIN žrtvu iz tvojih ruku na hvalu i slavu tvojega imena i na korist nama i čitavoj svojoj svetoj Crkvi. Amen.

PRIKAZNA MOLITVA

Posveti, molimo, Gospodine Bože, naš, po zazivanju svetoga imena svojega žrtvu ovoga prinosa i po njoj nas same usavrši sebi za vječni dar. Po Gospodinu našem...

ŽRTVOVANJE

U dvorani posljednje večere Isus je prikazao nebeskom Ocu svoju žrtvu »davši hvalu«. I sada će na oltaru biti prikazana Isusova žrtva. Zato svećenik počinje veliku molitvu »zahvalnicu« (Kanon). Ona počinje Predslovljem, a svršava s »Amen« pred »Oče naš«.

Predslovlje

Svećenik: Per omnia saecula saeculorum.	Po sve vijeke vjekova.
P.: Amen.	Amen.
Svećenik: Dominus vobiscum!	Gospodin s vama!
P.: Et cum spiritu tuo!	I s duhom tvojim!
Sveć.: Sursum corda	Gore srca!
P.: Habemus ad Dominum!	Imamo kod Gospodina.
Sveć.: Gratias agamus Domino Deo nostro!	Hvalu uzdajmo Gospodinu Bogu našemu.
P.: Dignum et jutum est.	Dostojno je i pravedno.

(Nedjeljama adventa, iza Bogojavljenja i iza Duhova uzima se slijedeće:)

Svećenik:	*Predslovlje (presv. Trojstva)*
Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus: Qui cum unigenito Filio tuo, et	Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svuda zahvaljujemo tebi, Gospodine sveti, Oče svemogući vječni Bože. Koji si s jedinorođe-

Spiritu Sancto, unus es Deus, unus es Dominus: non in unius sitgularitate personae, sed in unius Trinitate substantiae. Quod enim de tua gloria, revelante te, credimus, hoc de Filio tuo hoc de Spiritu Sancto, sine differentia discretionis sentimus. Ut in confessione verae sempiternaeque Deitatis, et in personis proprietas, et in essentia unitas et in majestate adoretur aequalitas. Quam laudant Angeli atpue Archangeli, Cherubim quoque ac Seraphim: qui non cessant clamare puotidie, una voce dicentes;	nim Sinom svojim i s Duhom Svetim jedan Bog i jedan Gospodin, ne u jedinstvu jedne osobe, nego u Trojstvu jedne biti. Jer sve što po tvojem objavljenju, vjerujemo o slavi tvojoj, to mislimo bez ikakve razlike i o Sinu tvojemu i o Duhu Svetomu. Tako da se u priznavanju pravoga i vječnoga Božanstva klanjamo i vlastitosti u osobama i jedinstvu u biti i jednakosti u veličanstvu; kojega hvale anđeli i arkanđeli, kerubi i serafi, koji ne prestaju klicati svaki dan složno govoreći:

Svet

Svi: 1 Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth.	1 Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot.

Pleni sunt coeli et terra gloria tua.
1 Hosanna in excelsis.
2 Benedictus, qui venit in nomine Domini.
1 Hosanna in excelsis.

2 Puna su nebesa i zemlja tvoje slave.
1 Hosana u visini!

2 † Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje!
1 Hosana u visini!

ČIN MISE

Tebe dakle, preblagi Oče, ponizno molimo i prosimo po Isusu Kristu, Sinu tvojemu, Gospodinu našemu, da primiš i blagosloviš ove darove, ove poklone, ove svete neokaljane prinose, što ti ih prikazujemo, prije svega za svetu tvoju Crkvu katoličku, da je se dostojiš po svemu svijetu umiriti, čuvati, ujediniti i upravljati, zajedno sa slugom svojim Papom našim *(ime . . .)* i s biskupom našim *(ime . . .)* i sa svim pravovjernima i priznavaocima katoličke i apostolske vjere.

Spomen živih

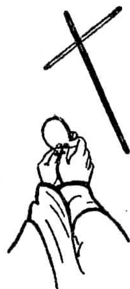
Spomeni se, Gospodine, sluga i službenica svojih . . . *(sjetimo se živih, za koje želimo posebno moliti!)* i svih prisutnih, kojih ti poznaješ vjeru i znaš bogoljubnost, za koje ti prinosimo, ili koji ti prinose ovu žrtvu hvale za sebe i za sve svoje, za otkupljenje duša svojih i za spasenje i zdravlje svoje, i prikazuje svoje želje tebi, Bogu vječnomu, živom i pravomu.

Spomen svetih

Prinosimo ti ih u zajednici, slaveći najprije spomen slavne vazda Djevice Marije, Majke Boga i Gospodina našega Isusa Krista, pa i blaženih apostola mučenika tvojih: Petra i Pavla, Andrije, Jakova, Ivana, Tome, Jakova, Filipa, Bartolomeja, Mateja, Šimuna i Tadeja, Lina, Kleta, Klementa, Ksista, Kornelija, Ciprijana, Lovre, Krizogona, Ivana i Pavla, Kuzme i Damjana i svih svetaca tvojih. Po njihovim nam zaslugama i molitvama podaj, da nas u svemu zakriljuje tvoja zaštita. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Ovaj dakle prinos nas sluga tvojih a i cijele obitelji tvoje, molimo, Gospodine, umilostivljen primi, naše dane

vodi u svojem miru i daj, da se izbavimo od vječnog osuđenja, a da se pribrojimo stadu izabranika tvojih. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

PRETVORBA

Naš veliki svećenik Krist dolazi — po riječima pretvorbe — na oltar. On pod prilikama kruha i vina prikazuje nebeskom Ocu svoje tijelo i krv, svoju žrtvu s križa. S Isusovom žrtvom prinesimo i mi sebe nebeskom Ocu.

Udostoj se, molimo te, učiniti ovaj prinos u svemu blagoslovljen, primljen, odobren, duhovan i prijatan, da nam postane tijelo i krv preljubljenog Sina tvojega, Gospodina našega Isusa Krista, koji uoči svoje muke uze kruh u svete i časne ruke svoje i podignuvši oči prema nebu k tebi, Bogu Ocu svojemu svemogućemu, zahvali ti, blagoslovi, prelomi i dade učenicima svojim govoreći: Uzmite i jedite od ovoga svi, jer

ovo je Tijelo moje.

Tako isto po večeri uze i ovaj preslavni kalež u svete i časne ruke svoje, iznova ti zahvali, blagoslovi i dade učenicima svojim govoreći: Uzmite i pijte iz njega svi,

jer ovo je kalež Krvi moje novoga i vječnoga zavjeta, tajna vjere, koja će se za vas i za mnoge proliti na otpuštenje grijeha.

Koliko god puta budete ovo činili, na moju uspomenu činite.

Na podizanje tijela i krvi svi pogledaju prema svetim prilikama i uzdahnu: »Gospodine moj i Bože moj!« Poslije podizanja može se pjevati »Zdravo, tijelo«, ili »Ponizno se teb' klanjamo«.

Prikazanje žrtve

Zato spominjući se, Gospodine, mi sluge tvoje, a i sveti narod tvoj, blažene muke, kao i uskrsnuća od mrtvih i slavnoga uzašašća na nebo istoga Krista, Sina tvojega, Gospodina našega prinosimo preslavnom veličanstvu tvo-

jemu od tvojih poklona i darova čistu žrtvu, neokaljanu žrtvu, sveti kruh vječnog života i kalež vječnog spasenja.

Na ove žrtvene darove dostoj se svrnuti milostiv i vedar pogled i milo ih primiti, kao što si se dostojao milostivo primiti darove sluge svoga pravednoga Abela i žrtvu patrijarha našega Abrahama i žrtvu, koju ti prinese veliki svećenik tvoj Melkisedek, svetu žrtvu, neokaljan prinos.

Smjerno te molimo, svemogući Bože, zapovjedi da ruke svetoga anđela tvoga odnesu ovu žrtvu na uzvišeni oltar tvoj pred Božansko veličanstvo tvoje, da se svi, koji se od ovoga oltara pričestimo i uzblagujemo presveto tijelo i krv Sina tvoga, napunimo svakog nebeskoga blagoslova i milosti. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Spomen mrtvih

Spomeni se, Gospodine, i sluga i službenica svojih, koji su otišli pred nama sa znamenjem vjere i počivaju u

snu mira. *(Sjetimo se napose svojih dragih pokojnika!)* Udijeli, molimo, Gospodine, njima i svima, koji u Kristu počivaju, mjesto rashlade, svjetlosti i mira. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Spomen prisutnih

I nama grešnicima, slugama tvojim, koji se uzdamo u mnoštvo smilovanja tvojih, dostoj se dati kakav dio i zajednicu s tvojim svetim apostolima i mučenicima, s Ivanom, Stjepanom, Matijom, Barnabom, Ignacijem, Aleksandrom, Marcelinom, Petrom, Felicitom, Perpetuom, Agatom, Lucijom, Agnezom, Cecilijom, Anastazijom, i sa svim svetim svojima. Pusti nas, molimo, u njihovu družbu ne gledajući na zasluge naše, nego samo na tvoje milosrđe. Po Kristu Gospodinu našem.

Svršetak žrtvovanja

Po kojemu, Gospodine, sva ova dobra vazda stvaraš, posvećuješ, oživljuješ, blagoslivlješ i udjeljuješ nama

Po njemu i s njime i u njemu je tebi Bogu Ocu svemogućemu, u jedinstvu Duha Svetoga, svaka čast i slava.

Svećenik: Per omnia saecula saeculorum.	Po sve vijeke vjekova. **Svi:** Amen.

PRIČEST

Isusova žrtva je prikazana. I naša žrtva skupa s njom i u njoj. Veliki svećenik Krist poziva nas, da blagujemo žrtvenu gozbu. Pristupimo, pričestimo se, nahranimo se Isusovim tijelom, da budemo zauvijek sjedinjeni s njim i među sobom!

Oče naš

Oremus: Praeceptis salutaribus moniti, et divina institutione formati, audemus dicere:	Pomolimo se. Spasonosnim zapovijedima potaknuti / i božanskom naukom poučeni / usuđujemo se govoriti:
	Svi ustanu
Pater noster qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum, adveniat regnum tuum, fiat voluntas tua, sicut in caelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, et dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem.	**Svi:** Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje. / Dođi kraljevstvo tvoje. / Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji. / Kruh naš svagdanji daj nam danas. / I otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim. / I ne uvedi nas u napast, / nego izbavi nas od zla. Amen.
P.: Sed libera nos a malo. Amen.	

Izbavi nas, molimo, Gospodine, / od svih zala prošlih, sadanjih i budućih / te po zagovoru blažene i slavne vazda djevice Bogorodice Marije / i blaženih apostola tvojih Petra i Pavla, Andrije i svih svetih / daj milostivo mir danima našim, / da pomoću milosrđa tvoga budemo od grijeha vazda slobodni / i od svakoga uznemirenja sigurni. / Po istom Gospodinu našemu Isusu Kristu, Sinu tvojemu, / koji s tobom

živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog.

Lomljenje hostije

Svećenik: Per omnia saecula saeculorum.	Po sve vijeke vjekova.
P.: Amen.	Amen.
Svećenik: Pax Domini sit semper vobiscum!	Mir Gospodnji bio vazda s vama!
P.: Et cum spiritu tuo!	I s duhom tvojim!

Ovo miješanje i posvećenje Tijela i Krvi Gospodina našega Isusa Krista / neka bude nama koji ga primamo / za život vječni. Amen.

1 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: miserere nobis.	1 Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se!
2 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: miserere nobis.	2 Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se!

1 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: dona nobis pacem.	1 Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, daruj nam mir.

(*U misama za pokojne:* podaj im pokoj, podaj im pokoj, podaj im pokoj vječni!)

Svi kleknu

Gospodine Isuse Kriste, koji si rekao apostolima svojim: / »Mir vam svoj ostavljam, mir vam svoj dajem«, / ne gledaj na grijehe moje, nego na vjeru Crkve svoje / i dostoj se nju po volji svojoj umiriti i ujediniti. / Koji živiš i kraljuješ Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

Priprava na pričest

Svi: GOSPODINE ISUSE KRISTE, sine Boga živoga, koji si po volji Očevoj uz sudjelovanje Duha Svetoga smrću svojom otkupio svijet, izbavi me ovim presvetim tijelom i krvlju svojom od svih mojih opačina i od svakoga zla; daj da se uvijek držim tvojih zapovijedi i ne dopusti da se ikada odijelim

od tebe koji s istim Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Primanje tijela tvoga, Gospodine, Isuse Kriste, / koje se ja nedostojan usuđujem blagovati, / neka mi ne bude na sud i osuđenje, / već neka mi po blagosti tvojoj čuva dušu i tijelo i liječi od grijeha. / Koji živiš i kraljuješ s Bogom ocem u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vijeke vjekova. Amen.

Kruh ću nebeski uzeti i ime ću Gospodnje prizvati.

Sveta pričest

Svi: Gospodine, nisam dostojan, da uniđeš pod krov moj, / nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja. *(Triput)*

Svećenik se pričesti i govori:

Tijelo Gospodina našega Isusa Krista neka čuva dušu moju za život vječni. Amen.

Što da uzvratim Gospodinu za sve, što mi je učinio?

Uzet ću čašu spasenja i prizvat ću ime Gospodnje. Hvaleći prizvat ću Gospodina i izbavit će me od mojih neprijatelja.

Krv Gospodina našega Isusa Krista neka čuva dušu moju za život vječni. Amen.

Pričest vjernika

Svećenik: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.	Evo Jaganjac Božji, evo koji oduzima grijehe svijeta.

Svi: Gospodine, nisam dostojan, da uniđeš pod krov moj / nego samo reci riječ, i ozdravit će duša moja. *(triput)*

Svećenik: Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam.	**Svi:** Tijelo Gospodina našeg Isusa Krista neka čuva dušu tvoju **za** život vječni.

Poslije pričesti

GOSPODINE, daj da čistom dušom prihvatimo, što smo primili ustima i ovaj vremeniti dar postao nam okrepom za vječnost.

TIJELO TVOJE, Gospodine, koje sam primio i krv, koju sam pio neka prionu uz moje srce; daj da nikakva ljaga grijeha ne ostane u meni koga su okrijepila čista i sveta otajstva. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

PRIČESNA PJESMA

Blagosivajmo Boga nebeskoga i slavimo Ga pred svima, što žive, jer učini s nama milosrđe svoje.

Svećenik: Dominus vobiscum!	Gospodin s vama!
P.: Et cum spiritu tuo!	I s duhom tvojim!

PRIČESNA MOLITVA

Pomolimo se! Neka nam koristi zdravlju duše i tijela, Gospodine Bože naš, primanje ovog otajstva i ispovijedanje vječnoga svetoga Trojstva i istoga nerazdjeljivog jedinstva. Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu Tvojem, koji s Tobom

živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetog Bog, po sve vijeke vjekova.

Svi: Amen.

Svećenik: Dominus vobiscum!	Gospodin s vama!
P.: Et cum spiritu tuo!	I s duhom tvojim!
Svećenik: Ite missa est!	Idite, misa je! Bogu hvala!

P.: Deo gratias!

Svećenik: Neka ti bude, sveto Trojstvo, ugodan poklon sluge tvoga, / i daj, da žrtva koju sam ja nedostojan prinio pred veličanstvo tvoje, / bude tebi prijatna, / a meni i svima, za koje sam je prinio, / neka po milosrđu tvojem bude korisna. / Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Svećenik: Benedicat vos omnipotens Deus † Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus.	Blagoslovio vas svemogući Bog † Otac, i Sin, i Duh Sveti.
P.: Amen.	Amen.

Svi kleknu i prave znak križa, dok primaju blagoslov, a onda ustanu i pjevaju Završnu pjesmu, ili tiho ***čitaju:***

Posljednje evanđelje

Svećenik: Dominus vobiscum!	Gospodin s vama!
P.: Et cum spiritu tuo!	I s duhom tvojim!
Svećenik: † Initium sancti Evangelii secundum Joannem.	† Početak svetog Evanđelja po Ivanu.
P.: Gloria tibi, Domine!	Slava tebi, Gospodine!

U početku bijaše Riječ i Riječ bijaše u Boga, i Bog bijaše Riječ. Ova bijaše u početku kod Boga. Sve je po njoj postalo i bez nje ništa nije postalo što je postalo. U njoj bijaše život, i život bijaše svijetlo ljudima. I svijetlo svijetli u tami, i tama ga ne obuze. Poslan bi čovjek od Boga, komu bijaše ime Ivan. Ovaj dođe sa svjedočanstvom da svjedoči za svijetlo, da svi vjeruju po njemu. On ne bijaše svijetlo, nego da svjedoči za svijetlo. Bijaše svijetlo istinito, koje obasjava svakog čovjeka, koji dolazi na ovaj svijet. Na svijetu bijaše, i svijet je po njemu postao, a svijet ga ne upozna.

K svojima dođe, i svoji ga ne primiše. A koji ga primiše, dade im vlast da budu djeca Božja, onima koji vjeruju u ime Njegovo, koji nisu rođeni ni od krvi ni od volje tjelesne, ni od volje muževljeve, nego od Boga.

Riječ je tijelom postala i prebivala među nama, i vidjesmo slavu Njegovu, slavu kao jedinorođenoga od Oca, puna milosti i istine.

Svi: Deo gratias! — Bogu hvala!

Misa svetog Ante

U nepromjenljive dijelove mise na str. 134 umetnu se ovi promjenljivi dijelovi mjesto onih presv. Trojstva, koji su tamo otiskani.

Početna pjesma

Usred Crkve otvorio je Gospodin njegova usta i napunio ga duhom mudrosti i razuma, ogrnuo ga odjećom slave (Aleluja, Aleluja). (Ps. 91,2).

1 Dobro je slaviti Gospodina,
I pjevati tvojemu imenu, Višnji!
2 Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome. /
1 Kako bijaše na početku, / tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.
Usred Crkve...

Početna molitva

Pomolimo se! Crkvu tvoju, Bože, neka razveseli zavjetni blagdan blaženog Ante, priznavaoca tvojega i naučitelja, da se vazda utvrđuje duhovnom pomoću i bude dostojna uživati radost vječnu. Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu tvojem, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vijeke vjekova. Amen.

Čitanje knjige mudrosti
(7,7—15)

Želio sam pamet, i bila mi je udijeljena, zazvao sam, i došao je u me duh mudrosti, koja mi je bila draža od kraljevstva i prijestolja, i držao sam, da bogatstvo prema njoj nije ništa. Niti sam s njom poredio dragog kamenja, jer je sve zlato prema njoj kao malo pijeska, a srebro uz nju držim kao blato. Ljubio sam je više nego zdravlje i ljepotu i odlučio sam je uzeti za svoje svijetlo, koje se ne može ugasiti. S njom su mi došla sva dobra i nebrojeno sam bogatstvo primio iz njezinih ruku. Veselio sam se svemu tomu, jer je ova mudrost bila mojim vođom, a nijesam znao, da je ona majka svih ovih dobara. Naučio sam je bez himbe, i predajem je bez zavisti, i ne sakrivam njezina bogatstva, jer je ona neiscrpivo blago za sve ljude. Koji se njom

služe, postaju dionicima Božjega prijateljstva, preporučeni po darovima nauke. Neka mi dadne Bog, da govorim po razboritosti svojoj i da misli tako shvatim, te budu dostojne darova, što su mi udijeljeni! Jer on je sâm vođa mudrosti i upravljač mudracâ.

Svi: Bogu hvala.

Pjesma iza poslanice

1 Usred naroda svojega bit će hvaljen i divit će mu se mnoštvo svetih.
2 U mnoštvu izabranika bit će slavljen i među blagoslovljenim bit će blagoslovljen.
1 Aleluja, Aleluja.
2 U životu svojemu činio je divne stvari pa još i na smrti čudesna djela.
1 Aleluja.

† Slijedi sv. Evanđelje
po Mateju (5,13—19)

U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Vi ste sol zemlji. Ako se sol pokvari, čim će se soliti? Nije više ni zašto, nego da se baci van, da je pogaze ljudi. Vi ste svijetlo svijetu. Ne može se sakriti na gori sazidan grad. Niti se upaljuje svijetlo i postavlja pod posudu, nego na svijećnjak, da svijetli svima u kući. Tako neka svijetli vaše svijetlo pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave va-

šega nebeskog Oca. Nemojte misliti, da sam došao ukinuti zakon ili proroke! Nisam došao ukinuti, nego dopuniti. Zaista vam kažem, dok ne prođe nebo i zemlja, ne će od zakona nestati ni jednoga slova ni jednoga znaka, dok se ne ispuni sve. Tko, dakle, dokine jednu od ovih najmanjih zapovijedi i tako nauči ljude, bit će najmanji u kraljevstvu nebeskom, a tko bude vršio i naučavao, taj će biti velik u kraljevstvu nebeskom.

PRIKAZNA PJESMA

Uspomena je njegova kao smjesa mirisa. / U svačijim je ustima sladak kao med spomen njegov.

PRIKAZNA MOLITVA

Prinosimo ti, Gospodine, žrtvu prigodom svečanosti blaženog Ante priznavaoca tvojega i naučitelja i ponizno te molimo, da kao što si njega obilno obdario nebeskim darovima, nas tako žarkim učiniš svojom ljubavlju. Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu tvojem, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog.

PREDSLOVLJE (opće)

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus: per Christum Dominum nostrum. Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes tremunt Potestates. Caeli, caelorumque Virtutes, ac beata Seraphim, socia exultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces, ut admitti jubeas, deprecamur, supplici confessione dicentes:

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo tebi Gospodine sveti, Oče svemogući, vječni Bože, po Kristu Gospodinu našem. Po kome veličanstvo tvoje hvale anđeli, klanjaju ti se Gospodstva, tresu se vlasti. Nebesa te i nebeske moći i blaženi serafini, združnim klicanjem zajedno slave. Zapovjedi, molimo, da se i naši glasovi združe s njihovima, poniznim ispovijedanjem govoreći:

PRIČESNA PJESMA

Gospodin mi je dao kao nagradu dar govora i njim ću slaviti njega.

POPRIČESNA MOLITVA

Nahranjeni, Gospodine, božanstvenim darovima, molimo, da zaslugama i zagovorom bl. Ante, tvojega priznavaoca i naučitelja, oćutimo djelovanje spasanosne žrtve. Po Gospodinu našem Isusu Kristu,

Sinu tvojem, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vijeke vjekova. Amen.

Misne molitve

(koje se po odobrenju Sv. oficija od 8. travnja 1960. mogu zajednički moliti kod zborne sv. mise. Ovaj prijevod odobrili su naši biskupi i odredili da se na području hrvatskog jezika upotrebljava jedino ovaj tekst).

Pristupne molitve

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Pristupit ću k Božjem žrtveniku,
k Bogu koji razveseljuje moju mladost.

ISPOVJEDAM SE Bogu svemogućemu, blaženoj Mariji, vazda djevici, blaženom Mihovilu arkanđelu, blaženom Ivanu Krstitelju, svetim apostolima Petru i Pavlu, (blaženom našem ocu Franji) svima svetima i tebi, oče, da sagriješih vrlo mnogo mišlju, riječju, i djelom: (triput se udari u prsa) moj

grijeh, moj preveliki grijeh! Zato molim blaženu Mariju vazda djevicu, blaženog Mihovila arkanđela, blaženog Ivana Krstitelja, svete apostole Petra i Pavla, blaženog našeg oca Franju, sve svete i tebe, oče, da se molite za me Gospodinu Bogu našemu.

SMILOVAO nam se svemogući Bog, oprosti nam grijehe naše i priveo nas u život vječni. Amen.

OPROŠTENJE, odrešenje i otpuštenje grijeha naših podao nam svemogući i milosrdni Gospodin. Amen.

Kyrie

Gospodine, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.

Gloria

1 SLAVA BOGU na visini
i na zemlji mir ljudima dobre volje.
2 Hvalimo te,
1 blagoslivljemo te,
2 klanjamo ti se,
1 slavimo te,
2 zahvaljujemo ti radi velike slave tvoje;
1 Gospodine Bože, kralju nebeski, Bože Oče svemogući.
2 Gospodine Sine jedinorođeni, Isuse Kriste;
1 Gospodine Bože, Jaganjče Božji, Sine Očev:
2 koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se!
1 koji oduzimaš grijehe svijeta, primi našu molitvu!
2 koji sjediš s desne Ocu, smiluj nam se!
1 Jer ti si jedini Svet,
2 ti si jedini Gospodin,
1 ti si jedini Svevišnji, Isuse Kriste,
2 sa Svetim Duhom u slavi Boga Oca. Amen.

Na kraju poslanice

Bogu hvala.

(Prije Evanđelja) *(kad se čita hrvatski).*

Gospodin s vama.
I s duhom tvojim.
Slijedi sveto Evanđelje po . . .
Slava tebi, Gospodine.

Na kraju evanđelja

Slava tebi, Kriste.

Credo

VJERUJEM u jednoga Boga,
1 Oca svemogućega,
Stvoritelja neba i zemlje, svega vidljivoga i nevidljivoga.
2 I u jednoga Gospodina Isusa Krista, jedinorođenoga Sina Božjega,
1 rođenog od Oca prije svih vjekova.
2 Boga od Boga, svjetlo od svjetla, pravoga Boga od pravog Boga.
1 Rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem, po kome je sve stvoreno.

2 Koji je radi nas ljudi i našega spasenja sišao s nebesa. *(svi pokleknu)*

1 I utjelovio se po Duhu od Marije djevice i postao čovjekom. *(svi ustanu)*

2 Raspet također za nas pod Poncijem Pilatom, mučen i pokopan.

1 I uskrsnuo treći dan po Svetom pismu.

2 I uzašao na nebo; sjedi zdesna Ocu.

1 I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve i njegovu kraljevsku neće biti kraja.

2 I u Duha Svetoga, Gospodina i Životvorca, koji izlazi od Oca i Sina

1 koji se s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi koji je govorio po prorocima.

2 I u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu.

1 Ispovijedam jedno krštenje za oproštenje grijeha.

2 I iščekujem uskrsnuće mrtvih

1 I život budućega vijeka. Amen.

Kod prikazanja

Svi: Primi, SVETI OČE, svemogući vječni Bože, ovu neokaljanu žrtvu, što je ja — tvoj nedostojni sluga — prinosim tebi, svome živom i pravom Bogu, za nebrojene svoje grijehe, uvrede i propuste; i za sve koji okolo stoje, kao i za sve vjerne kršćane, žive i preminule, da meni i njima bude na spasenje za život vječni. Amen.

Svi: PRINOSIMO TI, Gospodine, čašu spasenja i molimo tvoju blagost da uziđe s ugodnim mirisom pred lice tvoga božanskog Veličanstva na spasenje nama i svemu svijetu. Amen.

Svi: PRIMI NAS, Gospodine, duhom ponizne i srcem skrušene i tako bila danas naša žrtva pred tobom, da ugodi tebi, Gospodine Bože!

DOĐI POSVETITELJU, svemogući vječni Bože, i blagoslovi ovu žrtvu, pripravljenu tvojemu svetom imenu.

Na »suscipiat«

Svi: PRIMIO GOSPODIN žtvru iz tvojih ruku na hvalu i slavu svojega

imena i na korist nama i čitavoj svojoj svetoj Crkvi. Amen.

Poslije predslovlja

SVET, svet, svet Gospodin Bog Sabaot.

Puna su nebesa i zemlja tvoje slave. Hosana u visini!

Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana u visini!

Pater noster

OČE NAŠ, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje. / Dođi kraljevstvo tvoje. / Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji. / Kruh naš svagdanji daj nam danas. / I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim. / I ne uvedi nas u napast, / nego izbavi nas od zla. Amen.

Agnus Dei

JAGANJČE BOŽJI koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se!

JAGANJČE BOŽJI koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se!

JAGANJČE BOŽJI koji oduzimaš grijehe svijeta, daruj nam mir!

(*U misama za pokojne:* podaj im pokoj, podaj im pokoj, podaj im pokoj vječni!)

Prije pričesti

GOSPODINE ISUSE KRISTE, sine Boga živoga, koji si po volji Očevoj uz sudjelovanje Duha Svetoga smrću svojom otkupio svijet, izbavi me ovim presvetim tijelom i krvlju svojom od svih mojih opačina i od svakoga zla; daj da se uvijek držim tvojih zapovijedi i ne dopusti da se ikada odijelim od tebe, koji s istim Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

GOSPODINE ISUSE KRISTE, neka mi blagovanje tvoga tijela, koje se ja nedostojan usuđujem primiti, ne bude na sud i osudu, nego po tvojoj dobroti neka mi bude zaštita i lijek duši i tijelu. Koji živiš i kraljuješ s Bogom Ocem u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

GOSPODINE, NISAM DOSTOJAN da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.

Poslije pričesti

GOSPODINE, daj da čistom dušom prihvatimo što smo primili ustima i ovaj vremeniti dar postao nam okrepom za vječnost.

TIJELO TVOJE, Gospodine, koje sam primio i krv koju sam pio neka prionu uz moje srce; daj da nikakva ljaga grijeha ne ostane u meni koga su okrijepila čista i sveta otajstva. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

MOLITVE POSLIJE TIHE SVETE MISE

Zdravo, Marijo *(triput).*

ZDRAVO, KRALJICE, majko milosrđa, živote, slasti i ufanje naše, zdravo! / K tebi vapijemo prognani sinovi Evini. / K tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini. Svrni, dakle, Zagovornice naša one svoje milostive oči na nas, / te nam poslije ovoga progonstva pokaži Isusa, / blagoslovljeni plod utrobe svoje. / O blaga, o mila, o slatka djevice Marijo!

Moli za nas, sveta Bogorodice da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se:

Bože, naše utočište i jakosti, pogledaj milostivo na puk koji k tebi vapije te po zagovoru slavne i neokaljane djevice bogorodice Marije s njezinim slavnim zaručnikom svetim Josipom, tvojim svetim apostolima Petrom i Pavlom i svima svetima, milostivo i blago usliši molitve koje ti prinosimo za obraćenje grešnika, za slobodu i uzvišenje svete majke Crkve. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Sveti Mihovile arkanđele, brani nas u boju i budi nam zaštita protiv zloća i zasjeda đavlovih. Ponizno molimo da mu Bog zapovjedi. A ti, vođo nebeske vojske, božanskom jakošću obori u pakao sotonu i druge zle duhove koji obilaze svijetom na propast duša. Amen.

Presveto srce Isusovo, smiluj nam se! *(triput).*

Oprost: 7 god. i 7 četrdesetnica. (Pio X).

POSLIJE PUČKE MISE U BOSNI

MOLI SE:

Anđeo Gospodnji ... str. 35.

Iza toga se nastavi:

Slava Ocu *(triput).*

Saveć. Da se dostojiš svoju svetu Crkvu vladati i uzdržati.

Svi: Molimo te usliši nas!

Oče naš, Zdravo Marijo i Pokoj vječni *(za pokojne).*

Zatim se nadoda:

Djevice Marijo, čista prije poroda... *(kao na str. 61 i podijeli se blagoslov).*

U nekim krajevima Bosne pjeva se još:

»O Marijo, Marijo, bolne duše ljekarijo« ili

»O preslavna Božja mati« ...

na kraju molitvenika.

Blagoslov s Presvetim u nedjelju i svetkovine

Dok svećenik izlaže Svetotajstvo, pjeva se:

Svet, svet, svet
Svet i presvet
Isus u oltarskome
Sakramentu svetome.

(ili koja druga pjesma).

Sada se pjevaju ili mole litanije lauretanske na str. 235. s molitvama: »Pod obranu se tvoju ...« i »Zdravo Kraljice ...« ili litanije presv. Srca Isusova str. 194.

Iza toga svećenik nedjeljom nastavi:

Svemogući, vječni Bože, smiluj se slugi svomu papi našemu N., i upravi ga po svojoj milosti na put spasenja vječnoga, da pomoću tvojom ono, što je tebi ugodno, želi i svom krepošću izvrši. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Bože, čija dobrota i ljubav nad pukom tvojim bdije i vlada, nadahni duhom mudrosti slugu svoga (nad) biskupa našega N., čijoj si nas

duhovnoj brizi izručio, da se duhovnim napretkom ovaca umnoži vječna radost pastira. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Svemogući, vječni Bože, Gospodine Oče nebeski, pogledaj očima neizmjernog milosrđa svoga na nevolje i potrebe naše. Smiluj se svim pravovjernicima, za koje se tvoj jedinorođeni Sin, Gospodin i Otkupitelj naš Isus Krist, dragovoljno predao u ruke grešnicima i prolio svoju dragocjenu krv na križu. Po ovom Gospodinu našem Isusu Kristu odvrati od nas, premilostivi Oče, zaslužene kazne, sadašnje i buduće neprilike, pogibeljne bune, rat, skupoću, bolesti, tužna i nevoljna vremena. Prosvijetli također i okrijepi u svakom dobru duhovne i svjetovne poglavare, da revno izvršuju sve, što može unaprijediti tvoju slavu, naše spasenje, općeniti mir i blagostanje svih kršćana. Bože mira, sjedini nas u vjeri, iskorijeni svako krivovjerstvo i raskolništvo. Obrati nam srca na

pravu pokoru i popravak života. Užezi u nama oganj ljubavi svoje. Daj nam postojano ići za pravednošću, da ti budemo kao pokorna djeca u životu i na umoru mili i dragi. Molimo također, kako hoćeš, o Bože, da molimo, za prijatelje i neprijatelje svoje, za zdrave i bolesne, za sve žalosne i nevoljne kršćane, za žive i mrtve. Tebi, Gospodine, preporučujemo sav svoj posao i pokoj, sve svoje trude i pute, svoj život i smrt. Dopusti nam, da ovdje uživamo tvoju milost, a ondje sa svim izabranim u vječnom veselju i blaženstvu tebe hvalimo i slavimo. To nam podijeli, Oče nebeski, po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sad se moli: *6 puta **Očenaš**, Zdravo Marijo i Slava Ocu.*

U svibnju, listopadu i kad ima propovijed, duže čitanje ili krunica običnim danima (ne nedjeljom) mjesto gornjih molitava obično se moli:

*Sva si lijepa, o **Marijo**, str. 240.*

Zatim svećenik zapjeva na latinskom ili hrvatskom jeziku:

Divnoj dakle

Divnoj dakle Tajni ovoj
Klanjamo se smjerno mi,
Stari zakon žrtvi novoj
Nek se sada ukloni,
Vjera duši čovjekovoj
Nek spoznanje dopuni.

Bogu Ocu, Bogu Sinu
Hvala s pjesmom radosnom.
Slavimo im veličinu,
Častimo ih dušom svom,
K Duhu Svetom nek se vinu
Glasi s dikom jednakom. Amen.

R. Kruh s neba dao si njima. (Aleluja).

O. Koji svaku slast u sebi ima. (Aleluja).

Pomolimo se

Bože, koji si nam u divnom Sakramentu ostavio uspomenu muke svoje, podaj nam, molimo, tako častiti sveta otajstva tijela i krvi tvoje, da vazda osjećamo u sebi plod otkupljenja tvojega. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen. *(5 godina oprosta).*

Iza blagoslova s presv. Sakramentom mole se slijedeće:

Pohvale imenu Božjem

(kao zadovoljština protiv psovke i kletve).

Blagoslovljen budi Bog!

Blagoslovljeno njegovo sveto ime!

Blagoslovljen Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek!

Blagoslovljeno ime Isusovo!

Blagoslovljeno presveto srce Isusovo!

Blagoslovljena predragocjena krv Isusova!

Blagoslovljen Isus u presvetom oltarskom sakramentu!

Blagoslovljena velika Bogorodica, presveta djevica Marija!

Blagoslovljeno sveto i bezgrešno njezino začeće!

Blagoslovljeno njezino slavno Uznesenje!

Blagoslovljeno ime Marije, djevice i majke!

Blagoslovljen sveti Josip, njezin prečisti zaručnik!

Blagoslovljen Bog u svojim anđelima i svojim svecima!

(Svaki put oprost od 3 godine, ako se javno moli 5 god.; potpun oprost jedanput u mjesecu, ako se cijeli mjesec moli).

Iza »Blagoslovljen budi Bog« pjeva se drugi dio od »Svet, svet« - »Ne ostavi nas« (ili koja druga pjesma).

Ne ostavi nas nigdar, * Blagoslovi nas svigdar. * Budi s nama svaki čas, * Isus, Spasitelju naš! Slavno budi ime Isus, * Slavno ime Marija! Ime Isus slavno budi * Slavno ime Marija!

Pobožnost za Mladu nedjelju

Najprije se pjeva: »Svet, svet«, ili »Usta moja«, potom mole litanije lauret. (na str. 235) i »Sva si lijepa«, a zatim se moli slijedeća molitva:

Skrušenim srcem, sabranom pameću i predubokim poklonom promisli dušo kršćanska, ljubav neprocjenjivu tvoga Stvoritelja i Otkupitelja, koji se udostojao ne samo iz visina nebeskih saći, čovjekom postati, muku trpjeti i za nas na križu umrijeti; nego još čudnovatim božanstvenim načinom dostoji se u ovome presvetom Sakramentu pod prilikama kruha s nama prebivati. Probudi dakle, dušo

otkupljena, u srcu svome živu vjeru, stalno ufanje, goruću ljubav i zahvalnost, prema svomu dobročiniocu i reci: Ah, Spasitelju moj premilostivi, evo ja, nedostojno stvorenje tvoje, vjerujem temeljito i očito ispovijedam, da ti s dušom i tijelom, s božanstvom i čovječanstvom u ovoj presvetoj hostiji prebivaš. Nisam dostojan s umrlim mojim očima pogledati u strahovito i preslavno lice veličanstva tvoga, ali me oslobodi po milosti ljubavi i poniženja tvoga. Zato ti se klanjam poklonom predubokim, sa svom poniznošću srca svoga i ljubim te svom jakošću duše svoje, sjedinjujući ovaj nepotpuni poklon i slabu ljubav s poklonom predubokim, s ljubavlju gorućom slavnih dvorana nebeskih, moleći te ponizno, Stvoritelju i Otkupitelju moj, da mi oprostiš preopake grijehe moje, svu neharnost i nepoštenja, kojim sam te uvrijedio, a navlastito u ovom svetom mjestu, pred prijestoljem veličanstva tvoga, primajući te više puta nedostojno i svetogrdno u nečista prsa svoja.

Udijeli mi milost svoju svetu, da te barem ubuduće dostojno mogu primati, a osobito na čas smrti moje.

Pogledaj, predragi Spasitelju, svojim milostivim okom na nas jadne grešnike, pogledaj na pokorna srca naša; digni božansku desnicu svoju vrhu nas, i blagoslovi naše duše, naša tjelesa, naše obitelji, sve naše rođake, prijatelje i dobročinitelje. Blagoslovi i uzdrži u milosti svojoj svetog oca papu N., (nad)biskupa našega N., sve misnike, poglavare i vladaoce Crkve svete katoličke. Raširi i učvrsti svetu vjeru svoju; sjedini narode i vladare puka pravovjernoga, podijeli živima ugodni mir, stalno zdravlje i bratsku ljubav, a pokojnima pokoj vječni. Sačuvaj nas, Gospodine Bože naš, od kuge, glada, rata i od svake pogibelji duhovne i tjelesne. Daruj nam obilatu milost svetu svoju, da kako te ovdje gledamo okom vjere u ovome presvetom Sakramentu na oltaru, tako, poslije naše

smrti da možemo gledati i uživati božanstveno sjajno lice tvoje, hvaleći te i slaveći sa svim svetim tvojim na nebu. Koji živiš i kraljuješ po sve vijeke vjekova. Amen.

6 Očenaša, 6 Zravo Marija i 6 Slava Ocu.

Zatim: »Divnoj dakle« (str. 188), blagoslov i »Blagoslovljen budi Bog«.

Pobožnost presv. srcu Isusovu

Sv. Franjo Asiški bio je osobiti štovatelj rana Kristovih, a posebno rane na presv. srcu Isusovu. To je otvorena ljubav Kristova.

Ljudi nisu shvaćali toga i svetac je govorio: »Ljubav nije ljubljena«.

Pobožnosti prema presv. Srcu novijeg vremena vezane su uz objavu »Velikog obećanja« koje je Isus dao sv. Margareti: »Ja ti obećajem u preobilju milosrđa svoga srca, da će moja svemoguća ljubav udijeliti svima onima, koji se pričeste u prvi petak, (u naknadu za uvrede nanesene božanskom srcu, a s nakanom, da prime obećanu milost), za devet neprekidnih mjeseci milost konačne ustrajnosti.

Oni ne će umrijeti u nemilosti ni bez sv. sakramenata, jer će im moje srce u onom posljednjem času biti sigurno utočište«.

Danas mnogi vjernici uz ispovijed i pričest žele prisustvovati i blagoslovu u prve petke u mjesecu, i ako se to ne traži kao uvjet velikog obećanja.

Večernja pobožnost se redovito kod nas obavlja ovako:

Najprije se ispjeva »Svet, svet...« ili koja pjesma srcu Isusovu, ako nema propovijedi, koja se održi prije. Zatim se pred izloženim presv. Sakramentom pjevaju ili mole Litanije presv. srca Isusova. Iza toga se moli Pomirna molitva presv. Srcu, a potom se pjeva »Divnoj dakle« str. 188. »Blagoslovljen budi Bog« i na koncu pjesma »Do nebesa« (na kraju molitvenika).

Litanije presv. srca Isusova

(Oprost: 7 godina svaki put, potpun u mjesecu uz obične uvjete).

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas.
Oče, nebeski Bože, smiluj nam se.

Sine, otkupitelju svijeta, Bože,
Duše Sveti, Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože,
Srce Isusa, Sina Oca vječnoga,
Srce Isusovo, u krilu Djevice Majke od Duha Svetoga sazdano,
Srce Isusovo, s Riječju Božjom bitno sjedinjeno,
Srce Isusovo, veličanstva beskrajnoga,
Srce Isusovo, hrame Božji sveti,
Srce Isusovo, šatore Višnjega,
Srce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska,
Srce Isusovo, žarko ognjište ljubavi,
Srce Isusovo, pravde i ljubavi posudo,
Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno,
Srce Isusovo, kreposti sviju bezdno,
Srce Isusovo, svake hvale predostojno,
Srce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca,

} smiluj nam se!

Srce Isusovo, u kojem je sve blago mudrosti i znanja,
Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina božanstva,
Srce Isusovo, koje je Ocu vrlo omiljelo,
Srce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo,
Srce Isusovo, željo bregova vječnih,
Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđa,
Srce Isusovo, bogato za sve koji zazivaju tebe,
Srce Isusovo, izvore života i svetosti,
Srce Isusovo, pomirbo grijeha naših,
Srce Isusovo, nasićeno pogrdama,
Srce Isusovo, satrveno zbog opačina naših,
Srce Isusovo, do smrti poslušno,
Srce Isusovo, kopljem probodeno,
Srce Isusovo, izvore sve utjehe,
Srce Isusovo, živote i uskrsnuće naše,

smiluj nam se!

Srce Isusovo, mire i pomirenje naše,
Srce Isusovo, žrtvo za grijeie,
Srce Isusovo, spasenje onima koji se u te ufaju,
Srce Isusovo, ufanje onima koji u tebi umiru,
Srce Isusovo, milino sviju svetih.

smiluj nam se!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

V. Isuse, krotka i ponizna srca.

R. Učini srce naše po srcu svojem.

Pomolimo se:

Svemogući vječni Bože, pogledaj na srce preljubljenoga Sina svojega i na hvale i zadovoljštine koje u ime grešnika tebi prikazuje i njima koji milosrđe tvoje mole, ti oproštenje udijeli umilostivljen, u ime istoga Sina svojega Isusa Krista koji s tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

Pomirna molitva Pape Pija XI.

Po nalogu Crkve moli se javno pred izloženim presv. olt. Sakramentom na blagdan Srca Isusova.

Preporučuje se, da se privatno moli što češće.

Premili Isuse. / Ti si neizmjerno ljubio ljude, / a oni tu tvoju ljubav tako nezahvalno zaboravljaju, zanemaruju i preziru. / Klečeći pred oltarom tvojim / hoćemo, evo, da ti iskažemo osobito poštovanje / i tako popravimo grešni nemar i uvrede / kojima ljudi odasvud udaraju / na ljubezno tvoje srce.

Znamo, na žalost, / da smo se i mi katkad tako nevrijednima pokazali / pa žalimo to s najdubljom boli i molimo milosrđe tvoje ponajprije za sebe. / Spremni smo okajati svojevoljnom pokorom ne samo grijehe / koje smo počinili sami, / već i zla djela onih, / koji su daleko odlutali s puta spasenja / i otvrdnuli u svojoj nevjeri, / pa neće da idu za tobom, vođom i pastirom, / ili su pogazili krsni zavjet / i odbacili slatki jaram tvoga zakona. /

Sve te žalosne opačine hoćemo da okajemo. / No napose kanimo naknađivati za nečedno i ružno življenje i odijevanje, / za tolike zamke, što ih pokvarenost stavlja nevinim dušama, / za oskrvnjivanje blagdanâ, / za mrske psovke, izbacivane protiv tebe i tvojih svetaca, / za napadaje na tvog Namjesnika i svećenstvo, / za nemar i strašna svetogrđa / kojima se pogrđuje sam sakramenat božanske ljubavi / i, napokon, za javne prestupke narodâ koji se dižu na prava Crkve / što si je ti osnovao, i na njezino učiteljstvo. /

O da možemo oprati te opačine krvlju svojom! Međutim, da naknadimo za pogrđenu božansku čast, / prinosimo ti onu zadovoljštinu / što si je negda na križu ti sam prikazao Ocu / i koju obnavljaš svaki dan na oltarima. / Tome pridružujemo pokore djevice Màjke, / svih svetaca i pobožnih kršćana. / Obećajemo ti od sveg srca / da ćemo grijehe, što smo ih počinili mi ili drugi / i nemar za toliku ljubav, / koliko bude do nas, / s pomoću tvoje milosti popra-

vljati tvrdom vjerom, / čestitim življenjem i točnim vršenjem evanđeoskog zakona, / osobito zakona ljubavi. / Obećajemo da ćemo svim silama sprečavati uvrede / što ti se nanose / i da ćemo poticati sve / da nasljeduju tebe. /

Primi, molimo te, dobrostivi Isuse, / po zagovoru naše pomiriteljice, blažene djevice Marije / ovu dragovoljnu naknadu / i daj nam onaj veliki dar postojanosti / da te do smrti vjerno slušamo i služimo / pa da svi napokon stignemo u onu domovinu / gdje ti s Ocem i Duhom Svetim / živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Oprost: 5 godina svaki put; P. O. jedanput na mjesec uz običajne uvjete i posjet koje crkve, ako se moli svaki dan. Na blagdan srca Isusova pri javnom moljenju u crkvi: Oprost 7 godina, a potpun tko se ispovijedi i taj dan pričesti.

Posveta presvetom srcu - Kralju naroda

(Moli se na blagdan Krista kralja, na prve petke ili nedjelje, pred presv. Otajstvom).

Isuse preslatki, otkupitelju ljudskog roda, — pogledaj na nas, pred oltarom tvojim preponizno prostrte! — Tvoji smo, tvoji hoćemo da budemo; — a da mognemo s tobom što čvršće biti sjedinjeni, — evo se danas svaki od nas — drage volje posvećuje presvetome srcu tvojemu. — Tebe, istina, mnogi nisu nikada spoznali, — tebe su, prezrevši zapovijedi tvoje, mnogi odbacili. — Smiluj se na jedne i na druge, predobrostivi Isuse, — i sve ih pritegni svetome srcu svojemu. — Kralj budi, Gospodine, ne samo vjernima, — koji se nisu ni u jedno vrijeme odmetnuli od tebe, — nego i rasipnim sinovima, koji su te ostavili: — učini da se ovi u kuću očinsku brzo povrate, — da od bijede i glada ne poginu. — Kralj budi onima — koje ili kriva mišljenja zava-

ravaju, — ili nesloga rastavlja, — i prizovi ih natrag u luku istine — i jedinstvo vjere — da naskoro bude jedno stado i jedan pastir. — Udijeli, Gospodine, Crkvi svojoj — sigurnu, potpunu slobodu, — udijeli svima narodima mir i red, — učini, da s oba-dva stožera zemlje jedan odliježe glas: — Budi hvala božanskom srcu — po kojem nam je stečeno spasenje, njemu slava i čast u vijeke! Amen.

5 god. oprosta svaki put; potpun 1 u mjesecu uz ob. uvj. 7 g. na Krista Kralja (18. VII 1959.).

Kratka posveta presv. srcu Isusovu

(moli se svaki dan u Franjevačkom redu).

O ljubezni Spasitelju! Želeći da ti iskažem svoju duboku zahvalnost i da ti za svoje grijehe prikažem bar neku zadovoljštinu, posvećujem svega sebe tvome presv. srcu i odlučujem, da uz tvoju pomoć neću više nikada griješiti.

O presv. srce Isusovo! Izlij obilje svoga blagoslova na svoju sv. Crkvu, na službenike i sve njezine sinove, a osobito na naš Red i ovu Provinciju.

Utvrdi pravednike, obrati grešnike, pomozi umirućima, oslobodi duše u čistilištu te na sva srca proširi slatko vladanje svoje ljubavi. Amen.

R. Srce Isusovo, koje goriš od ljubavi prema nama.

O. Rasplamti srca naša ljubavlju prema tebi.

Oče naš, Zdravo Marijo, Vjerovanje.

Molitva presvetom srcu Isusovu za umiruće

O preblagi Isuse, ljubitelju duša, molim te po smrtnoj muci presvetoga srca tvojega, i po bolovima bezgrešne Majke tvoje: operi krvlju svojom grešnike cijeloga svijeta, koji su sada na umoru, te će još danas umrijeti. Amen.

Srce Isusovo, u smrtnoj muci, smiluj se umirućima. Amen.

(300 dana oprosta svaki put, potpun u mjesecu).

Preporuči srcu Isusovu sve duše

Božansko srce Isusovo! Podaj, molim te, dušama u čistilištu vječni pokoj; onima, koji će danas umrijeti, konačnu milost; grešnicima pravu pokoru poganima svijetlo vjere; meni i svim mojim blagoslov svoj. Tebi dakle, preljubezno srce, izručujem sve ove duše i prikazujem ti za njih sve zasluge tvoje, zajedno sa zaslugama bl. Majke tvoje, sviju svetih i anđela, prikazujem sa svim sv. misama, pričestima, molitvama i dobrim djelima, što se danas čine po cijelom kršćanskom svijetu. Amen.

Litanije predragocjene krvi Gospodina našega Isusa Krista

Oprost: 7 godina svaki put, potpun u mjesecu.

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas.

Oče nebeski, Bože,
Sine, otkupitelju svijeta, Bože,
Duše Sveti, Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože,
} smiluj nam se!

Krvi Krista, jedinorođenoga Sina vječnoga Oca,
Krvi Krista, utjelovljene Riječi Božje,
Krvi Kristova, novoga i vječnog zavjeta,
Krvi Kristova, u smtnoj borbi na zemlju potekla,
Krvi Kristova, koja si kod bičevanja izvirivala,
} spasi nas!

Krvi Kristova, ispod trnove krune prokapala,
Krvi Kristova, na križu prolivena,
Krvi Kristova, cijeno našeg spasenja,
Krvi Kristova, bez koje nema oproštenja,
Krvi Kristova, u Euharistiji okrepo i čišćenje dušâ,
Krvi Kristova, rijeko milosrđa,
Krvi Kristova, pobjedniče zlih duhova,
Krvi Kristova, snago mučenika,
Krvi Kristova, jakosti priznavalaca,
Krvi Kristova, koja rađaš djevice,
Krvi Kristova, čvrstoćo onih koji su u pogibli,
Krvi Kristova, okrepo umornih,
Krvi Kristova, u plaču utjeho,
Krvi Kristova, nado pokornika,
Krvi Kristova, utjeho umirućih,
Krvi Kristova, mire i milino srdaca,
Krvi Kristova, jamstvo vječnog života,

spasi nas!

Krvi Kristova, koja izbavljaš duše iz čistilišta,
Krvi Kristova, svake slave i časti predostojna.

spasi nas!

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine,
Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine,
Jaganjče Božji, oprosti nam, Gospodine, svijeta, smiluj nam se.
Otkupio si nas, Gospodine, krvlju svojom.
I postadosmo kraljevstvo Boga našega.

Pomolimo se:

Svemogući vječni Bože, ti si jedinorođenoga svoga Sina postavio za Otkupitelja svijeta i htio da te njegova krv ublaži; podaj molimo da cijenu našeg spasenja tako štujemo, a njezina nas snaga tako brani od zala ovoga života na zemlji, da vječni plod svete krvi uživamo na nebu. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Litanije presv. Imena Isusova

Oprost: 7 godina svaki put; potpun u mjesecu uz obične uvjete).

Gospodine, smiluj se,

Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.

Isuse, čuj nas,

Isuse, usliši nas.

Oče, nebeski Bože, smiluj nam se.

Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj nam se.

Duše Sveti Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože,
Isuse, Sine Boga živoga,
Isuse, sjajnosti Očeva,
Isuse, jasnoćo svjetlosti vječne,
Isuse, kralju slave,
Isuse, sunce pravde,
Isuse, sine Marije djevice,
Isuse ljubezni,
Isuse divni,
Isuse, Bože jaki,
Isuse, oče budućega vijeka,
Isuse, anđele velikoga savjeta,

smiluj nam se!

Isuse mogući,
Isuse strpljivi,
Isuse poslušni,
Isuse, krotka i ponizna srca,
Isuse, ljubitelju čistoće,
Isuse, ljubitelju naš,
Isuse, Bože mira,
Isuse, početniče života,
Isuse, uglede kreposti,
Isuse, revnitelju duša,
Isuse, Bože naš,
Isuse, utočište naše,
Isuse, oče ubogih,
Isuse, blago vjernikâ,
Isuse, dobri pastiru,
Isuse, svjetlosti istinita,
Isuse, mudrosti vječna,
Isuse, dobroto beskrajna,
Isuse, pute i živote naš,
Isuse, radosti anđela,
Isuse, kralju patrijarhâ,
Isuse, učitelju apostolâ,
Isuse, naučitelju evanđelista,
Isuse, jakosti mučenikâ,
Isuse, svjetlo priznavalacâ,

smiluj nam se!

Isuse, čistoćo djevicâ, smiluj nam se.

Isuse, kruno sviju svetih, smiluj nam se.

Milostiv budi, oprosti nam, Isuse.

Milostiv budi, usliši nas, Isuse.

Od svakoga zla,
Od svakoga grijeha,
Od srdžbe svoje,
Od zasjeda vražjih,
Od duha bludnosti,
Od smrti vječne,
Od nemara za nadahnuća tvoja,
Po otajstvu svetoga utjelovljenja svoga,
Po naporima svojim,
Po djetinjstvu svojem,
Po božanstvenom životu svojem,
Po svojim naporima,
Po smrtnoj borbi i muci svojoj,
Po križu i zapuštenosti svojoj,
Po smrtnoj stisci svojoj,
Po smrti i pokopu svojem,
Po uskrsnuću svojem,
Po uzašašću svojem,
} Oslobodi nas Isuse!

Po ustanovljenju presvetoga oltarskog Otajstva,
Po radostima svojim,
Po slavi svojoj.
} Oslobodi nas, Isuse!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Isuse,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Isuse,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se, Isuse,
Isuse, čuj nas,
Isuse, usliši nas.

Pomolimo se: Gospodine Isuse Kriste, koji si kazao: Ištite i primit ćete, tražite i naći ćete, kucajte i otvorit će vam se; daj nam, molimo te, božansku svoju ljubav da te svim srcem, ustima i djelom ljubimo, i nikada te hvaliti ne prestanemo.

Daj nam, Gospodine, da se tvoga svetoga imena bojimo i ujedno ga uvijek ljubimo, jer nikada ne prestaješ one ravnati, koje u svojoj ljubavi utvrđuješ. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vijekova. Amen.

Litanije na čast presv. oltarskom sakramentu

(Za privatnu uporabu)

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas.

Oče nebeski, Bože,
Sine Otkupitelju svijeta, Bože,
Duše Sveti Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože,
Kruše anđeoski,
Kruše pretili i slasti kraljevska,
Kruše živi, koji si s neba sišao,
Kruše, koji daješ život svijetu,
Kruše, koji krijepiš srce čovjeku,
Žito izabranima,
Vino, iz kojega niču djevice,
Mano sakrivena,
Duhovna sladosti,
Stole pričesti,
Hrano i goste,
Nebeska zaštito protiv grijehâ,
} smiluj nam se!

Liječe besmrtnosti,
Spomene čudesa Božjih,
Divno svrhu sviju čudo,
Hostijo sveta,
Kaležu blagoslova,
Prinose čisti,
Svagdanja žrtvo,
Preslatka gozbo,
Otajstvo vjere,
Svezo ljubavi,
Okrepo dušama svetim,
Popudbino onima, koji umiru u Gospodinu,
Založe buduće slave,
Sakramente pobožnosti,
Životvorni sakramente,
Časni sakramente,
Presveti sakramente,
Bože sakriveni,
Riječi tijelom postala,
} smiluj nam se!

Milostiv budi, oprosti nam, Gospodine.
Milostiv budi, usliši nas, Gospodine.

Od nedostojnoga primanja tijela i krvi tvoje, oslobodi nas, Gospodine.

Od požude tijela,
Od požude očiju,
Od oholosti života,
Od svakog grijeha,
Za želju, kojom si ovu pashu s učenicima blagovati želio,
Za preveliku poniznost, iz koje si učenicima noge prao,
Za pregoruću ljubav, iz koje si ovaj božanstveni sakramenat naredio,
Za krv tvoju dragocjenu, koju si za nas na križu prolio,

} oslobodi nas Gospodine!

Mi grešnici,
Da se dostojiš goruću želju za primanjem kruha ovoga nebeskoga u nama probuđivati,
Da se dostojiš na dostojno i često primanje presvete pričesti spremne nas učiniti,
Da se dostojiš životvornoga ovoga sakramenta dragocjene plodove nam udijeliti,
Da se dostojiš na polaženje i klanjanje presvetom sakramentu nas probuđivati,

} Molim te, usliši nas!

Da se dostojiš na čas smrti ovom nebeskom popudbinom okrijepiti nas i zaštiti, molimo te, usliši nas!
Sine Božji, molimo te, usliši nas!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.

Oče naš. Zdravo Marijo.

V. Kruh s neba dao si njima.

R. Koji svaku slast u sebi ima.

Pomolimo se

Bože koji si nam u divnom sakramentu ostavio uspomenu muke svoje, podaj nam, molimo, tako častiti sveta otajstva tijela i krvi tvoje, da vazda osjećamo u sebi plod otkupljenja tvojega. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

MOLITVA SV. ALFONZA LIGVORIJA

Gospodine moj Isuse Kriste, koji od ljubavi prema ljudima dan i noć boraviš u ovom sakramentu, te pun milosrđa i ljubavi čekaš, zoveš i primaš sve one, koji dolaze da te pohode; ja ti se klanjam u svoj svojoj smjernosti i zahvaljujem ti za sve milosti, što si mi ih udijelio, osobito što si mi samoga sebe darovao u ovom sakramentu, što si mi dao svoju majku Mariju za zaštitnicu, što si me pozvao, da te u ovoj crkvi pohodim. Pozdravaljam sada tvoje premilo srce, moj Isuse, a pozdravljam ga iz trostrukoga razloga: ponajprije, da ti se zahvalim na tako velikom daru, zatim, da zadovoljim za sve uvrede, što ti ih nanose u ovom sakramentu tvoji protivnici; napokon, da ti se ovim mojim pohodom poklonim na svim mjestima na zemlji, gdje te u presv. sakramentu manje štuju i više na te zaboravljaju.

Isuse moj, ljubim te iz svega srca svoga; kajem se, što sam dosad toliko puta uvrijedio neizmjernu dobrotu

tvoju; odlučujem, da te odsada, uz milost tvoju, ne ću više uvrijediti; a sad ti se sav ovako nevoljan posvećujem, svu ti svoju volju, sva čuvstva, sve želje i sve svoje tebi darujem. Odsada čini sa mnom što te volja; samo te molim, da mi dadeš svoju ljubav, ustrajnost do smrti i potpunu odanost u tvoju volju. Preporučujem ti duše u čistilištu, osobito one koje su najviše štovale presveti oltarski sakramenat i bl. djevicu Mariju. Napokon sjedinjujem, ljubezni moj Spasitelju, sva svoja čuvstva sa čuvstvima tvoga predragoga srca, i tako sjedinjena prikazujem tvome vječnome Ocu moleći ga u tvoje ime, da ih za tvoju ljubav primi i usliši.

(Svaki put 5 godina oprosta, kad pohodiš Isusa u presv. Sakramentu i ovo izmoliš; jedanput u mjesecu potpun oprost uz obične uvjete, ako ovo svaki dan izmoliš).

Put Križa

Put Križa, jest onaj put, kojim je naš premili Spasitelj išao teškim križem opterećen od Pilatova dvora do Kalvarije. Pobožnost križnog puta nastala je već u početku kršćanstva. Odmah iza uzašašća Isusova na nebo obilazila bi bl. dj. Marija ona mjesta, koja je njezin predragi Sin svojom mukom posvetio, i tuđe bi vrijeme sprovodila u pobožnom razmišljanju muke Spasiteljeve. U nju se ugledaše apostoli i drugi pravovjernici, koji bi sa svih strana svijeta hrlili u sv. Zemlju, da osobno obiđu sva ona mjesta, kuda naš dobri Spasitelj prođe s teškim drvetom križa. I za malo vremena ova pobožnost toliko omili pobožnim vjernicima, da su je počeli i kod svojih kuća obavljati. S početka su dijelili križni put na postaje po volji, dok ga u četrnaestom vijeku franjevci ne razdijeliše na 14 postaja, kako ga danas imamo. Franjevci su najviše doprinijeli, da se ova pobožnost u cijeloj Crkvi raširila. Zato jedini oni imaju vlast podizati nove postaje križnog puta. Njihovim nastojanjem jedva danas ima crkva ili javna bogomoljnica, u kojoj se ne bi obavljao put Križa.

Na što češće obavljanje ove pobožnosti mora nas potaknuti:

1. Primjer tolikih vjernika koji upravo neopisivom gorljivošću često obavljaju put Križa.

2. Ljubav prema Spasitelju. Kad vidimo najvećega neprijatelja, gdje trpi, sažali nam se i ganemo se na smilovanje. A Isus, naš najveći i jedini dobročinitelj i Bog, trpi, pa to da nas ne gane?

3. Naša duhovna korist. Ako smo revni za svoje spasenje, upotrebit ćemo svaku prigodu, da ga promaknemo. Pobožnost križnog puta najbolja je prigoda, kojom se možemo okoristiti. Razmišljanje muke Isusove odvratit će nas od grijeha i ponukat na krepostan život. A kamo li oprosti, koji su ovoj pobožnosti podijeljeni. A ti su:

Svaki vjernik, koji bilo zasebno ili s drugim zajednički, obavi ovu pobožnost barem raskajana srca, dobiva: a) potpuni oprost koliko god puta tu pobožnost obavi; b) drugi potpuni oprost, ako se toga dana pričesti, ili se pričesti kroz mjesec dana, iza kako je deset puta tu pobožnost obavio; c) djelomični oprost od 10 dana i 10 četrdesetnica za svako stajalište, ako bi iz bilo kojeg opravdanog razloga prekinuo pobožnost i ne bi ju do kraja dovršio.

Da oproste dobiješ, moraš: a) biti u milosti Božjoj, tj. bez smrtnog grijeha: zato se uvijek prije savršeno pokaj; b) promatrati muku Isusovu; zato je dostatno

činiti, kako se u ovoj knjizi nalazi; c) polaziti od jedne postaje do druge; ili se barem samo pomaknuti, kad se ne može ići od postaje do postaje. Kad nije moguće pomicati se radi mnoštva puka, tada se mora, stojeći na jednom mjestu, okrenuti prema raznim postajama i za svaku se podignuti, te opet kleknuti. To vrijedi ako obavljaš s pukom javno. Obavljaš li sam, to moraš ići od postaje do postaje. Razumije se, da moraš imati nakanu primiti oproste.

Pristupna molitva

(Klečeći pred glavnim oltarom)

U ime Oca ✝ i Sina i Duha Svetoga Amen.

Premilostivi Bože Isuse Kriste! Evo duša moja s rascviljenom majkom tvojom Marijom ide za tobom i prati te na teškom putu tvoje pregorke muke. Okrijepi me svojom milošću, da uzmognem strpljivo nositi svoj križ, što sam ga grijesima svojim zaslužio. Ojači me, da ne klonem i ne iznemognem na tom putu; te daj, da mi svaka postaja bude korak u nebo. - Amen.

Idući k prvome stajalištu pjeva se ili se govori:

Pjevači: Rascviljena Majka staše
Blizu križa te plakaše
Muke Sina jedinog.

Puk: Od bolesti, Majko sveta,
Rane Sina tvog propeta
Nek nam budu u srcu.

(Ovo se poslije svake kitice ponavlja).

I Stajalište

Isus osuđen na smrt

Klanjamo ti se, Kriste i blagosivamo te.

Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Gledaj nedužnog Isusa, gdje stoji pred sucem! Slušaj, kako ga krivo potvaraju i tuže, a on ni ne otvara svojih usta! Razdraženi narod, koji ga je prije nekoliko dana slavio kao svoga kralja, sada mahnito viče: »Propni ga, propni!« Osudiše ga, a on prima drage volje osudu: samo da nas riješi osude vječnoga prokletstva.

P o m o l i m o s e. Gospodine Isuse! Na tu nepravednu osudu pristao sam i ja po grijehu; i ja sam te zlim življenjem svojim osudio. Ah, oprosti mi, i daj mi milost, da i ja krotko i strpljivo primam krivi sud, te da se riješim osude na vječne muke. Amen.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

(Ovo se zapjeva uvijek iza molenja).

Pjevači: Tad tužaše i plakaše
I drhtaše kad gledaše
Muke Sina jedinog.

II Stajalište

Isus prima na se križ

Klanjamo ti se, Kriste i blagosivamo te.
Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Gledaj teški križ, što ga metnuše na Isusa njegovi neprijatelji. Ne nosi ga on za sebe, već za tebe i za čitav svijet. Grijesi tvoji i grijesi svih ljudi tište sveta ramena njegova, a ti još ne ćeš da se popraviš!

Pomolimo se. Preblagi Spasitelju, Isuse Kriste, koji si tako dragovoljno primio na se križ, što ti ga prirediše grijesi moji i grijesi svega svijeta, daj mi milost, da oćutim teško breme svojih grijeha, i da ih skrušeno oplačem. Amen.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Koji čovjek ne b' plakao,
Kad bi majku ugledao
U tolikoj žalosti?

III Stajalište

Isus pada prvi put pod križem

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Kako su teški grijesi naši! Pod njihovim teretom pada onaj, koji sve drži svemoćnom riječju svojom; a pada zato, da se mi podignemo iz zloća svojih.

Pomolimo se. Nedužni Isuse Kriste! Pod težinom grijeha mojih padaš ti, da mene bijednika podigneš. Okrijepi me, dragi Isuse, da nikada više ne upadnem u grijeh, i daj mi milost, da me nikakvo zlo ne odijeli od ljubavi tvoje. Amen.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Tko se ne bi ražalio,
Majku Božju promislio
U tolikoj žalosti!

IV Stajalište

Isus susreta svoju svetu Majku

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Gledaj žalosnu Majku Isusovu, kako rasplakana ide za Sinom svojim. Oh, ko-

lika joj bol obuze srce, kad ga vidje onako nagrđena i izmučena! A tko joj prouzroči toliku bol? Mi i grijesi naši. Hoćemo li i nadalje svojim grijesima zadavati bol svetoj Majci Spasiteljevoj? Ne, nikada više!

P o m o l i m o s e. Predragi Isuse! Molim te za onu tugu, što si je podnio, kad si sreo Majku svoju; podijeli mi pravu pobožnost prema svetoj Majci svojoj. A ti, prežalosna Majko, pomozi mi, da se uvijek sjećam muke Sina tvoga, i da po njoj dođem u nebo. Amen.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Zarad grijeha svoga puka,
Vidi Sina sad u mukâ,
Oštrim bičem podložna.

V S t a j a l i š t e

Simon Cirenac pomaže Isus nositi križ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Spasitelj je tako iznemogao, da već nije mogao nositi križa; ali tvrdo srce ljudsko nema smilovanja. Isus je mnogoga bolesnika ozdravio, mnogomu mrtvacu život povratio: sada sam treba pomoći; ali mu

nema nikoga u pomoć. Neprijateljima njegovim ne preostade drugo, nego da prisile Simona, da pomogne Isusu križ nositi. A kako si ti spreman nositi Isusov križ?

P o m o l i m o s e. Premili moj Isuse! Prosvijetli me milošću svojom, da spoznam križ tvoj, i daj mi milost, da križ, koji si mi poslao, zagrlim i nosim drage volje, dokle god ti hoćeš. Amen.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Gleda Sina preljubljena,
Umirući zapuštena,
Kako gorko izdahnu.

VI S t a j a l i š t e

Veronika pruža Isusu rubac

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Među silnom svjetinom, koja se naslađivala mukama Isusovim, našla se jedna pobožna žena, koja požali Spasitelja. Ona mu pruži rubac, da otare svoje krvavo lice. A za nagradu vraća joj Spasitelj sliku svetoga lica svoga, utisnutu u rubac. Kako je lijepo ogledalo dobila sveta Veronika! Ogledaj se u to ogledalo često!

P o m o l i m o s e. **Predobri Isuse, koji si smrtnim znojem lica svoga meni spasio život; o daj povrati duši mojoj ljepotu, koju je na krštenju primila! Daj mi onako nježno srce, kakvim ti je sveta Veronika pružila rubac, i utisni mi u srce biljege muke svoje. Amen.**

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Vrutče živi od ljubavi,
Srce moje daj da živi,
I da s tobom proplače.

VII S t a j a l i š t e

Isus pada drugi put pod križem

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Evo i opet pada Isus, da iz gliba grijeha podigne tebe i sve ljude. Kako ga moraju vrijeđati rane na presvetom tijelu! Ali više nego rane vrijeđaju ga grijesi tvoji, u koje opet i opet padaš.

P o m o l i m o s e. **Ljubljeni Isuse! Ti opet padaš pod teškim bremenom križa. Molim te za boli, što si ih oćutio kod ovoga pada, podigni me iz grijeha mojih i ne daj, da ikada, više u njih padnem. Amen.**

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Tvoga Sina ranjenoga,
Za me vele mučenoga
Muke sa mnom razdijeli.

VIII S t a j a l i š t e

Isus tješi jeruzalemske žene

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Žene požališe Isusa, kad ga vidješe svega krvava i izranjena, te počeše nad njim plakati. A Isus im reče: »Kćeri jeruzalemske, ne oplakujte mene, nego oplakujte sebe, i djecu svoju!« I tebi Isus veli isto što je rekao ženama: »Ne oplakuj, sinko, mene, nego sebe i grijehe svoje!« A gdje su tvoje suze, da oplačeš grijehe svoje?

P o m o l i m o s e. **Premili Isuse, koji voliš, da oplakujem grijehe svoje nego li muke tvoje: daj mi milost, da skrušenim srcem oplačem grijehe i uvrede, koje sam ti nanio, i da zavrijedim veseliti se s tobom u kraljevstvu nebeskom. Amen.**

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Čin' da s tobom, Majko, tužim,
Propetome vjerno služim,
Dokle budem živjeti.

IX Stajalište

Isus pada treći put pod križem

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Po treći put pada Isus pod križem, ali ga ne prestaje nositi, dok ne dovrši djelo spasenja ljudskoga. Zašto se ti ustežeš nositi križ, koji te vodi u nebo? U križu je spasenje, u križu je zaštita i obrana, u križu je život. Zato prigrli križ, da živiš u vijeke.

Pomolimo se. Premili Isuse, koji si od silne muke i po treći put pao pod križem, ali se opet podigao i prigrlio teški križ, da dovršiš za me žrtvu: daj mi jakost i ustrajnost, da sa strahom i trepetom mislim na spasenje duše svoje, i da me breme grijehâ ne obori u ponor vječni, otkuda nema spasenja. Amen.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Blizu križa s tobom stati,
Mene tebi združivati,
U žalosti ja želim.

X Stajalište

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Gledaj, kako krvni neprijatelji Isusovi i odijelo s njega svukoše. O strahote! Gol stoji Bog, koji sve odijeva! Njegovo presveto i prečisto tijelo ruglu se izvrgava. Zbog naše tašte gizde i puste taštine mora on podnositi toliku sramotu; mora biti bez odijela, da nas zaodjene odjećom nedužnosti, koju smo izgubili sramotnim mislima, riječima i djelima.

Pomolimo se. Nedužni Isuse, koji si na Kalvariji bio sramotno svučen: daj mi milost, da i ja svučem sa sebe staru zlu ćud i zle požude; te da sve, što je taštim ljudima slatko, meni bude gorko, a ti jedini da mi budeš prava slast i utjeha. Amen.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Djevo djevâ, ti si dika,
Već mi nemoj biti gorka,
Čin' me s tobom plakati.

XI Stajalište

Isusa pribijaju na križ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Promisli, kako oštrim čavlima pribijaju na križ svete ruke Isusove, koje su toliko dobra učinile ljudima! Promisli, kako mu probijaju noge, koje su koracale jedino za spasenje ljudsko. Što zaslužuješ ti, koji si rukama svojim tolike nepravde počinio, koji si često stupao zabranjenim i krivim putevima?

Pomolimo se. Klanjam ti se, Isuse moj, i molim te za svetu muku tvoju: daj, da mi protrnu sva uda od svetoga straha, da razapnem grešne požude tijela svoga i da vazda budem tvoj. Amen.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Čin' me Sinka križ nositi,
Dionikom muke biti,
Rane svete štovati.

XII Stajalište

Isus umire na križu

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

U groznim mukama visi Spasitelj na križu, a neprijatelji ga njegovi ismijavaju i grde. Ali on ih ne proklinje, on moli za

njih; »Oče, oprosti im, jer ne znaju, što rade«. Opraštaš li ti neprijateljima svojim, i moliš li za one, koji te mrze i progone? Isus je umro, da mi živimo, svojom smrću pobijedio je smrt.

Pomolimo se. Strpljivi Isuse, koji si podignut na križu za tri sata izdahnuo, molim te, pritegni me k sebi na sveti križ. Zaslužio sam nesretnu smrt; ali te molim za pregorku smrt tvoju, smiluj mi se, i daj da s križem u ruci umrem u milosti tvojoj. Amen.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Čin' me ranam izraniti,
Krvlju Sina napojiti,
I križ njegov nositi.

XIII Stajalište

Isusa skidaju s križa

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Promisli, koliku je bol morala oćutjeti blažena djevica Marija, kad joj mrtvo tijelo predragoga Sina položiše u krilo! Grijeh pogubi joj dragoga Sina. Grijeh probode mačem prevelike žalosti majčino srce

njezino. Oplači grijehe svoje i žali Majku, koja za tebe toliko trpi!

Pomolimo se. Rastužena Majko Isusova i Majko moja! Molim te za onu preljutu bol, što si je pretrpjela, kad si primila u krilo mrtvo tijelo Božanskoga Sina; primi i moju dušu na rastanku s tijelom u svoje materinsko krilo! Amen.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Da me plamen ne opali,
Sveta Djevo ti me brani
Na dan suda strašnoga.

XIV Stajalište

Isusa polažu u grob

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si svetim križem svojim svijet otkupio.

Pobožni ljudi Josip Arimatejac i Nikodem iskazaše Spasitelju posljednju počast, položivši mu sveto tijelo u novu grobnicu, u kojoj ne bijaše još nitko pokopan. Ali tijelo Isusovo nije ostalo u grobu; za kratko vrijeme ustalo je ono slavno iz groba i združilo se opet s dušom. I tebe će jednom položiti u grob. Gledaj, da ti tijelo bude izmučeno trudom i naporom dobrih djela, da tako ustane slavno na vječni život.

Pomolimo se. Isuse, početniče života, daj da na tvom grobu oživim novim životom, i da obumrvši posvema grijehu s tobom jednom uskrsnem na život vječni. Amen.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Pjevači: Kada umrem ja, Isuse,
Nek mi Majke tvoje suze
Dušu rajem obdare.

Zaključna molitva

Predobri Isuse, zahvaljujem ti na milosti, koju si mi pri ovoj pobožnosti udijelio. Primi je na slavu svoje muke, na zadovoljštinu za moje grijehe, na utjehu duša u čistilištu. O Isuse, ne dopusti, da bude neizmjerna vrijednost tvoje krvi za me izgubljena, nego mi udijeli svoju milost i odvedi me poslije ovoga života u vječnu radost. Amen.

Sada se moli 5 Očenaša, 5 Zdravo Marija i 5 Slava Ocu na čast 5 rana Isusovih i 1 Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu na odluku sv. o. Pape. Iza toga se pjeva ili moli:

V. Kruh s neba dao si njima.
R. Koji svaku slast u sebi ima.
V. Moli za nas, Djevice prežalosna.

R. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

V. Znamenovao si, Gospodine, Franju, slugu svojega.

R. Znamenjima spasenja našega.

V. Gospodine, usliši molitvu moju.

R. I vapaj moj k tebi da dođe.

V. Gospodin s vama.

R. I s duhom tvojim.

Pomolimo se

Bože, koji si nam u divnom Sakramentu ostavio uspomenu muke svoje, podaj nam, molimo, tako častiti sveta otajstva tijela i krvi tvoje, da vazda osjećamo u sebi plod otkupljenja tvoga.

Neka se uteče za nas, molimo te, Gospodine Isuse Kriste, sada i na čas smrti naše kod tvoga milosrđa preblažena Djeva Marija, Majka tvoja, kroz čiju je presvetu dušu u vrijeme muke tvoje mač žalosti prošao.

Gospodine Isuse Kriste, koji si, kada svijet bijaše ohladio na tijelu preblaženog oca Franje svete rane muke svoje obnovio, da srca naša potpališ ognjem ljubavi svoje: dopusti milostivo, da njegovim zaslugama i prošnjama križ uvijek nosimo i rodimo plodove dostojne pokore. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Blagoslov Boga svemogućega Oca ✝ i Sina ✝ i Duha Svetoga ✝ sašao na vas i ostao vazda. Amen.

Pobožnost bl. djevici Mariji

Litanije lauretanske

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas.
Oče nebeski, Bože, smiluj nam se!
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj nam se!
Duše Sveti, Bože, smiluj nam se!
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj nam se!

Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo djevicâ,
Majko Kristova,
Majko Božje milosti,
Majko prebistra,
Majko prečista,
Majko neoskrvnjena,
Majko nepovrijeđena,
Majko ljubezna,
Majko divna,
} moli za nas!

Majko dobrog savjeta,
Majko Stvoriteljeva,
Majko Spasiteljeva,
Djevice premudra,
Djevice časna,
Djevice hvale dostojna,
Djevice moguća,
Djevice milostiva,
Djevice vjerna,
Ogledalo pravde,
Prijestolje mudrosti,
Uzroče naše radosti,
Posudo duhovna,
Posudo poštovana,
Posudo uzorna pobožnosti,
Ružo otajstvena,
Tornju Davidov,
Tornju bjelokosni,
Kućo zlatna,
Škrinjo zavjetna,
Vrata nebeska,
Zvijezdo jutarnja,
Zdravlje bolesnih,
Utočište grešnika,
Utjeho žalosnih,

} moli za nas!

Pomoćnice kršćanâ,
Kraljice anđelâ,
Kraljice patrijarhâ,
Kraljice prorokâ,
Kraljice apostolâ,
Kraljice mučenikâ,
Kraljice priznavalaca,
Kraljice djevicâ,
Kraljice svih svetih,
Kraljice bez grijeha,
istočnoga začeta,
Kraljice na nebo uznesena,
Kraljice presvete krunice,
Kraljice mira,
Kraljice franjevačkog reda*).

} moli za nas!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine,

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine,

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se!

Oče naš. Zdravo Marijo.

---

*) Ovaj zaziv moraju moliti samo sinovi i kćeri I, II i III reda sv. Franje.

Pod obranu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice, ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas od svih pogibelji uvijek oslobodi, Djevice slavna i blagoslovljena! Gospojo naša, posrednice naša, zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuči, svojemu nas Sinu izruči.

Moli za nas, sveta Bogorodice,

da dostojni postanemo obećanjâ Kristovih.

P o m o l i m o s e

Dopusti nama, slugama svojim, molimo, Gospodine Bože, da se neprestano radujemo duševnom i tjelesnom zdravlju i da se slavnim zagovorom blažene Marije vazda djevice izbavimo od sadašnje žalosti i naužijemo vječne radosti. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Moli za nas, sveti Josipe,

da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

P o m o l i m o s e. Molimo te, Gospodine, da nam budu na pomoć zasluge zaručnika presvete Majke tvoje, da zadobijemo njegovim zagovorom, što svojom slabećom postići ne možemo. Koji živiš i kraljuješ na sve vijeke vjekova. Amen.

Oprost svaki put 7 god. Potpun jedanput u mjesecu uz obične uvjete, ako se litanije mole svaki dan s molitvom »Dopusti nama«.

Zdravo Kraljice!

Zdravo, Kraljice, majko milosrđa, živote, slasti i ufanje naše, zdravo! K tebi vapijemo prognani sinovi Evini. K tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini. Svrni, dakle, Zagovornice naša one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progonstva pokaži Isusa, blagoslovljeni plod utrobe svoje. O blaga, o mila, o slatka djevice Marijo!*)

**) 5 god. oprosta svaki put. Potpun jednom u mjes. uz obične uvjete, ako se moli svaki dan. Osim toga potpuno oproštenje na času smrti dobiva onaj, koji je često u životu molio ovu molitvu, ako se ispovjedi i pričesti ili barem savr. pokaje i zazove presv. ime Isusovo, ustima ili srcem, ako ne može drugačije.*

Moli za nas, sveta Bogorodice,

da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Svemogući vječni Bože, koji si sudjelovanjem Duha Svetoga pripravio tijelo i dušu slavne djevice, Majke Marije, da bude dostojno prebivalište Sinu tvomu: daj, da nas ona, koje se s radošću spominjemo, milostivim zagovorom izbavi iz sadašnjih zala i vječne smrti. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Sva si lijepa...

S. Sva si lijepa, o Marijo!
P. Sva si lijepa, o Marijo!
S. I grijeha istočnoga nema u tebi.
P. I grijeha istočnoga nema u tebi.
S. Ti diko Jeruzalema!
P. Ti radosti Izraelova!
S. Ti časti puka našega!
P. Ti odvjetnice grešnika!
S. O Marijo!
P. O Marijo!
S. Djevice premudra!

P. Majko premilostiva!
S. Moli za nas!
P. Uteci se za nas Gospodinu Isusu Kristu!
S. U začeću svojem bila si, Djevice, neoskrvnjena!
P. Moli za nas Oca, čijeg si Sina rodila!

Pomolimo se. Bože, koji si po bezgrešnom začeću bl. djevice Marije dostojan stan pripravio Sinu svojemu: molimo te, da ti, koji si radi predviđene smrti Sina svoga nju od svakoga grijeha sačuvao i nama njezinim zagovorom dopustiš, da tebi čisti dođemo. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Pobožnost prečistom srcu Marijinu

Ovu pobožnost preporučila je sama bl. dj. Marija prigodom svojih ukazivanja u Fatimi u Portugalu.

Pobožnost se obavlja kroz 5 prvih subota u mjesecu, a cilj joj je da zadovolji za uvrede nanesene preč. srcu Marijinu.

Uvjeti za ovu pobožnost su:

1. Sv. ispovijed kroz prvih pet subota u mjesecu (ili 8 dana iza prve subote).
2. Pričest u naknadu za grijehe.
3. Moljenje krunice (rožarja).
4. Razmatranje kojega dijela krunice (života Isusova) bar četvrt sata.

Usto Marija od nas traži još molitvu i žrtvu za grešnike.

Obavljaju se i javne pobožnosti **prvih subota u mjesecu** s blagoslovom.

Kod te pobožnosti nakon izmoljene krunice (rožarja) bl. dj. Marije javno ili privatno moli se na Gospinu oltaru ili pred slikom Marijinom slijedeća ili koja druga molitva:

Djelo zadovoljštine preč. srcu Marijinu

Prečisto srce Marijino, evo pred tobom tvoje djece, koja svojom ljubavlju žele zadovoljiti za tolike uvrede što ti ih nanose oni, koji, iako tvoji sinovi, ipak se usuđuju da te vrijeđaju.

Molimo te, oprosti onim bijednim grešnicima koji su zaslijepljeni neznanjem ili strašću; oprosti i nama naše pogreške i nezahvalnosti.

Zahvaljujemo ti za nebrojena dobročinstva i u ime onih, koji ih ne priznaju. Pouzdajemo se u te i molimo za one, koji te ne ljube, koji se ne uzdaju u tvoju materinsku dobrotu, koji ti se ne mole.

Rado primamo poteškoće, koje nam Bog pošalje i prikazujemo ti naše molitve i žrtve za spasenje grešnika. Obrati, o Majko, rasipne sinove i otvori srce, sigurno utočište, da prijašnje nepravde obrate u blagoslov, nehajnosti u toplu molitvu, mržnju u ljubav.

Učini, da ne vrijeđamo Gospodina Boga našega, koji je već toliko vrijeđan.

Isprosi nam po svojim zaslugama milost, da ostanemo vjerni ovom duhu zadovoljštine i da nasljedujemo tvoje srce u čistoći, poniznosti i blagosti, ljubavi prema Bogu i bližnjemu. — Prečisto srce Marijino, moli za nas sada i u času smrti naše. Amen.

Sad se izloži Presveto i pjevaju se: Litanije Lauretanske, Sva si lijepa i drži blagoslov.

Neke molitve blaženoj djevici Mariji

Posveta bl. djevici Mariji

Presveta djevice i Majko Božja Marijo! Ja... premda sasvim nevrijedan, da tebi služim, nu ipak uzdajući se u ljubav i divnu blagost tvoju, te potaknut željom da ti služim, izabirem te danas pred svojim anđelom čuvarom i pred cijelim dvorom nebeskim za Gospodaricu, Zagovornicu i Majku svoju; te čvrsto odlučujem, da ću odsad uvijek tebi služiti, i koliko uzmognem, nastojati, da ti svi vjerno služe. Tebe dakle, preljubljena Majko, za krv Isusa Krista poradi mene prolivenu molim i prosim, da se dostojiš mene primiti među štićenike svoje i za vječnog slugu.

Budi mi u pomoći u svim djelima mojim i milost mi isprosi, da se tako ponesem riječju, djelom i mišlju, te nikada ne uvrijedim ni tvojih, ni presvetoga Sina tvoga očiju. Misli na me i ne ostavi me u času smrti. Amen.

Molitva Majci Božjoj na nebo uznesenoj od sv. Ante Padov.

Gospo naša, Majko Božja preslavna, iznad svih anđeoskih zborova uzvišena, tebe molimo. Daj, da mudrošću sjamo kao zlato. Učvrsti nas i osnaži svojom moći. Uresi nas dragim kamenjem kreposti. Ti, maslino blagoslovljena, izlij na nas ulje milosrđa svoga, koje će očistiti mnoštvo grijeha naših, da postanemo dostojni popeti se u visine nebeske slave pa s blaženima uživati nebesko blaženstvo.

To neka nam udijeli **Isus Krist**, sin tvoj, koji je tebe uzvisio iznad svih anđeoskih korova, okrunio te kraljevskom krunom i postavio te na prijestolje vječne svjetlosti. Njemu nek je slava i čast u vijeke vjekova. Amen. Aleluja!

(50 dana opr. 24. V 1949. Potpuni oprost, tko je moli svaki dan u mjesecu uz obične uvjete).

Spomeni se

(Molitva sv. Bernarda)

Spomeni se, o predobrostiva djevice Marijo, kako se nije nikad čulo, da si ikoga zapustila, koji se k tebi, u zaštitu utekao, tvoju pomoć zatražio i tvoj zagovor zaprosio. Ovim pouzdanjem obodren utječem se i ja k tebi, Djevice djevicâ; k tebi Majko, dolazim; pred tobom kukavni grešnik stojim. Nemoj, Majko vječne Riječi, prezreti mojih riječi, već ih čuj i milostivo usliši. Amen.

(Oprost: 3 god.; potpun mjesečno).

Molitva Mariji za sretnu smrt

O Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas, koji se k tebi utječemo! O utočište grešnikâ, o Majko umirućih, ne ostavi nas na čas smrti naše, nego nam isprosi potpunu žalost za grijehe naše, potpuno skrušenje, oproštenje grijeha naših, milost da dostojno primimo svetu popudbinu, te okrijepljeni sakramentom bolesničkog pomazanja i sigurno dođemo pred prijestolje pravednoga i

milostivog Suca, Boga i Spasitelja svoga. Amen.

(100 dana oprosta jedanput u danu).

Molitva Bezgrešno začetoj prije nauka

Pod zaštitom tvojom, preslatka Majko, i zazvaši u pomoć otajstva bezgrešnog začeća tvoga, hoću da proslijedim svoje nauke i učenje. Izjavljujem, da ću se njima najviše zbog toga baviti, da mogu bolje širiti čast Božju i tvoju slavu. Molim te dakle, predraga Majko, prijestolje mudrosti, da me blagohotno pomažeš u nastojanju mome. Ja pak — kako je pravo — pobožno i draga srca obećajem, da ću sve pripisivati tvome zagovoru kod Boga, što god mi dobro odatle izađe.

Molitva pod slikom Majke Božje

(Od sv. Alfonza Ligvorija)

Presveta, bez grijeha začeta djevice, Majko moja Marijo! Tebi, Majci Gospodina moga i utočištu grešnikâ, ja najnevoljniji od svih danas se utječem. Klanjam ti se, o velika Kraljice,

i zahvaljujem ti za sve milosti, koje si mi dosad udijelila; osobito za tu, što si me oslobodila od pakla, koji sam toliko puta zaslužio. Ljubim te, predraga Gospo, i od ljubavi, koju prema tebi gojim, obećajem, da ću ti uvijek služiti i da ću učiniti sve, što mognem, da te i drugi uzljube. U te stavljam sve ufanje svoje, u ruke tvoje polažem sve spasenje svoje. Uzmi me za slugu svoga, uzmi me pod svoje okrilje, Majko milosrđa. A jer toliko možeš kod Boga, oslobodi me od svih napasti, ili mi isprosi snagu, da ih uvijek nadvladam. Od tebe molim pravu ljubav k Isusu Kristu; od tebe se nadam sretnoj smrti. Majko moja, za onu ljubav, koju gojiš prema Bogu, molim te, da me pomažeš uvijek, a navlastito na zadnjem času mog života. Ne ostavi me sve dotle, dok me ne vidiš u nebu spašena, gdje ću tebe blagoslivljati i pjevati milosrđe tvoje na sve vijeke vjekova. Tako se nadam, tako neka bude. Amen.

(Oprost: 300 dana; potpun mjesečno).

POBOŽNOST SVETOM ANTI

Javna pobožnost svetom Anti

I. Za svaki utorak

Utorak je dan sv. Ante. Evo zašto: Bio je prvi utorak iza smrti Svečeve, kad su mu tijelo prenijeli iz Arcele (tu je umro) u Padovu, gdje su ga taj dan pokopali. Toga istoga dana postade njegov grob mjestom velikih čudesa. Otada je utorak postao Padovancima osobito svet dan. Od grada Padove raširilo se po svem svijetu posvećenje utorka velikom Čudotvorcu. Utorkom vrše svoje pobožnosti prema sv. Anti njegovi štovatelji — mole mu se, poste, sv. sakramente primaju.

I pape su se natjecale, da što više unaprijede oprostima štovanje Antina utorka; a sve je nadvisio Pijo XI., koji je za utorke podijelio oprost, da ga možemo nazvati **»Veliki oprost sv. Ante«.** Svaki naime vjernik, koji se utorkom, kao danom sv. Ante, ispovijedi, pričesti i štogod na papinu odluku moli, barem jedan Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu, dobiva svaki put potpun oprost; pa ako hoće, svakog utorka u godini. Tko da se ovolikim blagom ne koristi?

Javna pobožnost u čast padovanskom Svecu sastoji se poglavito u tom, da se

svakoga utorka čita sveta misa i da se poslije mise dade blagoslov sa Presvetim.

Lav XIII 3. srpnja 1894. podijeli potpuni oprost, koji se može namijeniti i dušama u čistilištu, svima vjernicima, koji se ispovjede, pričeste i u spomenutim crkvama neko vrijeme mole na odluku sv. Oca pape pred izloženim presvetim oltarskim sakramentom.

Kod ove se pobožnosti najprije moli: »Ak' čudesa tražiš« (Si kveris).

Ak' čudesa tražiš

(Si kveris)

Ak' čudesa tražiš gle!
Smrt i bludnja, nevolje,
Vrag i guba bjegaju,
Zdrave bolesnici.

More, lanci uzmiču,
Uda, stvari propale,
Mole i dobivaju,
Mladi pa i starci.

Iščezava pogibelj,
Prestaju i potrebe;
Neka kaže, tko to zna,
Pa i Padovanci.

More, lanci itd.

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome.

More, lanci itd.

V. Moli za nas, blaženi Anto.

R. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se

Crkvu tvoju, Bože, neka razveseli zavjetni spomen blaženoga Ante, priznavaoca tvojega i naučitelja da se vazda utvrđuje duhovnom pomoću i bude dostojna uživati radost vječnu. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

(Svaki put 300 dana oprosta, a jednom u mjesecu potpuni oprost, ako se moli svaki dan, uz obične uvjete).

Poslije gornje pjesme i molitve utorkom pri javnoj pobožnosti moli se krunica na čast Svecu (str. 52), a onda Molitva za svaki utorak. Ako ima propovijed drži se redovito poslije te molitve.

Molitva za svaki utorak,

kao dan sv. Ante

O slavni i ljubljeni prijatelju trojedinoga Boga, sv. Anto Padovanski, ti diko sv. Crkve, iskorjenitelju opačina, a sijaču kreposti, trepete krivovjeraca a utješitelju žalosnih pravovjernika, veliki i neprestani čudotvorče, nalazitelju izgubljenih stvari, sjajna zvijezdo svetosti i osobiti pomoćniče u svim protivštinama duševnim i tjelesnim; molim te smjerno, da mi pritečeš u pomoć u ovoj mojoj tjeskobi, koja

para srce moje, u ovoj mojoj nevolji, koja me je žestoko snašla. Znam, da nisam vrijedan te milosti, ali se zato nevoljni grešnik utječem tebi, ocu svih zapuštenih, žalosnih i nesretnih ljudi, da me milostivo pogledaš i moju poniznu molbu prikažeš Gospodinu Isusu, te je tvojim premoćnim zagovorom podupreš, i ja ću dobiti, što tražim. Ah, nemoj ni mene od sebe odbiti, dobri oče, koji nijesi odbio još nikoga, tko se tebi pouzdano utekao, nego me bijedna uslišaj, sada i uvijek, a osobito u čas smrti moje. Amen.

Trinaest utoraka na čast svetom Anti

Pobožnost trinaest utoraka počela je već od davnina, baš u samoj Padovi, gdje počiva tijelo sv. Ante. Uzima se pak utorak, jer je to dan sv. Ante. Ova se pobožnost obavlja kroz trinaest utoraka, jer je on umro 13. lipnja, i jer je 12 vrsta milosti, što ih Bog po Antinu zagovoru dijeli štovateljima, imenovane u pripjevu »Ako tražiš«; a pridodaje se jedan dan u zahvalu presv. Trojstvu za osobite milosti, podijeljene svecu. Broj 13 smatra se brojem sv. Ante.

Ubrzo se ova pobožnost raširila i po našim krajevima, pa je sada svi pravi

Antini štovatelji na veliku svoju korist obavljaju.

Lav XII dne 1. ožujka 1898. podijelio je vjernicima potpuni oprost za svaki od 13 neprekidnih utoraka ili nedjelja, koje bi se u koje mu drago doba godine posvetile velikom Čudotvorcu — sv. Anti.

Pobožnost 13 utoraka može se početi obavljati u koje mu drago doba godine, a najbolje neposredno prije svečeve svetkovine (oko polovice ožujka).

Da ovu pobožnost što boljim uspjehom obaviš, drži se slijedećih pravila:

1. Imaj veliko pouzdanje u moćni zagovor sv. Ante.
2. Obavljaj ovu pobožnost kroz trinaest neprekidnih utoraka. Ako si od potrebe pobožnost prekinuo, možeš ju dalje nastaviti.
3. Na te utorke moli niže naznačene molitve za pojedini utorak; gledaj da u te dane i sv. misu slušaš.
4. Ako možeš ispovjedi se svakog utorka u toku ove pobožnosti. No svakako se barem jedanput moraš ispovjediti.
5. Ako je moguće obavljaj ovu pobožnost u franjevačkoj crkvi. U mjestu gdje nema franjevačke crkve možeš ju obaviti u kojoj drugoj crkvi ili kod kuće pred svečevom slikom.
6. Tko želi od ove pobožnosti dobiti veliku korist, mora nastojati, da nasljeduje

svečeve kreposti; jer mi svece najbolje štujemo, ako ih u kreposti nasljedujemo.

7. Za vrijeme ove pobožnosti dobro je umrtviti se u čemu i koju milostinju udijeliti. — Neki vjernici običavaju utorkom upaliti pred slikom ili kipom sv. Ante svijeću ili uljenku (kandilo). To je lijep običaj.

Pripravna molitva

Da si mi zdravo, ti slavni i ljubavlju užgani prijatelju Božji, ti moćni moj zagovorniče kod Boga! Od srca se radujem radi mnogih i velikih milosti, što ti ih je Gospodin udijelio i kojima slavno sjajiš u nebu i na zemlji. O veliki sveče, sv. Anto! ti si već mnogima, koji se tvome zagovoru utekoše, isprosio od Boga uslišenje i pomoć: i ja te pun pouzdanja molim za tvoj zagovor. Ah, isprosi mi pomoć u mojoj nevolji, isprosi utjehu i olakšicu mojem ožalošćenom srcu, isprosi milost iskrenog pokajanja za grijehe, isprosi, da po mogućnosti tebe u krepostima nasljedujem i tim zavrijedim, da me Bog usliša. Izmoli mi tvrdu vjeru, stalno ufanje i goruću ljubav prema Bogu, da

tako budem što ugodniji njegovim presvetim očima. O sveti prijatelju Božji! Isus, koga si toliko ljubio, da je u obličju milovidnog djetešca tebi na ruke sišao, i tolike ti milosti iskazao; Isus, kod koga si sad u nebu, ne će ti ništa uskratiti, što budeš za spasenje moje prosio. Isprosi mi stoga pomoć u mojoj nevolji, da se duša moja utješi, i ja ubuduće uvijek Bogu ugodan život sprovodim. Amen.

Prvi utorak

Molitva za sretnu smrt

Sveti Anto, pobjedniče smrti, koji si po svom moćnom zagovoru kod Boga mnogima tjelesno mrtvima život tijela, a još više duhovno mrtvima život duše povratio: sačuvaj moje tijelo moćnim svojim zaslugama i zagovorom od prijeke i zle smrti, dušu pak od vječne smrti, da Isus, moj jedini život, u meni nikada ne umre. O sveti oče, kako velike pogibelji čekaju me u zadnjoj borbi, kad me boli smrti obuzmu, i pakao protiv mene nasrne. Ah! tu mi budi

u pomoći i učini svojim zagovorom, da Isus utočište svih, koji umiru, i njegova sveta Majka budu sa mnom, da njihovom pomoću neprijatelje sretno predobijem i iza izvojštene pobjede u vječni mir uniđem.

Smiluj se i ti, o uskrsitelju mrtvih, sv. Anto, dušama umrlih, osobito mojih roditelja, prijatelja, dobročinitelja, koji se još u sjeni smrti — u čistilištu nalaze! Moli za njih, da što prije u nebu vječno uživanje postignu. Amen.

Kod ove pobožnosti najprije se pjeva ili moli: »Ak čudesa« *str.* 250, *a onda se moli krunica sv. Ante i gornja molitva.*

Ovoga se reda drži obavljajući ovu pobožnost.

Drugi utorak

Molitva za ustrajnost u vjeri

O predobri učitelju i svijetlo svete Crkve, sv. Anto, ljubitelju božanskoga zakona. Moli se za nas kod Sina Božjega, da stalno u vjeri ustrajemo i s tvojom pomoću ono vršimo, što si ti riječju i djelom učinio.

O sv. Anto, koji si neukim put pokazao i zabludjele po pravoj pokori Bogu priveo: isprosi i meni svojim zagovorom stalnost u vjeri, a onima, koji su se svojom nevjerom od Krista jedinoga i istinitoga puta udaljili, priteci u pomoć, rasvijetli tmine njihova razuma, olakšaj upornost njihove volje, da se vrate u krilo jedino spasonosne Crkve i da se paklu otmu. Amen.

Treći utorak

Molitva u nevolji

Ah, u kakvim se bijedama nalazi čovjek, o blagi tješitelju svih nevoljnih sv. Anto! Ti vidiš sve muke i nevolje, koje trpim; ne ćeš li mi u pomoć priteći? Ti tješiš sve, koji ti se utiču; a zar ćeš mene sama bez pomoći ostaviti? O ne, ja znam, da me ne ćeš zapustiti; stoga ti pun pouzdanja i poniznim srcem vapijem, da me u mojoj nevolji ne ostaviš. O preblagi sv. Anto! pogledaj mene i sve nevoljne onim blagim okom, kojim si uvijek običavao gledati nevoljne.

Utješi potlačene; priteci nam u pomoć u svim bijedama i nevoljama, vodi nas jednom iz ove suzne doline u onu domovinu, gdje će ljubljeni Spasitelj i Otkupitelj otrti suze s očiju svojih svetaca.

Ti, pak o predobri Isuse, postupaj sa mnom po svomu milosrđu, kako ti znaš, da je mojoj duši korisno i spasonosno. Hoćeš li da trpim, to neka bude tvoja sveta volja. Daj mi sada samo ustrpljivost, a u nebu će biti vječna radost. Amen.

Četvrti utorak

Molitva protiv vražijih napasti

O Gospodine Isuse Kriste, jaki lave od roda Judina! Evo, naš neprijatelj đavao obilazi kao lav ričući i traži, ne bi li koga proždro; ako nam ti ne pomogneš, mi smo izgubljeni.

O Isuse, ti si svoga slugu sv. Antu protiv svim paklenih nasrtaja oboružao; ojači i moju slabost, da đavolske napasti vazda predobijem i u tvojoj milosti do smrti ostanem.

Ti pak, dobitniče pakla, sv. Anto, uzmi oružje i štit, pohiti mi u pomoć, sačuvaj moju dušu i tijelo od svih zasjeda đavolskih, da bez zapreke putem Božjih zapovijedi stupam, te žuđenom cilju vječnoga blaženstva dospijem. Amen.

Peti utorak

Molitva protiv gube grijeha

Ti si, o sv. Anto, od Boga dobio moć, da gubu tjelesnu liječiš. Nu mnogo je opasnija i pogubnija duševna guba, a to je grijeh: stoga te molim, o moj ljubezni zaštitniče, sačuvaj mi tijelo od tjelesne gube, ako je to volja Božja, ali još više dušu od grijeha. Ah! Ja sam sagriješio, dušu svoju i srce okaljao; od množine grijeha ne usuđujem se oči k nebu podignuti. O sv. Anto! revni ljubitelju čista srca, olakšaj mi svojim zagovorom pristup k božanskom Srcu Isusovu, kojemu se ponizno pred noge bacam i kličem: Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti. O moj Isuse! kajem se, mrzim sve grijehe svoje, stvori u

meni čisto srce, izlij na mene kapljicu svoje dragocjene krvi, i ja sam očišćen. Prije želim umrijeti, nego tebe ikad više uvrijediti. Ja to čvrsto odlučujem s tvojom milošću i po zagovoru sv. Ante. Amen.

Šesti utorak

Molitva u tjelesnim bolestima

Prokušani liječniče duše i tijela sv. Anto! ti zdravlje svih bolesnika, koji se tvome zagovoru preporučuju. Obrati oko svoga milosrđa na mene, svoga štićenika, i na sve bolesnike, koje je teška bolest napala, te k tebi uzdišu! O veliki prijatelju Božji! po tvom moćnom zagovoru i po tvojim zaslugama bolesnici ne samo zdrave, nego se istoj smrti otimaju. Stoga te molim, po tvojem milostivom srcu prema bolesnicima smiluj mi se, prinesi moje uzdisaje i molitve prijestolju Božjem, da me od moje bolesti oslobodi. Istina, ja sam nevoljan grešnik i ne zaslužujem da budem uslišan; nu nadam se, da ću tvojim posredovanjem ozdraviti.

Predobri Isuse! čovječe boli, zaručniče krvi, koji si neizmjerne slabosti i boli podnosio, uslišaj me i smiluj se mojoj slabosti. Izliječi moju dušu, sagriješio sam pred tobom; ozdravi po zaslugama sv. Ante i moje tijelo, da se otmem smrti i da ti se u tvojoj crkvi zahvaljujem. Amen.

(Ova se molitva može s malom promjenom moliti i za drugoga, kad je bolestan).

Sedmi utorak

Molitva za one, koji putuju morem

Naš gospodin i Spasitelj Isus Krist, koga sluša vjetar i more, uslišaje i tebe, o sv. Anto, kad se moliš za one, koji putuju morem. Vjetrovi i valovi slušaju tvoju riječ i voze mornare sigurno k luci. Uslišaj i našu molitvu, koju Bogu šaljemo za putnike na moru, prinesi je pred lice Božje, da oni tvojom pomoću, mirno, zdravo i veselo dospiju do žuđene obale. Moli i za nas, o sv. Anto, koji po opasnom moru ovoga svijeta uz tako strašne oluje brodimo, da sretno

u luku vječnoga blaženstva dođemo. Amen.

Osmi utorak

Molitva za sužnje

K tebi, o sv. Anto, ljubezni tješitelju žalosnih, dolazimo s molbom za nevoljne zarobljenike. O, kako mnogi kršćani uzdišu pod jarmom ropstva. Po tvom moćnom zogovoru sami od sebe pucaju željezni okovi. O sv. Anto, koji si vlastitog svog oca iz tamnice izbavio, usliši moju molitvu za zarobljene kršćane i izbavi ih iz njihovih okova i nevolja. Amen.

Deveti utorak

Molitva za zdravlje očiju, ušiju, ruku i nogu

Sretni sv. Anto! Ti si cijelo svoje tijelo bio Bogu za žrtvu prikazao i po tom zaslužio, da Isusa u obličju premilog djetešca u svoje ruke primiš, zagrliš i svojim čistim usnama poljubiš. Po onoj neprocjenjivoj slasti, koju si pri tom uživao, molim te, da pogledaš na ovo moje bolesno udo; po onoj ljubavi,

koju si imao prema božanskom djetetu Isusu, smiluj mi se kao svomu bolesnom štićeniku i izbavi me iz ovoga moga bolesnog stanja.

Ravnaj mojim sjetilima i udima, da umrem svijetu i budem čisti hram Božji, te da se zdravim tijelom, ako to Bog hoće, privinem uz Isusa moga. Amen.

Deseti utorak

Molitva, da se nađu izgubljene stvari

O Isuse! zašao sam kao ovčica, zaboravio na tvoje zapovijedi, udaljio sam se od tebe i upravo si možda radi grijeha mojih pripustio da izgubim ovo vremenito dobro. Da ga opet nađem, ne gledaj, molim te, Isuse, na moju nevrijednost, već na zagovor svoga sluge sv. Ante, komu si dao moć da izgubljeno nalazi. Stoga se tebi obraćam, o pouzdani nalazitelju izgubljenih stvari, sv. Anto. Svima, koji su iskrenim srcem molili, vraćaš izgubljeno: svuda odjekuju ove riječi: izgubljeni novac, dobro, sreću, kojugod stvar — opet ti

vraća zagovor sv. Ante! Uslišaj i moju molitvu, te mi povrati, što sam nesrećom ili krivnjom izgubio. Ja znam, da mi je to Gospodin dao i Gospodin opet uzeo, stoga vapijem s tobom: Ime Gospodnje budi blagoslovljeno! Nu ne znajući, što mi je Providnost Božja namijenila, dolazim k tebi, o sv. Anto, moleći te ponizno, isprosi mi svojim zagovorom, ako je volja Božja, da opet nađem, što sam izgubio. O predobri oče! ti znaš moj gubitak i nuždu, koja me tišti; ne ostavi me dakle u mojoj nevolji nego daj, da se od tvog oltara radostan vratim, tebi od srca zahvaljujem i tvoju slavu sa svima mi iskazanim dobročinstvima navješćujem. Amen.

Jedanaesti utorak

Molitva da se pogibli odstrane

Kadgod te, o jaki zaštitniče sv. Anto, tvoji štićenici pouzdano zazovu, nestaje svih pogibli. Zato te i ja poniznim srcem pozdravljam i vapim za pomoć protiv svim pogiblima duše i tijela: budi mi u pomoći i štiti me od vidljivih i

nevidljivih neprijatelja, oslobodi nas od kuge, glada i rata, od suše i oluje, što nas može snaći sada i na čas smrti naše. Amen.

Dvanaesti utorak

Molitva u nuždi siromaštva

Nestalo je, o sv. Anto, po tvom zagovoru nužde kod svih, koji su ti pouzdano vapili. Čuj prošnju i mene nevoljnoga, koji sam u velikoj nuždi i siromaštvu. Radi siromaštva kukavno živim, gladujem, golotinju i dug trpim. O oče siromaha! Ti vidiš moje tužno i nevoljno stanje. Ah, smiluj mi se! — O Isuse, oče svih sirota, uslišaj sv. Antu, koji za me moli po onoj ljubavi, kojom si ti u obličju preljubeznog djeteta na njegovim čistim rukama počivao. Izbavi me iz moje nevolje, kako je tebi najdraže. Nu, hoćeš li, da dulje trpim, to mi daj i milost ustrpljivosti po zaslugama sv. Ante, da tebi za ljubav trpim i da križu ne podlegnem. Ja svoje siromaštvo sjedinjujem s tvojim presvetim siromaštvom. Amen.

Trinaesti utorak

Molitva u svim nevoljama

Skrušenim i poniznim srcem dolazim k tebi, o tješitelju žalosnih, preblagi sv. Anto i na koljenima te molim, pogledaj na moju muku i na moj teški križ, pod kojim uzdišem. Priteci mi u pomoć, jer ti pomažeš svima, koji te zazivaju. Moli za me kod našega Gospodina Isusa, koji naše molitve po svojem milosrđu sluša, nu radi naše nevrijednosti pravedno nam pomoć uskraćuje. Ti pak, o sv. Anto, koji si njegov vjerni službenik, sve možeš kod njegova očinskoga Srca; a ovaj pravedni sudac ne može ništa odbiti tebi svome vjernom prijatelju. Stoga, o slatki zaštitniče, prije svega te molim, da mi isprosiš oproštenje mojih grijeha, da tim lakše zadobijem traženu pomoć u svojoj muci. Uslišaj me u nevolji, da ja ovdje zakratko, a gore navijek velikoga Boga hvalim i slavim. Amen.

Zaključna molitva

Milostivo primi, o Bože, moju prošnju i okruni moje smjerno pouzdanje, koje stavljam u zasluge Isusove i zagovor svetoga Ante; utješi moje ražalošćeno srce i milošću mi svojom pomozi u ovoj nevolji. Pokaži se na meni pravim pomoćnikom i spasiteljem, kao što te veličaju i slave bezbrojni, koje si tako milostivo uslišao i iz njihove ih nevolje oslobodio.

I tebe, veliki prijatelju Božji, sveti Anto, ponovo molim za tvoje vanredne milosti, kojima si na zemlji svijetlio i kojima si nedokučivo blaženstvo u nebu postigao, te za onu svetu ljubav, kojom si pobožno svoje srce često Bogu i Spasitelju predavao, da me svojim zagovorom u mojoj nevolji podupreš svojom moću, koju ti je Bog dao, te meni od njega potrebitu milost isprosiš. Amen.

III. Devet utoraka svetom Anti

Mnogi vjernici obavljaju na čast sv. Anti ovu pobožnost. Za ovu pobožnost može se uzeti i redovito se uzima Pri-

pravna molitva iz pobožnosti 13 utoraka str. 252 i onda za svaki utorak po jedna molitva od 13 utoraka počevši s molitvom za peti utorak str. 259. Isto tako Zaključna molitva kao na str. 267.

IV. Devetnica na čast sv. Anti

Pripravna molitva

O slavni sveče sv. Anto, ti osobiti zaštitniče kršćanstva, ja, želeći te iz svega srca hvaliti i tvoj zagovor od Boga isprositi, kanim uz pomoć Božju na tvoju čast ovu devetodnevnu pobožnost obaviti, tvoj oltar pohađati i svetoj misi na slavu Božju i tvoju čast prisustvovati. Odlučujem da ću se kroz ovu pobožnost ispovijediti i pričestiti. Samo te molim, sv. Anto, da se dostojiš primiti ovu moju pobožnost i isprositi mi za dušu i tijelo od dragoga Boga potrebite milosti.

Prvi dan

O slavni sv. Anto, ti ljubitelju svih kreposti, čuj poniznu našu molbu i isprosi nam od Boga milost, da postojano hodimo putem straha Gospodnjega. To te molimo za tvoju naklanost prema pobožnosti i svetosti, kojom si od svoje mladosti blistao.

3 Očenaša, 3 Zdravo Marije, 3 Slava Ocu te litanije sv. Ante, ili krunicu, a na svršetku »A k' č u d e s a«, str. 250. Ovi Očenaši i litanije mole se svaki dan devetnice, ako se obavlja privatno.

Drugi dan

O sv. Anto, ti uzore svetosti, izmoli nam stalnu mržnju na grijeh i goruću ljubav za krepošću. Molimo te po tvojem čeznuću za savršenošću, kojom si se u redu sv. Franje među braćom odlikovao.

Treći dan

O veliki Anto, ti svijetlo Crkve, isprosi nam od Boga milost, da svomu bližnjemu dobrim primjerom svijetlimo. To te molimo za tvoj kreposni život, koji si ti u redu sv. Franje sprovodio kao najljepši uzor sviju.

Četvrti dan

O revni slugo Marijin, revni štovatelju Isusa Krista, sv. Anto, užeži i u našem srcu ljubav prema Isusu i Mariji. Molimo te to za ono neopisivo veselje, koje osjeti duša tvoja, dok je dijete Isus na tvojim rukama počivalo.

Peti dan

O sv. Anto, ti si svijetlo nevjernika, isprosi nam od Boga milost, da u svetoj vjeri ne kolebamo nego da sveto Evanđelje uvijek neustrašivo branimo i po njegovoj božanskoj nauci živimo. Molimo te za ovo tvoje propovijedanje i čudo, kojim si nevjernike na štovanje presvetog oltarskog Sakramenta priveo.

Šesti dan

O čudotvorni sv. Anto, ti oče sirota i nevoljnika, tebi izručujemo sve bijede i nevolje, čuvaj nas od pogibli duše i tijela. To te molimo za moć čudesa, kojima te je Gospodin toliko proslavio.

Sedmi dan

O sv. Anto, hrabri pobjedniče svih napasti, izmoli nam jakost u napastima, da tako ne bude za nas izgubljena dragocjena krv božanskoga Spasitelja. Isprosi nam na času smrti pomoć protiv svih navala zlobnoga duha. Molimo te za onu pobjedu, koju si često puta u životu, a osobito na času smrti, nad neprijateljem izvojštio.

Osmi dan

Sveti Anto, mučeniče željom, učini da budemo spremni radije krv svoju proliti za Isusa, koji je radi nas umro, nego da zanemarimo njegovu božansku nauku. Izmoli nam tu milost za onu vruću težnju, koja te dan i noć vukla za mučeničkom smrću.

Deveti dan

O moćni zagovorniče kod Boga, sveti Anto, ti svijetlo i diko grada Padove, zauzmi se za nas, pomozi nam zapuštenima u svakoj bijedi i nevolji. Za to te

molimo po onoj velikoj odlici, koju ti je Bog kao nagradu za tvoje zasluge i izvrsne kreposti udijelio.

Zaključna molitva

Iza svršene pobožnosti moli: Zaključnu molitvu, kao na str. 267. Zatim, ako te je svetac usilašao, moli: Zahvalnu molitvu sv. Anti na primljenoj milosti, kao na str. 293, a ako nije onda molitvu na str. 292.

V. Trodnevnica svetom Anti

Pripravna molitva

Sv. oče Anto, milosrdni prijatelju svih potištenih, čvrstim pouzdanjem utječemo se tebi u svojoj nevolji. Pogledaj milostivo na nas dolje i prinesi molbe naše pred prijestolje Božje. Sjedini svoj moćni zagovor s našom molitvom, i tada će nas nevoljne grešnike dragi Bog rado uslišati. Amen.

Prvi dan

Razmatranje

(Sv. Anto u pokorničkom odijelu)

»Oni, koji su Kristovi, razapeše tijelo svoje zajedno

s opačinama i požudama«. Iz ljubavi prema Isusu, koji je radi nas kraljevsko odijelo nebeske slave svukao, a zaodjenuo se prosjačkom odjećom našega tijela, i sveti Anto se odrekao svih radosti svijeta. On se odreče bogatstva, uživanja i časti svoga visokog staleža i odabra si siromaštvo, poniženje i mrtvenje u redovničkom odijelu sv. Franje. Postom i ustrajnom molitvom ukroti on svoje tijelo, a dušom svojom vrlo omilje Bogu. »Blaženi siromašni duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko«, veli Gospodin.

Moramo se i mi odreći oholosti: ne smijemo se srcem privezati na prolazne stvari. Vremenita dobra moraju biti kao sredstvo da zadobijemo nebo. Mi smo sagriješili, Boga često uvrijedili; zato pravednost Božja traži od nas zadovoljštinu. Činimo dakle dostojne plodove pokore, da vijekom ne propadnemo!

Molitva

O sv. Anto, pomozi nam, da zadobijemo pravi duh pokore. Otrgni srce naše

od svega, što je prolazno i što ćemo na času smrti morati izgubiti. Isprosi nam, da u poniznosti i skrušenosti grijehe svoje oplačemo, život svoj pokorom posvetimo, te da kao i ti, ljubeznoga Spasitelja slijedimo na putu križa u nebesku domovinu. Amen.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu. Zatim krunicu sv. Ante i »A k' č u d e s a«, str. 250. Svaki dan za vrijeme ove trodnevnice.

Drugi dan

Razmatranje

(Sv. Anto s ljiljanom)

O k a k o j e l i j e p č i s t n a r a š t a j s a s j a j n o š ć u ! N e u m r l a m u j e u s p o m e n a, j e r j e k o d B o g a p o z n a t i k o d l j u d i«. Sjajem čista srca osobito se odlikovao sv. Anto. Već u nježnoj mladosti posveti on srce svoje Bogu i nebeskoj kraljici Mariji. Čuvao ga od svakoga grijeha čisto. Misli njegove bijahu čiste, riječi njegove odisahu ugodni miris nevinosti zato mu je još i sada jezik ostao čitav; djelima njegovim upravljao je strah Božji i čednost. Kad je u cvijetu mladosti duh svoj Gospodinu predao, pokaza se na licu njegovu nebeska milina, nevinost i djevičanstvo. Sv. Anto punim pravom drži ljiljan u ruci, jer je on kao ljiljan cvao u vrtu Gospodnjem na zemlji. »Pravednici će cvasti kao ljljan«. — »Blaženi, koji su čista srca, jer će oni Boga gledati«. Ne samo u vječnosti, već i ovdje na zemlji čiste i nevine duše dobivaju posebne milosti i utjehe od Boga.

Odstranimo dakle sve, što se protivi ovoj anđeoskoj kreposti sv. čistoće, i po želji sv. Pavla budimo »ugodan miris Kristov«. Plaća, koja nas čeka, ako budemo čista srca, vrijedna je svake borbe i odricanja.

M o l i t v a

Sv. Anto, ljubitelju čistoće, čudnovati anđele u tijelu! Kad pomislimo na svoju slaboću, strah nas obuzme, da ne

ćemo do kraja u staleškoj čistoći ustrajati. Ali tvoj divni primjer i moćni zagovor daju nam srčanosti i pouzdanja. Ljubezni oče! ne zapusti nas, sve dok smo u ovom tijelu i u pogibelji, da sagriješimo, te tako jednom s tobom i s odabranicima uzmognemo, neokaljanoga Jaganjca u nebu slijediti, kamogod pođe. Amen.

Treći dan

Razmatranje

(Sv. Anto s Djetetom Isusom u ruci)

»Svaki, koji vrši volju Oca moga nebeskoga, taj je moj brat, sestra i mati«. Ovo Obećanje vjerno održa božanski Spasitelj na svom vjernom sluzi sv. Anti. U obličju ljubeznoga djetešca dođe Isus k sv. Anti, i on Ga je smio u svoje ruke kao brata uzeti i milovati. Ali je sv. Anto bio vrijedan te odlike. On je uvijek hodao putem Gospodnjim; u njegovu je srcu buktio plamen najčišće ljubavi prema Bogu. Ni svoga bližnjega nije zaboravio, već je revno tražio svaku

zgodu samo da mu pomogne do vremenite, a osobito do vječne sreće.

Što čovjek iz kršćanske ljubavi učini svom bližnjemu, prima Bog, kao da je Njemu učinjeno. Sv. Anto bio je pravi prijatelj Isusov, pa hoće da i nas učini njegovim ljubimcima. Dođite k meni! — govori on — i ja ću vas voditi k Isusu u nebo. Prikažite mi svoje prošnje, i ja ću ih staviti na srce božanskoga Djeteta i vaše će se srce utješiti, vaše će molbe biti uslišane! Ali zato budite zahvalni Gospodinu i pokažite mu svoju zahvalnost tim, da ga nijednim grijehom ubuduće ne uvrijedite.

Molitva

Sv. Anto, odabrani prijatelju Isusa Krista, isprosi nam pravu ljubav prema Gospodinu. O, da nijesmo nikada uvrijedili našega milog Spasitelja, koji nas je ljubio do smrti na križu! Sada iz svega srca oplakujemo svoje grijehe i čvrsto odlučujemo, da ne ćemo nikada više raniti premilo srce Isusovo. Pomozi nas sveti oče, koji si vječno hodao pu-

tem Gospodnjim, da i mi odsada postojano slijedimo našega božanskog učitelja. Mi ćemo ubuduće nadasve cijeniti nebesku sreću sjedinjenja s Isusom u svetoj pričesti i često ćemo, dobro pripravljeni, pristupati stolu Gospodnjem. Izmoli nam, odabrani prijetelju Isusov, milost, da i na času smrti dostojno primimo u srce svoje božanskoga Spasitelja u sv. pričesti, i tako s Njim sjedinjeni da se preselimo u vječno blaženstvo. Amen.

VI. Kruh svetog Ante

Među raznim pobožnostima, kojima vjernici štuju sveca svijeta jest i »Kruh sv. Ante« jedna od najraširenijih pobožnosti. Ona se sastoji u tome, da vjernici na čast sv. Ante podijele siromašnim milostinju, bilo u novcu, bilo u odijelu, bilo osobito u hrani — kruhu.

Dok je još na zemlji živio sv. Anto, sav se za dobro čovječanstva žrtvovao, i ne samo da se je skrbio za duševno spasenje ljudi, već je neumorno radio, da im u tjelesnim nevoljama, osobito u siromaštvu, pomogne. Čestoput bi u svo-

jim propovijedima govorio o kršćanskom milosrđu i dokazivao, kako je milostinja od velike vrijednosti pred Gospodinom. Išao bi od kuće do kuće ponizno proseći za svoje drage siromahe jelo, odijelo i druge potrebne stvari.

Poslije njegove smrti, čim su ga počeli kao sveca štovati, običavahu gdjekoji udijeliti koju milostinju siromasima na čast sv. Anti, kad bi od njega koju milost molili. Po tom možemo reći, da je »Kruh sv. Ante« već u 13. stoljeću bio u običaju, premda današnja vrsta ove vježbe nastala je istom godine 1890.

U današnje se vrijeme nalazi u mnogim crkvama kod svečeva kipa ili slike sandučić, gdje se stavi novac, za koji se kupi kruh i dijeli siromasima. Gdje god ima u crkvi podignuta ova pobožnost, najbolje je svoj dar za kruh siromaha tude dati.

Ova je vježba veoma ugodna Bogu i sv. Anti. Teško će sv. Anto odbiti molbu onoga, koji mu obeća dati kakvu milostinu za njegove siromahe. To najočitije svjedoče nebrojene javne i skromne zahvalnice onih, koje je milostivi Svetac uslišao po kruhu, udijeljenom siromasima. Ova je pobožnost i za nebo zaslužna. Duh Sveti veli: »Tko se smiluje siromahu, taj posuđuje Gospodinu na kamate, i On će

mu naplatiti«. A sv. Grgur kaže: »Nema djela, po kojem bi se više s Bogom izmirili, nego li je davanje milostinje«. Lijepa prigoda da posvjedočiš svoju ljubav prema Bogu, sv. Anti i svom bližnjemu!

Molitva, kad daješ u Kruh sv. Ante

Tebi se, o moćni Čudotvorče, utječemo, tebi, u čijim je grudima tako vruće plamtjela vatra ljubavi prema Bogu i siromasima, da si po njoj zavrijedio dijete Isusa u naručaju nositi; tebi se potpunim pouzdanjem obraćamo, da presveto Srce Isusovo potakneš, neka nam se u svim nevoljama smiluje. Daj, izmoli nam milost, koju ponizno prosimo. (Ovdje spomeni milost koju želiš dobiti). Ako nam je izmoliš, to ćemo tebi na čast, o slavni sveti Anto, udijeliti kruh siromasima, koje si ti na zemlji tako ljubio.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu itd.

(Oprost od 100 dana jedanput na dan, a može se namijeniti i dušama u čistilištu. Leon XIII 11. svibnja 1897.).

Razne molitve svetom Anti

Za privatnu uporabu

Litnije sv. Anti

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas.
Oče, nebeski Bože, smiluj nam se.
Sine, otkupitelju svijeta, Bože, smiluj nam se.
Duše Sveti, Bože, smiluj nam se.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj nam se.
Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo Djevicâ,
Sveti Anto, gorljivi apostole,
Sveti Anto, urese svoga svetoga reda,
Sveti Anto, diko sv. Franje,
Sveti Anto, ljubitelju siromaštva,
Sveti Anto, izglede poslušnosti,
Sveti Anto ogledalo odricanja i mrtvenja,

} moli za nas!

Sveti Anto, ljiljane djevičanstva,
Sveti Anto, miomirisna posudo čistoće,
Sveti Anto, uzore ćudorednosti,
Sveti Anto, vatro ljubavi,
Sveti Anto, krasoto nebeska,
Sveti Anto, škrinjo zavjetna,
Sveti Anto, čuvaoče božanskoga znanja,
Sveti Anto, trubljo evanđeoska,
Sveti Anto, stupe Crkve,
Sveti Anto, učitelju istine,
Sveti Anto, vjesniče milosti,
Sveti Anto, revnitelju dušâ,
Sveti Anto, utočište zapuštenih,
Sveti Anto, utjeho žalosnih,
Sveti Anto, uskrisitelju mrtvih,
Sveti Anto, iskorjenitelju opačinâ,
Sveti Anto, uzore kreposti,
Sveti Anto, kladivo krivovjeracâ,
Sveti Anto, svijetlo nevjernikâ,
Sveti Anto, ispitatelju srdaca,
Sveti Anto, mučeniče željom,
Sveti Anto, trepete zlih duhova,

moli za nas!

Sveti **Anto**, neprestani **čudotvorče,**
Sveti **Anto**, **nalazitelju izgubljenih stvari,**

moli za nas!

Milostiv budi, — oprosti nam, Gospodine!
Milostiv budi, — usliši nas, Gospodine!
Od svakog zla, oslobodi nas, Gospodine!
Od svakog grijeha, oslobodi nas, Gosp.
Od zasjeda vražjih, oslobodi nas, Gosp.
Od kuge, glada i rata, oslobodi nas, Gospodine!

Od smrti vječne,
Po zaslugama sv. Ante,
Po gorućoj ljubavi njegovoj,
Po revnim propovijedima njegovim,
Po želji njegovoj za mučeništvom,
Po ustrajnosti njegovoj, poslušnosti, siromaštvu i čistoći,
Po žarkoj njegovoj ljubavi, kojom se učinio dostojan, da te kao maleno djetešce primi na ruke svoje,
U dan sudnji,

Oslobodi nas, Gospodine!

Grešnici,

Da se dostojiš na pravu nas pokoru ganuti,

Da se dostojiš oganj svete ljubavi svoje u nama uspaliti,

Da se dostojiš dati nam svetoga Antu za zaštitnika i zagovornika,

Da nam po zaslugama sv. Ante podijeliš pravo pokajanje, duboku poniznost i dar svetog razmišljanja,

Da nam pomogneš po zagovoru sv. Ante potpuno predobiti đala, svijet i tijelo,

Da se dostojiš sve one pomoći, koji svetog Antu u svojim nevoljama budu zazivali,

Da se dostojiš uslišati nas,
molimo te, usliši nas!

Molimo Te, usliši nas!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine,

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine,

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas,
Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.

Oče naš, Zdravo Marijo.

Moli za nas, sv. Anto.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se

Crkvu tvoju, Bože, neka razveseli zavjetni spomen blaženoga Ante, priznavaoca tvojega i naučitelja, da se vazda utvrđuje duhovnom pomoću i bude dostojna uživati radost vječnu. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Izaberi svetog Antu zaštitnikom

Sv. Anto, vjerni zaštitniče svih, koji te ljube i štuju, ti znaš, da te ljubim i da veliko pouzdanje u te stavljam. Budući da se radi vlastite slabosti ne

mogu sam u se pouzdati, da ću mnogovrsne pogibelji ovozemnoga života sretno prebroditi; stoga se tebi obraćam i iz svih sila duše svoje molim tvoj zagovor. A da ga što sigurnije zadobijem i da se kroz cijeli život tvojom zaštitom od svakog zla, navlastito grijeha, uščuvam; to obnavljam vez ljubavi s tobom, i pred licem Svevišnjega, u nazočnosti mojega anđela čuvara izabirem te danas za svojega zagovornika i zaštitnika sve do smrti. U koliko se slaže s ljubavi prema Bogu, darujem ti sama sebe i obećajem, da ću te kroz cijeli život častiti iskrenom pobožnošću prema tebi, a osobito nasljedovanjem tvoga svetoga primjera. Uzmi me sv. Anto, kao svoga štićenika u zaštitu; upravljaj sa mnom i rukovodi me Bogu na slavu, a meni na spasenje. Postavi između sebe i mene vez ljubavi, koji se ne će nikada prekinuti. Broji me odsada među svoje prijatelje i štovatelje i ne zaboravi za me Boga moliti, da budem vrijedan tvoje ljubavi.

Po beskrajnom Božjem milosrđu, kojim te je odabrao; po obilnoj milosti njegovoj, kojom te je u tvom životu do svetosti doveo; po neizmjernoj blaženosti, koju sada u nebu uživaš, molim te, sv. Anto, uzmi me pod svoju stalnu zaštitu, isprosi mi od Boga milost, da se od svakoga zla duše i tijela vazda brižljivo čuvam. U zadnjoj mojoj nevolji pohiti mi u pomoć protiv lukavosti zlobnog neprijatelja, osobito budi uza me na času smrti zajedno s presvetom Djevicom Marijom, da me očuvate od propasti, te tako s tobom i svima svetima Boga hvalim i slavim na vijeke. Amen.

Molitva pred oltarom sv. Ante

O slavni oče, sv. Anto! ti pravo utočište svih nevoljnih, koji s pouzdanjem tvoj oltar obilaze i tu prose za pomoć, što si je obećao svima, koji tvoj sveti oltar pohađaju i tebe tu u svojim bijedama i nevoljama zazivaju. Ohrabren ovim tvojim obećanjem dolazim ovamo i ja nevoljni grešnik te u najdubljoj

poniznosti srca klečeći častim ovaj oltar, koji je na tvoju čast podignut i blagoslovljen. Spomeni se, sv. Anto, one velike časti, koju ti je sveta Crkva iskazala, kada je ovaj oltar na tvoje ime podigla i dopustila, da se na njem sveta misa prikazuje. O, kako veliku radost i čast dobivaš sa svoga svetog oltara, dok se na njem sam Isus po rukama misničkim prikazuje svome nebeskom Ocu.

Rado bih te osobito danas htio sjetiti na ovu veliku čast, kao i na tvoje obećanje, da ćeš milostivo uslišati molitvu svih onih, koji pred tvojim milim oltarom za pomoć vape. Zato u svojoj tuzi i nevolji tražim utočište pred ovim oltarom; ovdje izlijevam svoju poniznu prošnju; pred ovim prijestoljem milosti, kojemu nas sam pozivaš, tražimo tvoju sigurnu pomoć. Ti si obećao utjehu u žalosti, pomoć u svakoj potrebi, obranu u progonstvu, jakost u malodušnosti; obećao si uslišati sve ono, što se od tebe zatraži, ako je to na slavu Božju i spasenje duša naših.

Stoga pun pouzdanja klečim pred ovim svetim oltarom i vapijem za pomoć. Pod tvoju se obranu utječem, o vjerni pomoćniče u svakoj nevolji. Ne prezri ove molitve u mojoj potrebi, nego je milostivo uslišaj po tvojoj dobroti i blagosti. Utješi me u mojoj bijedi i isprosi mi, za što molim, ako nije protiv volje Božje. Tebi izručujem tijelo i dušu, svu bijedu i nevolju. Budi mi vazda u pomoći, o vjerni pomoćniče, i čuvaj me od svakoga zla duše i tijela. Amen.

Izruči se zaštiti sv. Ante

Moj odabrani prijatelju i zagovorniče, sv. Anto! S potpunim pouzdanjem preporučujem ti svoje tijelo i dušu, svoj posao i pokoj, svoje trude i muke, svoj život i smrt i sve što imam. Daj, da budem tebi preporučen onako, kao što je Isus izručio ljubeznu Majku Mariju sv. Ivanu i svoju dušu nebeskom Ocu. Kao što je Ivan na riječ božanskoga Spasitelja presvetu Djevicu uzeo za svoju Majku, tako i ti mene štiti i bra-

ni od svih zala. Spoznajem, da nijesam vrijedan tvoga zagovora; ali ti si mnogim grešnicima pomagao, smiluj se stoga i meni. U tvoje ruke stavljam svoje vremenito i vječno spasenje, tebi povjeravam dragocjenom krvlju Isusovom otkupljenu dušu; ona je izvrgnuta pogibelji i ti je svojim zagovorom moraš spasiti. Moli za me; tvoj Isus daje ti sve, za što ga moliš. O moj sveti oče, bdij nada mnom, isprosi mi oproštenje grijeha, ljubav k Isusu, postojanost u dobru, sretnu smrt i napokon raj. Te su milosti za me prevelike, pa ih nijesam vrijedan; ali nijesu za tebe velike, jer te Bog tako ljubi i daje ti sve, za što moliš. Moli dakle za me i uzmi me za svoga štićenika. Nek sam pod tvojim okriljem, spavao ili bdio, radio ili otpočivao, bio zdrav ili bolestan, u muci ili napastima, molio ili promatrao. Nadasve ti se preporučujem, kad mi smrtni čas dođe; tada sjeti se, o sv. Anto, da sam se tvojoj zaštiti izručio. Amen.

Izruči drugoga zaštiti sv. Ante

O sv. Anto, vjerni zaštitniče svih, koji ti se preporučuju! U kršćanskoj ljubavi preporučujem ti N. i molim te, da se ti za njega (nju) skrbiš i u svim prilikama: kod kuće i na putu od vode i vatre, od umorstva i razbojništva, od bolesti i bijede, od poruge i sramote, od grijeha i napasti, od zavođenja i zla društva, čuvaj ga (ju) od svih zala duše i tijela. Ne dopusti, sv. Anto, ti slavni pobjedniče zlih neprijatelja, da ikakva sila od vidljivih i nevidljivih neprijatelja naudi onom (onoj), koga (koju) ti sada preporučujem i pod tvoje okrilje stavljam. Učini, da sve zlo od njega (nje) pobjegne kao dim pred vjetrom, i uzdrži ga (ju), dok se Bogu bude svidjelo. Molim te, sv. Anto, skrbi se za njega (nju); spomeni se svoje velike ljubavi prema Bogu i one brige, kojom želiš da duše od propasti očuvaš. Daj, da iskusim, kako ti se ova preporuka dopada, i kako ga (ju) ti pod svoje okrilje uzimaš i u svima mu (joj) nevoljama pomažeš. Amen.

Preporuči djecu zaštiti sv. Ante

Predobri i preblagi sv. Anto, zaštitniče djece! Tebi preporučujem svoju djecu i na krilo ti ih stavljam. Zagrli ih i daj, da ih i mali Isus zagrli i blagoslovi. Sačuvaj im u srcu nevinost, koju su na svetom krstu primili. Neka rastu i napreduju u strahu Božjem, da budu pravi kršćani pod milim okom Isusovim i pod zaštitom blažene djevice Marije i pod tvojim okriljem.

Sveti Anto, štiti dječicu i mladež i blagoslovi porod srca moga! Amen.

Molitva Svecu, ako te još nije uslišao

Vapio sam u svojoj nevolji Gospodinu, a On me zbog mojih grijeha nije uslišao. O gospodine Isuse Kriste! Kako dugo ću još vapiti, i ti me ne ćeš uslišati? Kako dugo ću uzdisati, i ti me ne ćeš izbaviti?

I tebi sam, o sv. Anto, za tvoj zagovor vapio; nu po pravednom sudu Božjemu nijesam mogao zadobiti milosti, koje sam prosio. O predobri Isuse! Kajem se, što sam tebe najveće do-

bro, koje iznad svega želim ljubiti, ikada uvrijedio. O moj Isuse, oprosti mi sve moje grijehe i daj mi milost, da od zla bježim i u dobru ustrajem; evo sad ozbiljno odlučujem, da te ne ću nikada više uvrijediti. O predobri Isuse, ojači ovu moju odluku, jer ti je moja slabost dobro poznata.

Sv. Anto! potkrijepi moju molitvu svojim moćnim zagovorom, jer onda se posve sigurno nadam, da će me Bog uslišiti, ako ti za mene budeš molio. O preslatki Isuse, smiluj se i uslišaj me u mojoj potrebi po zaslugama sv. Ante. Amen.

Zahvala sv. Anti na primljenoj milosti

Hvali, dušo moja, Gospodina, i sve, što je u meni, nek hvali sveto Ime njegovo! Hvali, dušo, Gospodina, i nemoj zaboraviti dobročinstava njegovih! Gospodin je milostiv i milosrdan, dugotrpljiv i pun milosrđa. Kako se otac smiluje djeci svojoj, tako je i Gospodin milosrdan onima, koji Ga se boje. O Bože, kako si premilostivo na meni

pokazao moć Antina zagovora! Sad spoznajem, da uzalud ne moli, tko te preko Ante moli. O moj ljubezni zaštitniče i zagovorniče, preko tebe zahvaljuem Bogu na primljenoj milosti. U znak zahvalnosti posve se tebi predajem i obećajem, da ću odsad najrevnije grijeh izbjegavati i od sveg srca Boga ljubiti. Izmoli mi ti, sv. Anto, milost ustrajnosti. Čudnovat je Bog u svetima svojim!

Pobožnost sv. Josipu

Litanije sv. Josipa

Oprost: 5 godina svaki put; potpun u mjesecu uz obične uvjete.

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas.

Oče nebeski, Bože, smiluj nam se!
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože smiluj nam se!
Duše sveti, Bože, smiluj nam se!
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj nam se!

Sveta Marijo,
Sveti Josipe,
Slavni porode Davidov,
Svjetlosti patrijarhâ,
Zaručniče Bogorodičin,
Stidljivi čuvaru Djevičin,
Hranitelju Sina Božjega,
Brižni branitelju Kristov,
Glavaru slavne obitelji,
Josipe pravedni,
Josipe prečisti,
Josipe premudri,
Josipe jaki,
Josipe pokorni,
Josipe vjerni,
Ogledalo strpljivosti,
Ljubitelju siromaštva,
Uzore radnikâ,
Uresu domaćeg života,
Čuvaru djevicâ,
Potporo obitelji,
Utjeho bijednih,
Ufanje bolesnih,
Zaštitniče umirućih,
Strahu zlih duhova,
Pokrovitelju svete Crkve,

} moli za nas!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

S.: Postavio ga je gospodarom doma svojega.

P.: I poglavicom svega imanja svojega.

P o m o l i m o s e

Bože, koji si se neiskazanom providnosti udostojao izabrati blaženog Josipa za zaručnika presvetoj Majci svojoj, daj, molimo, da koga kao pokrovitelja častimo na zemlji, zavrijedimo imati zagovornikom na nebu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Molitva sv. Josipu za sretnu smrt

Slavni sveti Josipe, za onu neiskazanu sreću, koju si imao na zemlji, kada su kod tvoje smrti prisutni bili Isus i Marija, i u smrtnoj te borbi pomagali, jačili i tješili: molim te ponizno,

isprosi i meni tu milost, da na smrtnom času junački odbijem bijesne navale nečistoga duha i da blaženo umrem. Uzvišeni branitelju umirućih, budi mi u pomoći u tom strašnom času; isprosi mi milost, da u tvojem naručju uzmognem izustiti slatke i utješljive riječi: Isuse, Marijo i Josipe, u vaše ruke predajem srce i dušu svoju! Amen.

Molitva sv. Josipu za kršćanstvo

K tebi se, o sv. Josipe, utječemo u svojoj nevolji. (Pošto smo tvoju presvetu zaručnicu za pomoć zamolili, molimo pouzdano i za tvoju pomoć*). Za ljubav, koja te je s neoskvrnjenom Djevicom i Bogorodicom vezala, i za očinsku ljubav, kojom si dijete Isusa grlio, smjerno te molimo, da baštinu, koju je Isus Krist svojom krvlju otkupio, milostivo pogledaš te našoj nevolji svojom moći u pomoć pritečeš. O brižni čuvaru božanske obitelji, brani odabrano potomstvo Isusa Krista; ne daj, predragi oče, da nas okuže zabluda i po-

kvarenost. Budi nam s neba milostivo u pomoći, o naš jaki zaštitniče, u borbi s moćima tmine, pa kao što si nekad dijete Isusa iz najveće pogibelji života izbavio, tako i sada brani sv. Crkvu Božju od svih zasjeda neprijateljskih, te nas svakoga pojedinoga trajno uzmi pod svoje okrilje, da uzmognemo po tvojem izgledu i tvojom pomoći sveto živjeti, blaženo preminuti i u nebu vječno blaženstvo zadobiti. Amen.

(3 godine oprosta svaki put; potpun oprost uz obične uvjete, ako se moli svaki dan. Ova se molitva po naredbi Leona XIII mora moliti svaki dan kroz mjesec listopad iza svete krunice, koja se toga mjeseca po cijelom svijetu nebeskoj Kraljici moli. Oprost za molitvu 7 godina i 7 četrdesetnica).

Pobožnost sv. Franji Asiškom

Litanije sv. ocu Franji

(Za privatnu uporabu)

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,

Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas.
Oče nebeski, Bože, smiluj nam se!
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj nam se!
Duše Sveti, Bože, smiluj nam se!
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj nam se!

Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo djevicâ,
Sveti oče Franjo, preziratelju svijeta,
Sveti Franjo, revni nasljedniče Isusa Krista,
Sveti Franjo, utemeljitelju triju svetih redova,
Sveti Franjo, čvrsti stupe katoličke Crkve,
Sveti Franjo, učitelju poslušnosti,
Sveti Franjo, ogledalo poniznosti,
Sveti Franjo, ljiljane čistoće,
Sveti Franjo, primjere krotkosti,
Sveti Franjo, gorljivi ljubitelju Boga,

} moli za nas!

Sveti Franjo, uzore u ljubavi bližnjega,
Sveti Franjo, odlični izglede evanđeoskih kreposti,
Sveti Franjo, mužu po srcu Božjem,
Sveti Franjo, pobjeditelju zlih duhova,
Sveti Franjo, prava sliko propetog Spasitelja,
Sveti Franjo, sa pet rana urešeni prijatelju Božji,
Sveti Franjo, neprestano čudovište Previšnjega,
Sveti Franjo, gorući serafe od ljubavi k Bogu,
Sveti Franjo, veliki patrijarho ubogih,
Sveti Franjo, rasvijetljeni proroče,
Sveti Franjo, gorljivi apostole,
Sveti Franjo, mučeniče božanske ljubavi,
Sveti Franjo, divni ispovjedaoče,
Sveti Franjo, strogi čuvaru djevičanske čistoće,

} moli za nas!

Sveti Franjo, slavni sugrađanine svih svetih, moli za nas!
Sveti Franjo, moćni zagovorniče kod Boga, moli za nas!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se!

Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas,
Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.
Oče naš. Zdravo Marijo.

R. Moli za nas, sv. Franjo.

O. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se

Bože, koji si Crkvu svoju zaslugama blaženog oca Franje s njegovim duhovnim potomstvom pomnožao; udijeli nam milostivo, da po njegovu primjeru sve zemaljsko preziremo i uživanjem

nebeskih dobara zauvijek se veselimo. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Pozdrav sv. ocu Franji

1. Pozdravljam te i štujem, sveti oče Franjo, koji si u skrajnjem siromaštvu i oskudici živio. Moli za me, da srce svoje otrgnem od svijeta, odrečem se njegovih radosti, te se napokon u nebu vijekom radujem.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

2. Pozdravljam te i štujem, sveti oče Franjo, koji si pet svetih rana na svom tijelu nosio. Isprosi mi milost, da iz dna duše štujem muku Isusovu, da rado s njim trpim i pod zaštitom svetoga križa blaženo umrem.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

3. Pozdravljam te i štujem, sveti oče Franjo, koji si svim srcem čeznući za Bogom blaženo preminuo; molim te, da s Isusom i Marijom dođeš k meni, kad mi se duša stane s tijelom rastajati, budi mi tada milostivi otac i zaštitnik te mi pomozi, da umrem u milosti Božjoj.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Molitve kod mjesečnih skupština trećega reda

1. Na početku skupštine

Dođi Duše Sveti, napuni srca svojih vjernih, i oganj svoje ljubavi u njima užezi.

Pod obranu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice, ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas od svih pogibelji uvijek oslobodi, Djevice slavna i blagoslovljena.

Pogledaj, blaženi oče Franjo, s uzvišenog nebeskog prebivališta i moli za puk svoj, za puk, što si ga odabrao, da služi pred tobom sve vrijeme u službi Gospodnjoj.

Gospodine, smiluj se. Kriste, smiluj se. Gospodine, smiluj se.

Oče naš (tiho).

S. I ne uvedi nas u napast.

P. Nego izbavi nas od zla.

S. Spomeni se skupštine svoje.

P. Koju si posjedovao od početka.

S. Gospodine, usliši molitvu moju.

P. I vapaj moj k tebi da dođe.

S. Gospodin s vama.

P. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molimo te, Gospodine, prosvijetli pameti naše zrakom svoje milosti, da mognemo razumjeti, što imamo učiniti, i da budemo kadri učiniti, što je pravo. Po Kristu gospodinu našem. Amen.

Sada o. upravitelj drži trećorecima kratki govor, u kojem im tumači pojedine točke pravila, poučava ih u kršćanskoj savršenosti, potiče na ljubav prema Bogu i bližnjemu, ljubezno ih kara zbog počinjenih pogrešaka i savjetuje ih, kako će se vladati. Oglasi imena pokojnih članova, koji su preminuli od zadnje skupštine; naređuje propisane molitve za njih; određuje vrijeme buduće skupštine; označuje dane potpunih oprosta itd.

2. Na završetku skupštine

Gospodine, smiluj se. Kriste, smiluj se. Gospodine, smiluj se. Oče naš (tiho).

S. I ne uvedi nas u napast.

P. Nego izbavi nas od zla.

S. Potvrdi, Bože, ovo što si u nama učinio.

P. Od svetoga hrama svoga, što je u Jeruzalemu.

S. Gospodine, usliši molitvu moju.

P. I vapaj moj k tebi da dođe.

S. Gospodin s vama.

P. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molimo te, Gospodine, podijeli nam pomoć svoje milosti, da, što smo tvojim nadahnućem spoznali, imamo činiti, tvojom pomoći mognemo izvršiti.

Zahvaljujemo ti, Svemogući vječni Bože, na svim dobročinstvima tvojim. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

P. Amen.

S. Molimo za dobročinitelje svoje.

P. Dostoj se, Gospodine naplatiti svima, koji nam dobro čine poradi imena tvoga, životom vječnim.

Antifona. Ako gledaš na bezakonja, Gospodine, Gospodine, tko će opstati?

P s a l a m 129. Iz dubine vapijem k tebi, Gospodine: * Gospodine, usliši glas moj.

Neka slušaju uši tvoje, * glas molitve moje.

Ako gledaš na bezakonja, Gospodine * Gospodine, tko će opstati?

No u tebe je oproštenje, * i radi zakona tvoga čekam tebe, Gospodine.

Čeka duša moja riječ njegovu, * ufa se duša moja u Gospodina.

Od straže jutarnje sve do noći: * neka se ufa Izrael u Gospodina.

Jer je u Gospodina milosrđe: * i obilno je u njega otkupljenje.

I on će otkupiti Izraela * od svih bezakonja njegovih.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine.
I svjetlost vječna svijetlila im.

A n t i f o n a. Ako gledaš na bezakonja, Gospodine, Gospodine, tko će opstati?

S. Od vrata paklenih.
P. Izbavi, Gospodine, duše njihove.

S. Gospodine, usliši molitvu moju.

P. I vapaj moj k tebi da dođe.

S. Gospodin s vama.

P. I s duhom tvojim.

P o m o l i m o s e. Bože, oproštenja djelitelju i ljudskoga spasenja ljubitelju, molimo blagost tvoju, da braći, rođacima i dobrotvorima našega zbora, koji su preminuli s ovoga svijeta, po zagovoru blažene Marije vazda djevice i svih svetaca tvojih, dopustiš doći u zajednicu vječnoga blaženstva.

Bože, stvoritelju i otkupitelju svih vjernih, udijeli dušama sluga i službenica svojih otpuštenje svih grijeha, da oproštenje, koje su vazda željele, pobožnim molitvama postignu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

P. Amen.
S. Pokoj vječni daruj im, Gospodine.
P. I svjetlost vječna svijetlila njima.
S. Počivali u miru.
P. Amen.

Litanije svih svetih

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas.

Oče nebeski, Bože, smiluj nam se!
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj nam se!
Duše Sveti, Bože, smiluj nam se!
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj nam se!

Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo djevica,
Sveti Mihovile,
Sveti Gabrijele,
Sveti Rafaele,
} moli za nas!

Svi sveti anđeli i arkanđeli, molite za nas!
Svi sveti redovi blaženih duhovâ, molite za nas!
Sveti Ivane Krstitelju, moli za nas!
Sveti Josipe, moli za nas!
Svi sveti patrijarsi i proroci, molite za nas!

Sveti Petre,
Sveti Pavle,
Sveti Andrija,
Sveti Jakove,
Sveti Ivane,
Sveti Toma,
Sveti Jakove,
Sveti Filipe,
Sveti Bartole,
Sveti Mateju,
Sveti Šimune,
Sveti Tadeju,
Sveti Matija,
Sveti Barnaba,
Sveti Luka,
Sveti Marko,
} moli za nas!

Svi sveti apostoli i evanđelisti, molite za nas!
Svi sveti učenici Gospodnji, molite za nas!
Svi sveti mladenci, molite za nas!
Sveti Stjepane, moli za nas!
Sveti Lovro, moli za nas!
Sveti Vinko, moli za nas!

Sveti Fabijane i Sebastijane, molite za nas!
Sveti Ivane i Pavle, molite za nas!
Sveti Kuzma i Damjane, molite za nas!
Sveti Gervazije i Protazije, molite za nas!
Svi sveti mučenici, molite za nas!

Sveti Silvestre,
Sveti Grgure,
Sveti Ambrozije,
Sveti Augustine,
Sveti Jeronime,
Sveti Martine,
Sveti Nikola,
moli za nas!

Svi sveti biskupi i priznavaoci, molite nas!
Svi sveti naučitelji, molite za nas.

Sveti Antune,
Sveti Benedikte,
Sveti Bernarde,
Sveti Dominiče,
Sveti Franjo,
moli za nas!

Svi sveti svećenici i leviti, molite za za nas!
Svi sveti redovnici i pustinjaci, molite nas.

Sveta Marijo Magdaleno,
Sveta Agato,
Sveta Lucijo,
Sveta Janjo,
Sveta Cecilijo,
Sveta Katarino,
Sveta Anastazijo,
moli za nas!

Sve svete djevice i udovice molite za nas!
Svi sveci i svetice Božje, zagovarajte nas!
Milostiv budi, oprosti nam, Gospodine!
Milostiv budi, usliši nas, Gospodine!
Od svakoga zla, oslobodi nas, Gospodine!
Od svakoga grijeha, oslobodi nas, Gospodine!

Od srdžbe svoje,
Od nagle i nepripravne smrti,
Od zasjeda vražjih,
Od srdžbe, mržnje i svake zle volje,
Od duha bludnosti,
Od groma i zla vremena,
Od biča potresa,
Od kuge, glada i rata,
oslobodi nas, Gospodine!

Od smrti vječne,
Po otajstvu svetog utjelovljenja svoga,
Po došašću svojem,
Po rođenju svojem,
Po krštenju i svetom postu svojem,
Po križu i muci svojoj,
Po smrti i pokopu svojem,
Po svetom uskrsnuću svojem,
Po čudesnom uzašašću svojem,
Po dolasku Duha Svetoga Utješitelja,
U dan sudnji,

} oslobodi nas, Gospodine!

Grešnici,
Da nam oprostiš,
Da nam otpustiš,
Da se dostojiš na pravu nas pokoru privesti,
Da se dostojiš svoju svetu Crkvu ravnati i uzdržati,
Da se dostojiš poglavicu apostolskoga i sve crkvene redove u svetoj vjeri uzdržati,
Da se dostojiš neprijatelje svete Crkve poniziti,

} tebe molimo, usliši nas!

Da se dostojiš kraljevima i vladarima kršćanskim mir i pravu slogu darovati,
Da se dostojiš svemu puku kršćanskome mir i jedinstvo udijeliti,
Da se dostojiš sve, koji lutaju, k crkvenom jedinstvu povratiti i sve nevjernike k svijetlu evanđelja privesti,
Da se dostojiš nas same u svetoj službi svojoj potkrijepiti i uzdržati,
Da duše naše k nebeskim željama uzdigneš,
Da sve dobrotvore naše vječnim dobrima naplatiš,
Da duše naše braće, rođaka i dobrotvora naših od vječnog prokletstva izbaviš,
Da se dostojiš plodove zemlji dati i uzdržati,
Da se dostojiš svim vjernim mrtvima pokoj vječni darovati,
Da se dostojiš uslišati nas,
Sine Božji,

} tebe molimo, usliši nas!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe scvijeta, usliši nas, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se!
Kriste, čuj nas, — Kriste, usliši nas.
Gospodine, smiluj se, — Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se. — Oče naš (tiho).
R. I ne uvedi nas u napast.
O. Nego izbavi nas od zla.

Psalam 69.

Bože, u pomoć mi priteci * Gospodine, pohiti da mi pomogneš.
Nek se smetu i postide * koji traže dušu moju.
Još jednom neka se zasrame * koji mi hoće zlo.
Odmah neka se zasrame * koji mi govore: Neka, neka!
Nek se raduju i vesele u tebi svi, koji traže tebe, * i neka vazda govore: Veličao se Gospodin, koji ljube spasenje tvoje.
A ja sam siromah i ubog, * Bože, pomozi mi.
Ti si pomoćnik moj i izbavitelj moj, * Gospodine, ne kasni.

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda, i u vijeke vjekova. Amen.
R. Spasi sluge svoje.
O. Bože moj, koji se ufaju u tebe.
R. Budi nam, Gospodine, jaka tvrđava.
O. Protiv neprijatelja.
R. Ništa ne uspio neprijatelj protiv nas.
O. Ni sin bezakonja ne naudio nama.
R. Gospodine, ne učini nam po grijesima našim.
O. I ne vrati nam po krivicama našim.
R. Molimo za Papu našega N.
O. Gospodin ga sačuvao i poživio i blažena učinio na zemlji i ne dao ga na volju neprijateljima njegovim.
R. Molimo za dobrotvore naše.
O. Dostoj se, Gospodine, sve, koji nam dobro čine poradi imena tvojega, nagraditi životom vječnim. Amen.
R. Molimo za vjerne mrtve.
O. Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna svijetlila njima.
R. Počivali u miru. — O. Amen.
R. Za braću našu nenazočnu.
O. Spasi sluge svoje, Bože moj, koji se ufaju u te.
R. Pošalji im, Gospodine, pomoć iz svetišta.
O. I brani ih sa Siona.
R. Gospodine, usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe.
R. Gospodin s vama.
O. I s duhom tvojim.

Pomolimo se

Bože, komu je vlastito smilovati se vazda i oprostiti, primi molbu našu, da nas i sve sluge tvoje, koje stežu verige grijehâ, milosrđe tvoje dobrote milostivo odriješi.

Usliši, molimo, Gospodine, molbe onih koji te ponizno mole, i onima koji ti se ispovijedaju, oprosti grijehe, da nam zajedno oproštenje i mir dobrostivo udijeliš.

Neizrecivo milosrđe svoje, Gospodine, milostivo nam ukaži, da nas zajedno i od grijeha svih odriješiš, i od kazna, koje za njih zaslužujemo, izbaviš.

Bože, koga grijeh vrijeđa, a pokora ublažuje, pogledaj milostivo ponizne molbe puka svojega i odvrati bičeve srdžbe svoje, koje za grijehe svoje zaslužujemo.

Svemogući, vječni Bože, smiluj se slugi svojemu Papi našemu N., i upravljaj ga po svojoj milosti na putu spasenja vječnoga, da s pomoću tvojom ono što je tebi ugodno, želi i svom jakošću izvrši.

Bože, od koga su svete želje, pravi savjeti i pravedna djela, daj slugama svojim onaj mir, koji svijet ne može dati, da i srca naša budu zapovijedima tvojim poslušna, i sadašnja vremena, bez straha od neprijatelja, po tvojoj zaštiti mirna.

Užezi ognjem Duha Svetoga srce naše, Gospodine, da tebi čistim tijelom služimo i neokaljanim srcem omilimo.

Bože, stvoritelju i otkupitelju svih vjernih, dušama službenika i službenica svojih udijeli otpuštenje svih grijeha, da oproštenje, koje su vazda željele, pobožnim molbama postignu.

Djela naša, molimo, Gospodine, milošću svojom preteci i pomoću prati, da svaka naša molitva i radnja s tobom vazda počinje i početa da se s tobom dovršuje.

Svemogući, vječni Bože, koji zajedno nad živim gospoduješ i nad mrtvima, i svima se smiluješ, za koje unaprijed znaš, da će vjerom i djelom biti tvoji, tebe ponizno molimo, da oni, za koje odlučismo moliti, i koji ili još sad žive na svijetu, ili su se već preselili u vječnost, po zagovoru sviju svetih tvojih oproštenja svih svojih grijeha milostivo zadobiju. Po gospodinu našem Isusu Kristu Sinu tvome, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. — Amen.

R. Gospodin s vama.

O. I s duhom tvojim.

R. Uslišao nas svemogući i milosrdni Gospodin! — Amen.

R. I duše vjernih po milosrđu Božjem počivale u miru! — Amen.

BLAGOSLOV POLJA

Ovi blagoslovi s procesijom redovito počinju 25. travnja, na blagdan sv. Marka. Isti obredi obavljaju se i na prosne dane. U općoj crkvi vrlo je stara praksa ovih procesija, a misli se, da potječe od pape Grgura Velikog oko god. 590.

Kod nas od starina drže se ovi obredi i blagoslovi po grobljima, tako da svako selo ima svoj blagoslov. Uvedeni su i različiti običaji u raznim krajevima, ali svagdje je propis, da se u procesiji pjevaju ili mole litanije svih svetih, blagoslivaju usjevi i drže sv. mise.

U ovim obredima dolazi do izražaja naša vjera u snagu kršćanske molitve, zatim puno pouzdanje u Božju providnost, našu povezanost sa svetim na nebu (općinstvo svetih), kao i istinitost Kristova obećanja, da će nam Otac nebeski dati štogod budemo molili u njegovo ime.

U Bosni je običaj, da se Litanije svih svetih prekidaju na četiri mjesta (postaje) i tada svećenik pjeva četiri odgovarajuća dijela evanđelja. Kod I postaje okrene se prema istoku, kod II postaje prema jugu, kod III prema zapadu i kod IV prema sjeveru. Iza svršenog evanđelja svećenik blagoslivlje narod i polja križem, — jednom svijećom (jedinstvom) — sa tri svijeće (»trojstvom«) i blagoslovljenom vodom, okrenuvši se najprije na onu stranu kuda je bio okrenut kada je pjevao Evanđelje. Iza toga se okrene i na ostale tri strane podjeljujući blagoslov.

U drugim nekim krajevima običaji su nešto drukčiji.

Obredi blagoslova polja

Svećenik počinje ophod (procesiju) stojeći (narod kleči) riječima na latinskom ili hrvatskom jeziku:

Ustani, Gospodine, pomozi nas i izbavi nas radi imena svoga. Bože, ušima svojim slušamo, oci naši pripovjediše nama. Slava Ocu i Sinu.... Ustani, Gospodine, pomozi nas i izbavi nas radi imena svoga.

Sada i svećenik klekne i počinje pjevati litanije Svih svetih klečeći do zaziva: Sveta Marijo... Tada ustanu svi i pođu iz crkve, naprijed križ sa svijećama i nastavljaju se pjevati litanije.

I Postaja

Sveć.: Gospodin s vama!
Svi: I s duhom tvojim!
Sveć.: Slijedi sv. Evanđelje po Mateju *(Matej 7,7—12).*
Svi: Slava tebi, Gospodine!
(na koncu Evanđelja).
Svi: Hvala tebi, Kriste!

Sveć.: Oči sviju ufaju se u te, Gospodine.
Svi: I ti im daješ hranu u prikladno vrijeme.
Sveć.: Gospodin s vama!
Svi: I s duhom tvojim!

Sveć.: Pomolimo se: Svemogući i milosrdni Bože, čija darežljivost dijeli vjernicima i vremenita dobra, za koja znaš, da im trebaju: umnoži nad nama milosrđe svoje, da pod tvojim ravnanjem i vodstvom tako prođemo kroz vremenita dobra, da ne izgubimo vječnih. Po Kristu gospodinu našem. Amen.

Sada svećenik okrenut prema istoku uzme križ, zatim jednu svijeću, poslije tri svijeće i blagoslovljenu vodu i govori:

Kod križa:

Sveć.: Po znamenju svetoga križa od neprijatelja naših.
Svi: Oslobodi nas, Gospodine!
Sveć.: U † ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Kod jedne svijeće:

Sveć.: Od munje, grada i zla vremena.
Svi: Oslobodi nas, Gospodine!
Sveć.: U † ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Kod trojstva (tri svijeće):

Sveć.: Od kuge, glada i rata itd.

Kod blagoslova vodom:

Sveć.: Da se dostojiš plodove zemlje dati i uzdržati.
Svi: Tebe molimo, usliši nas!
Sveć.: U † ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

(Sad se nastavljaju pjevati litanije).

II. Postaja

Sveć.: Gospodin s vama! *(kao i kod prve).* **Slijedi sv. evanđelje po Marku** *(Marko 4,3—12).*

Iza evanđelja:

Sveć.: Bojte se Gospodina, svi sveti njegovi.
Svi: Jer nema oskudice za one, koji se njega boje.
Sveć. Pomolimo se. Bože, koji svemoć svoju najviše pokazuješ praštajući i čineći milosrđe: daj, molimo te, da dođemo stolu života vječnoga, koji te smjerno molimo, da se dostojiš plodove zemlji dati i uzdržati. Po Kristu gospodinu našem. Amen.

III. Postaja

Sveć.: Gospodin s vama!
Svi: I s duhom tvojim!
Sveć.: Slijedi sv. evanđelje po Luki. *(Luka 12, 22—32).*

Iza evanđelja:

Sveć.: Bogati oskudijevaju i gladuju.

Svi: A onima, koji traže Gospodina, ne umanjuje se nikoje dobro.

Sveć.: Pomolimo se. Bože, branitelju onih, koji se u te ufaju i koji si obećao dodati vremenita dobra onima, koji najprije traže kraljevstvo Božje i pravdu njegovu: daj, molimo te, da tražimo što zapovijedaš, te zavrijedimo postići što obećaješ. Po Kristu gospodinu našem. Amen.

IV. Postaja

Sveć.: Gospodin s vama!

Svi: I s duhom tvojim!

Sveć.: Slijedi sv. evanđelje po Ivanu. *(Ivan 15, 1—8).*

Iza evanđelja:

Sveć.: Neka blaguju ubogi i nasite se.

Svi: I neka hvale Gospodina, koji ga traže.

Sveć.: Pomolimo se. Bože, čiji se promisao ne vara u svojem upravljanju: smjerno te molimo, da ukloniš sve, što je štetno, a udijeliš sve, što nam je korisno. Po Kristu gospodinu našem. Amen.

Pomoć umirućim

Najvažniji momenat u ljudskom životu jest čas smrti. O njemu ovisi vječnost — sretna ili nesretna. Svi želimo sretnu vječnost bez grijeha u sjedinjenju s Bogom. Pomozimo one koji umiru i sami se pripravimo na svetu smrt!

Potpuni oprost za čas smrti

Gospodine Bože moj, evo već sada dragovoljno primam iz tvoje ruke svaku vrst smrti, kakvu mi god pošalješ, sa svim njezinim mukama, bolima i smrtnim strahom, potpuno se predajući u tvoju presvetu volju.

Pio X podijelio je potpuni oprost za čas smrti svim onim kršćanima, koji jedanput u životu poslije valjane sv. ispovijedi i pričesti izmole iz srca gornju molitvu (Pio X 9. ožujka 1904).

Preporuke duše

kad se rastaje s tijelom

Kada bolesnik počne izdisati, dade mu se križ u ruke i užeže se blagoslovljena svijeća, a zatim jedan

od prisutnih kršćana klečeći predmoli **»Litanije svih svetih«** *str. 308. a svi prisutni odgovaraju:* »Moli za njega«, *a ako je žensko:* »Moli za nju«, *u drugom dijelu litanije odgovara se:* »Oslobodi ga (je), Gospodine«. *Kad se dođe do zaziva:* Grešnici, tebe molimo usliši nas!«, *prekine se s litanijama, a nastavlja se:*

Gospodine, smiluj se,

Kriste, smiluj se,

Gospodine, smiluj se.

»Oče naš«.

R. I ne uvedi nas u napast.

O. Nego izbavi nas od zla.

R. Gospodine, usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

Pomolimo se

Bože milosrdni, Bože blagi, Bože, koji po mnoštvu milosrđa svoga opraštaš grijehe pokornika, i, po milosti oproštenja, krivnje prošlih prestupaka odgoniš: pogledaj milostivo i usliši, molimo te, ovoga službenika svoga N. (ovu službenicu svoju N.), koji (koja) te svesrdno moli za oproštenje svih grijeha svojih. Po Isusu Kristu, Gospodinu našemu. Amen.

Zatim kad se duša muči dijeleći se s tijelom, govore se ove molitve.

Molitva

Pođi, kršćanska dušo, s ovoga svijeta, u ime Boga Otca svemogućega, koji te je stvorio, u ime Isusa Krista, Sina Boga živoga, koji je za te trpio, u ime Duha Svetoga, koji se u te izlio, u ime slavne i svete Bogorodice djevice Marije, u ime blaženoga Josipa, dičnog zaručnika te iste Djevice, u ime anđelâ i arkanđelâ, u ime prijestoljâ i gospodstvâ, u ime keruba i serafa, u ime patrijarhâ i prorokâ, u ime svetih apostola i evanđelista, u ime svetih mučenika i priznavalaca, u ime svetih redovnika i pustinjaka, u ime svetih djevica i svih svetaca i svetica Božjih. Danas ti bilo mjesto u miru i prebivalište u svetom Sionu. Po istom Kristu, Gospodinu našem. O. Amen.

Molitva

Bože milosrdni, Bože blagi, Bože, koji po velikoj samilosti svojoj onima, koji čine pokoru, uništavaš grijehe i dijeleći oproštenje otpuštaš dug prošlih opačina, pogledaj milostivo na ovog službenika svoga I. (ovu službenicu svoju I.) i usliši njega (nju), koji (koja) ti se svim srcem ispovijeda i moli te postojano, da mu (joj) oprostiš njegove (njezine) grijehe. Obnovi u njemu (njoj), predobrostivi Oče, što je zemaljskom slabošću iskvareno i što je đavolskom himbom ozlijeđeno, i pridruži ga (je) kao otkupljeni ud jedinstvu crkvenog tijela. Smiluj se, Gospodine, na njegove (njezine) uzdisaje, smiluj se na suze, pa jer se ni u što ne uzda, nego u tvoje milosrđe, pusti ga (je) k tajni tvojega pomirenja. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Preporučujem te svemogućemu Bogu, predragi brate (predraga sestro), i predajem te onomu, koji te je stvorio, da se, isplativši smrću čovječanski dug, vratiš k svojem početniku, koji te je

načinio od gliba zemaljskoga. Dušu dakle tvoju, što izlazi iz tijela, susreo jasni anđeoski zbor, sucem ti bilo vijeće apostola, došla ti nasusret slavodobitna vojska sjajnih mučenika, opkolila te četa svijetlih priznavalaca s ljiljanima, primilo te kolo kličućih djevica, ogrlio te blaženi pokoj u krilu patrijarha. Sveti te Josip, preslatki zaštitnik umirućih, uzdigao do velike nade, sveta Bogorodica djevica Marija blago svrnula na te svoje oči, blago i svečano ti se pokazalo lice Isusa Krista, on te stavio zauvijek među svoje pratioce. Ne znao (-la) ti ničega, što straši u tami, što praska u plamenu, što muči u mukama. Uklonio se od tebe strašni sotona sa svojom pratnjom, uzdrhtao, kada ti dođeš u društvu anđela, i pobjegao u užasnu pustoš vječne noći. Ustao Bog, i razasuli se njegovi neprijatelji, i pobjegli od lica njegova, koji mrze na nj. Kao što nestaje dima, i njih nestalo, kao što se vosak topi od ognja, tako izginuli grešnici od lica Božjega, a pravednici se veselili i radovali pred

okom Božjim. Smele se dakle i zasramile sve paklene čete, sotonini se sluge ne usudili da ti stanu na put. Izbavio te od muke Krist, koji se dostojao za te umrijeti, Krist, Sin Boga živoga, smjestio te u ugodne, vazda zelene krajeve svoga raja, i taj te pravi Pastir priznao za svoju ovcu. On te odriješio od svih grijeha tvojih i postavio te sebi na desno u baštini odabranika svojih. Gledao (-la) ti licem u lice svoga Odkupitelja, boravio (-la) vazda uz njega i blaženim očima motrio (-la) očitu istinu. Pridružio (-la) se dakle četama blaženih i uživao (-la) slatko gledanje Boga u vijeke vjekova. Amen.

Molitva

Ne spominji se, Gospodine, mladenačkih njegovih (njezinih) prestupaka i nepromišljenosti, nego ga (je) se po svome velikom milosrđu spomeni u svojoj jasnoj slavi. Otvorila mu (joj) se nebesa, obradovali mu (joj) se anđeli. Primi, Gospodine, službenika svoga (službenicu svoju) u kraljevstvo svoje.

Primio ga (je) sveti Mihovil arkanđeo Božji, koji je zaslužio biti poglavicom vojske nebeske. Došli mu (joj) u susret anđeli Božji, i poveli ga (je) u nebeski grad Jeruzalem. Primio ga (je) sveti Petar apostol, kojem je Bog predao ključeve kraljevstva nebeskoga. Pomogao mu (joj) sveti Pavao apostol, koji je bio dostojan, da postane posudom odabranom. Zagovarao ga (je) sveti Ivan, odabrani Božji apostol, kojemu su objavljene tajne nebeske. Molili se za njega (nju) svi sveti apostoli, kojima je Bog dao vlast vezati i odriješitivati. Zagovarali ga (je) svi sveci i odabranici Božji, koji za Kristovo ime podnesoše muke na ovome svijetu, da se oslobodi okova tjelesnih i zavrijedi doći u slavu kraljevstva nebeskoga. Dao (mu) joj to Gospodin naš Isus Krist, koji s Ocem i s Duhom Svetim živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

(Ako umirući nije izdahnuo, ponovi litanije i molitve ili moli rožarje žalosno).

Na izdahnuću

(Kad se približi čas izdahnuća, neka umirući ako može rekne:

Isuse, Isuse, Isuse!

Ako on sam ne može, neka to rekne mjesto njega jasnim glasom svećenik ili netko od nazočnih. Učini li se zgodnim, neka i više puta na njegove uši ponovi to i ovo što slijedi:)

U tvoje ruke, Gospodine, predajem duh svoj.

Gospodine Isuse Kriste, primi duh moj.

Sveta Marijo, moli za me.

Marijo, majko milosti, majko milosrđa, Ti me od neprijatelja brani i u času smrti primi.

Sveti Josipe, moli za me.

Sveti Josipe, s blaženom djevicom Marijom, svojom zaručnicom, otvori mi utočište božanskoga milosrđa.

Isuse, Marijo, Josipe, vama darujem srce i dušu svoju.

Isuse, Marijo, Josipe, pomozite mi u posljednjoj borbi.

Isuse, Marijo, Josipe, dajte, da u miru s vama usnem i počinem.

(Kad se duša razdijeli s tijelom, neka se odmah moli:)

O. Pomozite, sveci Božji; u susret iziđite, anđeli Gospodnji, — Primite dušu njegovu (njezinu) — Ponesite je pred lice Svevišnjega.

R. Primio te Krist, koji te je pozvao, i u krilo Abrahamovo anđeli te poveli.

O. Primite dušu njegovu (njezinu), — ponesite je pred lice Svevišnjega.

R. Pokoj vječni daruj mu (joj), Gospodine, i svjetlost vječna svijetlila mu (joj), — Ponesite je pred lice Svevišnjega.

Gospodine, smiluj se. Kriste, smiluj se. Gospodine, smiluj se.

O č e n a š

R. I ne uvedi nas u napast.

O. Nego izbavi nas od zla.

R. Pokoj vječni daruj mu (joj), Gospodine.

O. I svjetlost vječna svijetlila mu (joj).

R. Od vrata paklenih.

O. Izbavi, Gospodine, dušu njegovu (njezinu).

R. Počivao (la) u miru. —

O. Amen.

R. Gospodine, usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

Pomolimo se

Tebi Gospodine, preporučujemo dušu službenika tvoga (službenice tvoje), da, preminuvši svijetu, tebi živi; ti izbriši dobrostivo po milosrdnoj blagosti grijehe, što ih je učinio po ljudskoj slabosti. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Sada neka se mrtvac presvuče i metne na odar. Preko dana ili noći neka se moli u više navrata koja krunica za pokojnoga.

Molitve za pokojne

Spasonosna je misao moliti za pokojne, osobito za naše najbliže kao: roditelje, braću, sestre, dobročinitelje itd.

Crkva je uvijek molila i preporučivala molitvu za pokojne. Najbolja molitva za pokojne je sv. misa i sv. pričest.

Crkva daje i oproste vezane uz molitve za pokojne. Tako na Dušni dan *2. XI može se dobiti potpuni oprost za duše pokojnih ako se ispovjedi, pričesti, pohodi crkva i u crkvi izmoli 6 očenaša i zdravo Marija na odluku sv. Oca pape. — Koliko god puta se crkva pohodi taj dan i izmoli 6 očenaša i zdravo Marija, toliko puta se može dobiti, upotpuni oprost, koji se može namijeniti samo za pokojne. —*

— Pohod crkve počinje 1. XI u podne, a završava se 2. XI u pola noći. —

Cijeli mjesec studeni posebno je posvećen molitvi za pokojne.

Litanije za duše u čistilištu

(Za privatnu uporabu)

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se,
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas,
Kriste, usliši nas.

Bože, Oče nebeski, smiluj se njima!

Bože Sine, Spasitelju svijeta, smiluj se njima!

Bože Duše Sveti, smiluj se njima!

Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se njima!

Sveta Marijo, Majko Božja,
Sveti Mihovile arkanđele,
} moli za njih!

Moj sveti anđele čuvaru i svi sveti čuvari trpećih duša u čistilištu,
Svi zborovi anđela,
} molite za njih!

Sveti Ivane Krstitelju, moli za njih!

Sveti Josipe, moli za njih!

Svi sveti patrijarhe i proroci,
Sveti Petre i Pavle,
Svi sveti apostoli i evanđelisti,
Sveti Stjepane i Lovro,
Svi sveti mučenici,
Sveti Grgure i Augustine,
Svi sveti naučitelji, pape i ispovjedaoci,
Svi sveti redovnici i pustinjaci,
} molite za njih!

Sveta Marijo Magdaleno, moli za njih!

Sveta Katarino, sv. Barbaro, sv. Uršulo sa svim djevicama,
Sveta majko Ano i sve svete udovice,
Svi ljubezni sveci Božji,
} molite za njih!

Budi im milosrdan, Gospodine!
Ne kazni ih, Gospodine!

Od njihovih muka,
Po tvome svetom utjelovljenju i rođenju,
Po tvome preslatkom imenu,
Po tvome beskrajnom milosrđu,
Po tvojoj blagosti i ustrpljivosti,
Po krštenju i svetom postu tvojem,
Po smrtnoj muci i gorkim patnjama tvojim,
Po krvavom bičevanju i okrutnom krunjenju tvomu,
Po teškom križnom putu i razapeću tvojem,
Po presvetim ranama tvojim,
Po božanskoj krvi tvojoj,
Po pogrdnoj smrti tvojoj na križu,
Po bolovima božanskoga Srca tvoga,
Po bolovima Marije, tvoje predrage Majke,
} oslobodi ih, Isuse!

Po uskrsnuću tvojem,
Po uzašašću tvojem,
Po poslanju Duha Svetoga,
Na slavu božanskog Srca tvoga,
Po zaslugama i zagovoru Marijinom,
Po zagovoru svetih anđela,
Po molitvi vjernika,
Grešnici — tebe molimo, usliši nas.
} oslobodi ih, Isuse!

Da dušama u čistilištu oprostiš, tebe molimo usliši nas.
Da im kazne milostivo olakšaš, tebe molimo, usliši nas.

Da ih iz muka čistilišnih izbaviš,
Da im u susret pošalješ njihove svete anđele,
Da ih svojim izabranima u rajskoj slavi pridružiš,
Da im dopustiš da te gledaju licem u lice,
Da im vječni mir podijeliš,
} molimo te, usliši nas.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti im, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj im se, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, daj im vječni mir, Gospodine.

P o m o l i m o s e. Gospodine Isuse Kriste, kralju slave, oslobodi duše svih pokojnih vjernika iz njihovih muka; neka ih pred lice tvoje dovede Mihovil arkanđeo te ih primi u vječno veselje koje si im obećao.

»Iz dubine vapijem k tebi...« (Str. 306).

V. Pokoj vječni daruj ... Gospodine.

R. I svjelost vječna svijetlila njima.

P o m o l i m o s e

Bože, stvoritelju i otkupitelju svih vjernih, udijeli dušama sluga i službenica svojih odpuštenje svih grijeha, da oproštenje, koje su vazda željele, pobožnim molitvama postignu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

IV. dio: KRŠĆANSKI NAUK

Istine koje prethode vjeri

Vjera i znanost slažu se u dokazivanju ovih činjenica:

1. Ljudskoj duši potrebna je vjera u Boga. Zato su svi narodi, kroz svu povijest, u svim dijelovima svijeta imali svoja božanstva i svoju vjeru.

2. Prava znanost dovodi do Boga. Zato su veliki učenjaci redovito bili dobri vjernici. Proučavanje svijeta i života daje uvijek nove dokaze za opstanak Boga Stvoritelja.

3. Život, rad i nauka Isusa Krista jest najbolje posvjedočena istina u čitavoj povijesti starog vijeka. Samo onaj, tko ne pozna povijest, može sumnjati u istinitost naših Evanđelja.

4. Isusova čudesa i proročanstva, uzvišenost i svetost njegove nauke, čudesni razvitak prvog kršćanstva i mučenička krv Isusovih učenika dokazuju, da je on od Boga poslani Učitelj i Spasitelj čovječanstva.

5. Katolička Crkva je sve do danas sačuvala Isusovu nauku tako vjerno, da joj nije ni slovo dodala, ni oduzela. Osim toga ona i danas daje svece slične Isusu, u njoj se i danas događaju čudesa. Zato svakom mora biti jasno, da je ona nasljednica Isusova, učiteljica čovječanstva i djeliteljica Isusova otkupljenja.

6. Isus je svoju nauku ostavio u Svetom Pismu i u predaji, koju je ostavio katoličkoj Crkvi. I Sveto pismo i Crkva neprevarljivi su učitelji Isusovih vjernika.

Molitve koje mora znati svaki katolik nalaze se u ovom molitveniku na str 33-38.

ISTINE KOJE TREBA DA ZNA I VJERUJE SVAKI KATOLIK

Glavne istine

1. Samo je jedan Bog, a tri su božanske osobe: Otac, Sin i Duh Sveti.

2. Bog je sve stvorio, sve uzdržava i upravlja.

3. Duša je čovječija besmrtna.

4. Sin je Božji postao čovjekom i otkupio nas svojom smrću na križu.

5. Milost je Božja potrebna za spasenje.

6. Bog će dobro nagraditi vječnom nagradom, a zlo kazniti vječnom kaznom.

Tajne naše vjere (otajstva)

Ima u našoj vjeri tajna, koje ljudski razum niti može dokazati ni shvatiti, ali još manje ih može odbaciti kao razumu protivne.

Dvije glavne tajne naše vjere jesu:

1. Jedinstvo i Trojstvo Božje.

Bog je samo jedan. Ipak u njemu su tri osobe: Otac, Sin i Duh Sveti. Tri osobe ne znače tri Boga, nego toliko savršenstvo Božjeg života, da to naš razum ne može ni zamisliti, a kamo li shvatiti.

2. Utjelovljenje i smrt našega Spasitelja Isusa Krista, koji će doći na koncu svijeta suditi žive i mrtve, te dati dobrima raj nebeski, a zlima muke paklene zauvijek.

On je pravi Bog, vječan, Sin Božji i Stvoritelj svih ljudi. Ali on je pravi čovjek, rođen od Marije djevice. On je besmrtni, neumrli Bog, ali je kao čovjek umro na Kalvariji, da nas otkupi. Kako to može biti, ne shvaćamo. Ali da je tako, znamo, jer on je kao Bog zapovijedao moru i uskrsivao mrtvace, a kao čovjek rodio se, trpio i umro.

Osim ovih dviju velikih tajni ima naša sveta vjera **još i druge tajne:**

1. Milost Božja i život Boga u ljudskoj duši.

2. Prisutnost Isusova pravog i živog tijela i krvi pod prilikama kruha i vina u sakramentu svete pričesti.

3. Blaženo gledanje Boga u nebu, licem u lice.

Četiri stvari, bez kojih se ne može nitko spasiti.

1. Vjera. 2. Ufanje. 3. Ljubav. 4. Dobra djela, učinjena s pomoću Božjom, koju Bog svakome daje.

ZAPOVIJEDI

Deset zapovijedi Božjih

1. Ja sam Gospodin Bog tvoj.
Nemaj drugih bogova uz mene.
2. Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud.
3. Spomeni se, da svetkuješ dan Gospodnji.
4. Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji.
5. Ne ubij.
6. Ne sagriješi bludno.
7. Ne ukradi.
8. Ne reci lažna svjedočanstva.
9. Ne poželi tuđeg ženidbenog druga.
10. Ne poželi nikakve tuđe stvari.

Dvije od naravi (zapovijedi):

1. Čini drugomu, što je tebi drago, da ti učini drugi. 2. Ne čini drugomu, što ti nije drago, da ti učini drugi.

Osnovne kršćanske dužnosti

Prva: Kloni se grijeha.

Druga: Drži Božje zapovijedi i živi kreposno.

Dvije zapovijedi ljubavi

1. Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom. (Mat 22,37).

2. Ljubi bližnjega svoga kao sam sebe. (Luk 10,27).

Isusova zapovijed ljubavi prema bližnjemu

»Novu vam zapovijed dajem: Ljubite jedan drugoga«. (Iv 13,34).

Isusova zapovijed ljubavi prema neprijateljima

»Ljubite svoje neprijatelje, činite dobro onima koji vas mrze i molite se za one koji vas progone i klevećů da budete sinovi svoga nebeskog Oca koji daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima« (Mat 5,44—45).

Pet crkvenih zapovijedi

1. Svetkuj zapovijedane blagdane i slušaj pobožno sv. misu u nedjelju i zapovijedane blagdane.

2. Posti zapovijedane poste i u određene dane ne mrsi.

3. Svake se godine najmanje jedanput ispovjedi i o Uskrsu pričesti.

4. Drži se ženidbenih zakona svete Crkve.

5. Doprinosi za crkvene potrebe.

Drugi važniji propisi sv. Crkve

Crkva zapovijeda svojim vjernicima:

Da ženidbu sklapaju pred svećenikom,

da djecu katolički odgajaju i šalju na vjersku pouku,

da u smrtnoj pogibelji prime sakramente umirućih.

Crkva zabranjuje:

Zatajivati vjeru,
pristajati uz krivovjerje,
prisustvovati nekatoličkim obredima,
sklapati mješovite ženidbe,
čitati protuvjerske i nećudoredne knjige i časopise,

spaljivati mrtvace.

Zapovjedni blagdani na koje je svaki katolik dužan slušati sv. misu (vidi str. 4).

(Kako se čovjek može ogriješiti o zapovijedi vidi kod ispita savjesti str. 75-82).

Sedam svetih sakramenata

1. **Krštenje**
2. **Potvrda**
3. **Sveta pričest**
4. **Ispovijed**
5. **Bolesničko pomazanje**
6. **Svećenički red**
7. **Ženidba**

(O sakramentima vidi oširnije u II dijelu ovog molitvenika »Život s Kristom« str. 63—118).

Sedam darova Duha Svetoga

1. **Mudrost**
2. **Razum**
3. **Savjet**
4. **Jakost**
5. **Znanje**
6. **Pobožnost**
7. **Strah Božji**

Pet pred ispovijed

1. Smisliti sve svoje grijehe. 2. Skrušeno se pokajati za svoje grijehe. 3. Tvrdo odlučiti ne povraćati se na svoje grijehe. 4. Potpuno i pravo ispovjediti sve svoje grijehe. 5. Izvršiti pokoru, koju nam naredi namjesnik Božji.

Tri prije pričesti

1. Biti natašte 3 sata prije pričesti od svake tvrde hrane i alkoholnih pića, a jedan sat od hrane u tekućini (mlijeko i slično. Piti naravnu vodu slobodno je u svako doba).

2. Biti čist na duši i na tijelu od svakoga grijeha, osobito grijeha smrtnoga.

3. Vjerovati, da primaš u prsa svoja pravo tijelo i krv Isusa Krista s božanstvom i čovječanstvom.

Sedam glavnih grijeha

1. **Oholost**
2. **Škrtost**
3. **Bludnost**
4. **Zavist**
5. **Neumjerenost u jelu i piću**
6. **Srditost**
7. **Lijenost**

Šest grijeha protiv Duha Svetoga:

1. Ufati se preuzetno u milosrđe Božje.

2. Zdvajati o milosti Božjoj.

3. Protiviti se priznatoj istini kršćanske vjere.

4. Zavidjeti bližnjemu darove Božje.

5. Odbijati tvrdokorno spasonosne opomene.

6. Ustrajati hotimice u nepokori.

Četiri u nebo vapijuća grijeha:

1. Hotimično ubojstvo.
2. Sodomski grijeh (protunaravni grijeh bludnosti).
3. Tlačenje ubogih (udovica i sirota).
4. Uskraćivanje zaslužene plaće.

Devet tuđih grijeha:

1. Svjetovati na grijeh. 2. Zapovijedati grijeh. 3. Privoljeti na tuđi grijeh. 4. Nagovarati na grijeh. 5. Hvaliti tuđi grijeh.

6. Sudjelovati kod tuđega grijeha. 7. Šutjeti na grijeh. 8. Pomagati grijeh. 9. Braniti tuđi grijeh.

Šest stvari za oplakivanje:

1. Vrijeme izgubljeno. 2. Život zlo proveden. 3. Muka našega Spasitelja. 4. Nesreća bližnjega. 5. Grijesi počinjeni. 6. Milost Božja izgubljena.

Djela milosrđa

Tjelesna djela milosrđa

1. Gladna nahraniti
2. Žedna napojiti
3. Siromaha odjenuti
4. Putnika primiti
5. Bolesna i utamničenika pohoditi
6. Roba otkupiti
7. Mrtva pokopati

Duhovna djela milosrđa

1. Dvoumna svjetovati
2. Neuka poučiti
3. Grešnika pokarati
4. Žalosna i nevoljna utješiti
5. Uvredu oprostiti
6. Nepravdu strpljivo podnositi
7. Za žive i mrtve Boga moliti.

Kreposti

Najvažnije su kreposti tri bogoslovne: vjera, ufanje i ljubav. Bog ih u nas ulijeva i one uređuju naš odnos prema Bogu i posebno nas povezuju s njime.

Naš odnos prema bližnjemu i sve naše ćudorodno vladanje uređuju ćudoredne kreposti.

Tri stvari koje nas potiču na grijeh:

1. Svijet. 2. Tijelo. 3. Vrag pakleni.

Osam blaženstava

1. Blaženi siromašni u duhu jer je njihovo kraljevstvo nebesko.

2. Blaženi žalosni jer će se utješiti.

3. Blaženi krotki jer će baštiniti zemlju.

4. Blaženi koji gladuju i žeđaju pravde jer će se nasititi (pravde).

5. Blaženi milosrdni jer će milosrđe postići.

6. Blaženi koji su čista srca, jer će gledati Boga.

7. Blaženi miroljubivi jer će se zvati sinovi Božji.

8. Blaženi koji su progonjeni radi pravednosti, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.

Posljednje stvari čovječje

Smrt
sud
nebesko blaženstvo za dobre, a
pakao za zle.

»U svim djelima svojim sjeti se posljednjih stvari pa nećeš nikada sagriješiti« (Crkv 7,40).

Dužnosti svakoga čovjeka prema sebi samomu

1. Svaki je čovjek dužan sebe zdrava i čitava uzdržavati, da može Bogu vjerno služiti, te sebi i drugima koristiti.

2. Da tko sebe uzdrži, mora se služiti jedino načinom pravednim i poštenim.

3. Svatko je dužan moći svoje duše naukom prosvijetliti i na dobro upraviti.

4. Zločesta nagnuća i požude tjelesne treba uvijek zauzdavati, te ih razumu i zakonu Božjemu podvrgavati.

5. Svatko je dužan one nauke i zanate naučiti, koji su za koga najprikladniji, da može pošteno i pristojno živjeti.

6. U svakom svom djelu treba imati svrhu pred očima, te promisliti, kuda što vodi i smjera.

8. Tuđi savjet, sud, nauk i običaj valja razborito prosuđivati, te gledati, da se čovjek niti sam ne prevari, niti da prevari drugoga.

9. Svoje stanje treba vlastitim trudom pošteno uzdržavati.

10. Svatko valja da ima na pameti, da su samo kreposti pravi ures, prava slava i dika za svakoga čovjeka, osobito za kršćanina, a ne časti, novci i bogatstvo.

V. dio: PJESME

Molitva vjernika

Naši su biskupi svojim vjernicima toplo preporučili, da bi za prikazivanje molili, dotično pjevali, prastaru »Molitvu vjernika«. Odmah, čim svećenik pozove »Oremus« — »Pomolimo se«, zbor (ili čitač) započne »Molitvu vjernika«, a svi ostali odgovaraju: »Gospodine, pomiluj nas!« (u I dijelu) ili »Gospodine, smiluj se!« (u II dijelu) ili »Spasitelju svijeta, ti ga pomozi!« (u III dijelu).

Zbor ili čitač:

I

Bože, daj mir, jedinstvo — svetoj Crkvi kršćanskoj: **Svi:** Gospodine, pomiluj nas!
Ne daj da izgine — baština tvoja:
Gospodine, pomiluj nas!
Učini, da se odvrati — od nas srdžba tvoja:
Gospodine, pomiluj nas!
Svi smo ti sagriješili — primi pokoru našu:
Gospodine, pomiluj nas!
Pogledaj, Gospodine, — i oprosti grijehe naše:
Gospodine, pomiluj nas!
Čuvaj nas, Bože,—od pomora, rata i glada:
Gospodine, pomiluj nas!

Bdij, Gospodine, — nad ovim mjestom:
Gospodine, pomiluj nas!
Desnicom svetom svojom — blagoslovi polja, njive, vinograde naše:
Gospodine, pomiluj nas!
Bože, daj dažda zemlji svojoj:
Gospodine, pomiluj nas!
Daj pokoj dušama vjernih, — koji su preminuli:
Gospodine, pomiluj nas!
Daj, da se uzrađuje — kršćanska vjera:
Gospodine, pomiluj nas!

II

Za tvoju svetu Crkvu katoličku — molimo te:
Svi: Gospodine, smiluj se!
Za papu našega I i za sve svećenstvo, koje mu je povjereno — molimo te:
Gospodine, smiluj se!
Za slobodu vjere, za obraćenje pogana, za mir naroda — molimo te:
Gospodine, smiluj se!
Za ovo mjesto i za sve, koji prebivaju u njemu — molimo te:
Gospodine, smiluj se!
Za sve, koji se nalaze u pogibelji duševnoj i tjelesnoj — molimo te:
Gospodine, smiluj se!

Za radnike, mornare i putnike — molimo te:
Gospodine, smiluj se!
Za bolesnike, nemoćnike i umiruće — molimo te:
Gospodine, smiluj se!
Za sve one, koji u Crkvi tvojoj vrše djela milosrđa — molimo te:
Gospodine, smiluj se!
Usliši nas, Bože, u svakoj molitvi i prošnji našoj — molimo te:
Gospodine, smiluj se!

III

Svetoj Crkvi Božjoj — vječno spasenje:
Svi: Spasitelju svijeta, ti je pomozi!
Papi I, vrhovnom Svećeniku i sveopćem Ocu — život i pobjeda:
Spasitelju svijeta, ti ga pomozi!
Nad-Biskupu našem I — blagoslov i uspjeh:
Spasitelju svijeta, ti ga pomozi!
Svemu vjernom puku — mir i prava sloga:
Spasitelju svijeta, ti ga pomozi!

IV

Grešnici
Svi: Tebe molimo, usliši nas! *(i dalje po volji iz trećeg dijela litanija svih svetih, koje se nalaze na str. 298).*

I. MISNE PJESME

1

Na pristup. Pred tobom, o Bože, kleči * Skrušen puk kršćanski, * Od tebe pomoć moleći, * O Oče nebeski! * Primi stvore u obranu. * Prosti grijehe, ljutu ranu. * O Bože, nemoj osuditi, * Svoje nam lice sakriti — * Nam sakriti! * Lice svoje nam sakriti!

Na »Slavu«. Slava Bogu vječnomu, * Hvala, poklon i dika; * Njemu vjekom svemožnomu * Vjekom čast velika! * Nebo, zemlja spoznaje * Svud Božje gospodstvo: * Vas svijet uzveličaje * Bićem jedno Trojstvo.

Na vjerovanje. Svemogući Oče i Bože! * Ja u prahu tebe štujem * I u tebe, stvor kako može, * Stvoritelja svog vjerujem. * I u Sina tvoga propetog, * Koji od tebe ishodi — Kog po svetom Duhu začetog * Prečista Djeva porodi.

Na prikazanje. O Bože! milo primi * Od nas čisti taj dar, * Koji s misnikom i mi * Stavljamo na oltar. * Daj primi darove ove, * Ah, Oče najbolji! * Ti nam pružaj pomoć * U svakoj nevolji.

Na »svet«. Kad pjevaju: Svet, svet, svet * Nebeske visine; * otpjevaju: Svet, svet, svet — * Zemaljske nizine; * Nek pjeva sve stvorenje * Svuda po svijetu tom * U slavu i poštenje * Bogu trojedinom!

Poslije podizanja. Ah, Oče, svrni sa visina * blagim okom sad na oltar * Na žrtvu svetu tvoga Sina, * Po ovoj žrtvi Sina tvoga, * Koji proli svoju krv za nas — * Ne odbij molbe puka svoga, * Oče vječni, usliši nas!

Na pričest. O Bože, nisam vrijedan * Stupit' k stolu tvome; Ali daj, da budem vrijedan. * Stupit k Ocu svomu. * Ugasi srca želje * Ti, naša ljubavi, * Te nama svim veselje * Nebesko pripravi.

Svršetak. Sad smo žrtvu prinijeli * Božanstvenu, vječnu; * A ti, Bože, vodi vijek * Nas na putu sretnu. * Ti sve nas, oče, brani * Na putu kreposti * I jednom sve nastani * U sretnoj vječnosti!

2

Na pristup. Na lica mi padamo * pred tobom, o Bože! * Usliši što pjevamo, * Da svaki nas može * Tebi posvetilište * Prinosit ugodno * Kako tvoj zakon ište, * I pjevat pobožno.

Na »Slavu«. Čast, slava i poštenje * Trojstvu presvetomu! * Nek pjeva sve stvorenje * Bogu jedinomu: * U miru podaj živjet * Na zemlji nama svim * I vjerno tebi služit * sa srcem skrušenim.

Na evanđelje. Od Boga nam ishodi * Evanđelja slovo, * U kojem se nahodi * Objavljenje novo, * Isus evo nas uči, * Koji ne zna varati: * Blažen, koji se nauči * Po njemu se vladati.

Na vjerovanje. U Boga vjerujemo. * Oca svemožnoga * I stvoritelja moćnog * Tog svijeta cijeloga; * U Sina, kog od vijeka * Bog Otac porodi, * U Duha, koj' od Oca * I sina ishodi.

Na prikazanje. O Bože, žrtvu čistu, * Prikazanu od nas. * U tijelo i krv svetu * Pretvori svim na spas! * Nek ovaj prinos sveti * Bude ti mio, drag. * Daj, da po njemu nas posveti, * jer si naš Otac blag.

Prikazujemo, Oče, * I srca tebi sva; * Daj, da svak činit hoće, * Što zapovijed je ova; * Da tvoju volju vrši * U svakoj zgodi vijek, * Tvoj zakon da ne krši, * Dok žića traje tijek.

Na »Svet«. Svi ovdje sakupljeni * Sada sa svom snagom: * Svet, svet, svet, — zavapimo * Višnjemu Ocu blagom; * Nek nebo, zemlja, Bože, * Tebi vijek se

klanja, * Nek hvalu tebi pjeva * U znak poštovanja!

Poslije podizanja. Gle, ovdje ti si, Bože. * Sad u otajstvu tom, * Nit shvatit um to može * Nit oko snagom svom; * Al razlog tražit ne ću * Toj tajni velikoj * Riječ tvoja vjeru veću * Zasluži no um moj.

Na pričest. Veselimo se sada — * Čudo se dogodi: * Pred okom neviđeni * Sad nas Bog pohodi * Pod likom kruha, vina * On ovdje ostaje; * Koj Ga vrijedan prima * Taj sretan postaje.

Na blagoslov. Sad misu poslušasmo * I dar ovaj Bogu * Na slavu prikazasmo, * Nek nas blagoslovi. * Ugodi neka njemu * Naša služba ova. * Nek nama dade milost * Svoga blagoslova!

3

Na pristup. Sa nebesa sad će doći * Veličanstvo — Isus Bog. * Pozdravimo smjerno Njega * Iz dubina srca svog! * S riječima sveti misničkima * On će sići k nama svima * Na žrtvenik sveti svoj.

Na «Slavu«. Slava Bogu na visini * Zapjevajmo složno svi, * A svim ljudma na nizini * Podaj mir svoj Bože ti!

* Tebe, Oče, vijek priznavat, * Tebi hvalu, čast podavat * Daj, da želi svaki nas.

Na evanđelje. Hvala tebi, višnji Bože, * Za tvoj nauk presveti; * Daj, da svaki od nas može * Po njem vijekom živjeti! * Svakom, koji po njemu živi * Ti ćeš, Oče milostivi, * Vječnu slavu podati.

Na vjerovanje. Bože tvoja riječ nek bude, * Koja redom stvori sve: * Nebo, zemlju, plod i ljude, * Što nas svaki vjeruje; * Nauk taj donese nama * Sin tvoj vječni, mudrost sama, * S tobom, Duhom pravi Bog.

Na prikazanje. Primi, Bože, prikazanje, * Što po ruku misničkih * Žrtvujemo za priznanje, * Da nas ljubiš očinski * Oče sveti, žrtvu ovu * Pretvori u Isusovu * Krv i tijelo presveto!

Na »Svet«. Svet, svet, svet pun jesi slave * Vječni Bože Sabaot * Od ljubavi k nama prave * Dao si nam tu radost: * Da te Boga poznajemo, * Tebi slavu pridajemo * Na visini hosana!

Poslije podizanja. Spasitelju, vjerujemo, * Da si sišao na oltar; * Štujemo u prahu tebe, * Sakriveni sveti dar, * Stvari sviju stvoritelja, * Čistih duša ljubitelja, * Nedokučna skrovnosti!

Na »Jaganjče Božji«. O Jaganjče božanstveni, * Za grijeh svijeta propeti, * Ti Isuse premileni, * Nas otkupi, posveti * Ah, smiluj se nama svima, * Kriste, jadnim grešnicima * I udijeli pokoj svoj!

Na pričest. O Isuse, tvoje tijelo, * Primit želim vrlo rad, * Da se s tobom ujedinim * I okrijepim dušu sad: * Ali toga nisam vrijedan. * Da u grijehu dok sam bijedan, * K meni grešnom dođeš ti.

4

Svemožni Bože, milosti vrelo, * Iz dike svoje pogledaj nas; * Pogledaj žrtvu; krv svetu, tijelo, * Što žrtvujemo mi za svoj spas — o, Oče naš!

Daj nam podijeli, Oče naš blagi, * Da prestav grijehom te vrijeđati * Budemo tebi mili i dragi, * Vijek vjerna djeca, ti Otac naš — o, Oče naš!

Za muke Sina, preteške tvoga * Usliši Oče, ti bijedne nas: * Nakon života zemaljskog toga * Daj radost vječnu skrušenim nam — o, Oče naš!

5

Spasitelju dobri Isukrste! * Ti si dobar pastir stada svog, * Ti nad njime lebdiš, bdiješ, paziš, * Da ga ništa ne zadesi zlog.

I ja hoću biti ovca tvoja, * Vjerno ići za tobom ću svud: * Glas ću slušat premili tvoj vazda. * Nit od tebe ja ću ići kud.

Zapovijedi tvoje svete Crkve * Vršiti ću od sveg srca rad: * Volim trpjet sve zlo na tom svijetu * No uvrijedit grijehom tebe kad.

Isukrste, moj pastiru dobri, * Koj se brineš i za mene vijek, * Čuvaj, pazi, vodi, ravnaj mene, * Dok nastupi vječnosti mi tijek!

Pa kad jednom bude Božja volja, * Da sa drugim zamijenim taj svijet — * Daj, da k svetim u raj tada dođem, * S njima budem po sve vijeke svet!

II. ADVENTSKE PJESME

1

Na pristup. Padaj s neba, roso sveta, * Padaj s rajske visine! * Vapijahu starog svijeta * Duše čiste, pravedne * Otvori se zemljo mila, * Da iz plodnog tvog krila * U taj sretan blažen čas * Svemu svijetu nikne spas.

Na »Slavu«. Već se bliži vrijeme blago, * Već se bliži onaj čas, * Kad će izić sunce drago, * Svanut svemu svijetu spas, * Svani, dane, i noć skrati, * Sini, sunce, i povrati * Bogu čast na visini, * Svijetu mir na nizini.

Na vjerovanje. Svijetlo Božje, daru lijepi * Siđi s Božjeg krila dol' * Um prosvijetli, volju krijepi, * Liječi duše tešku bol. * Jači u nas vjeru svetu, * Koju Isus don'je svijetu, * Svaki da to djeluje, * Što u srcu vjeruje.

Na prikazanje. Sve na svijetu, Bože blagi, * Dare ti prikazuje, * Primi i taj dar predragi, * Koji puk tvoj žrtvuje: * Pod prilikom kruha, vina * Krv i tijelo tvoga Sina, * Neizmjerne cijene dar, * Stavlja tebi na oltar.

Na »Svet«. Složi glas svoj, dušo moja, * Sa nebeskim četama, * Pjevajte mu, usta moja, * Koji je nad zvijezdama! * Sve, što b'ješe i sve, što je, * Sve je puno slave tvoje, * Sve te diči i slavi. * Oče vjerne ljubavi.

2

Poslan bi arkanđeo svet * Od Boga u grad Nazaret * K Djevi poniznoj i smjernoj, * Službenici Božjoj vjernoj.

Došao u prostu kućicu * Nađe poniznu Djevicu, * Pozdrav don'je njoj od Boga, * Oca svima predragoga:

— Zdravo, o Marijo, budi, * Uzvišena vrh svih ljudi, * Puna milosti i sreće * I od anđeoske veće.

Gospod tebe vijek sa svima * Prati svojim milostima; * Ti si za vijek od svih žena * Najsretnija, preblažena. —

Kad je riječi anđelove * Čula Djeva svete ove. * U svom srcu smuti sva se, * Uzbuđena poboja se.

Tad je anđel prozborio: * Ne plaši se, o Marijo! * Božju milost dobila si, * Jer životom sveta sva si.

Ti ćeš Sina zanositi * Boga-čovjeka roditi, * Majkom Božjom ćeš se zvati, * Djevičanstvo uščuvati.

Zdravo budi, Marijo!

Zdravo budi, Marijo! * Bog te je proslavio, * Zdravo budi, Marijo * Ti jer Djevo presveta * Bez grijeha si začeta; * Zdravo budi, Marijo! * Ave, salve. Zdravo budi, Marijo!

Radi tvojih kreposti * Puna jesi milosti; * Zdravo budi, Marijo! * Gospodin je s tobom Bog * Rad življenja svetog tvog. * Zdravo budi, Marijo! Ave salve. Zdravo budi, Marijo!

Blažena si međ' ženam. * Blažen plod jer dade nam. * Zdravo budi, Marijo! * O presveta Djevice, * Prava Božja rodice. * Zdravo budi, Marijo! * Ave, salve. Zdravo budi, Marijo!

III. BOŽIĆNE PJESME

1

Kirie eleison, eleison; Isus se rodi u štalici; * Pojte, pastiri, tamo se Njemu poklonite!

Kirie eleison, eleison; On za nas trpi, čim se rodi; * Pojte, pastiri, tamo se Njemu poklonite!

2

Svim na zemlji mir, veselje * Budi polag Božje volje! — * To sad nebo navješćuje * I glas s neba potvrđuje.

Dobre volje svaka duša * Grijeha neka već ne kuša, * Nego hvali, diči Boga, * Što je poslô Sinka svoga.

Sinka svoga, Boga moga, * S Ocem, Duhom jednakoga, * Duhom svetim začetoga, * Od Marije rođenoga.

O, grešniče, to promisli, * Što učini Otac višnji: * Sinak njegov dijete milo, * Za sve nas porodilo.

Vrhu kralja, koj' kraljuje, * Vrh gospode gospoduje, * Ubog, evo, u štalici * Povit leži na slamici.

3

O pastiri, čudo novo, niste nigda vidjeli ovo: * U jaslicam prostim rodio se Bog, * Koji s neba siđe radi puka svog.

Betlem evo nije daleko — znajte, da vam istinu rekoh: * U štalici prostoj leži — djetešce, * Na slamici oštroj kao janješce.

Ljubav Božja prevelika primi pravu put čovjeka; * S neba siđe dolje radi grešnika, * Rodi se u štali radi čovjeka.

4

O Betleme, grade slavni od Boga, * Najveći si ti od grada svakoga, * Jer iz tebe nam izađe vojvoda, * Isus dragi Davidova poroda.

Marija ga, djeva čista porodi * I u jasle ona njega položi; * Dostojno se ona Sinu poklanja * I s veseljem srca svoga pozdravlja.

Radujmo se dakle i mi svi sada * Jer se rodi Isus slatki jur za nas * Hodmo dakle do Betlema mi grada * Potražiti Spasitelja dragoga.

5

Radujte se, narodi, kad čujete glas, * Da se Isus porodi u blaženi čas — * Svaki narod čuj, čuj! i Betlemu pristupljuj!

Vidi Božje otajstvo u podrtoj štalici * I tko trpi uboštvo na toj tvrdoj slamici * To otajstvo čuj, čuj, i k jaslicam pristupljuj!

Raduje se Marija s Josipom gledeći. * Anđeo pjeva »Gloria« po zraku leteći * I ti, svijete čitavi, Spasitelja pozdravi!

Pođi i ti narode, k betlehemskom dvoru, * Pridruži se klanjajuć anđeoskom koru! * Lijepe dare daj, daj, pa Mu lijepo zapjevaj:

Zdravo, mali Isuse, koji sad nas pohodi! * Tebe sav puk uznosi, nas u slavu uvedi — * Sveto tvoje rođenje, bilo nam na spasenje!

6

Veselje ti navješćujem, puče kršćanski. * Jerbo se kralj u Betlemu rodi nebeski, * Još mali u štali, * Kog stvorenje svako slavi, * Štuje, diči, jer je pravi * On naš Spasitelj i Otkupitelj.

Pored njega stoji Majka djeva Marija, * Pa sveg svijeta Spasitelja lijepo povija; * Njeg' doji i goji; * Uspavkuje njegujući, * Spavkaj, spavkaj — pjevajući. — * U toj štalici sve na slamici.

A pastiri došli skromni padnu ničice; * — O pastiru svih pastira, k nam obrati se; * Dođosmo donijesmo: * Sebe tebi

žrtvovati, * Tebe, Bože, darivati — * Slatki Isuse: nas pomiluj sve!

Majko Božja i Josipe, molite za nas: * Koji smo se kod Betlema skupili danas, * Da naše srdašce * Pokoj bude Božjem Sinu * Isukrstu, Gospodinu: * Uvijeke, Amen! Uvijeke, Amen!

7

Narodi nam se Kralj nebeski, * Od Marije čiste djevice. * Na tom mladom ljetu veselimo se, * Mladoga kralja mi molimo!

Po njemu slijedi sveti Stjepan, * Prvi mučenik Gospoda Boga.

Sveti Ivan preljubljeni; * Međ' apostoli preodabrani.

Malu dječicu pomoriše * Za ime Božje kao ovčice.

Toma biskup, skupa mučenik, * Tomino ime to je blaženo.

Silvestar papa njim' se pridruži, * Koga na nebesih okruniše.

Obrezovanje što se govori, * Nam za spasenje imenuje se.

Sveta tri Kralja dare nose: * Tamjan i zlato, plemenitu mast.

O mi svi Božji krštenici, * Mladomu Kralju dare nosimo!

Hvaljeno budi sveto Trojstvo * Hvalu svi dajmo Gospodu Bogu!

Daj nam Bog zdravlje k tomu veselje, * Na tom mladom ljetu svega obilje!

8

Poklon

1. Klanjam ti se kraljiću * Božanstveni djetiću, * S predubokim poklonom, * Dušom, srcem, koljenom.

Pripjev. Spavaj, spavaj. djetiću, * O nebeski kraljiću, * Ja ću tebe čuvati, * Svojim srcem grijati.

2. Srce mi se rastapa, * Duša mi se natapa, * Od ljubavi goreći * Teb' u jaslam moleći.

3. Ah! studene jaslice, * Ah! preoštre slamčice, * Ne budite djetića, * Božanstvenog kraljića.

4. O nebeski dvorani, * Bogoljubni čobani, * Ne budite djetića * Božanstvenog kraljića!

5. Majka ga je povila, * U jaslice stavila; * Ne budite djetića, * Božanstvenog kraljića.

6. Dok moj Isus počiva, * Duša moja uživa, * Ne budite djetića, * Božanstvenog kraljića!

7. Isuse moj predragi, * Jaganjče ti preblagi, * Duše moje radosti, * I nebeske slatkosti!

8. S tobom želim živjeti, * Tebe vjerno služiti * U špiljici betlemskoj, * Pak u slavi nebeskoj!

Iza poslanice. Pučka

1. U se vrijeme godišta * Mir se svijetu naviješta: * Poređenje djetića * Od djevice Marije.

2. Od prečiste Djevice * I nebeske kraljice, * Anđeoske cesarice * Svete djeve Marije.

3. Djeva sina porodi, * Đavlu silu svu slomi; * A kršćane oslobodi * Sveta djeva Marija.

4. U jasle ga stavljaše, Majka mu se klanjaše, *Ter ga slatko ljubljaše, Sveta djeva Marija.

5. Anđeli mu služahu, * Novu pjesmu pjevahu, * Od njeg milost prošahu * Svetom djevom Marijom.

6. U ponoć se Bog rodi, * Nebo zemlju prosvijetli, * Kak' u podne svijetlo bi, * Svetom djevom Marijom.

7. Zrak izađe zornice * Od prečiste Djevice, * Anđeoske cesarice, * Svete djeve Marije.

8. Svako svijeta stvorenje * Sada ima veselje, * Božje štujuć' rođenje * Od djevice Marije.

9. Oci u Limbu pjevaše, * Kad te glase slušaše, * Da Bog rođen bijaše * Od djevice Marije.

10. Slava Bogu višnjemu, * Gospodinu našemu, * I čovjeku smjernomu, * Svetom djevom Marijom.

11. Koj' u tminâ stajahu, * I bez svijetla bijahu, * Sina Božjeg čekahu * Od djevice Marije.

12. Kog obeća Bog dati, * I na svijet im poslati, * Ter j' iz tmina pustiti, * Svetom djevom Marijom.

13. To željahu vidjeti * I s veseljem primiti * Pa s njim nav'jek živjeti * Svetom djevom Marijom.

14. Anđeo priđe nebeski, * Ter pastirom navjesti, * Prevelike radosti * Od djevice Marije.

15. O pastiri, tecite, * Stada vaša pustite, * Sina Božjeg vidite * Svetom djevom Marijom.

16. Tad pastiri pođoše, * Sina Božjeg nađoše, * Ter mu hvale dadoše * Svetom djevom Marijom.

17. Slava Bogu višnjemu, Gospodinu našemu, * I čovjeku smjernomu, * Svetom djevom Marijom.

18. Slavu vječnu vidješe, * Ter se vele čudiše, * Bogu poklon činiše * Svetom djevom Marijom.

19. I to čudo procvjeta * Nad tim Kraljem od svijeta, * Kog ubogo-čestita * Povi Majka Marija.

20. Kralj u jaslam ležaše, * A odjeće nemaše, * Jer uboštvo ljubljaše * Svetom djevom Marijom.

21. Teb', Isuse, hvalimo * Sveto Trojstvo slavimo * Majku Tvoju častimo * Svetu djevu Mariju.

Na Sv. Tri kralja

Nebo, daj oku * Zvijezdu visoku * Vidjeti; * Jer triju Kralja * Stazicu valja * slijediti.

Svijetla nebesa * Čine čudesa * Rođenom: * Anđeli svoju * Pjesmicu poju * Malenom.

Kraljima zvijezda * U Betlem kaže * Stazicu; * Po njoj su tako * Spoznali lako * Štalicu.

Tamjan i zlato * Mast dragu na to * Uzeše; * Slijedeći svjetlost, * Od Boga milost * Pođoše.

Došav u Betlem * Pored Kralja mladog * Padoše; * Darove svoje * Isusu, kralju, * Dadoše.

Kralju Kraljeva * Nek slavu pjeva * Svaki nas — * Daj, svijete cijeli, * Ti se veseli * Ovaj čas!

IV. KORIZMENE PJESME

1

Počinje se strašna muka, * Koju trpi Isus Bog, * Našto njega samo nuka * Naroda grijeh nevoljnog.

Pripjev. Daj nebeski, sveti Oče, * Da nam srce proplače!

Židovi su nemilosni. * Okrutno ga mučili, * Pa ga svega pogrđena * Pod križ teški skučili.

Uhvatiše ga u vrtu, * Kad se Ocu molio, * Gdje mu krvav znoj od muke * Blago lice polio.

Zatim k Ani povedoše * Spasitelja Gospoda, * A od njega opet Kajfi, * Svećeniku naroda.

K Iridu ga i Pilatu * Svezana su poveli, * Te ga onda izranjena * Na sud strogi doveli.

Ah, što Isus tad podnese, * Ne će nitko do vijeka; * Nit izreći to ne mogu * Usta bijedna čovjeka.

U sredini Isus stoji, * A sav puk mu ruga se, * Al' on mirno kao janje * Šuteć snosi muke sve.

Napokon ga izvan grada * Povedu na Golgotu, * Da ga raspnu, da na križu * Kraj mu bude životu.

I tu na križ propet bude * I završi život svoj * Iza glasa kadno reče: - — Primi, Oče, ti duh moj!

2

Stala Majka pod raspelom, * Pod raspetim Sina tijelom, * Zaplakala gorki plač, * Kan da dušu tugujuću, * Ras-cviljenu stradajuću * probode joj britki mač.

Turobna i ražaljena * B'jaše Majka preblažena, * Majka Sina jedinog; ' Kad jaučuć i cvileći * Vidje dragu krvcu teći * I pogubu čeda svog.

Tko će videć ne plakati, * Isusova kako Mati * Gine s bijede tolike? * Tko da s njom se ne ražali * Gledajuć' je u pečali * S muke Sina velike?

Vidjela ga gdje se poda * Za pogreške svog naroda * Pod bič ljutom krvniku. *

Sin moj mili, Sin moj slavljen * Na umoru sam ostavljen. * Dušu pusti veliku.

Mila Majko, njege vrelo, * Daj strada-nje tvoje cijelo, * Da me s tobom rascvili.

* Plam užezi srca moga, * Svoga ljubit Krista Boga * Da se meni omili.

V. VELIKI PETAK

Responzorij 1.

Gospodine, čuh glas tvoj i pobojah se: / razmotrih djela tvoja i prestraših se.

Između dvije živine objavit ćeš se: / kad se približe godine, bit ćeš poznat: / kad dođe vrijeme, pokazat ćeš se.

Tada, kad smućena bude duša moja: / u srdžbi spomeni se milosrđa.

Bog će doći s Libana, / i Sveti s gore sjenaste i guste.

Veličanstvo njegovo pokriva nebesa: / i hvale njegove puna je zemlja.

Responzorij 2.

Izbavi me, Gospodine, od zla čovjeka: / od opaka oslobodi mene.

Koji pomišljaju zlo u srcu: / svaki dan zameću bitku.

Naoštriše jezike svoje kao zmija: / otrov je ljutice pod usnama njihovim.

Čuvaj me, Gospodine, od ruke grešni-ka: / i od ljudi opakih izbavi mene.

Koji namisliše, da zapletu noge moje: / oholi mi namjestiše zamke.

I užeta razapeše za zamku nogama mojim: / pokraj puta postaviše mi stupice.

Rekoh Gospodinu: Ti si Bog moj: / usliši, Gospodine, glas molitve moje.

Gospodine, Gospodine, snažna pomoći moja: / zakloni glavu moju u dan ratni.

Ne daj me protiv moje volje grešniku: / misle zlo o meni: nemoj me zapustiti, da se kad ne uznesu.

Na glavu onih, što su oko mene: / neka se svali zloba usta njihovih.

Pa će pravedni slaviti ime tvoje: / i pravi će prebivati pred licem tvojim.

Improperia:

1. i 2. Kor: Puče moj, što učinih tebi? ili u čemu ožalostih tebe / odgovori meni.
Jer te izvedoh iz zemlje egipatske: / ti si pripravio križ Spasitelju svome.

1. Kor: Agios o Theos.
2. Kor: Sveti Bože.
1. Kor: Agios ishiros.
2. Kor: Sveti jaki.
1. Kor: Agios athanatos, eleison imas.
2. Kor: Sveti besmrtni, smiluj se nama.

1. i 2. Kor: Jer sam te vodio kroz pustinju četrdeset godina, / i hranio te manom, / i uveo te u zemlju veoma dobru: / ti si pripravio Križ Spasitelju svome.

1. Kor: Agios o Theos.
2. Kor: Sveti Bože.

1. Kor: Agios ishiros.
2. Kor: Sveti jaki.
1. Kor: Agios athanatos, eleison imas.
2. Kor: Sveti besmrtni, smiluj se nama.

1. i 2. Kor: Što sam ti još imao učiniti, a nisam učinio? / Ja sam tebe nasadio kao svoj prelijepi vinograd: a ti si meni postao vele gorak: / jer si me žedna octom napojio: / i kopljem probo rebro Spasitelju svome.

1. Kor: Agios o Theos.
2. Kor: Sveti Bože.
1. Kor: Agios ishiros.
2. Kor: Sveti jaki.
1. Kor: Agios athanatos, eleison imas.
2. Kor: Sveti besmrtni, smiluj se nama.

II

1. Ja sam radi tebe bičevao Egipat s prvorođencima njihovim: / a ti si mene predao izbijena bičevima.
2. **Puče moj, / što učinih tebi? ili u čem ožalostih tebe? / Odgovori meni.**
1. Ja sam tebe izveo iz Egipta, / potopivši Faraona u Crveno More: / a ti si mene predao glavarima svećeničkim.
2. Puče moj, . . .
1. Ja sam pred tobom otvorio more: / a ti si otvorio kopljem rebro moje.
2. Puče moj, . . .

1. Ja sam išao pred tobom u stopu oblaka, / a ti si mene odveo u sudnicu Pilata.
2. Puče moj, . . .
1. Ja sam tebe hranio manom kroz pustinju: / a ti si mene bio zaušnicama i bičevima.
2. Puče moj, . . .
1. Ja sam tebe napojio vodom spasenja iz stijene: / a ti si mene napojio žučju i octom.
2. Puče moj, . . .
1. Ja sam radi tebe potukao Kananejske kraljeve: / a ti si tukao trstikom glavu moju.
2. Puče moj, . . .
1. Ja sam tebi dao žezlo kraljevsko, / a ti si mene objesio na drvu križa.
2. Puče moj, . . .

III

1. i 2. Križu se tvome klanjamo, Gospodine: / hvalimo i slavimo tvoje sveto uskrsnuće: / jer je evo radi drva došla radost svemu svijetu.
1. Bog nam se smilovao, i blagoslovio nas.
2. Rasvijetlio nad nama lice svoje i smilovao se nama.

1. i 2. Križu se tvome . . .

Antifona:

Križu sveti, stablo svako — zavidi ti čarni sjaj.

S takvim lišćem, cvijetom, plodom — nikoji ga nema gaj.

Slatko drvo, slatki čavli, nose teret slatki taj.

Himan

1. Usta moja, opjevajte — sretno svršen slavni boj,
Znamen Križa proslavljajte — uzdižući jasni poj,
Kako Isus žrtvova se, — žrtvom spasi narod svoj.
2. Križu sveti, stablo svako — zavidi ti čarni sjaj,
S takvim lišćem, cvijetom, plodom — nikoji ga nema gaj.
1. Višnji Stvorac žaleć bijedu — Adama zavedenog,
Kada taj se usmrtio — voćem s drva zlokobnog,
Nađe drvo, što će platit — silnu štetu drva tog.
2. Slatko drvo, slatki čavli, — nose teret slatki taj.
1. Trebalo je prema redu — postavljenom za naš spas,

Da omete mudrost varku, — koju sprede zmijin glas,
I da otud lijek nam kane, — otkle dušman rani nas.

2. Križu sveti, stablo svako — zavidi ti čarni sjaj,
S takvim lišćem, cvijećem, plodom — nikoji ga nema gaj.

1. Kada vrijeme ispuni se, — da ta mis'o bude čin,
Krenu s grada Oca svoga — Stvorac svijeta Božji Sin,
I u tijelu pojavi se — kao sinak Djevičin.

2. Slatko drvo, slatki čavli, — nose teret slatki taj.

1. Plače Dijete položeno — posred tijesnih jaslica,
Povojima povija mu — tijelo Majka djevica,
Ruke, noge Svevišnjemu — usko steže vezica.

2. Križu sveti, stablo svako — zavidi ti čarni sjaj,
S takvim lišćem, cvijetom, plodom — nikoji ga nema gaj.

1. Trideset kad minu ljeta, — te mu kraju dođe put,
Dragovoljno Spas dobrostiv — ispit htjede čemer ljut,

Pa ko janje na križ kruti — bi za žrtvu uzdignut.

2. Slatko drvo, slatki čavli, — nose teret slatki taj.

1. Žuč mu daje i on gine, — nježan lik mu presveti.
Bodu trnje, čavli, koplje, — Krv i voda s boka vri:
O gle vrela, koje pere — zemlju i svijet čitavi.

2. Križu sveti, stablo svako — zavidi ti čarni sjaj,
S takvim lišćem, cvijetom, plodom — nikoji ga nema gaj.

1. Savij grane, stablo silno, — mekšaj jezgru drvu svom,
Neka mine sva tvrdoća — prirođena biću tom,
Tijelu Kralja svevišnjega — budi mekom posteljom.

2. Slatko drvo, slatki čavli, — nose teret slatki taj.

1. Samo ti si bilo vrijedno — žrtvu svijeta nositi,
Postat lađom, što će k luci — potopljene voziti,
Koju svu će Jaganjčeva — sveta Krv orositi.

2. Križu sveti, stablo svako — zavidi ti čarni sjaj,
S takvim lišćem, cvijetom, plodom — nikoji ga nema gaj.
Doxologia:
1. U sve vijeke budi slava — Trojici Božanstvenoj,
Ocu, Sinu, Duhu Svetom, — koji tješi narod svoj,
Nek se ime višnjeg Boga — pjeva po vasionoj. Amen.
2. Slatko drvo, slatki čavli, — nose teret slatki taj.

Kad đakon nosi Presveti, pjeva se: Antifona:

1. Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te, / jer si po svojem križu svijet otkupio.
2. Po drvu smo postali robovi, / a po svetom Križu smo oslobođeni: / plod nas je drva zaveo, a Sin nas je Božji otkupio.
3. Spasitelju svijeta, spasi nas: / pomozi nam, molimo te, Bože naš, / koji si nas otkupio po križu i Krvi svojoj.

Dok se dijeli sv. pričest, može se pjevati:

Zavjesa se hrama razdere, i sva se zemlja potrese: / razbojnik je s križa vapio: / Spomeni se mene, Gospodine, kad dođeš u kraljevstvo svoje.

Stijene popucaše, grobovi se otvoriše, / i mnoga tjelesa svetih, koji su bili preminuli, uskrsnuše.

I sva se zemlja potrese: / razbojnik je s križa vapio: / Spomeni se mene, Gospodine, kada dođeš u kraljevstvo svoje.

Vinograde moj odabrani, ja sam te posadio: / kako si se obratio u gorčinu, / da mene propneš, a Barabu otpustiš?

Plotom sam te ogradio, i istrijebio kamenje u tebi, / i sazidao kulu.

Kako si se obratio u gorčinu, / da mene propneš, a Barabu otpustiš?

Tama nasta, kad Židovi propeše Isusa: / a oko devete ure povika Isus jakim glasom: / Bože moj, Bože moj, zašto si me zapustio? / I naklonivši glavu ispusti duh.

Povikavši Isus jakim glasom reče: Oče, u ruke tvoje preporučujem duh svoj.

I naklonivši glavu ispusti duh.

Oči su moje potamnjele od plača: / jer se udaljio od mene, koji me je tješio. / Vidite svi narodi: / ima li boli, kao što je bol moja.

O vi svi, koji prolazite putem, pazite i vidite.

Ima li boli, kao što je bol moja.

VI. USKRSNE PJESME

1

Kraljice neba, raduj se. Aleluja! * Jer kog si dostojna bila nosit. Aleluja! * Uskrsnu, kako je rekao. Aleluja * Moli Boga za nas. Aleluja!

2

1. Na Uskrsa dan toga, * Sina Boga vječnoga.

Pripjev. Veseo glas uzdignimo, * Ter Isusa dičimo. Aleluja!

2. Uskrsnuvši povoljno, * Spasi ljudstvo nevoljno.
3. Slava pobjeditelju, * Našemu Spasitelju!
4. Njegovom bo pobjedom * Rastasmo se jur s bijedom.
5. Radujte se kršćani, * Jer nas Isus obrani!
6. Satre kletvu žalosti, * Pribaviv nam milosti.
7. Grijeha se okanimo, * I život promijenimo!
8. Gorke smrti u času, * Pomiluj nas, naš Spasu!

3

Isukrst nam slavni * Uskrsnu, a mrak tamni * I žalosti minu, * Dan radosti sinu, Aleluja!

Dan je sad veselja. * Dan je Spasitelja, * Hvalu mu svi dajmo, * Radosno pjevajmo: Aleluja!

Smrću smrt nadvlada * Neumrli sada; * Ustade pun dike * I slave velike. Aleluja!

Isukrst nam dade * Nauk, da imade, * Svaki iz grešnoga * Ustat groba svoga. Aleluja!

O Isuse mili * Nam se grešnim smili, * Ne pusti umrti * Nam po grijehu smrti. Aleluja!

A kad uskrsnemo, * Da tvoj glas čujemo: * Hodite svi k meni * U vijeke blaženi. Aleluja!

4

Veliko je sad veselje, * Duše kršćanske, * Jer nadvlada naš Spasitelj * Sile dušmanske.

Pripjev. On uskrsnu, kako reče, * Veselimo se, * Aleluja, Aleluja! * I radujmo se!

Majka Božja prije puna * gorke žalosti, * Raduje se Sinku svome * puna radosti.

Umuknuše Isusovi * ljuti dušmani, * A po svijetu raduju se * vjerni kršćani

A kad jednoć uskrsnemo * u posljednji dan, * S tijelom dušu primi tada * Sve nas u svoj stan.

VII. DUHOVSKE PJESME

Dođi, Duše presveti, * Sa neba nas posjeti * Zrakom svoje milosti.

Dođi, Oče ubogih, * Djelitelju dara svih, * Dođi srca svjetlosti.

Tješitelju tako blag, * Ti nebeski Goste drag, * Slatki hlade duša svih.

Umornima odmore, * U vrućini lahore, * Razgovore žalosnih.

U sjaju svijetla blaženog, * Sjaj u srcu puka svog, * Napuni nam dušu svu.

Bez Božanstva tvojega * Čovjek je bez ičega, * Tone sav u crnom zlu.

Nečiste nas umivaj, * Suha srca zalivaj, * Vidaj rane ranjenim.

Mekšaj ćudi kamene, * Zagrij grudi ledene, * Ne daj nama putem zlim.

Svim što vjeru imaju, * Što se u te ufaju, * Sedam svojih dara daj.

Daj nam krepost zaslužnu, * I smrt lijepu blaženu, * Daj vjekovit svima raj.

VIII. TJELOVSKE PJESME

Usta moja, uzdižite
K preslavnome tijelu glas
I krv dragu proslavite,

Zaziv Duha Svetoga str. 373.

Što je proli za sve nas
Čedo Majke plemenite.
Ljudskog roda Kralj i Spas.

Dan je svima smrtnicima,
Djeva nam ga porodi,
I on prođe sijuć tlima
Zrnje riječi Božijih,
A na kraju vjernicima
Divan spomen ostavi.

Kad je s braćom večerao
Spas na gozbi posljednjoj,
Sav je zakon obdržao
On u hrani vazmenoj
I ko hranu tad je dao
Sama sebe družbi svoj.

Gospod zbori, i kruh biva
Svetim tijelom njegovim,
Likom vina krv se skriva,
Okom toga ne vidim,
Ali sama vjera živa
Kazuje bezazlenim.

2

Hvali Sion Stvoritelja, * Vođu svog i Spasitelja, * Hvali njega pjesmama.

Kako možeš, hvali njega, * Jer je vrh slavljenja svega — * Dost' mu hvale ne ćeš dat':

Predmet hvale jest divotan, * Kruh nam živi i životan * Danas ovdje daje se.

Svete noći Krist kod stola * Braći dvanaest apostola * Kruh taj dade blagovat.

Budi hvala puna glasna, * Dostojna i budi časna * Radost srca našega.

Svečana je zgoda ova, * Danas prva ustanova * Tog Otajstva slavi se.

Tim Otajstvom kralj nam novi * Novu pashu ustanovi, * Staru Fazu ukinu.

Staro prođe, novo sinu, * Stari zavjet, sjena, minu, * Svijetlo tamu rastjera.

Što za stolom Krist naredi, * To ponavljat' zapovjedi * Vazda nam na spomen svoj.

Vjeruje kršćanstvo cijelo, * Da prelazi kruh u tijelo * Vino pak u svetu krv.

Razum ljudski što ne shvaća. * U tom nek nas vjera jača — * Vjera u riječ Kristovu.

Pod tim raznim prilikama, * Ali samo znakovima, * Stvari divne kriju se.

Tijelo hrana, a krv piće * Krista ipak cijelo biće * Pod svakom je prilikom.

Kad se prima, Krist je cijeli, * Nit se lomi nit se dijeli, * Čitav on uzima se.

Vjerniku se daje svakom, * Ali sudbom nejednakom * Života il' propasti.

Život dobrim, smrt je zlima, * Vidi, kako nije svima * Jednak izlaz primanja.

Kruh je ovaj anđeoski, * Dušam našim kruh nebeski, * Prava hrana za vječnost.

Izakovo žrtvovanje * I vazmeno čisto janje * Slika je Otajstvu tom.

Oj pastiru dobri, blagi. * Kruše živi, Kriste dragi, * Ti nas spasi, čuvaj nas!

Daj, da bud'mo nasjednici * I nebesa baštinici, * U raj tvoj uvedi nas.

3

Adoro te

Klanjam ti se smijerno, tajni Bože naš,
Što pod prilikama tim se sakrivaš,
Srce ti se moje sasvim predaje,
Jer dok promatra te, svijest mu prestaje.

Vid i opip, okus varaju se tu,
Al za čvrstu vjeru, dosta je, što čuh;
Vjerujem u svemu Kristu Bogu svom,
Istine nad ovom nema Istinom.

Samo Bog na križu bješe oku skrit,
Ovdje je i čovjek tamom obavit,
Vjerujem u oba, oba priznajem,
S razbojnikom isto skrušen vapijem.

Rana kao Toma ja ti ne vidim,
Ipak Bogom svojim priznajem te s njim;
Daj, da vjera moja uvijek življe sja,
Da se ufam u te, da te ljubim ja.

Uspomeno smrti Spasa premilog,
Živi Kruše, što si život puka svog:
Daj da sveđ od tebe i moj živi duh,
Dokraj žića budi najslađi mi kruh.

Pelikane nježni, Spasitelju moj,
Blatna me u krvi peri presvetoj:
I kap njena može svijet da spasi cijel,
Da bez ljage bude, posve čist i bijel.

Isuse, kog sad mi krije veo taj,
Žarku želju, molim, ti mi uslišaj:
Daj da otkrito ti lice ugledam
I u slavi tvojoj blažen uživam.

4

Za tobom mi vene duša, * Spasitelju moj! * Daj, da tebe sretna kuša, * Daj joj pokoj svoj!

Pripjev. Dođi, dođi, Spasitelju moj, * Stan, ne prezri srca moga, * Budi pokoj moj!

Rana tvojih melem blagi * Lijekom grijeha bud! * Samo pogled tvoj mi dragi * Bolnu blaži grud.

Žiće moje neka bude * Odsjev žića tvog; * Volja tvoja kaže tude * Stazu cilja mog.

Prezret daj mi svijeta toga * Varav uvijek sjaj, * Da u stanu srca tvoga * Meni budi raj.

Dođi, dođi, željo moja, * Tebe žudim ja. * Samo ljubav sveta tvoja * Pokoj dati zna.

Pučka

Zdravo, tijelo Isusovo! na oltaru posvećeno.

Zdravo, tijelo Isusovo! Svetim Duhom upućeno.

Zdravo, tijelo Isusovo! od Djevice porođeno.

Zdravo, tijelo Isusovo! u jaslice položeno.

Zdravo, tijelo Isusovo! velegorko izmučeno.

Zdravo, tijelo Isusovo! za nas na križ pribijeno.

Zdravo, tijelo Isusovo! mrtvo u grob sahranjeno.

Zdravo, tijelo Isusovo! treći danak uskrsnulo.

Zdravo, tijelo Isusovo! po svem svijetu proslavljeno.

Zdravo, tijelo Isusovo! na nebesa uzneseno.

Zdravo, tijelo Isusovo! s desna Oca posađeno.

(Kod pjev. sv. Mise ovdje se može prekinuti, dok svećenik ispjeva Oče naš).

Zdravo, tijelo Isusovo! nam za hranu svima dano.

Zdrav' od meda slađi kruše, kim se hrane vjerne duše.

Zdravo, Trojstvo u jedinstvu; zdrav' Isuse u božanstvu.

Tebi hvala, tebi dika, tebi slava prevelika.

O Isuse, budi hvaljen po sve vijeke vjekov'. Amen.

Zdravo krvi Isusova

Zdravo krvi Isusova, na oltaru posvećena!

Zdravo krvi plemenita, za grešnike sva prolita!

Zdravo krvi Isusova, previšnjega Boga Sina!

Zdravo krvi Isusova, sva na mukam istočena!

Za prolića krvi svete, digni grijehe sve proklete!

Zdravo Trojstvo u Jedinstvu, zdravo krvi u otajstvu!

Zdrav' Isuse uzvišeni, za nas mnogo poniženi!

Za preslavne tvoje rane, ti pomozi sve kršćane!

Ti se smiluj, Ti nam prosti, što zgriješismo od mladosti!

Sine Božji, budi hvaljen po sve vijeke vjekov. Amen.

Pučka

Ponizno se teb' klanjamo, * Lice zemlji prigibamo: * O nebeski živi kruše, * Slatka hrano naše duše.

Bez prestanka mi hvalimo, * Ime sveto svi slavimo * Isukrsta, Božjeg Sina, * Upućena iz visina.

I Djevice okrunjene, * U začeću neoskrvnjene, * Kojano je Božja mati * Da nam bude pomoć dati.

I svetoga oca Franje, * Koji nosi svete rane * Isukrsta propetoga * Rad ljubavi umrloga.

I opet se teb' klanjamo, * Lice zemlji prigibamo; * O nebeski živi kruše * Slatka hrano naše duše.

IX. PJESME SRCU ISUSOVU

Do nebesa nek se ori * Naših grudi gromki glas; * Neka jeknu rajski dvori, * Nek nas čuje Isus spas.

Pripjev. Isukrste, Srcu tvom * S nama naš se kune dom: * Dušom, tijelom vijek sam tvoj * Za krst časni bijuć boj!

Čujte, puci, širom svijeta, * Oci naši, čujte sad! * Čujte, sluge pakla kleta, * Kako Hrvat kliče mlad:

Stijeg Hrvata Srce Krista; * Tu nam rudi sreća, spas; * Tu sloboda zlatna blista; * Tu se ori slavski glas:

Pređi naši kano lavi * Za krst časni biše boj, * Tko je sinak ovoj slavi, * Kristu vjeran v'jekom poj:

Kralju slave silni, blagi: * Balagoslovi zavjet taj! * Blagoslovi rod nam dragi, * U svom srcu stan mu daj!

X. PJESME GOSPI

1

Zdravo Djevo, svih milosti puna, * Vječnog sunca ogrnu te sjaj; * Oko čela zvjezdana ti kruna, * Ispod nogu stenje pakla zmaj!

Pripjev. Rajska Djevo, Kraljice Hrvata, * Naša Majko, naša zoro zlata, * Odanih ti srca primi dar, * Primi čiste ljubavi nam žar!

Blažena si, jerbo sva si čista! * Zmijin dah ti ne okuži grud! * Zvijezda sreće i nama da blista! * Noći grijeha mrak raspurši hud!

Hrvat za križ bojak bije sveti: * Vodio ga ljljan-barjak tvoj! * Nova neman križu časnom prijeti: * Silna Djevo, na braniku stoj.

Nevjera se od Isusa dijeli, * Na puk Božji sipa strijela roj; * Ti nad nama plašt razastri bijeli, * Brani, Gospo, brani narod svoj!

Kad nam oko zadnju suzu roni, * Zadnji borbe zahvati nas val: * Na grud svoju, Majko nas prisloni. * Na nebeskog doma nosi žal!

2

1. Prejasna kraljice raja sveg čar, * Čista si Djevice Višnjega dar: * Svrni, ah, svrni k nam milosti gled, * Djevo preslatka, ti nebeski cvijet.

2. Zvijezdo nam ufanja, obzorja kras, * Nebom uzvišena sjećaj se nas: * Svrni, o vodice, predobra ti, * Milosne na nas sad svoje oči.

3. Ljubezna majka sad bijednima bud', * Gorki, gle, steže jad svima nam grud, * Liječi, ublaži pregorki nam vaj.

3

Marijo, o mili glas. * Slatko ime za sve nas — Marijo! * Ime tvoje kad čujem, * U srcu se radujem — Marijo! * O Marijo, tebe vazda * Želim smjerno hvaliti * I pred svakim slaviti * Marijo!

Od sunca si svjetlila, * A od zvijezda sjajnija — Marijo! * Ponizno te hvalimo,

* Od sveg srca slavimo — Marijo! * O Marijo! jer po tebi * Milost nama daje se, * Od tvog Sinka šalje se — Marijo!

Koji tebe poštuje, * Koj' se tebi raduje — Marijo! * Čuvaj od zla onoga, * I od grijeha svakoga — Marijo! * O Marijo! Moli Sinka, * Da nam grijehe oprosti, * Duše naše očisti — Marijo!

O nebeska ružice, * Anđeoska kraljice! — Marijo! * Utočište grešnika, * Pomoći nevoljnika! — Marijo! * O Marijo, rajska vrata! * Moli Sinka za sve nas * Sada i na smrtni čas! — Marijo!

4

Majko Božja, čudotvorna, * Zdravo zv'jezdo krasna, zorna, * Svoje oči na nas svrati, * Budi vazda naša mati.

Pripjev. O Marijo, brani nas * U bolesti, u žalosti, svaki čas!

Milosti nam ne uskrati, * Ne daj rod da ovdje pati, * Vojsku, kugu i glad ljuti, * Ne daj, Majko, da tko ćuti.

Majko, vrutak slasti svete, * Djevičanski divni cvijete; * Daj nam putem vjere poći, * Vazda živjet u čistoći.

A kad zadnji dan nam svane, * Daj, da sunce spasa grane; * Ti nas onda blagoslovi, * K svome Sinku, Majko, zovi.

5

Marijo, Marijo! * Ti mila ljubice, * Ti divna ružice, * Bez trnja svakoga, Marijo! * Ti ljiljan prebijeli, * Raj ti se veseli * Sa cvijeta takvoga, Marijo!

Marijo, Marijo! * Od snijega čistija, * Od zvijezda sjajnija, * Radosna danice, Marijo! * Suncem ogrnjena, * Zvijezdam okrunjena, * Nebeska kraljice, Marijo!

Marijo, Marijo! * Svaki k tebi kreće, * Na te oči skreće, * Majko, naše milje, Marijo! * Naša odvjetnice, * Primi nas grešnike * U svoje okrilje, Marijo!

Marijo, Marijo! * Koj' k tebi dolazi, * Od tebe odlazi * Pun slatke radosti, Marijo! * Jer mu je svanulo, * Srcu odlanulo, * Od gorke žalosti, Marijo!

Marijo, Marijo! * Tko te u nemoći * Proseći pomoći * Ufano pozdravlja, Marijo! * On tebe zaziva. * Zavjet prikaziva, * Od boli ozdravlja, Marijo!

6

Marijo, Hrvati te zovu, * Usliši njim prošnju ti ovu: * Dom mili da bude tvoj pravi, * Hrvatska sva Boga da slavi.

Pripjev. Marijo, ti mila Majčice, * Pred tobom padamo ničice, * Čuj žalosti, boli tužan glas: * Ah, spasi, Majčice, spasi nas!

Al' grijeha velik nas straši broj, * Zagovor, Majko, molimo tvoj, * Sin tvoj nek oprosti nam s visine, * Pravedan bič dom da naš mine.

Bez grijeha, Majčice, začeta, * Zaštita nam budi ti sveta; * Hrvatsku usreći, posveti, * Dom mili milost nek prosvijetli.

7

O pruži mile ruke, * Kad žića tone brod, * Kroz vala teške muke, * Izvedi brod na kraj. * Što zvijezda je mornaru, * Tvoj kip je kršćaninu; * Marijo, Marijo, ti pomozi nam!

Ti majko naša mila, * Daj pokoj zemlji svud, * Svud sreća s tebe bila, * Da plod nagradi trud. * Ah, ne daj, da tko strada * Od uboštva i glada. * Marijo, Marijo, ti pomozi nam!

Kad bijednik koj' jauče, * A ne zna pomoć nać, * Sirote kad se muče * I gorki plaču plač; * Kad bolan nema lijeka, * A zaludu ga čeka, * Marijo, ti pomozi nam!

8

O Marijo, zvijezdo mora, * Svijetli nama do na kraj; * Preko tvoga zagovora * Daj nam doć u vječni raj.

Pripjev. O, Marijo, lijep si cvijet * Tebe štuje cijeli svijet!

Primi nas, o Majko, primi * Pod okrilje milosti, * S duša naših bijednih snimi * Breme svake grešnosti.

Daj nam staze tvoje slijedit * O Djevice nevina, * Slavu tvoju unaprijedit * Želja nam je jedina.

Moli, Majko, Sinka svoga, * Da svim grijehe oprosti, * I da svakog pravednoga * Utvrdi u kreposti.

Brani našu domovinu * I hrvatski narod vas; * Daj da jadi svi ga minu, * Daj mu sreću, vječni spas!

9

Djevice nevina, Majčice blaga, * Pogledaj ovaj nevoljni svijet, * Koj' te zaziva, Majčice draga * I moli za tvoj zagovor svet.

Ah, ne ogluši se, usliši, Djevo, * Ponizne molbe, smjerni nam glas, * Zaštiti bijedne grešnike, evo, * Što pomoć ištu u ovaj čas!

Ljubljena Djevice, ti srećo naša, * Gdje put je pravi, vodi nas vijek: * Molba nek sveta tvoja donaša * Blagoslov svima, bolnima lijek.

Prečista Djevice, Isusa moli, * Daj nas po smrti primi u raj; * Da nam za patnje suzne te doli * u carstvu svome utiša vaj.

10

Lijepa si, lijepa, djevo Marija, * Tebe vijek časti rajska družina, * Anđeli lijepo pjevaju, * Tebi se Djevo klanjaju.

Pogledaj na nas, milena Mati. * Svrni sirotam pogled svoj zlatni, * Usliši nas, o Majčice, * Ne odbij svoje dječice.

Ti si nam zvijezda, jedina nada * Posred zemaljskih tuga i jada, * Koji se k tebi utiče, * Utjehu slatku naći će.

11

Pučka

O Marijo, o Marijo, * Bolne duše ljekarijo, * Pokaži nam Sina svoga, * Našeg Boga predobroga. * Na čas smrti milostiva, * Buduć da si dobrostiva. * Ako budeš s nama biti, * Ne ćemo se izgubiti. * Navijek ćemo uživati * Onog, koga si ti mati, * Klanjamo se Sinu tvomu, Našem Bogu predobromu. * O, Isuse, bud hvaljen, * Po sve vijeke vjekov. Amen.

12

Pučka

O preslavna, Božja mati, * Dostoj mi se milosti dati, * Da ja ljubim Sina tvoga, * A mog Boga predobroga.

Da sva moja govorenja, * Djelovanja i mišljenja * Vazda budem upraviti, * Kako ću mu ugoditi.

Pomozi me, još te molim, * da s' od grijeha svеđer bojim, * Kojim sam Ga uvrijedio, * I griješeći pogrdio.

Obećajem prij' umrijeti, * Nego li Ga uvrijediti; * Ili štogod pomisliti, * Što Mu može žao biti.

Smiluj mi se, Majko slavna, * Jer znam da si vazda spravna * Molećega uslišati * I jaku mu pomoć dati.

Najprije, Majko, Sinu tvomu * Poklanjam se preslatkomu; * Za tim tebi, koja jesi * Za njim prva na nebesih.

On je vrelo od milosti, * Ti si vrutak od slatkosti, * Njemu hvala, Njemu dika * Tebi poklon uvijek vjeka. Amen.

Za svibanjsku pobožnost

1

Marijo svibnja kraljice. * Ti, Majko rajskog slavlja! * Pred sliku tvoju ružice * Na pozdrav svibanj stavlja.

O, daj ga, daj blagoslovi * I sve nas, Majko s njime, * Te srca naša prizovi, * Da tvoje slave ime.

Mi tebi sve izručamo — * Sve zelen cvijeće tuđe; * Učini, što se ufamo, * Da tebi ures bude.

O, Majko Božje milosti. * Vijek, pomoć nama budi, * Da vijenac sviju kreposti * Nam svima resi grudi.

Napose štiti cvijeta tri, * Jer svak' je divan, ubav, * U buram' obrani, Majko svih, * Ufanje, vjeru, ljubav.

A srca hladna, ledena * Upali svetim žarom, * Ti daj ih, Majko ljubljena, * Nadari krasnim darom:

Da pjesma nam se izvine * Ko uzdah k nebu gore, * Iz ove suzne doline * U rajske k tebi dvore;

Da bude pozdrav sviju nas * Kod prijestolja nam tvoga, * Da bude molbe smjeran glas: * — Oj, moli za nas Boga! —

Za listopad. pobožnost

Kraljice krunice, milosti Djevo,
Tebi nam molitva diže se evo.
Dostoj se voditi nas, žuđeni gdje nam spas,
Milost, milosti Djevo!

Kraljice krunice, milosti puna,
Na nebu resi te najljepša kruna.
K tebi nam leti glas, spasenju vodi nas,
Milost, milosti Djevo!

XI. SV. ANTI ČUDOTVORCU

(Svecu svijeta)

1

Zdrav, Antune, čudotvorče! * Ti Isusa grlit poče * Za života jošte svog: * Ti stvorenje, a On Bog. * Sad si zato svetac svijeta * I zavjetna škrinja sveta. * Mi pružamo ruke svi: * Da nas braniš, čuvaš ti!

Za zdravlje te bolni mole, * Pogledaj im teške boli; * Čudotvorno uslišaj * Njima molbe i vapaj! * Ne odbaci svete dare, * Što ti nose pred oltare: * Gorkih suza gorak boj * I raskajan život svoj.

A mi drugi slabi ljudi * Grešne volje, grešne ćudi: * Utišaj nam strasti vir, * Nek nas prate Bog i mir! * I kad na nas kušnja pane, * Rasvijetli nam mračne dane; * Ti, božanske moći znak, * Budi uvijek štit naš jak!

2

Iz zemaljske suzne doli * Uzdižemo k tebi glas: * Sveti Anto, moli za nas * Sada i na smrtni čas!

Nevolja nas teška tišti. * Utjehe nam s neba daj, * Oproštenje svim nam išti * I nebeski sjajni raj.

Spasitelja za nas prosi, * Kog na rukam nevinim * Već na zemlji držao si, * Da nam pokoj dade svim.

Ti se njemu za nas moli, * Bio danak ili noć, * Eda nakon patnja, boli, * Zavrijedimo k tebi doć.

Daj se sjeti, Anto sveti, * Potištenog puka svog, * Koji trudno cilju stupa, * Nek mu sreću dade Bog.

Od ljutoga dugog boja * Već nam slabe sile sve, * Al je moćna pomoć tvoja, * Svladat ćemo dušmane.

Ti nas vodi, čuvaj, štiti, * S vragom lak će bit nam boj; * Pobjeda će naša biti: * Ti iza nas vazda stoj.

Ti nam spasi sve Hrvate, * Što ih svijetom ima god, * Da na pravi put se vrate, * Ti nam čuvaj sav naš rod!

TI VOLIŠ MLADEŽ

Ti voliš mladež, ljubljeni naš sveče,
Nevinu čistu, što te moli sad,
Zakrili svojom ljubavlju to cvijeće,
I ne daj nikad, da doživi pad.

Pripjev: Nek ječi dô, o sveče svijeta,
Nek pjeva kor ljiljanu svom,
Nek srce naše radosno cvjeta,
Vodi nas gor' u vječni dom.

Mladost je naša poput bistrog vrela,
Što hrli, žuri, pada kao slap.
Svuda su zamke poput tajnih vrela,
A mi smo slabi, nježni kao kap.

Pripjev: Nek ječi dô...

O Sveti Anto, naša budi snaga,
Dok crni sumrak tišti duše sve,
Sačuvaj našu nedužnost od vraga,
Od zlobnog svijeta i od strasti zle!
Pripjev: Nek ječi dô...

XII. SV. FRANJI ASIŠKOM

Ispred lica Svevišnjega, * Klanjamo se tebi danas, * Sveta glavo od Serafa, * Sveti Franjo, moli za nas! * Zgriješili smo Bogu mnogo, * Od slaboće i od zlosti, * Sveti Franjo, moli za nas * Da nam Isus grijehe prosti!

Kad su vrata crnog pakla, * Progutati ljude htjela, * Ti si, oče, molio se * Bogu Ocu kraj Propela. * Crni grijeh iz dubina, * Opet ljuto reži na nas. * Daj nam, budi u pomoći * Sveti Franjo moli za nas!

Ah, za rane one svete, * Što ti dao Isus dragi, * Ljubavi zbog tvoje žarke, * Zaštitniče, oče blagi! * Od nje sveta tvoja duša, * Kao sunce blistala se; * Pomoli se za nas Bogu, * Da se duše naše spase.

Da na zemlji ko na nebu * Carstvo bude Oca Boga, * A u carstvu mir i ljubav * Svete želje srca tvoga; * I da milost Isusova * S Duhom Svetim sađe na nas, * Krvavih zbog svojih rana * Sveti Franjo, moli za nas!

XIII. NA SPROVODU

1. Zbogom, dragi roditelji, * Braćo, sestre, prijatelji * I susjedi ljubitelji!

2. Ja se od vas sada dijelim * I sa svijetom veće bijelim, * Sastajem s Bogom milim.

3. Što men' danas sutra vama * Bog nek bude vazda s vama, * Dok dođete skupa s nama.

4. Na ljubavi vašoj hvala. * Za svu službu i ostala; * Za velika i za mala.

5. Kog sam igda uvrijedio. * Dok sam s vama živ hodio, * Molim, da b' mi oprostio.

6. I vi, moji ukopnici, * Braćo, sestre, uzvanici. * Predajte me sad grobnici.

7. Molite se za me Boga, * Da po smrti Sinka svoga, * Men' oprosti grijeha moga.

8. Da m' udijeli milost svoju, * I k seb' primi dušu moju, * Da počivam u pokoju.

9. O Isuse, spomeni se, * Da ti za me namuči se, * Sad putniku smiluj mi se!

10. Teb', Isuse, dušu dajem, * I u tebi vas ostajem.

11. Tijelo moje nek počiva, * Zemlja zemlju nek pokriva, * Dok ustane na sud živa.

HOĆEMO BOGA

(Međunarodna katolička himna)

Hoćemo Boga, Djevice sveta * O slušaj, Majko, vjere nam glas, * Naša se molba diže i sreta, * Na svome putu, tebe svoj spas.

Pripjev. O, Majko, blagoslovi žive nam vjere jek. * Hoćemo Boga za Oca svoga, * Hoćemo Boga za kralja vjek. * Hoćemo Boga za Oca svoga, * Hoćemo Boga za kralja vjek!

Hoćemo mladež iskrenu, smjelu, * Nek djevu resi ljiljana čar; * Hoćemo Boga pri svome djelu, * Hoćemo žive muževnosti žar!

Hoćemo Boga i Crkvu svetu, * Nek' satre vraga istine glas; * Nek jedna vlada po cijelom svijetu * Jedino po njoj vječni je spas.

Hoćemo da nas presvetog Hljeba * Okrijepi često nebeska slast! * Isusu Kristu pričesnom treba, * Da se kod ljudi pribavi čast.

Hoćemo Boga, zavjere stare * Presadi, Majko, na sveto tlo; * Hoćemo Boga, tvoje oltare, * Djevice sveta, Bog hoće to!

PAPINSKA HIMNA

Jekni, pjesmo, širom sv'jeta, * Vječnom Rimu slavu poj, * Gdje nam Crkve glava sveta * Sjaji žićem ljeta broj!

Pripjev. Bože živi, Bože štiti * Svetog Oca Rima sjaj! * Lovor v'jencem djelo kiti * Vječnu slavu ti mu daj!

Petar svijetom vlada slavno, * Crkve on je temelj kâm; * Na toj hridi Krist je davno * Vjere svete sazdo hram.

Mnoge vijeke Crkva niže * S kletom silom bijuć' boj; * Crkva stoji, pred njom gmiže * Palih sila podli roj!

Zato, sinci vjere svete. * Tek uz Crkvu nam je spas; * I dok bjesne sile klete, * Vjernih nek se ori glas.

ZAZIV DUHA SVETOGA

(Veni Creator Spiritus)

O dođi, Stvorče, Duše Svet,
Pohodi duše vjernika,
Poteci višnjom milosti
U grudi štono stvori ih.

Ti nazivaš se Tješitelj,
Blagodat Boga Svevišnjeg,
Studenac živi, ljubav, plam
I pomazanje duhovno.

Darova sedam razdaješ,
Ti prste desne Očeve,
Od vječnog Oca obećan,
Ti puniš usta besjedom.

Zapali svijetlo u srcu,
Zadahni dušu ljubavlju,
U nemoćima tjelesnim
Potkrepljuj nas bez prestanka.

Dušmana od nas otjeraj
I postojani mir nam daj,
Ispred nas idi, vodi nas.
Da svakog zla se klonimo.

Daj Oca da upoznamo
I Krista, Sina njegova.
I u Te Duha njihova
Da vjerujemo sveudilj.

Sva slava Ocu vječnomu
I uskrslom Sinu mu
Sa Duhom punim utjehe
Nek bude sad i uvijeke. Amen.

R. Pošalji Duha svojega i postat će.
O. I obnovit ćeš lice zemlje.

Pomolimo se

Bože, koji si svjetlošću Duha svetoga poučio srca vjernih, daj da u tom istom

Duhu što je pravo, mislimo i njegovoj se utjehi vazda radujemo. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

ZAHVALNICA

Tebe Boga hvalimo, * Vjerno ispovijedamo, * Vječnog Oca slavimo, * Složnim glasom pjevamo: * Na nebesih anđeli, * Štuju te s arkanđeli.

Kerubini složno svi * Duboko se klanjaju, * Serafini smjerno ti, * Jednoglasno pjevaju: * — Svet, svet, svet je Gospod Bog, * Kralj preslavni puka svog! —

Svijet i nebo prepuno * Veličanstva tvojega; * Apostoli potpuno * Hvale Boga svojega; * Proroci gospodstvu tvom * Klanjaju se vječitom.

Mučenici hvale te, * S Crkvom Boga pravoga * Neprestano slave te * Oca svoga dobroga — * Sina, Duha Svetoga, * Trojstvo, Boga jednoga.

Isus, slavni kralj i Bog, * Rođeni od Djevice, * Sin od v'jeka Oca svog, * Oprav naše krivice, * Silu pakla obori * I nam nebo otvori.

R. Blagosivajmo Oca i Sina sa Svetim Duhom.

O. Hvalimo i uzvisujmo ga u vijeke.

R. Blagoslovljen si, Gospodine, na svodu nebeskom.

O. I dostojan hvale i slavan i uzvisivan dovijeka.

R. Blagosivaj, dušo moja, Gospodina.

O. I ne zaboravljaj ni jednoga dobročinstva njegova.

R. Gospodine, usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe!

R. Gospodin s vama.

O. I s duhom tvojim.

Pomolimo se

Svemogući vjekovječni Bože, koji si dao slugama svojim, da ispovijedajući pravu vjeru upoznaju slavu vječnoga Trojstva i u sili veličanstva da se klanjaju jedinstvu, molimo, da nas čvrstoća te iste vjere štiti vazda od svake protivnosti.

Bože, čijemu milosrđu nema mjere i čije dobrote je beskrajno blago, premilostivomu veličanstvu tvomu zahvaljujemo na udijeljenim darovima i molimo vazda tvoju blagost: ne ostavi onih, kojima na njihove molbe daješ, što prose, već ih pripravi na buduću nagradu. Po Kristu Gospodinu našem.

O. Amen.

Misni odgovor

Misnik: In ✝ nomine Patris, et Filii et Spiritus Sankti. Amen. Introibo itd.

Poslužnik: Ad Deum, kvi letifikat juventutem meam.

M. Judika me Deus ... itd.

P. Kvia tu es, Deus, fortitudo mea, kvare me repulisti, et kvare tristis incedo, dum afligit me inimikus?

M. Emite lucem ... itd.

P. Et introibo ad altare Dei, ad Deum, kvi letifikat juventutem meam.

M. Konfitebor tibi ... itd.

P. Spera in Deo, kvoniam adhuk konfitebor illi salutare vultus mei et Deus meus.

M. Gloria Patri ... itd.

P. Sikut erat in principio, et nunk, et semper et in sekula sekulorum! Amen.

M. Introibo itd. (U misi za mrtve počinje se odavle).

P. Ad Deum, kvi letifikat juventutem meam.

M. Adjutorium nostrum ... itd.

P. Kvi fecit celum et teram.

M. Konfiteor itd.

P. Mizereatur tui omnipotens Deus et dimisis pekatis tuis perdukat te ad vitam eternam.

M. Amen.

P. Konfiteor Deo omnipotenti, beate Marie semper Virgini, beato Mikaeli Arkangelo, beato Joani Baptiste, sanktis apostolis Petro et Paulo, (beato patri nostro Francisko), omnibus sanktis et tibi, pater, kvia pekavi nimis kogitacione, verbo et opere: mea kulpa, mea kulpa, mea maksima kulpa. Ideo prekor beatam Mariam semper Virginem, beatum Mikaelem Arkangelum, beatum Joanem Baptistam, sanktos apostolos Petrum et Paulum, (beatum patrem nostrum Franciskum), omnes sanktos et te, pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

M. Mizereatur vestri ... itd.

P. Amen.

M. Indulgenciam itd.

P. Amen.

M. Deus tu ... itd.

P. Et plebs tua letabitur in te.

M. Ostende nobis ... itd.

P. Et salutare tuum da nobis.

M. Domine eksaudi ... itd.

P. Et klamor meus ad te veniat.

M. Dominus vobiskum.

P. Et kum spiritu tuo.

M. Kirie eleison.

P. Kirie eleison.

M. Kirie eleison.

P. Kriste eleison.
M. Kriste eleison.
P. Kriste eleison.
M. Kirie eleison.
P. Kirie eleison.
M. Kirie eleison. Gloria itd. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.

Na koncu molitava:

M. Per omnia sekula sekulorum.
P. Amen.

Kad se svrši epistola i misnik malo dadne znak glavom, poslužnik rekne:

Deo gracias!

Sada poslužnik prenese knjigu na stranu evanđelja.

Na početku evanđelja:

M. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo!
M. Sekvencija itd.
P. Gloria tibi, Domine!

Kad se svrši evanđelje, rekne poslužnik:

Laus tibi, Kriste!

Za prikazanja

M. Orate, fratres.
P. Suscipiat Dominus sakrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem kvokve nostram, tociuskve Eklezie sue sankte.

Slavospjev

M. Per omnia sekula sekulorum.
P. Amen.
M. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.
M. Sursum korda.
P. Habemus ad Dominum.
M. Gracias agamus Domino Deo nostro
P. Dignum et justum est.

Na sanktus i na podizanje poslužnik daje znak zvonom.

Iza podizanja

M. Per omnia sekula sekulorum.
P. Amen.
M. Et ne nos indukas in tentacionem.
P. Sed libera nos a malo.
M. Per omnia sekula sekulorum.
P. Amen.
M.Paks Domini sit semper vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.

Za vrijeme pričesti »Domine, non sum dignus« poslužnik dadne znak zvonom.

Iza pričesti

M. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.
M. Per omnia sekula sekulorum.
P. Amen.
M. Dominus vobiskum.

P. Et kum spiritu tuo.
M. Ite misa est, ili: Benedikamus Domino
P. Deo gracias!

(U mrtvačkoj misi):

M. R e k v i e s k a n t i n p a c e.
P. Amen.

Na koncu sv. mise

S. Benedikat vos omnipotens Deus, Pater et Filius + et Spiritus Sanktus.
P. **Amen.**
S. Dominus vobiskum.
P. **Et kum spiritu tuo.**
S. Inicium sankti Evangeli itd.
P. **Gloria tibi, Domine.**

(Kad se svrši zadnje evanđelje:)

P. **Deo gracias!**

Ministrantove dužnosti jesu:

1. Redovito i točno prisustvovati ministriranju.
2. Pobožno i sabrano obavljati svoju službu kod oltara kao ministrant.
3. Pristupati češće sv. pričesti.
4. Čuvati ministrantsko odijelo i crkvene predmete.
5. Pokoravati se u svemu svećeniku.
6. Držati strogu šutnju u sakristiji i u crkvi i svuda se uzorno ponašati.

Šta se nalazi u molitveniku

Stranica

III. dio — Život s Crkvom

IV. dio — Kršćanski nauk .... 338—348

V. dio — Pjesme

»Štampa«, grafičko preduzeće — Sarajevo
Za štampariju odgovara: Rudo Marković

